

Essunga kommun

Årsredovisning 2020

Postadress	Essunga kommun, 465 82 Nossebro
Gatuadress	Sturegatan 4, Nossebro
Hemsida	www.essunga.se
Org nummer	212000-2916

Foto: Personal från hemvården, Ingela Lundgren och Magdalena Henningsson.

Innehållsförteckning

Essunga kommun	5
Kommunstyrelsens ordförande	5
Kommunens organisation	6
Förvaltningsberättelse	7
Övergripande målstyrning och uppföljning	7
Översikt över verksamhetens utveckling	11
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	20
Nothänvisning	36
Redovisningsprinciper	48
Kommunala bolag, stiftelser, gemensam nämnd och kommunalförbund	50
Essunga Bostäder AB	50
Stiftelsen Essunga industrier	53
Räddningsnämnden	54
Kommunalförbundet Göliska IT	54
Kommunstyrelse	56
Översikt över verksamhetens utveckling	56
Måluppfyllelse	56
Väsentliga personalförhållanden	60
Ekonomiskt resultat	61
Nyckeltal	63
Samhällsbyggnadsenheten	65
Vatten- och avloppsförsörjning	65
Avfallsverksamhet	66
Intern kontroll	66
Förväntad utveckling	66
Socialnämnd	68
Verksamhetsberättelse Socialnämnd	68
Översikt över verksamhetens utveckling	68
Måluppfyllelse	69
Individ- och familjeomsorg	72
LSS Funktionshinder	72
Äldreomsorg	72
Väsentliga personalförhållanden	73
Ekonomiskt resultat	74
Nyckeltal	75
Intern kontroll	76

<i>Förväntad utveckling</i>	77
Utbildningsnämnd	78
Verksamhetsberättelse Utbildningsnämnd.....	78
<i>Översikt över verksamhetens utveckling</i>	78
<i>Måluppfyllelse</i>	79
<i>Skolbarnomsorg</i>	81
<i>Förskola</i>	82
<i>Grundskola & grundsärskola</i>	82
<i>Gymnasieskola & gymnasiesärskola</i>	83
<i>Vuxenutbildning</i>	84
<i>Kultur & bibliotek</i>	85
<i>Kulturskola</i>	85
<i>Kost och lokalvård</i>	85
<i>Väsentliga personalförhållanden</i>	88
<i>Ekonomiskt resultat</i>	89
<i>Nyckeltal</i>	91
<i>Intern kontroll</i>	91
<i>Förväntad utveckling</i>	92
Bygg- och Miljönämnd	94
<i>Verksamhetsberättelse</i>	94
<i>Översikt över verksamhetens utveckling</i>	94
Måluppfyllelse	94
<i>Område: Boende och befolkning</i>	94
Byggkontor	95
Miljökontor	95
<i>Väsentliga personalförhållanden</i>	96
<i>Ekonomiskt resultat</i>	96
<i>Intern kontroll</i>	97
<i>Förväntad utveckling</i>	97

Essunga kommun

Kommunstyrelsens ordförande

Året 2020 kommer att gå till historien. Den här pandemin lämnar ingen oberörd, vi har sett hur sårbart vårt samhälle är. Vi har prövats och fortsätter prövas på alla sätt. Vi ser varje dag näringsliv och föreningsliv som fortfarande väntar på stöd från regeringen och det verkar som det tar tid, och självklart får det konsekvenser. Vi har även dessvärre tappat i näringslivsrankingen denna gång, från att tidigare bara klättrat uppåt. Men vi har kartlagt vilka parametrar som vi behöver jobba med och ska så göra, vi har inget alternativ. Vi har även i den här pandemin tvingats avstå vår möjlighet till fysiska möten, vilket har bytts mot mail och telefonsamtal och det har fungerat men det är verkligen inte optimalt. Vi har klarat av året 2020 men inte utan att det har slitit på våra verksamheter ordentligt, men vår duktiga och engagerade personal har löst uppgiften och de kan man inte vara annat än väldigt stolt över. Vi har tagit stora och viktiga beslut för framtiden under året. Vår vision år 2040 mot 10 000 invånare är en tydlig vision som vi tog i politisk enighet som vi alla ska jobba för tillsammans kommun-näringsliv-föreningsliv-civilsamhället. Vi tog även beslut om våra skolor vilket är en satsning och investering av historiska mått, även detta i politisk enighet vilket gör att de bör hålla över mandatperioder. Till sist ett stort tack till personal och invånare som gör Essunga kommun till den bästa.

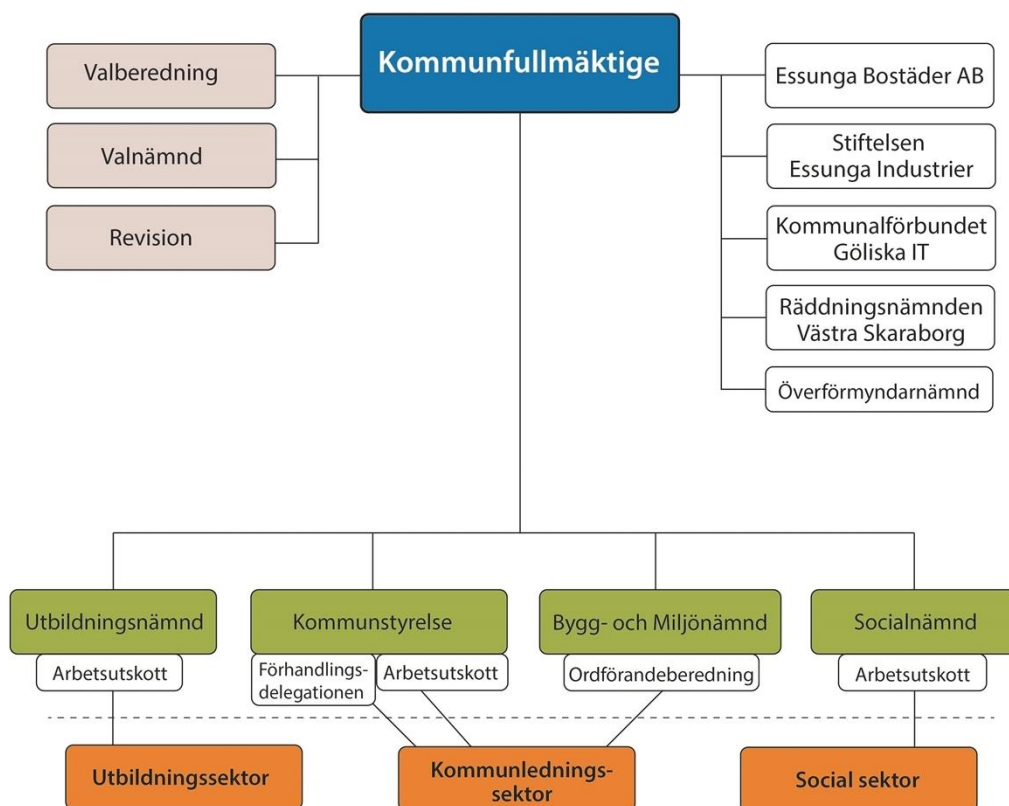
Daniel Andersson

Kommunstyrelsens ordförande

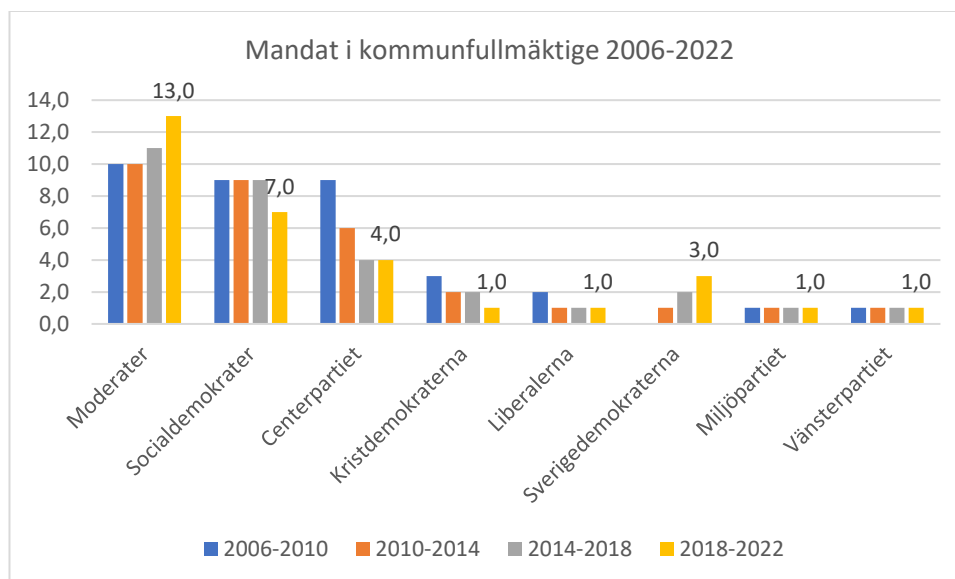

Kommunens organisation

Kommunens organisation

Mandat i kommunfullmäktige 2006-2022

Förvaltningsberättelse

Övergripande målstyrning och uppföljning

Vision och värdeord

Kommunens vision:

Vision 2040: Essunga kommun ska växa till 10 000 invånare år 2040

Värdegrund: *Närhet skapar meningsfulla möten där människor engageras och utvecklas*

Värdeord:

Ä – Äkta, med detta menar vi att vi står och utvecklas i en trygg, stabil och lantlig miljö

V – Välkomnande, med välkomnande menar vi att vi är öppna mot vår omvärld och vill vara en del av den

E – Engagerande, med engagerande menar vi att vi är engagerade i lösning på de utmaningar vi möter

N – Nyfikna, med nyfikna menar vi att vi alltid ska sträva efter att ta till oss och värdera ny kunskap och nya idéer

Kommunfullmäktiges verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning

Målpuppfyllelse för kommunens övergripande mål

För respektive mål tydliggörs bedömningen av målpuppfyllelse för målen enligt följande färgmarkering:

= målet är uppnått,

= målet är delvis uppnått,

= målet är ej uppnått

Boende och befolkning

Essunga kommun ska verka för olika former av mötesplatser som stärker människors utveckling och inkludering

Under 2020 har flera av kommunens mötesplatser varit stängda, såsom idrottshallar och möteslokaler, till följd av coronapandemin I vissa fall har det varit möjligt att skapa mötesplatser och

aktiviteter genom digitala verktyg. Genom nya metoder och tjänster har kultur- och fritidsenheten till följd av pandemin fått ställa om sitt arbete med att erbjuda ett varierat kultur- och fritidsutbud till våra invånare. Kulturskolan har till exempel erbjudit digitala spelningar via youtube, bland annat deras avslutningskonsert som hölls i Essunga kyrka. Kommunens bibliotek har erbjudit digitala evenemang och gjort en satsning på boklån genom take away och viss hemkörning.

Inom kommunledningssektorn har man genom det EU-finansierade projektet "Träffpunkt Nossebro" stärkt den digitala marknadsföringen av Nossebro och kommunen som besöksmål. Under 2020 har det även genomförts ett arbete att marknadsföra de promenadstråk och friluftsområden som finns i kommunen. Detta i syfte att stärka människors hälsa och möjligheter till att träffas smittsäkert.

I Essunga kommun ska alla invånare genom hela livet ha möjlighet till goda livsvillkor

I vår kommun finns sociala utmaningar i form av ekonomisk utsatthet och psykisk ohälsa. En välfungerande förskole- och skolverksamhet av hög kvalitet är av central betydelse för att ge våra barn och elever förutsättningar för framtida hälsa och arbetsliv. Inom förskolan och grundskolan prioriteras därför tidiga och samordnade insatser till barn och ungdomar.

Etablerandet av Familjecentralen är strategiskt viktigt för att stärka kommuninvånarnas livsvillkor. Familjecentralen är en viktig knutpunkt och grund för att stärka föräldraskap och tidigt kunna fånga behov av stöd och insatser.

Omhändertagande insatser inom socialtjänsten riskerar att bli passiviserande och därmed göra den enskilde sämre. Socialnämnden har med denna utgångspunkt antagit en omsorgsplan med målsättningen att ju fler som klarar att leva ett självständigt liv, desto högre blir livskvaliteten för den enskilde. Arbetet pågår med att införa och utveckla rehabiliterande insatser och tekniska hjälpmedel, individuellt anpassade utifrån den enskildes behov, som stärker den enskildes förmåga och möjlighet att klara sig själv.

Essunga kommun ska verka för att barn och unga ges en meningsfull och aktiv fritid. Detta gör vi genom att erbjuda ett varierat kultur- och fritidsutbud både inom kommunens verksamheter, men också genom föreningsbidrag stötta de aktiviteter som genomförs inom det lokala föreningslivet.

Essunga kommun ska bidra till en attraktiv och hållbar livsmiljö

Inom ramen för samhällsbyggnadsområdet har ett arbete påbörjats med att ta fram en strategi för vatten och avlopp (VA-strategi). Den så kallade VA-översikten är framtagen sedan tidigare och under 2020 påbörjades arbetet med att ta fram en VA-strategi som syftar till att ta fram strategiska ställningstaganden och riktlinjer för hur kommunen avser att lösa det kommunala ansvaret för vatten- och avloppsförsörjning i kommunen.

Kommunledningssektorn har i samarbete med de andra sektorerna arbetat fram nya riktlinjer för kommunens bostadsförsörjning. Riktlinjerna är på samråd till och med den 26 februari. I riktlinjerna omnämns flertalet strategiska ställningstaganden för kommunens fortsatta planeringsarbete.

Kommunen har sedan en längre tid arbetat för en samverkan med andra kommuner inom avfallsområdet. Ett första steg var att samordna avfallsplanerna med andra kringliggande kommuner. Dels för att göra det enklare för boende i kommuner att ha en liknade avfallshantering dels för att kunna samverka vid upphandlingar för att kunna skapa bättre konkurrens. Kommunen

har initierat kontakt med kommunalförbundet AÖS (Avfall Östra Skaraborg) som idag består av 9 medlemskommuner i Skaraborg. AÖS ser möjligheter att låta fler kommuner ansluta sig till förbundet. Sedan våren 2020 har Essunga, tillsammans med grannkommunerna Vara och Grästorps, fört diskussioner för en samverkan/samgående med AÖS.

Under 2020 initierades en utredning för att skapa en helhetsbild kring hur grönyteskötseln hanteras i kommunen, med syfte att dels identifiera vilka ytor som sköts och med vilken frekvens. Detta för att i förlängningen kunna ta fram en grönskötselplan som identifierar vilken kvalitet och kostnad kommunen som helhet ska bedriva sin grönyteskötsel utefter. Arbetet med detta pågår och en digital grönskötselplan kommer att vara framtaget innan 2021 års utgång.

Kommunen har under 2020 tagit de första strategiska kliven för att jobba mer aktivt för att exploatera redan detaljplanerad mark för bostäder. En markanvisning har genomförts. Samhällsbyggnadsenheten kommer genomföra en markanvisning för Skatan 9 i Nossebro under det första tertialet 2021. Under 2021 ska en markstrategi arbetas fram som ska ge stöd vid förvärv och byte av mark och samtidigt säkerställa och tillgodose kommunens markbehov för att ge förutsättningar åt ett ökat bostadsbyggande.

Näringsliv och arbetsmarknad

Essunga kommun ska vara en kommun med gott företagsklimat där förutsättningarna för tillväxt är goda

Essunga kommun har under flera år fått goda resultat i de näringslivsenkäter som genomförts av svenskt näringsliv. I svenskt näringslivs totalranking av kommunernas företagsklimat för 2020 tappar kommunen åtta placeringar till plats 27 i Sverige. Bland annat har vi fått sämre resultat vad gäller företagarnas upplevelser kring service och bemötande, upphandling och tillgång till kompetens. Dettas är något som kommunen kommer omhänderta som prioriterade aktiviteter i verksamhetsplan för 2021. Vi har jobbat för att öka svarsfrekvensen och det har gett utslag på antalet företag som svarat på enkäten till 49 procent 2020. Glädjande är att kommunen placerade sig etta i rankingen för nystartade företag i Sverige, det är en ökning med 64 procent mot föregående år. Målinriktat arbete ihop med Almi och nyföretagarcentrum har gett det goda resultatet.

2020 har på många sätt varit ett tufft år för Essungas näringsliv. Vissa branscher har drabbats hårdare än andra av de effekter som är en följd av corona-pandemin. Antalet konkurser under 2020 har inte ökat. Ett normalläge eventuellt är att vänta först 2023. Behov finns att anpassa vårt näringslivsarbete utifrån de nya förutsättningarna. Här behöver vi som kommun fundera över hur vi kan arbeta för att stötta det lokala näringslivet.

Finans

Resultatet ska utgöra 3,0 procent +/- 2,0 procent av de samlade intäkterna för skatt, statsbidrag och utjämningsystem

Årets resultat i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag uppgår till 1,3 procent. Det innebär att resultat är inom det fastställda målet.

Koncernens resultat uppgår till 0 procent. En nedskrivning av bostadsfastighet i bolaget Essunga bostäder AB har varit bidragande till det låga resultatet.

Nettoinvesteringarna ska under en rullande fyraårsperiod finansieras till lägst 60 procent av egna medel

Finansieringsgraden av kommunens investeringar under perioden 2017--2020 uppgår till 89,8 procent. Självfinansieringen år 2020 är 89,5 procent. Kommunens något bättre resultat år 2017 och i kombination med förhållandevis låga investeringsutgifter de senaste åren bidrar till att kommunen når de uppsatta målen.

Soliditeten ska vara på en nivå som säkerställer fullgod betalningsförmåga och finansiell handlingsfrihet

Soliditeten per den 31 december uppgår till 67,1 procent för kommunen, jämfört med föregående år har soliditeten minskat med 1,8 procentenheter.

Soliditeten inklusive ansvarsförbindelse är 29,5 procent, det är en förbättring med 1,5 procentenhet jämfört med samma period föregående år.

Soliditet inklusive ansvarsförbindelse och borgensförbindelser är XX procent.

De förhållandevis låga resultaten de senaste åren har bidragit till den lägre soliditeten.

Målet för år 2020 får anses vara uppnått då soliditeten under flera år legat på en jämn och stabil nivå. För att bibehålla en hög soliditet krävs det att resultaten ökar kommande år då kommunens framtida investeringsbehov ökar.

För koncernen är soliditeten 44,7 procent och är 0,14 procentenheter bättre, jämfört med samma period föregående år.

Likviditeten ska vara på en nivå som säkerställer betalningsförmåga och finansiell handlingsfrihet på kort sikt

Kassalikviditeten är 79,1 procent. Det är en förbättring med 0,6 procentenheter jämfört med föregående år. Den låga investeringsnivån 2018 har påverkat kassalikviditeten. Kommunen har en fullgod betalningsförmåga, då de kortfristiga skulderna består till 23 procent av semesterlöneskulden. Semesterlöneskulden förändras normalt inte i någon större omfattning och utgör därmed ingen större belastning på likviditeten.

Kassalikviditeten för koncernen uppgår till 97 procent. En bidragande orsak till den höga likviditeten är att Stiftelsen Essunga Industrier har sålt sin fastighet Stallaholm 1:314 under året.

Nämnderna ska hantera beslutade budgetmedel på ett sätt som möjliggör nytta för kommuninvånarna utifrån de uppdrag som kommunfullmäktige delegerat till nämnderna

Den rådande coronakrisen har gjort att nämnderna på flera områden har fått ställa om från strategiskt arbete till att fokusera på att hantera verksamheterna här och nu. Kommunen har haft höga kostnader framförallt för personal, sjukvårdsmateriel och skolskjutsar. Samtidigt har kommunen fått ersättning från staten för de kostnader som uppstått i samband med pandemin. Flera verksamheter har inte haft möjlighet att klara sitt uppdrag på grund av krisen, några exempel är integration, fritidsverksamhet och färdtjänst.

Kostnader för ekonomiskt bistånd, placeringar, LSS-verksamhet och äldreomsorgsverksamheten har varit högre än vad som har budgeterats.

Nämnderna ska uppnå budget i balans

Utbildningsnämnden, Kommunstyrelsen och Bygg- och Miljönämnden redovisar ett positivt resultat medan Socialnämnden redovisar ett underskott.

Kommunens nämnder redovisar tillsammans en nettoavvikelse på totalt -7,1 miljoner kronor

Översikt över verksamhetens utveckling

Händelser av väsentlig betydelse

Året har överskuggats och dominerats av den största nationella och internationella krisen i modern tid coronapandemin. Alltsedan coronaviruset klassades som allmänfarlig och samhällsfarlig sjukdom och en allmän smittspridning i Sverige var ett faktum, har alla kommunens verksamheters omställnings- och förändringsförmåga prövats på ett sätt som saknar motstycke i kommunens historia. Kommunens krisledningsorganisation har varit aktiverad sedan början av mars och bedrivit ett intensivt arbete under året, med toppar under våren och senare delen av hösten.

Med undantag för enstaka smittutbrott på särskilt boende i mitten av april har vård- och omsorgens största utmaningar under året varit brist på skyddsutrustning, hög sjukfrånvaro bland personalen och kontinuerligt nya och ändrade direktiv och riktlinjer från nationella och regionala myndigheter.

Kommunen, de kyrkliga organisationerna, föreningslivet och det lokala näringslivet har gått samman och hjälpt invånare i riskgrupper med insatser för att klara av sitt dagliga liv trots social isolering, såsom att handla och transportera hem mat, hämta ut medicin och uträtta ärenden.

Inom utbildningssektorn har de största utmaningarna under året varit risken för nationella beslut om skolstängningar, periodvis hög sjukfrånvaro bland personal och elever samt praktiska omställningsutmaningar i att efterleva nationella och regionala direktiv och riktlinjer. Några smittutbrott i kluster har inte förekommit i skolan eller förskolan under året.

Kommunens evenemangsverksamhet har legat helt nere sedan mitten av mars och föreningslivet och externa arrangörer har uppmanats att ställa in sina aktiviteter. Inga marknadsdagar har genomförts sedan mitten av mars.

Inom näringslivet har pandemin slagit hårt mot handeln, med undantag för livsmedelshandeln, och restauranger. Under perioden har inga konkurser i kommunen registrerats men lågkonjunktorens effekter syns i arbetslöshetsstatistiken. Parallellt har antalet nystartade företag i Essunga kommun procentuellt sett varit högst i Essunga kommun under 2020, jämfört med övriga kommuner i Skaraborg.

För att minska smittspridningen i samhället har det under året rått besöksförbud till och från i kommunens verksamheter. Öppettiderna för receptionen i kommunhuset har begränsats kraftigt och möjligheten att spontant besöka kommunens tjänstepersoner har upphört.

Parallellt med den kommunala förvaltningens utmaningar med att hantera Corona-krisen har ett omfattande utvecklingsarbete påbörjats. Under året har kommunfullmäktige bland annat antagit en ny vision för Essunga kommun (Vision 2040) och en ny strategisk plan för åren 2020--22. Ett arbete med att förbättra de grundläggande interna styr- och ledningsprocesserna inom ekonomi, kansli och HR har påbörjats och kommer att fortgå under 2021.

Arbetet med skolutredningen avseende framtida skollokalerna och organisation i Essunga kommun, slutfördes under våren och slutredovisades i september. Utifrån ställningstagandet att det inte är aktuellt att avveckla någon av skolorna i kommunen, beslutade kommunfullmäktige i november att alla kommunens skolor ska rustas upp. Sammanlagt 200 miljoner kronor har avsatts till investeringar i skollokalerna de närmaste fem åren.

Samarbetet mellan V6-kommunerna har under året växlats upp genom anställningen av en gemensam samverkansledare. Samverkansledarens uppdrag är att identifiera, initiera, koordinera och stärka både nuvarande och framtida samverkan inom fler områden. Under året har kommunledningarna i alla V6-kommuner, under processledning av samverkansledaren, genomfört

en utvärdering av samverkan. Utvärderingen har legat till grund för pågående arbete med att arbeta fram en ny och omarbetad avsiktsförklaring mellan V6-kommunerna, för antagande under 2021.

En förbättrad infrastruktur innebär bra möjligheter för fler att besöka och bosätta sig i kommunen med ökade intäkter för handeln och ökade skatteintäkter som följd. Utbyggnaden och öppnandet av E20 till motorväg mellan Alingsås och Vårgårda är strategiskt viktigt för Essunga kommuns utveckling. Kommunen är medfinansierad till en utbyggnad av E20 till mötesfri bilväg. Tidplanen sträcker sig fram till år 2025.

Befolkningsutvecklingen i Essunga kommun har varit positiv under året med en nettoökning på 33 invånare. Extra glädjande är att av dessa är 58 personer nyinflyttade.

Essunga Bostäder AB

Bolaget har under året uppfört ett flerbostadshus centralt i Nossebro med totalt 16 lägenheter samt totalrenoverat en fastighet, med konvertering till så kallat 65+ boende.

Med utgångspunkt i bolagets nya ägardirektiv har bolaget arbetat fram och antagit en affärsplan för 2021--23.

Stiftelsen Essunga industrier

Stiftelsen har under året sålt sin enda fastighet, Essunga Stallaholm 1:314. Styrelsen har inlett planeringsarbete för stiftelsens framtida verksamhet.

Den kommunala koncernen

Den kommunala koncernen består av Essunga kommun, det helägda bolaget Essunga Bostäder AB och stiftelsen Essunga industrier.

Essunga Bostäder AB

Essunga Bostäder AB är ett allmännyttigt bostadsbolag och som ska bidra till uppfyllandet av Essunga kommuns tillväxtmål om 10 000 invånare år 2040. Detta ska ske genom att förvärva, bebygga, förvalta, avyttra och ombilda fastigheter samt utveckla attraktiva bostäder och bostadsområden. Bolaget förvaltar idag 317 bostäder, 34 egna lokaler samt alla kommunens verksamhetslokaler.

Essunga Bostäder AB ansvarar för att:

- erbjuda en variation av bostäder som möter invånarnas behov avseende exempelvis storlek och standard, upplåtelseform och serviceinnehåll,
- utveckla kommunens bostadsområden tillsammans med andra intressenter,
- medverka till anskaffning av bostäder för särskilda behov samt
- utföra de uppdrag som ägaren tilldelar bolaget.

Kommunens ägardirektiv beskriver i vilken riktning kommunens som ägare vill utveckla bolaget under mandatperioden inom målområdet Boende och befolkning och vilka mål bolaget ska nå. Bolaget är en del av kommunkoncernen och ska inom så många områden som möjligt och så långt möjligt samordna sin verksamhet med kommunens, utifrån en kommunkoncerngemensam helhetssyn.

Bolaget ska stödja kommunfullmäktiges övergripande mål och strategier, vilka anges i kommunens strategiska plan och årliga verksamhetsplan.

Stiftelsen Essunga Industrier

Stiftelsen har till ändamål att inom Essunga kommun tillhandahålla lokaler för industri-produktion, handel och hantverk. Stiftelsen har därvid att aktivt arbeta för att nya arbetstillfällen tillförs kommunen samt skapa goda förutsättningar för att befintliga arbeten kan bibehållas. Stiftelsen får inte driva verksamhet eller vidta åtgärder som inte är förenliga med Kommunallagens regler om kommunal kompetens.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Omvärldsanalys

Det rådande svaga konjunkturläget i Sverige kommer att stärkas under 2021. Den fortsatta återhämtningen kommer dock dämpas av att smittspridningen under den senaste dryga månaden snabbt har eskalerat; likaså av de åtföljande restriktionerna. Detta medför ett tillfälligt bakslag i återhämtningen, och en svag inledning av 2021. Att vaccinering mot covid-19 är på väg att inledas i Sverige, liksom globalt, stärker samtidigt konjunkturutsikterna för den andra halvan av året, och än mer utsikterna för 2022.

Skatteunderlagsprognosen vilar på ett scenario med en utdragen återhämtning av den svenska samhällsekonomin; ett normalt konjunkturläge nås inte förrän 2024. Det låga resursutnyttjandet i nuläget innebär en potential för hög BNP-tillväxt kommande år, när återhämtningen väl tar fart igen. Detta syns som några år av BNP-tillväxt klart högre än den trendmässiga (2022–2023); detta beräknas också ge skjuts åt sysselsättningen, liksom det kommunala skatteunderlaget. Sammantaget beräknas arbetsmarknadens återhämtning dock dröja. Andelen arbetslösa antas ligga omkring 9 procent de kommande två åren.

Källa: Sveriges Kommuner och Regioner

Essunga Bostäder AB

Liksom i många av Sveriges övriga kommuner råder det en brist på bostäder i Essunga kommun. Essunga Bostäder AB har här en central roll att spela i att kunna erbjuda en variation av hyresrättslägenheter som möter invånarnas behov avseende exempelvis storlek och standard. I bolagets affärsplan finns därför ett angivet nyproduktionsmål om 45 lägenheter under perioden 2021--23.

Det råder brist på hyresrätter i storleken 1:or till 3:or samt marklägenheter, samtidigt som det finns en svag efterfrågan på nyproducerade fyror. Det finns därför behov av att bättre balansera bolagets bestånd mot marknadens efterfrågan.

Det svaga konjunkturläget med ökande arbetslöshet, påverkar bolagets hyresgästers betalningsförmåga negativt. Detta leder i förlängningen till en ökad ekonomisk risk även för bolaget, i form av ökade kundfordringar.

Befolkningsutveckling

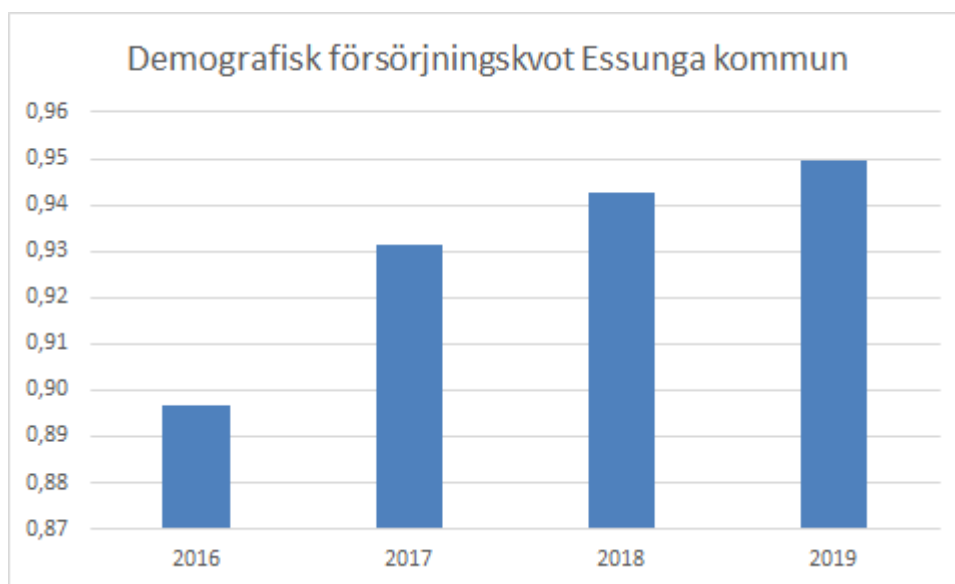
Befolkningsutvecklingen är en av de parametrar som bidrar till kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag. Kommunens befolkningsprognos uppskattar antalet invånare per den 31 december varje år. De skatter och bidrag kommunen erhåller bygger på den faktiska befolkningmängden den 1 november året innan budgetåret.

Kommunen har haft en stabil ökning av invånarantal de senaste åren. Under 2019 minskade invånarantalet något men har under 2020 ökat till 5 682 invånare. Födelsenettet var år 2020, -25 invånare, det innebär att kommunen har haft en inflyttning av 58 nya kommuninvånare.

Folkmängd	2016	2017	2018	2019	2020
Män	2 805	2 834	2 843	2 842	2 870
Kvinnor	2 815	2 813	2 828	2 812	2 817
Totalt	5 620	5 647	5 671	5 654	5 687

Folkmängdens förändring	2016	2017	2018	2019	2020
Födda	64	55	52	58	46
Döda	62	75	68	61	71
Födelsenetto	2	-20	-16	-3	-25
Befolkningsförändring	30	27	24	-17	33

Försörjningskvot

Den demografiska försörjningskvoten visar andel av befolkningen 0-19 år och 65 år och uppåt i förhållande till befolkningen mellan 20-64 år. Den kan också definieras som kvoten mellan den befolkning som inte är ekonomiskt aktiv och den ekonomiskt aktiva befolkningen. Ju lägre kvoten är desto större möjlighet för kommunen att finansiera den kommunala välfärden.

Den övergripande bilden är att försörjningskvoten försämras för hela riket men att storstäderna samtidigt både har och kommer att ha en mer gynnsam försörjningsbörda än landsbygden och att skillnaderna kommer att fortsätta öka. Därmed kommer utmaningen för små kommuner att växa att bli än mer markerad i framtiden. Det betyder att allt färre människor kommer bo i kommuner med en ogynnsam försörjningsbörda och befolkningen kommer dessutom vara allt äldre. Det innebär en betydande utmaning för att "hela landet ska leva" i termer av att finansiera välfärden och att kunna rekrytera personal till välfärdssektorn. Särskilt kompetensförsörjningen till äldreomsorgen kan komma att bli en viktig utmaning. *Christer Anderstig statsrådsberedningen.*

Försörjningskvoten ökar i Essunga kommun liksom i närliggande kommuner men Essunga kommun har både en högre kvot och störst ökning. Försörjningskvoten har en speciell betydelse, inte minst för att den handlar om relationen mellan utgifter för skola, vård och omsorg i förhållande till skatteintäkternas storlek.

Skatteintäkter

Slutavräkning 2019 och preliminär slutavräkning för 2020 års skatteintäkter uppgår till minus 5,4 miljoner kronor och innebär en negativ budgetavvikelse på 4,6 miljoner kronor. De minskade skatteintäkterna är en effekt av att Sverige gick in i en lågkonjunktur i slutet av år 2019 och effekter år 2020 på grund av den rådande Coronapandemin. För att kunna möta det förhållandevis stora skattetappet har kommunen fått extra tillskott under 2020 på sammanlagt 10,6 miljoner kronor.

Coronapandemin

Den rådande coronapandemin har medfört att kommunens verksamheter har fått ställa om från planerat utvecklingsarbete till att rikta fokus på att skydda utsatta riskgrupper och hindra smittspridning i samhället.

Verksamheternas kostnader som är direkt kopplat till pandemin uppgår till 9 miljoner kronor. Sjukfrånvaro som är kopplad till pandemin uppgår till 4,1 miljoner kronor. Sjukvårdsmaterial och extra kostnader för fler skolskjutsar är andra kostnader som har belastat kommunens resultat. Kommunen har kompenserats för höga sjukkostnader, sänkta arbetsgivaravgifter och merkostnader för bland annat sjukvårdsmaterial på sammanlagt 7,1 miljon kronor.

Kommunen har också haft ett intäktsbortfall, då evenemang som marknader, försäljning på restaurang Kaveldunet och anvisning av nyanlända inte har kunnat genomföras fullt ut i och med pandemin. Intäktsbortfallet uppskattas uppgå till 2 miljoner kronor.

Pandemin har också lett till minskade kostnader inom färdtjänst, utebliven kompetensutveckling och färre behov av vikarieanskaffning inom förskoleverksamheten

Väsentliga personalförhållanden

På grund av den rådande pandemin har HR-avdelningen fått ställa in och ställa om sitt arbete. Flera planerade insatser har inte blivit av och det som kunnat genomföras har behövt anordnas i andra former.

Kompetensförsörjning

Under de första månaderna sedan pandemin brutit ut var bemanningsläget mycket ansträngt och verksamheterna stod inför ett väldigt omställningsarbete. Bemanningen som normalt jobbar måndag till fredag hade under några veckor beredskap på helgerna för att underlätta vikarieanskaffningen för äldre- och funktionshinderomsorgen.

För att skapa en beredskap gällande personalförsörjningen kartlades kritiska kompetenser så som undersköterskeexamen hos medarbetare som inte arbetar inom vård- och omsorgsverksamheten idag. Någon flytt av medarbetare mellan sektorer blev dock aldrig aktuell.

”Kick off” inkludering och rekrytering är ett ESF-finansierat projekt arrangerat av Samordningsförbundet som pågått under hela året. Alla kommunens chefer har utbildats i fördomsfri och kompetensbaserad rekrytering. En del av våra arbetsgrupper har varit med och genomfört workshops för att öka sin inkludering av medarbetare som avviker från normen. Projektet har ställt om och haft sina utbildningar digitalt och förlängts in i 2021 för att hinna fullfölja sin plan.

Ledarutveckling

Ett par gånger varje halvår genomförs chefsträffar med kommunens alla chefer. Under året har endast två sådana hållits, en fysiskt och en digitalt.

Vad innebär det att vara chef i Essunga kommun? Med den frågan som utgångspunkt har ett arbete påbörjats för att tydliggöra chefsuppdraget i Essunga kommun. I samband med detta tilläts stödande, utvecklande och tydliggörande insatser.

Utbildningsprogrammet för nya chefer tillsammans med Götene och Grästorps kommun har pågått under året. Samarbetet kommer att fortsätta eftersom detta är en del av en god introduktion för nya chefer.

Traineeutbildningen ”Framtida ledare” har genomförts som en möjlighet för medarbetare som lockas av chefsuppdraget att få fördjupa sig olika perspektiv i ledarskapet. Flera förändringar och anpassningar har gjorts med anledning av pandemin. Programmet genomförs tillsammans med kommunerna i Västra Skaraborg och från Essunga deltog två medarbetare.

De insatser som var påbörjade för att utveckla och stödja individer och chefsgrupper har fortsatt under 2020.

Heltid

Arbetet med att ställa om organisationen för att möjliggöra att fler av våra medarbetare arbetar heltid har fått stå tillbaka under året. Det är framförallt inom äldreomsorgen som arbetet med att ställa om till fler heltider bedrivs och den verksamheten har varit fullt upptagen med att ta hand om våra brukare i den rasande pandemin. Planen och förhoppningen är att fortsätta arbetet under 2021.

Jämställda löner

Arbetet med lönekartläggning har fortsatt och befattningar har arbetsvärderats för att kunna fastställa vilka befattningar som är likvärdiga.

Den nya fördelningen av medlen i löneöversynen har skapat bättre förutsättningar att korrigera oskäliga löneskillnader.

Arbetsmiljö

En god arbetsmiljö är en viktig faktor för en välfungerande verksamhet. Tidigt under året bytte vi företagshälsovård, upphandlingen har gjorts gemensamt i V6 och alla kommunerna har nu samma leverantör.

Arbetsmiljöarbetet har under rådande läge fått ställas om i mycket stor utsträckning. Riktlinjer för hemarbete och riskbedömning i samband med farlig smitta är exempel på nya arbetsområden under året. Inplanerade utbildningar så som den gällande organisatorisk och socialarbetsmiljö har fått skjutas fram tills det är möjligt att samlas fysiskt igen. Det planerade införandet av ett digitalt system för riskvärdering och tillbud har dock kunnat genomföras så nu är hela den processen digitaliserad.

Medarbetarenkät

Vartannat år genomförs en medarbetarenkät och så även under hösten som var. Vid senaste mätningen hade vi ett fint resultat med ett HME- värde (hållbart medarbetarengagemang) på 4,2. Målsättningen och förhoppningen var att kunna behålla det goda resultatet. Det lyckades och en stor förbättring gjordes i andelen svarande som uppgick till 85 procent, en förbättring med närmare 10 procentenheter.

Firande och uppvaktning

På grund av pandemin ställdes det årliga julbordet tyvärr in och i och med det delades inga utvecklingspriser ut och firandet av de medarbetare som varit anställda i 25 år har vi skjutit på. För att visa uppskattning till alla underbara medarbetare som slitit hårt under året och med stort engagemang bidragit i den omställning som krävts satsades mer pengar på julklappen.

Personalkostnader

Personalkostnader mnkr 2019-2020	2020	2019-2020
Lön	190,8	191,3
Varav		
-Månadslön	149,5	151,2
-Övertidsersättning	1,1	0,6
-Fyllnadslön	0,5	0,5
-Sjuklön	4,9	3,4
Sociala avgifter	63,8	64,1
Pensionskostnader	17,0	17,8
Övriga personalkostnader	1,6	2,6
Summa	273,2	275,8

En stor del av de tjänster kommunen tillhandahåller kräver stora personalinsatser, särskilt inom barn- och äldreomsorg samt undervisning. Kostnader för personal svarar för drygt 60 procent av kommunens totala driftkostnad.

Personalkostnaderna har minskat med 1 procent jämfört med år 2019 (se tabell). Pensionskostnaderna som är drygt 6 procent av de totala personalkostnaderna har minskat med knappt 5 procent, En anledning är en nedjustering av försäkringspremier i samband med byte av pensionsförvaltare.

Månadslöner har minskat med 0,3 procent medan den kvalificerade övertiden har ökat med 52 procent och sjuklönekostnaderna har ökat med 44 procent. Av totalt 4,9 miljoner kronor i sjuklönekostnader har kommunen fått 3 miljoner kronor i kompensation med anledning av pandemin. Övriga personalkostnader har minskat med en miljon kronor, det är en effekt av minskat resande då alla konferenser, kurser med mera har genomförts digitalt.

Utbildningsnämndens personalkostnader har minskat med 3 procent, Socialnämndens personalkostnader är oförändrade medan Kommunstyrelsens personalkostnader har ökat med 2,3 procent.

De minskade personalkostnaderna på utbildningsnämnden beror främst på att förskoleverksamheten inte har behövt använda sig av vikarier vid sjukdom. Restriktioner på grund av den rådande pandemin har lett till färre barn och minskat behov av vikarier. En annan orsak till de minskade personalkostnaderna är lärare. Den främsta anledningen är att vuxenutbildning numera bedrivs av Lidköpings kommun och att tre tjänster köps från företag eller annan kommun.

Antal anställda

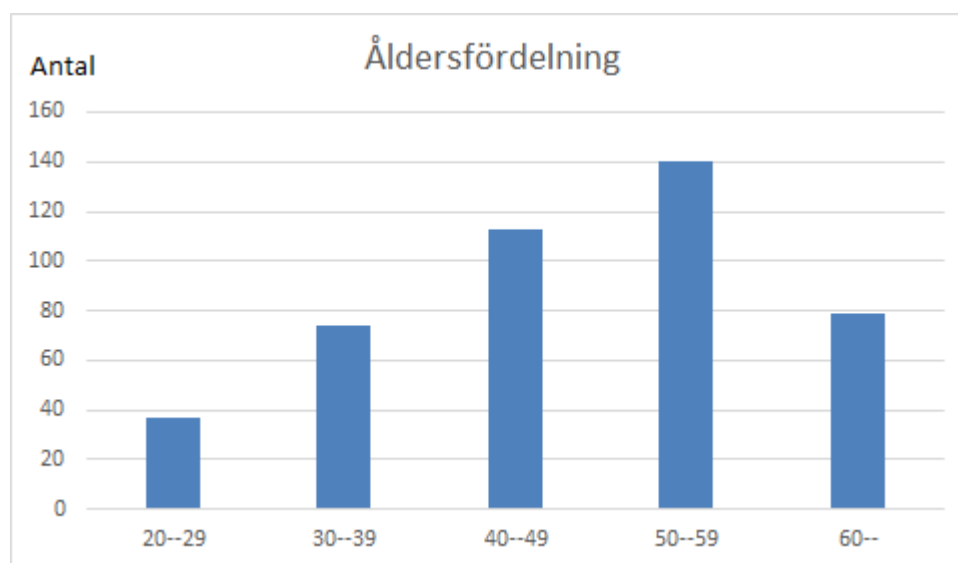
Antal anställda och årsarbetare	Antal anställda		Årsarbetare	
	2020	2019	2020	2019
Förvaltning				
Kommunstyrelseförvaltning	46	38	42	37
Sektor Utbildning	204	215	193	201
Sektor Social	242	228	226	209
Totalt	492	481	461	447

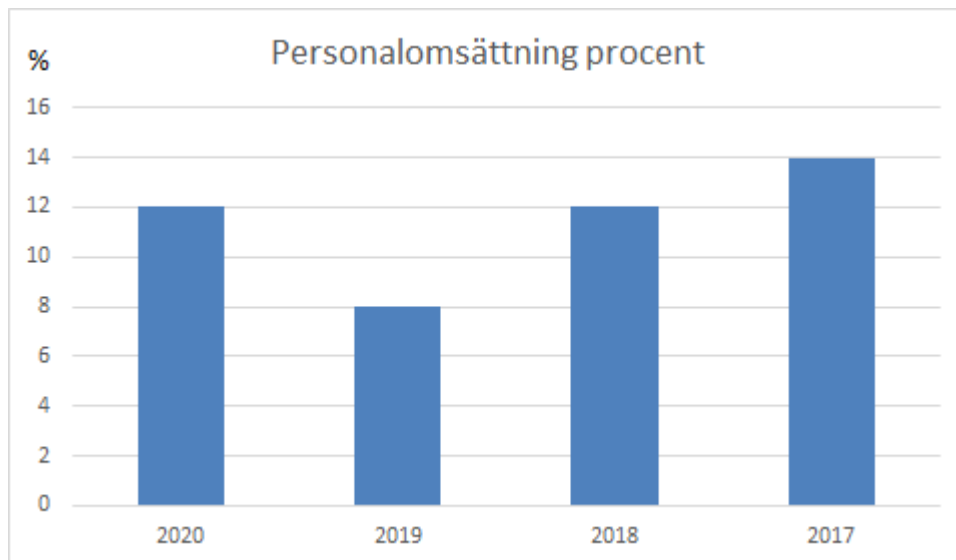
Förutom de 492 tillsvidareanställda finns ett hundratal vikarier inom kommunens verksamheter.

Könsfördelning

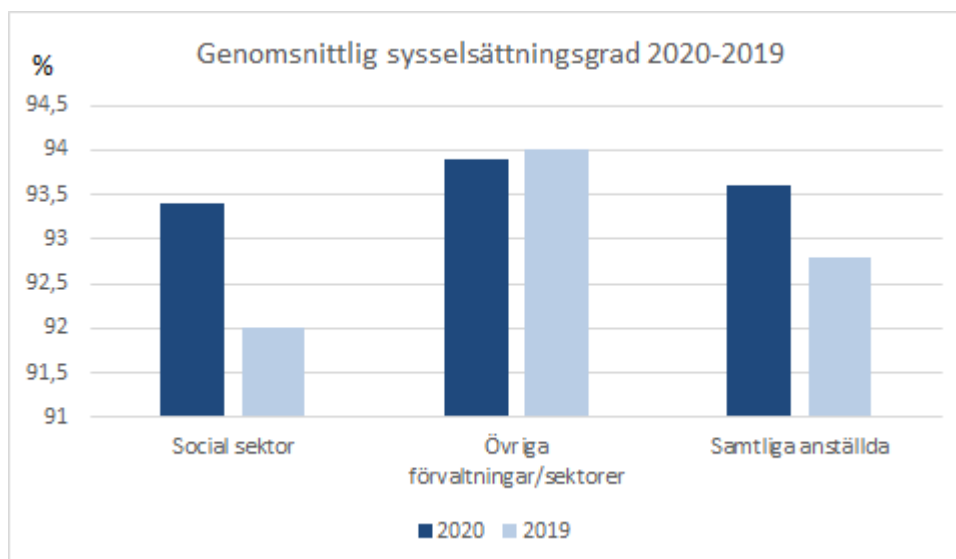
En övervägande del av de som arbetar inom kommunen är kvinnor, räknat i procent blir det 91 procent kvinnor och 9 procent män.

Åldersfördelning

Personalomsättningen har ökat jämfört med föregående år. En förklaring till det kan vara det arbete som cheferna tillsammans med HR gjort för att komma till hållbara lösningar för de långa sjukskrivningarna som minskat rejält under året.

Hel- och deltidarbete

Essunga kommun är inte längre den kommun i landet som har lägst andel heltidsarbetande, men ligger fortfarande bland de lägsta. Detta framgår av statistik från Sveriges kommuner och regioner. Många som har heltidstjänst har en partiell ledighet och därför blir andelen heltidsarbetande lägre än andelen heltidsanställda. Tidigare undersökningar visar att många frivilligt väljer att arbeta deltid, men utifrån jämställdhetsperspektivet och för att kunna rekrytera i framtiden är det viktigt att kunna erbjuda heltidstjänster.

Att höja sysselsättningsgraden för våra medarbetare är komplext och kräver omfattande förändringar inom verksamheten likaväl som i medarbetarnas privatliv. För att kunna höja sysselsättningsgraden för våra medarbetare och ändå få ihop ekonomin behöver vi ha större schemaläggningenheter än vi har idag. Detta innebär en större komplexitet i schemalaggningsenheten och att fler aktörer blir involverade i schemafrågan.

Höjningen av sysselsättningsgraden inom Social sektor är resultatet av ett medvetet arbete där heltidstjänster erbjuds i större utsträckning. Det finns dock många partiella ledigheter så andelen heltidsarbetande är lägre.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaro totalt %	2020	2019	2018	2017	2016
Totalt	8,0	6,7	6,26	6,13	6,51
Kvinnor	8,4	6,8	6,84	6,37	7,18
Män	5,6	6,2	1,98	4,84	2,38

Sjukfrånvaro per åldersgrupp %	2020	2019	2018	2017	2016
--29 år	6,1	3,8	3,90	3,44	3,24
30--49 år	6,9	5,2	5,38	4,97	5,73
50-- år	9,5	9,0	7,75	7,94	8,02

Långtidssjukfrånvaro %	2020	2019	2018	2017	2016
Totalt	28,8	42,7	40,36	44,48	47,52

Del av total sjukfrånvaro som är mer än 60 dagar.

8,0 procent i sjukfrånvaro är en ökning sedan föregående år. En stor del av det beror på riktlinjerna under pandemin som innebar att vid minsta förkylningssymtom ska medarbetarna stanna hemma. Det är mycket glädjande att se att långtidssjukfrånvaron har minskat så radikalt. En orsak till det är det intensifierade arbete som HR och chefer lagt ner gällande sjukfrånvaron.

Folkhälsoarbete 2020

Under 2020 har flera aktiviteter fått ställas in på grund av rådande coronapandemi. Trots det har en stor del av arbetet fortsatt, men med färre deltagare för att kunna upprätthålla fysisk distans. Exempelvis har olika sommaraktiviteter och en öppen fritidsgård där olika gratisaktiviteter kunnat anordnas under sommarlovet. Även arbetet med att utbilda Trivselledare inom utbildningssektorn har fortsatt. Dessa ska stimulera och öka trivseln och den fysiska aktiviteten på rasterna.

Projektet "Rörelsesatsning i skolan", som drivs tillsammans med Västra Götalands idrottsförbund och SISU, har fortsatt under 2020. Målgruppen är årskurs F-6 på utvalda skolor – där Essunga kommuns alla skolor varit med. Målet är att ge barnen en grund för fysisk aktivitet som kan bestå under hela livet. Detta arbete har mottagits väldigt positivt bland både skolpersonal och barn.

När det gäller målet att minska användningen av tobak, alkohol och andra droger bland barn och ungdomar kan man se i den årligen återkommande drogvanundersökningen som görs i årskurs

7--9 på Nossebro skola, att rökning minskar bland eleverna. Däremot ökar snusanvändandet och så även alkoholkonsumtionen. 2020-års drogvanundersökning visar också en minskad restriktivitet bland föräldrarna i kommunen vad gäller snusning och alkoholkonsumtion. Däremot ser man en minskning vad gäller alkohol i trafiken och användandet av e-cigarett och vattenpipa.

För 2020 har kommunfullmäktige beslutat att fokusera på ett målområde för att skapa en bättre folkhälsa i Essunga kommun. Detta målområde är: Att öka den psykiska hälsan. Samverkan sker mellan kommunen, östra hälso- och sjukvårdsnämnden och Närhälsan i Nossebro. En styrgrupp med deltagare från både kommunen och regionen arbetar med att öka den psykiska hälsan i kommunen. Detta arbete har mynnat ut i två spår som går under arbetsnamnen "Rätt väg in" och "Detta är livet".

När det gäller "Rätt väg in" har en kartläggning gjorts utifrån intervjuer med de som arbetar med barn/ungdomar och föräldrar/vårdnadshavare inom kommunens och regionens verksamheter i Essunga kommun. Resultatet från denna kartläggning håller på att sammanställas och kommer gå tillbaka till styrgruppen som därefter kommer att lägga upp det fortsatta arbetet.

Vad gäller arbetet med "Detta är livet" har planerade föreläsningar fått ställas in på grund av coronapandemin, så även hälsoveckan. För att fortsätta utveckla detta arbete har utbildningsmaterialet *Psykisk hälsa i skolan: främja, skydda och stärka* köpts in till Elevhälsan. Då skolan kunnat fortsätta sitt arbete har personal från Elevhälsan varit ute i alla klasser i årskurs 6 och pratat om temat "Detta är livet". Här tar de bland annat upp: hur det är att bli tonåring, vikten av sömn, fysisk aktivitet samt kost, vad är en panikångestattack m.m. Dessa tillfällen har varit mycket uppskattade av ungdomarna. Skolan har även stärkt upp med ytterligare elevcoacher ute på skolorna. Inom Närhälsan har man stärkt upp verksamheten med en psykolog.

Samverkansgrupp Barn och unga har startats upp. I gruppen deltar representanter från samtliga parter – sjukhus, primärvård och kommun. Målet är att barn, unga och föräldrar ska uppleva vård-, stöd- och omsorgsinsatser som en helhet utan gränser. Detta arbete är kopplat till Västra Götalandsregionens "Handlingsplan för psykisk hälsa".

Förväntad utveckling

Kommande satsningar på lokaler/lokalförserjning

Satsning på kommunens fysiska planering.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

God ekonomisk hushållning

Kommunallag (2017:725) kap 11, 6 § "Av budgeten ska det vidare framgå hur verksamheten ska finansieras och hur den ekonomiska ställningen beräknas vara vid budgetårets slut. De finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning ska anges."

Varje generation måste själv bära kostnaderna för den service som den konsumerar. Detta innebär att ingen generation ska behöva betala för det som en tidigare generation förbrukat.

Resultatet måste vara tillräckligt stort för att motsvarande servicenivå ska kunna garanteras även för nästkommande generation utan att den ska behöva uttaxera en högre skatt.

Kommunen, med i princip obegränsad livslängd, ska inte förbruka sin förmögenhet för att täcka löpande behov.

En god ekonomisk hushållning innebär att de löpande intäkterna täcker de löpande kostnaderna. Det är inte förenligt med god ekonomisk hushållning att finansiera löpande driftskostnader med lån.

Modell för finansiell analys

För att kartlägga och analysera resultat, utveckling och ställning för Essunga kommun används en finansiell analysmodell som benämns RK-modellen. Modellen används för att identifiera eventuella finansiella möjligheter och problem. Målsättningen är att försöka klargöra om kommunen har en god ekonomisk hushållning, som föreskrivs i kommunallagen.

Den finansiella analysmodellen bygger på fyra perspektiv: det finansiella resultatet, kapacitetsutvecklingen, riskförhållanden och kontrollen över den finansiella utvecklingen. Aspekterna *resultat*, *kapacitet*, *risk* och *kontroll* utgör hörnstenar i modellen.

Det finansiella resultatet

Årets resultat och dess orsaker kartläggs. En eventuell obalans, det vill säga att kostnaderna överstiger intäkterna eller att en rörelseriktning mot obalans sker, är en varningssignal. Under detta perspektiv analyseras också investeringar och deras utveckling.

Kapacitet

Den andra aspekten benämns *kapacitet* eller långsiktig betalningsberedskap. Här redovisas vilken finansiell motståndskraft kommunen har på lång sikt.

Riskförhållanden

Med tredje aspekten *risk* avses hur kommunen är exponerad finansiellt. En god ekonomisk hushållning innefattar att kommunen i kort och medellångt perspektiv inte behöver vidta drastiska åtgärder för att möta finansiella problem. Här analyseras också borgensåtagande och kommunens samlade pensionsskuld.

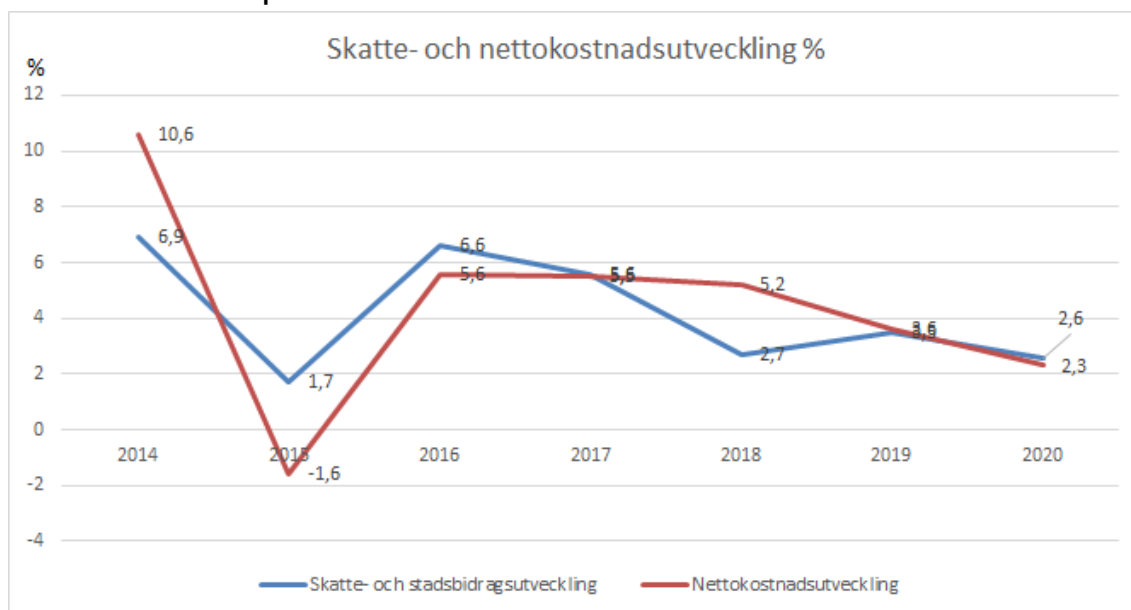
Kontroll

Med den fjärde aspekten *kontroll* avses hur upprättade finansiella målsättningar och planer följs. En god följsamhet mot budget är uttryck för god ekonomisk hushållning.

Finansiella nyckeltal

Varje perspektiv analyseras med hjälp av ett antal finansiella nyckeltal som har till uppgift att belysa ställning och utveckling inom de fyra perspektiven.

Resultat och kapacitet

Skatteintäkter och generella statsbidrag har mellan åren 2019–2020 ökat med 2,6 procent medan verksamhetens nettokostnader har ökat med 2,3 procent.

Den lägre skatteintäktsutvecklingen jämfört med föregående år, beror främst på minskning av Skatteintäkter, 2 procent. De generella bidragen ökade med knappt 14 procent mellan år 2019--

2020, jämfört med 7,5 procent mellan åren 2018--2019. I de generella statsbidragen ryms de extra tillskotten kommunen erhållit på grund av pandemin. Totalt har kommunen fått 10,6 miljoner kronor i extra tillskott.

Kommunen har haft en låg kostnadsutveckling och nettokostnadsökningen på 2,3 procent beror främst på att intäktsutvecklingen varit - 7,4 procent mellan åren 2019--2020.

Driftkostnadsandel

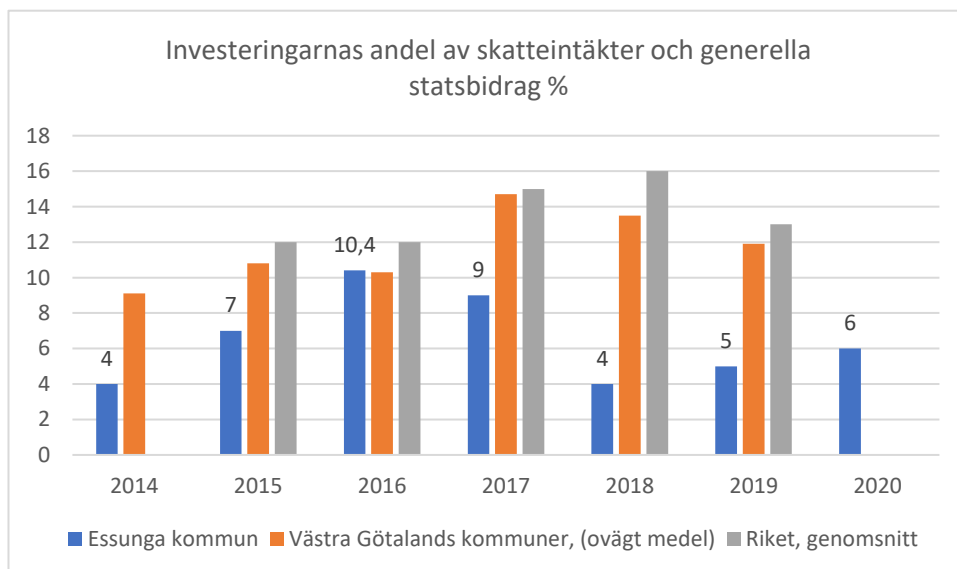
Driftkostnadsandel %	2020	2019	2018	2017
Verksamhetens intäkter och kostnader	94,9	95,0	94,7	92,0
Avskrivningar	4,0	4,2	4,4	4,8
Driftkostnader exkl finansnetto	98,9	99,2	99,1	96,8
Finansnetto	-0,2	0,2	0,2	0,0
Nettokostnadsandel inkl finansnetto	98,7	99,4	99,3	96,8

En grundläggande förutsättning för att uppnå balans i ekonomin och nå god ekonomisk hushållning är att intäkterna är större än kostnaderna. Ett mått på denna balans är driftkostnadsandel. Nyckeltalet speglar hur stor del av skatteintäkter och generella statsbidrag som den löpande driftverksamheten tar i anspråk. Det utrymme som finns kvar kan användas för amortering av långfristiga lån, finansiering av investeringar eller sparande.

Driftkostnadsandelen av skatteintäkter och generellas statsbidrag är 98,7 procent.

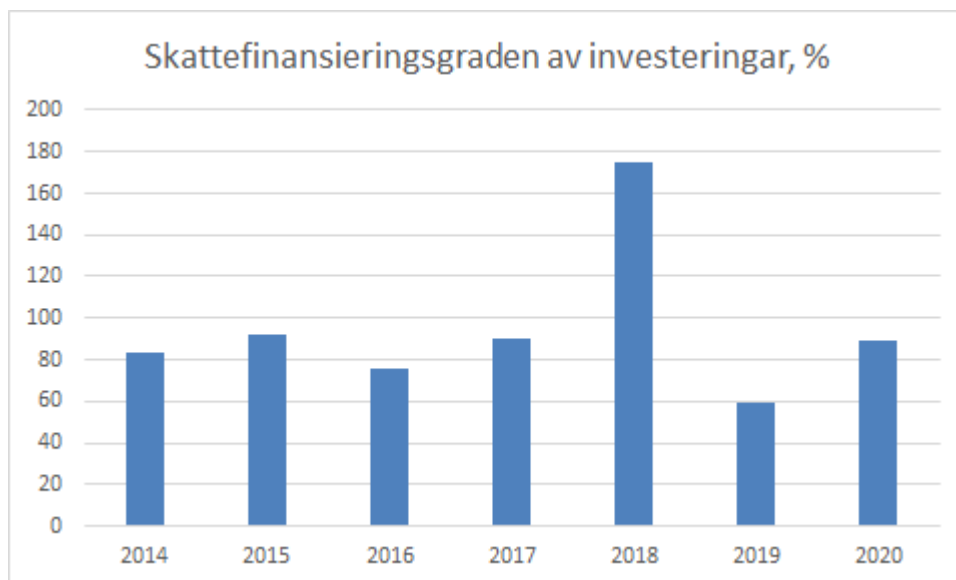
Årets investeringar

Årets investeringar	2020	2019	2018	2017
Nettoinvesteringar mnkr	20,6	18,4	9,3	28,7
Nettoinvesteringar/avskrivningar %	146	129	64	186

Kommunens investeringsnivå för åren 2014--2020 ligger under genomsnittet i Västra Götalandsregionen och Riket. Ombyggnation av Nossebrobadet under 2016--2017 har höjt investeringarnas andel av skatteintäkter och generella statsbidrag.

Kommunen står inför stora investeringsutmaningar både inom skola och övriga kommunala fastigheter. En utredning av skolfastigheternas skick och organisation har genomförts under åren 2019--2020. Under år 2021 ska en projektering av de olika skolfastigheternas investeringsbehov påbörjas.

Ett viktigt nyckeltal när det gäller investeringarna är skattefinansieringsgraden. Den mäter hur stor andel av årets nettoinvesteringar som finansieras genom egna medel. Egna medel är årets resultat plus årets avskrivningar. 100 procent innebär att kommunen kan finansiera samtliga investeringar som är genomförda under året med egna medel, vilket i sin tur innebär att kommunen inte behöver låna till investeringarna och att kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme stärks.

Den höga skattefinansieringen år 2018, berodde på låga investeringsutgifter och ett bra resultat.

Den genomsnittliga skattefinansieringsgraden perioden 2017--2020 uppgår till knappt 90 procent.

Årets resultat

Årets resultat	2020	2019	2018	2017
Årets resultat, mnkr	4,4	1,9	2,2	10,3
Årets resultat i relation till skatteintäkter och generella statsbidrag, %	1,3	0,6	0,7	3,2

Årets resultat uppgår till 4,4 mnkr och relaterat till skatteintäkter och generella statsbidrag motsvarar det 1,3 procent. Det innebär att kommunen når upp till resultatmålet.

Soliditet

Soliditet	2020	2019	2018	2017
Tillgångsförändring %	5,2	0,4	0,8	4,9
Förändring eget kapital %	2,5	1,0	1,0	5,9
Soliditet enligt balansräkningen %				
Essunga Kommun	67,1	68,9	68,2	67,9
V:a Götalandsregionen, genomsnitt	*	46,6	47,6	48,3
Riket genomsnitt	*	43,0	43,9	45,3
Soliditet inkl pensionsåtagande före 1998 %				
Essunga kommun	29,7	28,0	26,4	24,8
V:a Götalandsregionen, genomsnitt	*	19,4	18,5	17,3
Riket, genomsnitt	*	26,7	26	25,6
Soliditet inkl ansvarsförbindelse och borgensåtagande %				
Essunga Kommun			-52,9	-51,0

*Ingen uppgift

Soliditet är ett mått på den finansiella styrkan på lång sikt. Den visar hur stor del av kommunens tillgångar som finansierats med egna medel det vill säga skatteintäkter. Kommunens soliditet uppgår till 67,1 procent, vilket innebär att soliditeten har minskat med 1,8 procentenheter.

De förhållandevis låga resultaten de senaste åren har bidragit till den lägre soliditeten. För att bibehålla en hög soliditet krävs det att resultaten ökar kommande år då kommunens framtida investeringsbehov ökar.

Soliditeten inklusive kommunens pensionsförpliktelser som är äldre än 1998 och som ligger utanför balansräkningen har ökat från 28,5 till 29,7 procent 2020.

År 2019 var den genomsnittliga soliditeten i Västra Götalandsregionen 47 respektive 19 procent och för riket var den 43 respektive 27 procent.

Skuldsättningsgrad

Skuldsättningsgrad	2020	2019	2018	2017
Total skuldsättningsgrad %	32,9	31,1	31,8	32,1
-Varav avsättningsgrad %	7,0	7,7	7,8	7,8
-Varav kortfr skuldsättningsgrad %	23,6	21,2	22,2	22,3
-Varav långfr skuldsättningsgrad	2,3	2,1	2,1	2,0

Den del av tillgångarna som har finansierats med främmande kapital brukar benämnas skuldsättningsgrad. Kommunens totala skuldsättningsgrad är knappt 33 procent och är något högre än 2019. Kommunens skuldsättning fördelar sig på kortfristiga och långfristiga skulder. Kortfristiga skulder består främst av upplupna kostnader och förutbetalda intäkter. Långfristiga skulder består av främst avsättningar och anslutningsavgifter för vatten.

När det totala pensionsåtagandet vägs in uppgår skuldsättningsgraden istället till 70 procent 2020 och 72 procent 2019. Den högre skuldsättningsgraden minskar i takt med att pensions-skuld inom ansvarsförbindelse minskar.

Kommunalskatt

Kommunalskatt	Essunga Kommun	V:a Götaland	Riket
Kommunens skattesats %	21,57	21,38	20,72
Regionens skattesats %	11,48	11,48	11,56
Total skattesats %	33,05	32,86	32,28

En viktig del av bedömningen av en kommuns finansiella kapacitet är vilken möjlighet kommunen har att påverka sina inkomstkällor. En låg kommunalskatt ger t ex ett större handlingsutrymme att generera en intäktsökning denna väg.

Den totala kommunala skattesatsen i Essunga kommun inklusive regionskatten uppgick år 2020 till 33,05 procent. Den primärkommunala skatten var 21,57 procent medan landstingsskatten till Västra Götalandsregionen var 11,48 procent. Genomsnittet av den primärkommunala skattesatsen i Västra Götalandsregionen var 21,38 procent och i riket 20,72 procent.

Risk och kontroll

Likviditet

Likviditet	2020	2019	2018	2017
Likvida medel mnkr	26,2	17	22	23
Kassalikviditet %	79,1	78	79	73
Rörelsekapital mnkr	-12,8	-11	-11	-15

Kassalikviditet är ett mått som mäter kortfristig betalningsförmåga. Om måttet är 100 betyder det att omsättningstillgångarna är lika stora som de kortfristiga skulderna. Kassalikviditeten är 79,1 procent och är 1 procentenhet högre än föregående år. Den låga investeringsnivån 2018 har påverkat kassalikviditeten positivt.

Rörelsekapital är skillnad mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Rörelsekapitalet är något lägre jämfört med föregående år, då kortfristiga skulder har ökat mer än omsättningstillgångarna.

Pensionsåtagande

Pensionsåtagande mnkr	2020	2019	2018	2017
Avsättning till pensioner inkl löneskatt	6,8	5,6	5,0	5,3
Ansvarsförbindelse inkl löneskatt	108,6	112,8	114,9	117,9
Totala pensionsåtaganden	115,4	118,4	119,9	123,2

Kommunens totala pensionsskuld inklusive löneskatt uppgår till 115,4, mnkr varav 108,6 mnkr avser åtaganden som är äldre än 1998, de så kallade pensionsförpliktelseerna i ansvarsförbindelsen. Det totala pensionsåtagandet har minskat med 3,0 mnkr eller 2,5 procent, jämfört med föregående år.

Avsättning till pensioner inklusive särskild löneskatt har ökat med 1,2 mnkr. Förändringen av pensionskostnaden 2020 kan till största del förklaras av högre kostnad för försäkringspremie och pensionsutbetalningar då fler valt att påbörja sin pension i förtid.

Kommunen har under tiden 2002–2007 gjort partiell inlösen av pensionsförpliktelser intjänade före 1998 med 14,5 mnkr. Åren 2008–2015 har ingen inlösen gjorts. 2016 har ytterligare 1,9 mnkr lösts in partiellt, då kommunen hade ett fondöverskott hos KPA på motsvarande belopp.

Enligt kommunal redovisningslag redovisas inte ansvarsförbindelsen i balansräkningen. Hela pensionsskulden är återlånad i verksamheten, vilket innebär att det inte finns några placeringar av pensionsmedel.

Borgensförbindelser

Borgensförbindelser mnkr	2020	2019	2018	2017
Essunga bostäder AB	149,1	134,4	122,8	120,9
Stift Essunga Industrier	0	9,7	11,0	12,4
Riksbyggens kooperativa hyresrättsförening Essunga äldreboende	84,4	78,4	80,9	83,0
Summa	233,5	222,5	214,7	216,3

Borgensåtagande per invånare

Borgensförbindelser och övriga ansvarsförbindelser inkl löneskatt per invånare tkr	2020	2019	2018	2017
Essunga Kommun	60	59	58	59
V:a Götalandsregionen, genomsnitt	*	55	54	53
Riket, genomsnitt	*	46	45	44

Känslighetsanalys

Känslighetsanalys mnkr	Kostnad/Intäkt
Befolkningsförändring med 10 invånare	+/-0,6
Lönekostnadsförändring 1%	+/-2,7
Prisändring taxor och avgifter 1 %	+/-0,5
Förändring av varor och tjänster 1 %	+/-0,04
Förändrad utdebitering med 1 krona	+/-15,8

Kommunens ekonomiska resultat kan påverkas av händelser utanför dess egen kontroll. Det kan till exempel vara konjunktursvängningar eller förändrade lagar och förordningar. Kommunen har ett ansvar för att ha beredskap att hantera både externa, oförutsedda händelser och förändringar i den egna kommunen. Kommunen måste därför ha reserver och marginaler i sin ekonomi. Ett sätt att göra detta tydligt är att upprätta en känslighetsanalys som visar hur olika förändringar påverkar kommunens finansiella situation. I känslighetsanalysen ovan redovisas hur ett antal faktorer påverkar Essunga kommuns finansiella resultat.

Balanskravsresultat

Balanskravsutredning mnkr	2020	2019	2018	2017
Årets resultat enligt resultaträkningen	4,36	1,93	2,2	10,3
Avgår samtliga realisationsvinster	-0,2	-0,07	0	-0,7
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0	0	0	0
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0	0	0	0
Summa resultat enligt balanskravsutredningen	4,16	1,86	2,2	10,3

Enligt lagen om kommunal redovisning ska det i förvaltningsberättelsen utvärderas om de mål och riktlinjer som avses i 11 kap 1 § kommunallagen uppnåtts och följts. Även den ekonomiska ställningen ska utvärderas. Dessutom är det obligatoriskt att sammanställa en så kallad balanskravsutredning som definierar årets resultat efter balanskravsjusteringar.

Balanskravet innebär att intäkterna måste överstiga kostnaderna – resultatet måste vara större än noll. Ett negativt resultat måste regleras inom tre år. Från och med 2013 har det blivit möjligt att

reservera till eller disponera medel från resultatutjämningsreserv.

Lokala riktlinjer för God ekonomisk hushållning och Resultatutjämningsreserv (RUR) har upprättats under 2015. Kommunen tillämpar inte RUR om det inte fattas särskilt beslut om tillämpning inför årsbokslut.

Realisationsvinsterna är har uppstått i samband med utbyte av leasingbilar och försäljning av bil inom verksamheten gata/park.

Finansiella nyckeltal

Fem år i sammandrag	2020	2019	2018	2017	2016
Skatteintäcks- och statsbidragsutveckling	2,6	3,5	2,7	5,6	6,6
Nettokostnadsutveckling	2,3	3,6	5,2	5,2	5,6
Driftskostnadsandel					
Verksamhetens intäkter och kostnader %	95,0	95,0	95,0	92,0	92,0
Avskrivningar %	4,1	4,2	4,5	4,8	4,7
Driftskostnadsandel exkl finansnetto %	99,0	99,2	99,1	96,8	97,0
Finansnetto	0,2	0,2	0,2	0,0	-0,1
Driftskostnadsandel inkl finansnetto %	98,7	99,0	99,3	96,8	97,0
Årets resultat/skatteintäkter och generella statsbidrag %	1,3	0,6	0,7	3,2	3,2
Nettoinvesteringar mnkr	20,6	18,4	9,3	28,7	31,5
Skattefinansiering av nettoinvesteringar %	89,5	77,5	175,0	90,0	76,0
Nettoinvesteringar/avskrivningar %	146,0	129,0	64,0	186,0	221,0
Soliditet enligt balansräkningen %	67,1	68,9	68,2	67,9	67,3
Soliditet inkl samtliga pensionsförpliktelser %	29,7	28,0	26,4	24,8	21,2
Tillgångsförändring %	5,2	0,5	0,8	4,9	4,7
Förändring av eget kapital %	2,5	1,0	1,2	5,9	5,8
Total skuld- och avsättningsgrad %	32,9	31,1	31,8	32,1	32,7
- varav avsättningsgrad	7,0	7,7	7,8	7,8	8,4
- varav kortfristig skuldsättningsgrad	23,5	21,2	22,0	22,3	22,5
- varav långfristig skuldsättningsgrad	2,3	2,1	2,1	2,0	1,8
Pensionsskuld mnkr	115,4	118,4	120,0	123,1	125,8
Primärkommunal skatt (kr/skattekrona)	21,57	21,57	21,57	21,57	21,57
Likviditet					
Kassalikviditet %	79,1	78,4	78,8	72,4	76,4
Rörelsekapital mnkr	-12,8	-11,0	-11,2	-15,1	-11,7
Finansiella nettotillgångar mnkr	17,9	17,9	20,2	16,3	15,6
Långfristig låneskuld mnkr	6,6	5,9	5,6	5,4	4,7

Fem år i sammandrag	2020	2019	2018	2017	2016
Borgensåtagande mnkr	233,5	222,5	214,8	216,3	169,8

Essunga kommuns finansiella ställning på kort och lång sikt

Kortsiktig handlingsberedskap, innebär finansiell motståndskraft på kort sikt, fokus ligger på de närmaste två åren. I perspektiven ingår nyckeltalen finansiella nettotillgångar, kassalikviditet, budgetföljsamhet och resultat.

Långsiktig handlingsberedskap, innebär finansiell motståndskraft på lång sikt, viktiga nyckeltal för att mäta detta är, skattesats, soliditet, skattefinansieringsgrad av investeringar.

Källa: KFI Finansiell profil 2016--2019

Kortsiktig handlingsberedskap Kommun och kommunalt bolag

Essunga har under de senaste tre åren försämrat sitt resultat, 2016 och 2017 har resultatet varit drygt 3 procent. Detta är förenligt med kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning. Essunga kommun har uppvisat en starkare resultatutveckling mellan åren 2014--2017 än genomsnittet i länet. 2019--2020 redovisar kommunen ett resultat på 0,6 respektive 1,3 procent. Resultatet för koncernen 2020 är 0 procent det negativa resultatet beror helt på en nedskrivning av en hyresfastighet. Kassalikviditeten är i paritet med föregående år. Det låga resultatet försämrar kommunkoncernens handlingsfrihet på kort sikt.

Kassalikviditeten är svagare än snittet i länet. Kassalikviditeten ska inte hanteras som ett eget nyckeltal utan ställas i relation till soliditetens utveckling. Kassalikviditeten är på en så god nivå att kommunen klarar att finansiera oväntade finansiella utgifter på kort sikt men kommunens planerade investeringar innebär att kommunen redan 2022 kommer att behöva ta upp lån.

Kommunens genomsnittliga budgetavvikelse i verksamheterna är 2,1 procent. En svag följsamhet mot budget innebär minskar möjligheten att ha kontroll över ekonomin.

Långsiktig handlingsberedskap Kommun och kommunalt bolag

Essungas genomsnittliga investeringsvolym (investeringar relaterade till verksamheternas nettokostnader) mellan 2017--2019 uppgår till sex procent, för länet uppgick genomsnittsvolymer till 12 procent.

Essunga kommun har under samma period en genomsnittlig skattefinansieringsgrad på 118 procent. Det är en högre skattefinansieringsgrad än genomsnittet i länet och beror enbart på låga investeringsutgifter 2017--2018. År 2020 uppgår skattefinansieringsgraden till knappt 90 procent. En högre investeringsnivå och ett relativt lågt resultat är orsak till den lägre självfinansieringsgraden.

Kommunens soliditet är god och högre än genomsnittet i länet, koncernens soliditet ligger i nivå med snittet för länen.

De närmaste åren innebär för många kommuner ökade investeringar och ökade kostnader på grund av befolkningsförändringar. Detta måste finansieras och en viktig grundpelare är då att redovisa ett resultat som dels finansierar merparten av investeringarna och dels stärker den långsiktiga handlingsberedskapen. Essunga bostäder kommer de närmaste åren att se över möjligheter att öka sina intäkter för att kunna möta de stora behoven på fastighetsunderhåll som finns. Det innebär en utmaning för kommunen att nå handlingsberedskap på lång sikt.

Räkenskaper

Driftsredovisning

Nämnd, mnkr	Budget 2020			Redovisning 2020			Budgetavvikelse 2020		
	Intäkter	Kostnader	Netto	Intäkter	Kostnader	Netto	Intäkter	Kostnader	Netto
Kommunfullmäktige	0,0	-0,5	-0,5	0,0	-0,3	-0,3	0,0	0,2	0,2
Revision	0,0	-0,5	-0,5	0,0	-0,5	-0,5	0,0	0,0	0,0
Kommunstyrelsen	35,1	-96,0	-60,9	36,8	-96,8	-60,0	1,6	-0,8	0,8
- varav vatten och avlopp	7,8	-7,8	0,0	7,8	-9,1	-1,3	0,0	-1,3	-1,3
- varav avfall	4,0	-4,0	0,0	4,2	-4,2	0,0	0,2	-0,2	0,0
Bygg- och miljönämnden	1,1	-2,3	-1,2	1,4	-2,2	-0,8	0,3	0,1	0,4
Utbildningsnämnden	27,2	-166,7	-139,5	28,8	-165,3	-136,5	1,6	1,4	3,0
Socialnämnden	38,1	-168,6	-130,5	45,9	-187,9	-142,0	7,8	-19,3	-11,5
Summa nämnder	101,5	-434,6	-333,1	112,9	-453,0	-340,1	11,3	-18,4	-7,1
Skatter o generella statsbidrag	341,8		341,8	346,7		346,7	4,9	0,0	4,9
Pensioner m.m.		-5,9	-5,9		-5,7	-5,7	0,0	0,2	0,2
Finansiering	3,9	-0,3	3,6	3,8	-0,3	3,5	-0,1	0,0	-0,1
Totalt	447,2	-440,8	6,4	463,4	-459,0	4,4	16,1	-18,2	-2,1

Essunga kommun redovisar ett resultat på 4,35 miljoner kronor, vilket innebär en resultatnivå på 1,3 procent. Resultatet för 2019 uppgick till 1,9 miljoner kronor (0,6 procent). Det förbättrade resultatet beror främst på de extra tillskott till kommunerna som riksdagen beslutat om i samband med Coronapandemin.

Kommunstyrelsen redovisar ett positivt resultat på en miljon kronor. Orsaken till avvikelserna beror främst på effekter av Coronapandemin i form av vakanser, lågt utnyttjande av färdtjänst och att budgeterade utvecklingsmedel kunnat användas i den mån som är önskvärt.

Socialnämndens resultat är 11,5 miljoner kronor sämre än budget. Placering av barn-, ungdomar och vuxna, ekonomiskt bistånd och personlig assistans visar tillsammans en negativ budgetavvikelse på 8,5 miljoner kronor. Under 2020 har ett nytt serviceboende enligt LSS, startat upp. Boendet var i drift tidigare än planerat i budgetarbetet och kommunens andra LSS-boende skulle finansieras med att avveckla en tillfällig lösning för en brukare, denna avveckling blev senare än planerat. Tillsammans visar Serviceboenden ett negativt resultat på 2,1 miljoner kronor. Vid utgången av år 2020 är verksamheterna i balans.

Bygg- och miljönämndens resultat är 0,4 miljoner kronor bättre än budget. Resultatet beror på högre intäkter på grund av fler bygglovsärenden.

Utbildningsnämnden redovisar ett positivt resultat på 3,0 miljoner kronor. De positiva avvikelserna finns inom grundskola och gymnasieskola. Färre elever än budgeterat har genomfört gymnasieutbildning och inom grundskolan har det varit återhållsamhet vid vikariat tillsättning och långtidsvikariat har bemannats med obehörig personal, då det varit svårt att rekrytera behörig personal på vikariat.

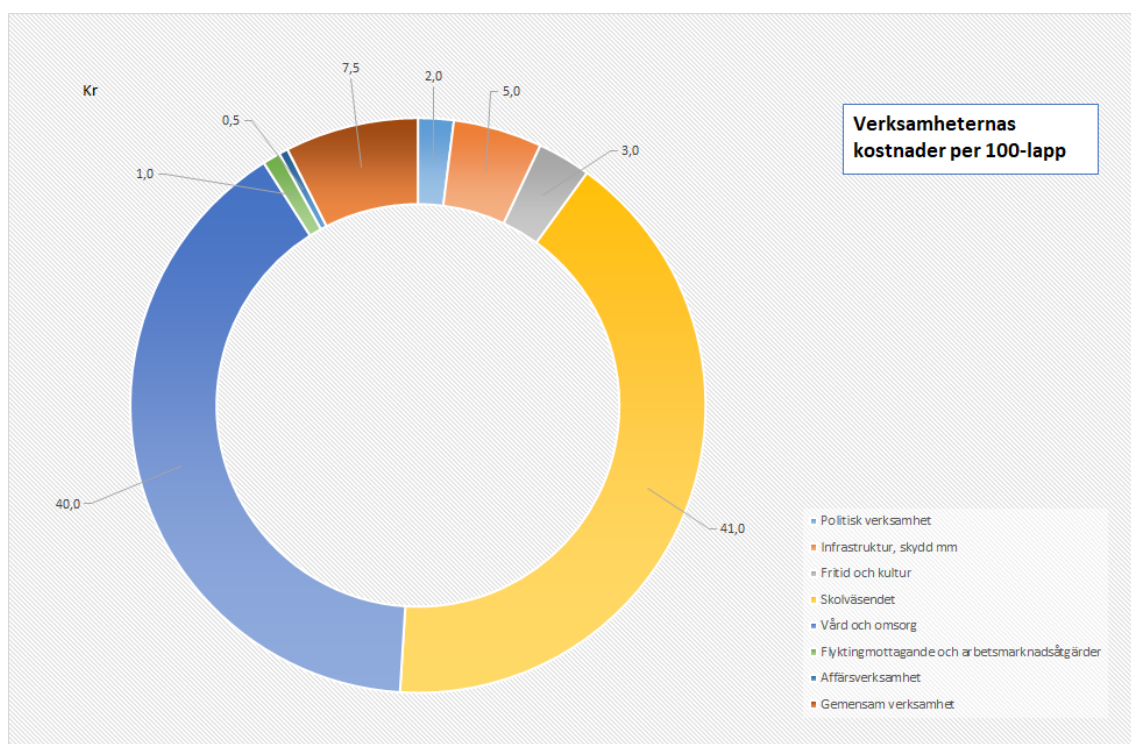
Avvikelse mot prognos i augusti

Kommunens resultat 2020 är 1,2 miljoner kronor sämre jämfört med prognosen i augusti. De främsta orsakerna till avvikelsen är ett bättre resultat på utbildningsnämnden (3 mnkr), på grund av att fler statsbidrag blev godkända än beräknat, färre elever på gymnasiet än vad som hade varit önskvärt och fortsatt återhållsam vikarieanskaffning. Augustiprognosen byggde på att pandemin skulle avta och verksamheterna återgå till ett normalläge.

Socialnämndens resultat visar en försämring på knappt 2,6 miljoner kronor jämfört med prognosen i augusti. Prognosen byggde liksom utbildningsnämnden på att verksamheterna skulle kunna återgå till ett normalläge under hösten.

Finansförvaltningen visar ett sämre resultat än prognos i augusti på knappt 2 miljoner kronor. Försämringen beror på att SKR:s decemberprognos visar ett sämre skatteutfall år 2020, jämfört med prognosen i augusti.

Budgeterade kostnader verksamhetsindelad

Investeringsredovisning

Investering	2020	2019	2018	2017
Förskolor	0	0	238	0
Skolfastigheter	744	3 939	1 167	3 563
Kommunala fastigheter	10 528	7 256	-244	2 686
Fritid	1 787	68	2 451	14 025
Gata/Park	2 738	2 278	1 506	3 349
VA-verksamhet	1 690	1 372	782	1 391
Övrigt	3 148	3 471	3 357	3 631
Summa investeringar	20 635	18 384	9 257	28 645

Kategori, Tkr	KF-anslag	Ombudg/TA	Totalt anslag	Utfall	Avvikelse
Förskolor	0	0	0	0	0
Skolfastigheter	3 150	70	3 220	744	2 476
Kommunala fastigheter	7 200	8 917	16 117	10 528	5 589
Fritid	1 800	400	2 200	1 787	413
Gata/Park	7 065	2 685	9 750	2 738	7 012
VA-verksamhet	1 800	44	1 844	1 690	154
Övrigt	4 450	133	4 583	3 148	1 435
Summa nettoinvesteringar	25 465	12 249	37 714	20 635	17 079

Investeringar

Årets nettoinvesteringar uppgick till 20,6 miljoner kronor, vilket är drygt 17 miljoner kronor lägre än fastställd investeringsram. Budgetavvikelsen beror på senarelagd bostadsexploatering, endast akuta åtgärder genomfördes av den planerade renoveringen av slangtornet på fastigheten Amiralen och de budgeterade IT inköpen kunde inte genomföras på grund av förseningar i leveranser. Skattefinansieringsgraden år 2020 uppgick till 89,5 procent.

Resultaträkning

Belopp i tkr	Budget Kommun	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2020	2020	2019	2020	2019
Verksamhetens intäkter, not 1	80 919	83 611	90 320	130 618	119 962
Verksamhetens kostnader, not 2	-401 567	-412 567	-411 385	-443 184	-433 728
Avskrivningar, not 3	-14 857	-14 117	-14 253	-33 708	-28 985
Verksamhetens nettokostnader	-335 505	-343 073	-335 318	-346 274	-342 751
Skatteintäkter, not 4	242 981	238 412	243 333	238 412	243 333
generella statsbidrag och utjämning, not 4	98 844	108 255	94 454	108 255	94 454
Verksamhetens resultat	6 320	3 594	2 469	393	-4 964
Finansiella intäkter, not 5	500	602	480	332	235
Finansiella kostnader, not 5	-323	163	-1 020	-702	-1 998
<i>- Därav jämförelsestörande poster not 22</i>					
<i>Indexering medfinansiering E20</i>		519	-516	519	-516
<i>Ägarbidrag Essunga Bostäder AB</i>		0	-892		-892
<i>Nedskrivning av hyresfastighet</i>				-14 700	-9 500
Resultat efter finansiella poster	6 497	4 359	1 929	23	-6 728
Extraordinära intäkter	0	0	0	0	0
Extraordinära kostnader	0	0	0	0	0
Årets resultat, not 6	6 497	4 359	1 929	23	-6 728

Ekonomisk analys

Kommunens bruttokostnadsutveckling mellan åren 2020--2019 är 0,3 procent eller 1,1 miljoner kronor. Den låga kostnadsutvecklingen beror på en negativ kostnadsutveckling (-2,3 mnkr) avseende lönekostnader, minskade kostnader för konferenser och kurser (-1,8 mnkr) och köp av bemanningsföretag (-2 mnkr). Köp av verksamhet, (interkommunal ersättning 4,8 mnkr och institutionsvård 1,5 mnkr) har ökat med 10,5 procent, el, vatten och bränsle har minskat med 8,7 procent medan övriga kostnader är i paritet med kostnaderna föregående år.

Intäktsutvecklingen (exklusive skatteintäkter och generella statsbidrag) är minus 7,4 procent eller 6,7 miljoner kronor. De främsta orsakerna till intäktsminskningen är lägre statsbidrag inom Socialnämnden (ersättning för extratjänster och LASS-ersättning, 6,4 mnkr). Inom utbildningsnämnden har intäkterna minskat med knappt 2 miljoner kronor, det är främst statsbidrag från Skolverket. Nämnderna har fått ersättning för höga sjuklönekostnader på motsvarande 3,5 miljoner kronor.

Skatteintäkter

Slutavräkning 2019 och preliminär slutavräkning för 2020 års skatteintäkter uppgår till minus 5,4 miljoner kronor och innebär en negativ budgetavvikelse på 4,6 miljoner kronor. De minskade skatteintäkterna är en effekt av att Sverige gick in i en lågkonjunktur i slutet av år 2019 och effekter år 2020 på grund av den rådande Coronapandemin. För att kunna möta det förhållandevis stora skattetappet har kommunen fått extra tillskott under 2020 på sammanlagt 10,6 miljoner kronor.

Koncern

Koncernen redovisar ett resultat på 23 tusen kronor eller 0 procent. De främsta orsakerna till resultatet är kostnader av engångskaraktär.

Det kommunala bolaget, Essunga Bostäder AB, visar ett negativt resultat på drygt 9 miljoner kronor. Bolaget har fått skriva ner fastigheten "Snöbäret 2" från ett bokfört värde till marknadsvärde. Nedskrivningen uppgick till 14,7 miljoner kronor.

Stiftelsen Essunga Industrifastigheter visar ett positivt resultat på 4,7 miljoner kronor. Under sommaren 2020 såldes stiftelsens industrifastighet "Stallaholm 1:314", detta bidrog till det positiva resultatet.

Balansräkning

Belopp tkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2020	2019	2020	2019
TILLGÅNGAR				
Anläggningstillgångar				
Immateriella anläggningstillgångar, not 7	0	0	0	0
Materiella anläggningstillgångar, not 8	216 490	209 973	373 119	362 907
Mark byggnader och tekniska anläggningar	203 564	197 590	359 817	349 824
Maskiner och inventarier	12 926	12 383	13 302	13 084
Övriga materiella anläggningstillgångar				
Finansiella anläggningstillgångar, not 9	17 853	17 871	8 273	6 683
Summa anläggningstillgångar	234 343	227 844	381 392	369 591
Omsättningstillgångar				
Förråd och exploateringsfastigheter, not 10	1 408	1 606	1 624	1 890
Kortfristiga fordringar, not 11	27 782	28 715	39 383	35 897
Kortfristiga placeringar		0	0	0
Kassa, bank, not 12	26 180	17 111	35 733	25 136
Summa omsättningstillgångar	55 370	47 432	76 740	62 923
SUMMA TILLGÅNGAR	289 713	275 276	458 132	432 514
EGET KAPITAL AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER				
Eget kapital ing balans, not 13	189 762	187 833	192 842	193 881
Årets resultat, not 13	4 359	1 929	23	-6 728
Resultatutjämningsreserv	0	0	0	0
Övrigt eget kapital	398	0	13 007	5 689
Eget kapital utg balans	194 519	189 762	205 872	192 842
Avsättningar, not 14				
Avsättningar för pensioner	6 789	5 630	6 788	5 630
Övriga avsättningar	13 547	15 602	15 226	17 306
Summa avsättningar	20 336	21 232	22 014	22 936
Skulder				
Långfristiga skulder, not 15	6 645	5 874	152 869	147 605
Kortfristiga skulder, not 16	68 213	58 408	77 378	69 129
Summa skulder	74 858	64 282	230 246	216 734

SUMMA EGET KAPITAL AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	289 713	275 276	458 132	432 512
Borgensförbindelser, not 17	233 466	222 500	233 466	222 500
Ansvarsförbindelser, not 17	108 627	112 768	108 627	112 768
Summa förbindelser	342 093	335 268	342 093	335 268

Analys

Kommunens anläggningstillgångar har ökat med 3 procent och det beror på att kommunhuset har fräschats upp under året. För koncernen är förändringen i samma nivå det beror på att fastighetsbolaget har upprättat en ny bostadsfastighet och Stiftelsen har sålt sin industrifastighet.

Koncernens kassalikviditet har ökat med knappt 10 procentenheter på grund av försäljning av industrifastighet, kommunens kortfristiga skulder har ökat med 17 procent och att kommunen har fått extra tillskott från staten i samband med pandemin. Den relativt stora ökningen på kommunens kortfristiga skulder består av en uppbokning avseende slutavräkning skatter åren 2019 och 2020 på 5,2 miljoner kronor. Övriga kortfristiga skulder är bland annat högre belopp på förutbetalda statsbidrag från skolverket och att leverantörskostnader som är kopplade till investering på kommunhuset och betalas i januari 2021.

Kassaflödesanalys

Belopp tkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2020	2019	2020	2019
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN				
Årets resultat	4 359	1 929	-1 327	-8 835
Justering av- och nedskrivningar, not 18	14 117	14 253	34 658	28 985
Justering för övriga ej likvidpåverkande poster not 19	-676	-285	-676	569
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	17 800	15 897	32 655	20 719
Ökning/minskning kortfr fordringar	933	-3 182	1 977	-6 647
Ökning/minskning förråd och varulager	198	46	190	105
Ökning/minskning kortfr skulder	9 805	-2 163	5 612	2 417
Medel från löpande verksamhet	10 936	-5 299	7 779	-4 125
INVESTERINGSVERKSAMHET				
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-20 634	-18 385	-36 955	-33 813
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	0	0	6 811	0
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	0	2 327	0	2 327
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar	1 000	0	-1 008	-10

Medel från investeringsverksamhet	-20 634	-16 058	-30 152	-31 496
FINANSIERINGSVERKSAMHET				
Amortering av skuld netto	0	0	-11 044	-3 243
Nyupptagna lån	0	0	17 000	13 500
Ökning av långfristiga skulder	949	388	948	388
Minskning av långfristiga skulder	0	0	0	0
Ökning av långfristiga fordringar not 20	0	0	-1 600	0
Minskning av långfristiga fordringar, not 20	1 018	18	1 018	18
Erhållna ägartillskott				
Medel från finansieringsverksamhet	967	406	5 322	10 663
ÅRETS KASSAFLÖDE	9 069	-5 054	15 604	-4 239
Likvida medel vid årets början*	17 111	22 165	20 130	29 376
Likvida medel vid årets slut	26 180	17 111	35 734	25 137

Likvida medel vid årets början är justerat på grund av att Essunga Bostäder har flyttat checkkredit 5005 tkr från kassa bank till kortfristiga fordringar år 2020

Nothänvisning

1 Verksamhetens intäkter tkr

Tkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2020	2019	2020	2019
Försäljningsintäkter	4 164	4 952	4 094	4 952
Taxor och avgifter	20 729	20 682	17 445	20 010
Hyror och arrenden	7 176	7 469	52 356	28 225
Bidrag	47 010	53 687	47 010	52 595
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	4 333	3 113	4 333	-1 171
Övriga intäkter	199	417	5 380	15 351
Summa verksamhetens intäkter	83 611	90 320	130 618	119 962

2 Verksamhetens kostnader tkr

Tkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2020	2019	2020	2019
Personalkostnader	256 255	258 058	265 548	267 289
Pensionskostnader	16 992	17 814	16 992	17 814
Anläggnings- och underhålls-material	911	1 169	25 218	18 160
Lämnade bidrag	13 138	13 376	13 138	12 284
Köp av huvudverksamhet	60 191	54 472	60 191	54 472
Lokal- och markhyror	14 401	14 355	11 965	12 190
Hyra/leasing av anläggningstillgångar	2 659	2 530	2 659	2 530
Bränsle, energi och vatten	5 811	6 367	5 811	10 694
Övriga tjänster	21 194	22 395	21 194	18 111
Övriga kostnader	21 015	20 849	20 468	20 184
Summa verksamhetens kostnader	412 567	411 385	443 184	433 728

3 Avskrivningar tkr

Tkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2020	2019	2020	2019
Fastigheter och anläggningar	11 144	11 453	30 735	26 185
Maskiner och inventarier	2 973	2 800	2 973	2 800
Summa avskrivningar	14 117	14 253	33 708	28 985

4 Skatter bidrag och utjämning tkr

Tkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2020	2019	2020	2019
Kommunalskatteintäkter				
Preliminära skatteintäkter	243 837	245 636	243 837	245 636
Slutavräkning föregående år	-1 384	135	-1 384	135
Prel slutavräkning innevarande år	-4 041	-2 439	-4 041	-2 439
Summa skatteintäkter	238 412	243 332	238 412	243 332
Bidrag och utjämning				
Inkomstutjämningsbidrag	73 893	70 973	73 893	70 973
Strukturbidrag	0	0	0	0
Kostnadsutjämningsbidrag/avgift	3 170	3 550	3 170	3 550
Generella bidrag	11 701	2 119	11 701	2 119
Regleringsbidrag	5 785	3 982	5 785	3 982
LSS-utjämning	1 584	2 475	1 584	2 475
Kommunal fastighetsavgift	12 123	11 355	12 123	11 355
Summa bidrag och utjämning	108 255	94 454	108 255	94 454
Summa skatteintäkter, bidrag och utjämning	346 667	337 786	346 667	337 786

5 Finansiella kostnader och intäkter tkr

Tkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2020	2019	2020	2019
Finansiella intäkter				
Utdelning	69	98	69	104
Ränteintäkter, räntebidrag	109	75	175	131
Övriga finansiella intäkter	424	307	88	0
Summa finansiella intäkter	602	480	332	235
Finansiella kostnader				
Räntekostnader	-15	-300	-1 216	-1 585
Förlust vid avyttring av fin anl tillg	-65	0	-65	0
Ränte- och basbeloppsuppräknings pensionsavsättning	-168	-132	-168	-132
Övriga finansiella kostnader	411	-588	747	-281
Summa finansiella kostnader	163	-1 020	-702	-1 998
Summa finansnetto	765	-540	-370	-1 763

6 Avstämning årets resultat mot balanskravet tkr

Tkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2020	2019	2020	2019
Årets resultat	4 359	1 929	-44	-6 728
Avgår samtliga realisationsvinster	-200	-70	-200	-70
Avgår avsättning till resultatutjämningsfond	0	0	0	-70
Årets resultat enligt balanskravet	4 159	1 859	-244	-6 868

7 Immateriella anläggningstillgångar

Tkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2020	2019	2020	2019
Immateriella anläggningar				
Ingående anskaffningsvärden	3 709	3 709	3 709	3 709
Justering anskaffningsvärde	0	0	0	0
Nedskrivningar		0		0
Årets investeringsutgifter	0	0	0	0
Årets investeringsinkomster	0	0	0	0
Försäljningar/utrangeringar	0	0	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	3 709	3 709	3 709	3 709
Avskrivningar				
Ingående avskrivningar	3 709	3 709	3 709	3 709
Utrangeringar	0	0	0	0
Årets avskrivningar	0	0	0	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	3 709	3 709	3 709	3 709
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	0	0	0	0

8. Materiella anläggningstillgångar tkr

Tkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2020	2019	2020	2019
Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Ingående anskaffningsvärden	399 522	385 206	592 240	578 923
Justering anskaffningsvärde	0	0	14 726	9 500
Nedskrivningar	0	0	-14 726	-9 500
Årets investeringsutgifter	17 262	14 440	47 929	15 106
Årets investeringsinkomster	-144	-124	-144	-124
Försäljningar/utrangeringar	0		-8 457	-1 665
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	416 640	399 522	631 568	592 240
Avskrivningar				
Ingående avskrivningar	201 932	190 478	257 336	241 702
Utrangeringar	0	0	-222	-810
Årets avskrivningar	11 144	11 454	15 210	16 444
Utgående ackumulerade avskrivningar	213 076	201 932	272 324	257 336
Ingående planenliga restvärden	197 590	194 728	334 904	337 221
Utgående planenliga restvärden	203 564	197 590	359 244	334 904
Inventarier och maskiner				
Ingående anskaffningsvärden	61 071	57 001	64 838	60 933
Årets investeringsutgifter	3 514	4 270	3 514	4 270
Årets investeringsinkomster	0	-200	0	-200
Försäljningar/utrangeringar	-2 189	0	-2 410	-165
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	62 396	61 071	65 942	64 838
Avskrivningar				
Ingående avskrivningar	48 688	45 887	51 753	48 878
Utrangeringar	-2 189	0	-2 189	-165
Årets avskrivningar	2 973	2 801	3 078	3 040
Utgående värde	49 472	48 688	52 642	51 753
Ingående planenliga restvärden	12 384	11 114	13 085	12 055
Utgående planenliga restvärden	12 925	12 384	13 300	13 085
Pågående nyanläggningar				

	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2 020	2 019	2 020	2 019
Ingående anskaffningsvärde	0	0	14 921	158,6
Inköp	0	0	-14 346	14 762
Redovisat värde	0	0	575	14 920,6
Summa anläggningstillgångar	216 488	209 974	373 119	362 910
Genomsnittlig avskrivningstid	2 020	2 019	2 020	2 019
Mark, konst	>99	0	>99	0
Byggnader, tekniska anläggningar	33	33	40	40
Maskiner och inventarier	8	8	8	8

9 Finansiella anläggningstillgångar tkr

Tkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2020	2019	2020	2019
Aktier och andelar				
Naturgaskonsortiet i Skaraborg AB	3	3	3	3
Nossebro Energi Värme AB	0	0	0	0
Essunga Bostäder AB	11 000	11 000	0	0
Kommuninvest	5 957	4 958	5 957	4 958
Förenade småkommuners Försäkringsbolag AB	0	0	0	0
Kommunassurans syd	379	379	379	379
SKL företag AB (Inera)	43	43	43	43
Grundfondskapital i Stiftelsen Essunga Industrier	300	300	0	0
Övrigt		0	121	112
Summa aktier och andelar	17 682	16 682	6 503	5 494
Långfristiga fordringar				
Kommuninvest	0	1 000	1 600	1 000
Essunga Ryttarförening	171	189	170	189
Summa långfristiga fordringar	171	1 189	1 770	1 189
Summa finansiella anläggningstillgångar	17 853	17 871	8 273	6 683

10 Förråd och exploateringsfastigheter tkr

Tkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2020	2019	2020	2019
Förråd	0	0	216	284
Exploateringsfastigheter	1 408	1 606	1 408	1 606
Summa	1 408	1 606	1 624	1 890

11 Kortfristiga fordringar tkr

Tkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2020	2019	2020	2019
Kundfordringar	791	2 756	1 008	5 732
Statsbidragsfordringar	0	0	0	0
Skattefordringar	8 664	7 647	8 673	7 647
Förutbetalda kostnader/upp- lupna intäkter	17 124	17 259	18 828	20 866
Övriga kortfristiga fordringar	1 203	1 053	10 875	1 652
Summa kortfristiga fordringar	27 782	28 715	39 383	35 897

12 Kassa bank tkr

Tkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2020	2019	2020	2019
Kassa	49	42	49	42
Plusgiro	635	280	635	280
Bank	25 496	16 789	35 049	24 814
Summa	26 180	17 111	35 733	25 136

13 Eget kapital tkr

Tkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2020	2019	2020	2019
Eget kapital ing balans	189 762	187 832	192 842	193 881
Årets resultat	4 359	1 929	-44	-6 728
Resultatutjämningsreserv	0	0	0	0
Övrigt eget kapital	399		399	0
Uppskrivningsfond	0	0	20 216	5 370
Obeskattade reserver			982	
Balanserad vinst/förlust	0	0	-8 523	319
Eget kapital utg balans	194 520	189 762	205 872	192 842

14 Avsättningar tkr

Tkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2020	2019	2020	2019
Avsatt till pensioner				
Ingående avsättning	5 118	4 119	5 118	4 119
Avsatt pensioner	444	-99	444	-99
Sänkning av diskonteringsrätan		0	0	0
Intjänad PA-KL	0	791	0	791
Intjänad förmånsbest ålderspension		6	0	6
Ränte- och basbeloppsuppräknin	135	110	135	110
Förändrad löneskatt	140	195	140	195
Nya efterlevandepensioner		0	0	0
Övrig post		-4	0	-4
Avsättning övriga pensioner	5 837	5 118	5 837	5 118
Avsatt till pensioner ÖK-SAP				
Ingående avsättning	153	583	153	583
Ränte- och basbeloppsuppräknin	33	13	33	13
Utbetalning ÖK-SAK	0	-360	0	-360
Övriga pensioner	320	0	320	0
Arbetstagare som pensionerats		0	0	0
Löneskatt	85	-84	85	-84
Övrig post		1	0	1
Summa avsatt till pensioner ÖK-SAP	591	153	591	153
Avsatt till pensioner, förtroendevalda	360	271	360	271
Avsatt til pensioner	0	72	0	72
Löneskatt	0	17	0	17
Summa	360	360	360	360
Utgående avsättning pensioner	6 788	5 631	6 788	5 630
Aktualitetsgrad		98 %		98 %
Övriga avsättningar				
Ingående avsättning	15 602	16 393	15 602	16 393
<i>Varav avsättning E20</i>	<i>11 094</i>	<i>12 604</i>	<i>11 094</i>	<i>12 604</i>
<i>Varav avsättning Deponi</i>	<i>1 153</i>	<i>1 698</i>	<i>1 153</i>	<i>1 698</i>
<i>Varav avsättning Bäresbergstipp</i>	<i>1 300</i>	<i>1 300</i>	<i>1 300</i>	<i>1 300</i>
Uppskjuten skatteskuld EB			1 679	1 704

	Kommunen		Sammanställd redovisning	
Årets avsättning E20	-519	516	-519	516
Årets avsättning deponi	0	0	0	0
Årets avsättning Tippen Bäreberg	0	0	0	0
Årets kostnad E20	-991	0	-991	
Årets kostnad för stängning av deponi	-545	-1 307	-545	-1 307
Årets kostnad Tippen Bäreberg	0	0	0	0
Utgående övriga avsättningar	13 547	15 602	15 226	17 306
Summa avsättningar	20 335	21 233	22 014	22 936

15 Långfristiga skulder tkr

Tkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2020	2019	2020	2019
Lån i banker och kreditinstitut				
Ingående balans	0	0	139 507	131 474
Ökade skulder under året	0	0	17 000	13 500
Årets amortering	0	0	-10 282	-3 244
Summa lån i kreditinstitut	0	0	146 225	141 730
Förutbetalda intäkter som regleras över flera år				
Ingående balans	5 874	5 639	5 874	5 639
Investeringsbidrag	0	0	0	0
Upplösning av investeringsbidrag	-45	-45	-45	-45
Gatukostnadsersättningar	0	0	0	0
Upplösning av gatukostnadsersättningar	-399	-14	-399	-14
Anslutningsavgifter VA	1 347	387	1 347	388
Upplösning av anslutningsavgifter VA	-133	-92	-133	-92
Summa förutbetalda intäkter	6 644	5 874	6 644	5 875
Summa långfristiga skulder	6 644	5 874	152 869	147 605

16 Kortfristiga skulder tkr

Tkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2020	2019	2020	2019
Leverantörsskulder	11 288	11 444	12 987	17 248
Momsskuld	0	544	0	663
Personalens skatter och avgifter	9 616	8 898	9 716	8 998
Semesterlöneskuld och okompenserad övertid	17 850	15 702	17 850	15 702
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	29 095	21 405	31 874	23 315
Övriga kortfristiga skulder	365	416	4 952	3 203
Summa kortfristiga skulder	68 213	58 408	77 378	69 129

17 Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser

	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2 020	2 019	2 020	2 019
Borgensförbindelser				
- Essunga Bostäder AB	149 048	134 421	-	-
- Stiftelsen Essunga Industrier	0	9 671	-	-
- Riksbyggens kooperativa hyresrättsförening Essunga	84 414	78 386	84 414	78 386
- Egna hem och småhus	4	13	4	13
Summa borgensförbindelser	233 466	222 491	84 418	78 399
Pensionsavsättningar inom linjen	87 419	90 752	87 419	90 752
Särskild löneskatt	21 208	22 016	21 208	22 016
Summa pensionsavsättningar	108 627	112 768	108 627	112 768

18 Justering av rörelsekapitalets förändring

Tkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2020	2019	2020	2019
Avskrivningar	14 117	14 253	34 658	28 985
Realisationsvinst fastighetsförsäljning	0	0	0	0
Realisationsförlust fastighetsförsäljning	0	0	0	0
Justering för av- och nedskrivningar	14 117	14 253	34 658	28 985

19 Justering för övriga ej likvidpåverkande poster

Tkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2020	2019	2020	2019
Avskr ersättningar	-178	-151	-178	-151
Justering reaförlust	0	0	0	0
Övriga justeringar	398	0	398	0
Övriga avsättningar	-2 054	-791	-2 054	-791
Pensionsskuld förändring	1 158	658	1 158	658
Justering för övriga ej likvidpåverkande poster	-676	-285	-676	-285

20 Ökning/minskning av långfristiga fordringar

Tkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2020	2019	2020	2019
Reversfordran Bala fastighets AB	0	0	-1 600	0
Essunga ryttaförening	18	18	18	18
Summa minskning av långfristiga fordringar	18	18	-1 582	18

Räkenskapsrevision

Tkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2020	2019	2020	2019
Arvode	22	12	22	12
Konsultkostnader	187	126	268	207
Summa	209	138	290	219

Not 22 Jämförelsestörande poster

Tkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2020	2019	2020	2019
Index E20	519	-516	519	-516
Nedskrivning fastighet			-14 700	-9 500
Ägarbidrag Essunga Bostäder		-892		-892
Summa	519	-1 408	-14 181	-10 908

Redovisningsprinciper

Allmänt

Riksdagen beslutade den 16 maj 2018 om en ny kommunal bokförings- och redovisningslag (2018:597). Lagen trädde i kraft 1 januari 2019 och gäller från och med räkenskapsår 2019.

Essunga kommun följer den kommunala bokförings- och redovisningslagen och de rekommendationer som lämnats av RKR med vissa nedan redovisade undantag. Här kommenteras också vissa andra tillämpade redovisningsprinciper.

Intäkter

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKR:s decemberprognos i enlighet med rekommendation RKR R2.

Övriga intäkter

Investeringsbidrag, anslutningsavgifter och gatukostnadsersättningar tas från och med 2013 upp som en förutbetalad intäkt och redovisas bland långfristiga skulder och periodiseras över anläggningstillgångens nyttjandeperiod.

Tidigare uppbokade gatukostnadsanslutningar har i sin helhet redovisats mot eget kapital under år 2020.

Semesterlöneskuld

En förändring av semesterlöneskulden bokförs med automatik varje månad utifrån uppgifter från lönesystemet. Vid varje årsskifte görs en avstämning mellan löne- och ekonomisystemet. Eventuell differens justeras i ekonomisystemet.

Pensionsskuld

Kommunens pensionsskuld redovisas enligt "blandmodellen", vilket innebär att all pension som intjänats före 1998 inte tas upp som avsättning, utan redovisas som ansvarsförbindelse inom linjen. Inom linjen tas också upp framtida förväntad särskild löneskatt. Utbetalningar avseende pensionsförmåner som intjänats före år 1998 redovisas som kostnad i resultaträkningen.

Pensionsförmåner intjänade från och med år 1998 redovisas som en kostnad i resultaträkningen och en avsättning i balansräkningen. Under avsättningar reserveras också särskild löneskatt motsvarande 24,26 procent av upptagen pensionsavsättning. Beräkningar av kommunens pensionsåtaganden bygger på de förutsättningar som anges i RIPS 19.

Leasing

De leasingavtal kommunen har tecknat klassificeras som operationella leasingavtal och omfattar högst 3 år. Kommunens samtliga leasingavtal redovisas som hyresavtal. Kommunen följer inte

RKR:s rekommendation 13.2 då hyresavtal inte redovisas enligt denna rekommendation. Processen att göra om befintliga hyresavtal till finansiell leasing är tung och resurskrävande.

Anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar har i balansräkningen upptagits till anskaffningsvärdet efter avdrag för ackumulerade avskrivningar.

De investeringar som aktiverats som anläggningstillgångar har i huvudsak haft ett anskaffningsvärde på lägst 0,5 prisbasbelopp och en livslängd på minst 3 år.

Avskrivningar

Avskrivning av materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärdet. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs emellertid inga avskrivningar. Avskrivningen påbörjas när tillgången tas i anspråk.

Kommunen har under år 2015 börjat tillämpa RKR:s rekommendation 11.4 om komponentavskrivning.

Avskrivningstider

Nedan följer några exempel på Komponentavskrivningstider

- Stomme 60 år
- Fasader 40 år
- Fönster, dörrar, sanitet 30 år
- Gator och vägar Huvudväg/övrig väg 15/30 år
- Matarledning vatten, 50 år
- Distributionsnät, 30 år
- övrigt 20, 15 och 10 år

För Investeringar utförda före år 2015 tillämpas normalt följande avskrivningstider i kommunen.

- Verksamhetsfastigheter: 25-33 år
- Fritidsanläggningar och enklare fastigheter: 20 år
- Rörledningar: 50 år
- Bilar, maskiner och inventarier: 5-15 år
- Datorer: 3 år

Bedömd genomsnittlig nyttjandetid investeringar

RKR R4 Materiella anläggningstillgångar

Av 9 kap. 9 § LKBR framgår att en upplysning ska lämnas om bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod för varje post som tas upp som materiell anläggningstillgång.

Den genomsnittliga nyttjandetiden för investeringar bedöms uppgå till:

- Mark, konst ingen avskrivning
- Byggnader, tekniska anläggningar 33 år
- Maskiner och inventarier, 8 år

Avsättningar

Avsättningar för deponi har tagits upp till det belopp som bedöms krävas för det slutliga återställandet. Arbetet med återställandet är slutfört och rapporterat till Länsstyrelsen. En återrapportering från Länsstyren kvarstår.

Avsättning finansiering av ombyggnation E20 är en engångsavsättning och är beräknad utifrån

en fördelningsmodell där regering, region och kommuner är medfinansierare. En första delbetalning till projektet har skett under år 2020 och betalningsplanen sträcker sig fram till år 2025. Projektering pågår och genomförandet av sträckan som Essunga kommun berörs av kommer att ske någon gång efter år 2020. Indexreglering för åren 2014--2020 har gjorts utifrån uppgifter från trafikverket Region Väst.

Avsättning för täckning av slamtippen i Bäreberg kommer att ske successivt. Det finns en plan för täckningsarbetet, kommunen inväntar godkännande och tidplan från Länsstyrelsen. Hittills har kommunen satt av 1,3 miljoner kronor.

Sammanställd redovisning

Redovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Förvärvsmetoden innebär att det egna kapitalet som förvärvats vid anskaffningstillfället har eliminerats. Elimineringen har i allt väsentligt gjorts för interna mellanhavanden mellan kommun och respektive företag. Sålunda har andelsinnehav, interna lån samt interna fordringar och skulder bortjusterats.

Vid upprättandet av den sammanställda redovisningen har kommunens redovisningsprinciper varit vägledande.

I den sammanställda redovisningen ingår Essunga kommun, Stiftelsen Essunga Industrier och det helägda bolaget Essunga Bostäder AB.

Kommunala bolag, stiftelser, gemensam nämnd och kommunalförbund

Essunga Bostäder AB

Verksamhetens utveckling

Essunga Bostäder AB uppförde under 2020 ett så kallat SABO Kombohus med två våningar innehållandes totalt 16 lägenheter, i form av 1:or och 2:or, på 35 kvm respektive 45 kvm. Arbetena startade i september 2019 och inflyttning ägde rum vid månadskiftet juli/ augusti 2020. Huset har adress Forsgatan 3. Totalrenovering av fastighet Gullregnet 10 i samarbete med SBO (Statens Bostads Omvandlingsbolag) startades under 2019. Fastigheten färdigställdes i oktober 2020 och är ett 65+ boende, vilket innebär att för att kunna hyra en lägenhet i fastigheten måste den som står på hyreskontraktet vara 65 år eller äldre. I huset finns totalt 14 lägenheter på tre våningsplan med hiss. Lägenheterna har antingen egen uteplats eller balkong. Lägenhetsstorlekarna i denna fastighet är 1, 2 och 3 rum och kök. Huset är placerat centralt i Nossebro med ny adress Hagagatan 18.

Den 5 januari 2020 drabbades bolaget av en brand, i fastighet Kajan 13 med adress Spannmålgatan 5A-B i Nossebro. Samtliga hyresgäster i de 13 lägenheterna kunde evakueras snabbt och effektivt, då personal från både bolaget samt Räddningstjänst var snabbt på plats. Fyra av lägenheterna blev totalt utbrända och övriga nio blev kraftigt vattenskadade efter långvarig brandbekämpning. Man fann temporärt boende till samtliga boende genom olika lokala lösningar. I dialog med bolagets försäkringsbolag påbörjades en saneringsprocess samt samtal om hur bolaget skulle hantera situationen framleddes, vilket resulterade i beslutet att riva fastigheten.

I samband med förändringar inom Samhällsbyggnadssektorn, övergick ett större fastighetsgareansvar gällande kommunala fastigheter till Essunga Bostäder AB. Förändringen innebär att både förvaltning av kommunala lokaler samt ansvar för kommande investeringar hanteras av Essunga Bostäder AB.

Bolagets VD har medverkat i att ta fram nya riktlinjer gällande kommunens bostadsförslingsprogram, vilken är ute på remiss första kvartalet 2021.

Essunga kommun har i sin ägarroll tagit fram samt beslutat om nytt ägardirektiv för Essunga Bostäder AB. En delegation från bolaget har medverkat i framtagandet.

Styrelsen har arbetat fram och antaget en ny affärsplan för åren 2021 – 2023.

Resultat

Resultatrapport	2020	2019
Rörelsens intäkter		
Nettoomsättning	45 180 188,30	37 493 484,12
Rörelsens sidointäkter	3 512 124,00	382 254,81
	48 692 312,30	37 875 738,93
Rörelsens kostnader		
Kostnader för fastighetsförvaltning	-27 621 534,88	-22 449 578,77
Övriga externa kostnader	-2 577 771,14	-2 616 907,78
Personalkostnader	-9 292 766,09	-9 231 273,47
Avskrivn/nedskrivn av materiella anl tillgångar	-19 591 115,00	-13 562 180,00
Övriga rörelsekostnader	-949 268,00	-
	-60 032 455,11	-47 859 940,02
Rörelseresultat	-11 340 142,81	-9 984 201,09
Resultat från finansiella poster		
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	61 010,17	55 778,50
Räntekostnader och liknande resultatposter	-1 111 903,68	-1 102 410,65
	-1 050 893,51	-1 046 632,15
Resultat efter finansiella poster	-12 391 036,32	-11 030 833,24
Skatter		
Skatt på årets resultat	3 314 639,00	2 106 982,00
Årets resultat	-9 076 397,32	-8 923 851,24

Analys

I början av året brandskadades fastigheten Kajan 13 och efter diskussion med försäkringsbolaget beslöts det att riva fastigheten vilket gjordes under våren/sommaren. Under hösten inträffade även en brandskada på Torggatan 6 där två lägenheter och trapphuset brandskadades och två lägenheter fick vattenskador. Strax innan årets slut fick vi en vattenläcka på Forsgatan i en lägenhet som spred sig till närliggande lägenheter.

Sommaren 2020 togs den nybyggda fastighet Snöbäret 2 i bruk. I och med att bolaget redovisar enligt K3 fick fastighet skrivas ned med 14,7 miljoner vilket påverkar resultatet negativt.

Under hösten var Gullregnet 10 färdigrenoverat och hyresgäster kunde flytta in. Det är ett 65+ boende där den som står på kontraktet måste vara 65 år eller äldre. Bolaget blockhyr och förvaltar fastigheten som nu Statens Bostadsomvandlings AB äger.

2020-års förhandling gällande hyror resulterade i en överenskommelse på 2,45 procent i hyreshöjning för lägenheter med varmhyra samt 2,2 procent för lägenheter med kallhyra, undantaget fastigheterna Undantaget är Åsikten och Utsikten som fick en hyreshöjning på 1,45 procent.

Under året har bolaget fortsatt med underhåll och investeringar och har i några av fastigheterna

renoverat tvättstuga, cykelrum och bytt låssystem. Vi har pågående arbete med balkongbeklädnad, ventilation och utemiljö.

Vid årets slut låg hyres-/kundfordringarna på 246 365 kronor varav 213 000 var osäkra. Visma Financial Solutions sköter hanteringen från påminnelse till krav och eventuell avhysning.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Hyresförhandlingen har påverkat intäkterna positivt. Framförhandlade boinflytandemedel landade på 8 900 kronor samt inga nya verksamhetsmedel för 2020 begärdes från Hyresgästföreningens sida.

Bolaget arbetar med strategier för standardhöjande åtgärder i samband med renoveringar, samt med att se över hantering av tillvalserbjudanden. Detta sker i samverkan med nästan samtliga kommunala bolag inom region BÄSK (Bohuslän – Älvsborg – Skaraborg).

2020 års lönerrevision gäller från den 1 december 2020 med en pott om 828 kronor och den 1 maj 2022 med en pott om 682 kronor. Avtalet gäller från den 1 december 2020 till och med den 30 april 2023, det vill säga under 29 månader. Avtalets totala värde är 5,4 procent och inkluderar en avräkning om 0,09 procent för ökade pensionskostnader.

Under 2020 har vi haft en oroväckande höjning av hyresskulder till oss. Nivån på hyresskulderna har varit uppe på en nivå motsvarande 466 000 kronor där ett fåtal hyresgäster har stått för en stor del. Nivån har lyckats pressas ned till hälften vid årets slut men även detta är en tung ekonomiskt börda att bära. Därför fortsätter vi på den framtagna modellen för att komma ned till en mer godtagbar kostnadsnivå.

2020 började med den dramatiska branden på Spannmålgatan och den tillsammans med andra bränder, bland annat på Torggatan under hösten har inneburit både en belastning på ekonomin samt organisationen. Bränder tillsammans med en del stora vattenskador har rent konkret inneburit av vår självrisk har höjts inför 2021 till fem basbelopp mot tidigare ett basbelopp. I ett fall saknades hemförsäkring hos en hyresgäst i av de drabbade fastigheterna, vilket resulterade i en ekonomisk belastning hos fastighetsägaren.

Väsentliga personalförhållanden

Företaget administreras av en heltidsanställd VD, heltidsanställd controller och en heltidsanställd koordinator. En heltidsanställd drifttekniker arbetar över hela bostadsbeståndet med det planerade underhåll och reparationer samt arbetsledning av den dagliga driften. Utöver dessa tjänster finns tjänster inom fastighet – hantverkare samt lokalvård.

Under 2020 hade vi en pensionsavgång.

Arbetet med det Systematiska Arbetsmiljö Arbetet (SAM) har fortsatt utifrån framtagna planering. Detta i form av utveckling av arbetsmiljöronder och medarbetarsamtal,

Övriga personalförhållanden under 2020:

- hälsundersökning av samtlig personal,
- erbjudande om testning av coronavirus,
- värdegrundsarbete,
- ytterligare en deltidsbrandman på bolaget (totalt tre stycken),
- utbildning i ergonomi

Förväntad utveckling

Ett avtal tecknat med Nossebro Energi, angående nyinstallation av fibernät inom hela Essunga Bostäder AB:s bestånd. Projektet ska vara färdigställt i december 2021. Med anledning av coronapandemin har projektet under vissa delar av 2020 varit tvunget att stanna upp.

Våren 2013 togs en åtgärdsplan fram med den nya underhållsplanen som grund. Planen startade hösten 2013 och fram till dags datum har ca 70 procent av det tunga underhållet genomförts. Det är bolagets förhoppning att kunna hålla tempo i det planerade underhållet och under de närmaste åren kunna beta av de resterande 30 procenten. Detta kräver dock en ökad förståelse

från vår motpart vid kommande hyresförhandlingar.

Under senare år har bolaget haft stora omflyttningskostnader gällande 4 rum och kök på Haggatan 17, även kallat Utsikten. Med anledning av detta har en hyressättningsstrategi beslutats att gälla de kommande tre åren, för att se om detta kan minska omflyttningskostnaderna i aktuell fastighet.

En marknadsvärdering genomfördes under senhösten 2020 gällande hela beståndet och varje enskild fastighet. Med denna som grund har bolagets styrelse beslutat att via mäklare stämna av marknadens intresse av att köpa en del av beståndet. Syftet är att på så sätt kunna finansiera delar av nyproduktionskostnaden vid uppförande av nya fastigheter inom målet i den nya affärsplanen 2021 – 2023 som ligger på 45 nya bostäder till 2023. Målet har i sin tur en stark koppling till Essunga kommuns vision att man skall vara drygt 10 000 kommuninnevånare år 2040.

Digitaliseringen har under rådande omständigheter tagit ett stort kliv framåt i form av bland annat ökad kommunikation via bolagets hemsida.

Detta ställer i sin tur större krav på en ökad tillgänglighet och bolaget har utifrån det så kallade WEB-direktivet från EU, sett över vilka brister som finns att ta tag i gällande detta. En första kartläggning är gjord och bolaget har för avsikt att de kommande åren dels jobba bort det påtalade bristerna och samtidigt utveckla hemsidan och öka dess nyttjandegrad.

I slutet av året genomfördes en NKI undersökning (Nöjd Kund Index) vilket är en del i det nya ägardirektivet. Målbilden är enligt ägardirektiv att andelen hyresgäster som är nöjda eller mycket nöjda ska uppgå till lägst 75 procent. Årets resultat landade på 84 procent. I undersökningen berördes ett flertal områden som till exempel trygghet, reparationer, fastigheten och tvättstugan. Resultatet och kommentarer från våra hyresgäster ligger till grund för framtida justeringar av de lång- och kortsiktiga underhållsplanerna.

Stiftelsen Essunga industrier

Stiftelsens ändamål

Stiftelsen har till ändamål att inom Essunga kommun tillhandahålla lokaler för industriproduktion, handel och hantverk. Stiftelsen har därvid att aktivt arbeta för att nya arbetstillfällen tillförs kommunen samt skapa goda förutsättningar för att befintliga arbeten kan bibehållas. Stiftelsen får inte driva verksamhet eller vidta åtgärder som inte är förenliga med Kommunallagens regler om kommunal kompetens.

Verksamhet

Stiftelsen har under året ägt och förvaltat fastigheten Essunga Stallaholm 1:314. Industribyggnaden, med en ursprunglig lokalyta om ca 5400 m², uppfördes 1994--95. Tillbyggnad skedde 2008 med en måleridel om ca 1300 m², vilket gav en total byggnadsyta om ca 6700 m².

Stiftelsen har haft ett hyresavtal med företaget Bala Agri AB under ett antal år, vilket sades upp under hösten 2019 för omförhandling alternativt försäljning. Det framkom efter dialog med befintlig hyresgäst att det från deras sida fanns en vilja att köpa aktuell fastighet. Efter värdering och några sittningar vid förhandlingsbordet kunde försäljning slutföras per den 16 juli 2020, med Bala Fastighet AB som köpare.

Med anledning av försäljningen påbörjade styrelsen diskussioner under hösten 2020, kring framtida planer som skulle kunna verkställas under 2021.

Resultat

Tkr	2020	2019	2018
Resultat	4 673	267	145

Under sommaren 2020 såldes fastigheten Essunga Stallaholm 1:314 efter att hyreskontraktet med Bala Agri AB hade sagts upp hösten 2019 för omförhandling alternativt försäljning. Det ekonomiska utfallet visar på en vinst med 4 673 tkr. Vid fastighetens försäljning löstes lånen och stiftelsens checkkredit avslutades. Styrelsen har lagt en finansstrategi för verksamhetsåret 2021.

Räddningsnämnden

Verksamhetsberättelse (sammanfattning)

Räddningsnämnden är Lidköping, Vara, Grästorp och Essunga kommuners gemensamma organ för uppgifter som gäller räddningstjänst, skydd mot olyckor som kan föranleda räddningsinsatser enligt lagen om skydd mot olyckor samt de uppgifter i övrigt som enligt lag skall fullgöras av den kommunala nämnd som svarar för räddningstjänsten

Nämndens uppdrag och verksamhet

- Räddningstjänst
- Tillsyn enligt lagen om skydd mot olyckor
- Tillstånd och tillsyn enligt lagen om brandfarlig och explosiv vara
- Rådgivning, information och brandskyddsutbildning
- Sotning och brandskyddskontroll
- Från och med 2016-07-01 arbete med säkerhetssamordning och krishantering

Viktiga händelser under året

- Stor påverkan på myndighetsutövning, extern utbildning mm på grund av Coronapandemin
- Räddningschef Fredrik Linusson slutade sin tjänst, Tf Räddningschef Joakim Ramåker
- Ny lagstiftning, Lagen om skydd mot olyckor antogs 2020-10-21 och leder till att ta fram ett nytt handlingsprogram
- Problematik med Pfas orsakat av övning med skum vid våra brandstationer är nu ett faktum. Förslag att mäta vid alla RVS stationer, varje kommun får ansvar för arbetet i sin kommun.
- Ny brandstation i Kvänum togs i drift

Ekonomi

Tkr	2020	2019	2018	2017	2016
Intäkter	43 600	34 300	29 500	27 200	25 000
Kostnader	-76 600	-63 900	-58 600	-54 800	-53 700
Nettokostnader	-33 000	-29 700	-29 100	-27 600	-28 700
Budgetavvikelse	-400	-1 300	-600	200	-1 500

Det ekonomiska resultatet för Räddningsnämnden visar ett underskott på knappt 400 tusen kronor. Den främsta orsaken till underskottet är minskade intäkter då externa utbildningar, myndighetsutövning med mera har fått ställas in på grund av Coronapandemin.

Kommunalförbundet Göliska IT

Kommunförbundet Göliska IT ägs av Essunga, Götene, Lidköping, Skara, Grästorp Vara kommun. Ägarandelen för Essunga kommun år 2020 är 7,4 procent och aktuell fördelningsnyckel är 5,7 procent.

Göliska IT levererar IT-drift till de sex kommunerna och flertalet kommunala bolag utifrån ett gemensamt IT-avtal. Verksamheten bedrivs som kommunalförbund, där medlemmarna enligt förbundsordningen har en ägarandel som motsvarar den relativa omfattningen kommunen köper verksamhet av förbundet.

Viktiga händelser under året

Under året har en utredning genomförts gällande styrformer och samverkansgrupper för kommunalförbundet. Utredningen resulterade i en rapport med förslag hur vi tillsammans kan förbättra styrning och samarbete. Två nya grupperingar ska sjasättas under 2021.

- Medlemssamråd Göliska IT
- Strategisk beställargrupp

Göliska står numer som avtalstecknare för de större verksamhetssystemen som upphandlas inom V6-kommunerna. Det innebär en förenklad hantering för både kunder och leverantörer och innebär sänkta tjänstepriser. Inför budget 2021 minskar kommunernas kostnader med cirka 500 tusen kronor per år.

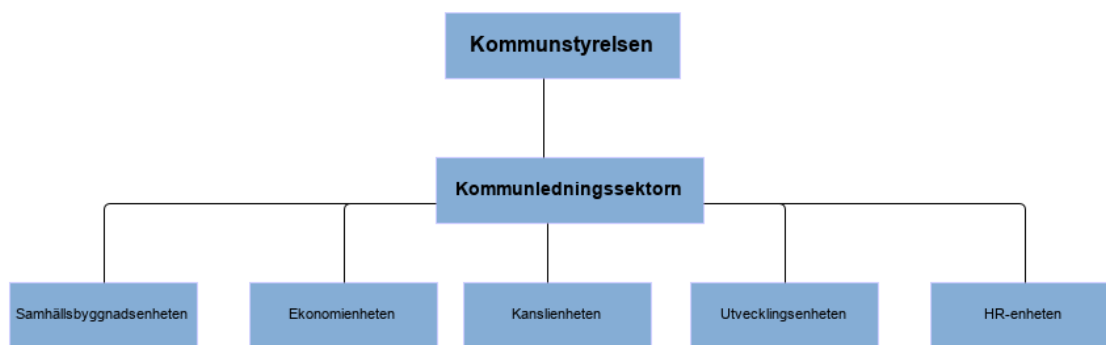
Ekonomi

Tkr	2020	2019	2018	2017
Intäkter	64 547	60 561	55 158	50 177
Kostnader	62 106	-59 001	-54 656	-47 813
Nettokostnader	2 441	1 560	502	2 364
Årets resultat	2 441	1 560	502	2 364

Årets resultat uppgår till 2,4 miljoner kronor. Intäkterna har jämfört med föregående år ökat med 6,4 procent. Ett antal nya tjänster som RPA-funktion (automatiserade processer) och tvåfaktorsnyckel bidrar till denna ökning.

Kostnaderna har ökat med 3,2 procent och kan härledas till personal- och licenskostnader. Det förbättrade resultatet beror främst på ökade intäkter och relativt låga personalkostnader.

Kommunstyrelse

Översikt över verksamhetens utveckling

Coronapandemin har under 2020 påverkat kommunledningssektorn på många sätt. Vissa utvecklingsfrågor har fått sättas på paus, medan andra har kunnat fortgå. En stor del av sektorns arbete har fått utföras på distans.

Pandemins påverkan på näringslivet i kommunen har varit påtaglig och bedöms fortsätta påverka framåt. Branscher har påverkats olika hårt, vissa företag har klarat sig bra medan andra har haft och har det fortsatt tufft. Kommunens arbete har inriktats på att stödja företagen i en utsatt situation. Detta genom att bland annat begränsa tillsynsverksamheten. Kommunen valde också att som julgåva till anställda ge ett presentkort för att stötta den lokala handeln.

I juni 2020 inrättades ett kommungemensamt kommunkansli. Kommunkansliet har under 2020 arbetat fram en ärendeberegningsprocess för att skapa en smidig och effektiv hantering av ärenden till våra politiska instanser. Ett stort omställningsarbete har även genomförts för att kunna genomföra digitala nämnds- och fullmäktigemöten till följd av pandemin.

Nytt lednings- och styrningssystem har upprättats och beslutats i kommunfullmäktige.

Ett arbete med att förtydliga kommunstyrelsens roll att vara en lednings- och styrningsfunktion gentemot nämnderna har påbörjats.

Upphandling tjänstekoncession av Nossebrobadet med camping genomfördes under hösten. Då ingen lämnade intresse kommer kommunen driva bad och camping i egen regi.

Ny samhällsbyggnadschef har rekryterats och tillträdde i januari 2021.

Kommunfullmäktige fattade under hösten beslut om att överföra ansvaret för kultur- och fritid från utbildningsnämnden till kommunstyrelsen. Syftet med förändringen är att samla ansvaret för kultur- och fritidsfrågorna till en nämnd.

Måluppfyllelse

Område: Boende och befolkning

Stärka Essunga kommun som destination

Indikator: Ta fram ett evenemangsmaterial med tillhörande prislista för att genomföra event eller evenemang på marknadsområdet.

Kommentar: En evenemangsbroschyr för att attrahera utomstående arrangörer är framtagen och kan användas för marknadsföring, vilket innebär att målsättningen för planperioden är nådd. Ett arbete med att ta fram en säkerhetsplan för evenemang pågår. Under 2020 har även kommunens webbplats med turistinformation uppdaterats för att attrahera olika målgrupper att besöka kommunen.

Projektet "Träffpunkt Nossebro" har stärkt den digitala marknadsföringen av Nossebro som centralort och kommunen i stort. Projektet kommer att slutredovisas under 2021. Framåt bör kommunen arbeta för att ta fram en strategi som stärker kommunens besöksnäring.

Stärka kompetensförsörjningen

Indikator: Alla chefer har genomfört utbildningen inkluderande rekrytering (100 %)

Kommentar: Kick off är ett projekt på tre terminer där arbetsplatser ges möjlighet att arbeta för breddad fördomsfri rekrytering med chefer och för inkluderande arbetsplatser med medarbetare. Samtliga chefer i kommunen har genomgått utbildningen och inom några enheter har även medarbetare deltagit i projektet. Projektet är förlängt och kommer att pågå även under första kvartalet 2021. Målvärdet bedöms vara uppfyllt då samtliga chefer varit med i projektet.

Indikator: Uppföljning av anställningstid för nyanställda.

Kommentar: Uppföljning av anställningstid för nyanställda sker i normalfall löpande, men i och med coronapandemin har detta inte kunnat prioriteras. I samband med att en anställning avslutas ansvarar varje chef för att avslutningssamtal sker.

Indikator: Upplevelse bland chefer kring möjligheten att "rekrytera rätt" (undersöks genom egen enkät).

Kommentar: Under 2020 genomfördes stickprov med muntliga intervjuer, istället för en skriftlig enkät. Utfallet av dessa genomförda intervjuer har varit positivt. De tillfrågade cheferna har en positiv upplevelse kring materialet och upplever ett gott utfall av genomförda rekryteringar. I samband med rekryteringar har vi också fått positiv feedback från intervjukandidater att vår rekryteringsprocess upplevs som välfungerande och professionell. I förlängningen stärker detta vårt mål att vara en attraktiv arbetsgivare.

Indikator: Anställda på heltid, andel (> 62 %)

Kommentar: Andelen uppgår till 66 procent, vilket innebär att målet för perioden är uppnått. Arbetet med heltidsfrågan har bromsats upp till följd av coronapandemin. Förhoppningen är att det kommer finnas bättre förutsättningar att jobba med frågan under 2021. Under 2020 genomfördes stickprov med muntliga intervjuer, istället för en skriftlig enkät.

Indikator: Arbetande på heltid, andel (> 44 %)

Kommentar: Andelen arbetande på heltid uppgår till 45 procent, vilket innebär att målet för perioden är uppnått.

En varumärkesstrategi som stärker kommunens värde och kvalitéer är framtagen och etablerad

Indikator: Alla medarbetare har genomfört en utbildning i värdskap.

Kommentar: Utbildning i värdskap har inte genomförts och kommer inte heller att genomföras. Under året har det istället varit fokus på att planera en utbildning för kommunorganisationen och företagare i marknadsföring på sociala medier.

Indikator: En kommunikationsplan och kommunprofil är framtagna.

Kommentar: Varken plan eller profil har tagits fram under 2020. I första hand behöver kommunen ta fram en kommunikationsstrategi. Sedan slutet på februari har kommunikatör ansvarat för kommunens kriskommunikation gällande pandemin. Detta har inverkat i betydande grad på möjligheten att komma framåt i arbetet med att ta fram en kommunikationsstrategi. Under året har förstudier inletts tillsammans med näringslivsutvecklare. Arbetet fortsätter under 2021.

Planer för varierande och attraktiva boendeformer är framtagna

Indikator: Bostadsförsörjningsprogram är framtaget (2022).

Kommentar: I början av 2020 fick en arbetsgrupp bestående av representanter från kommunens sektorer och det kommunala bostadsbolaget i uppdrag att ta fram nya riktlinjer för kommunens bostadsförsörjning. Ett samrådsförslag presenterades och godkändes av kommunstyrelsen under hösten och riktlinjerna är på samråd till och med 26 februari 2021. För att hinna med eventuella omarbetningar av dokumentet har tidsplanen fått korrigeras något. Målsättningen är att riktlinjerna antas av kommunfullmäktige vid sammanträdet den 7 juni.

Indikator: 15 nyproducerade bostäder (2022)

Kommentar: Under 2020 nyproducerades 16 bostäder/lägenheter genom Essunga Bostäder AB på Forsgatan (8 till öppna marknaden samt 8 till kommunen- LSS). Kommunen har beviljat 12 bygglov och gett slutbesked för 4 friliggande småhus. Kommunen gick ut med en markanvisning under hösten 2020 för Diabasen 1--3 som inte resulterade i några intresseanmälningar. Kommunen arbetar aktivt för att exploatera redan detaljplanerad mark för bostäder och kommer genomföra en ny markanvisning för Skatan 9 under första tertialen 2021. Under 2021 ska en markstrategi arbetas fram som ska ge ett stöd vid förvärv och byte av mark och samtidigt säkerställa och tillgodose kommunens markbehov för att ge förutsättningar åt ett ökat bostadsbyggande.

Indikator: Antal tillgängliga tomter för småhus, öka från 22 st (2019) till 30 st (2022)

Kommentar: Antalet lediga småhustomter uppgår till 31, vilket innebär att vi har nått uppsatt målvärde. Kommunen arbetar aktivt med att exploatera nya områden som är detaljplanerade för bostäder och ska under 2021 påbörja arbetet att ta fram nya detaljplaner för bostäder i Främestad och Jonslund.

Indikator: Befolkningsutveckling, >24 invånare (2022)

Kommentar: Kommunens invånarantal har ökat från 5 654 invånare 31 december 2019, till 5 687 invånare den 31 december 2020. Det innebär en ökning med 33 nya invånare i kommunen.

Indikator: Ta fram ett samlat informationsmaterial om de tomter för småhus och industritomter som finns till försäljning.

Kommentar: Under året har kommunen, tillsammans med Business Region Skaraborg, påbörjat ett arbete med att ta fram en kommunövergripande process/etableringsguide med den information, såsom befolkning, infrastruktur, elförsörjning, markpriser för verksamhetsmark med mera som företag efterfrågar vid etableringar. En etableringsguide är en form av vägledning för hur företag går tillväga om de vill starta en verksamhet i kommunen.

Kommunledningssektorn har ännu inte tagit fram ett samlat informationsmaterial som rör de

tomter för småhus som finns till försäljning. I kommande planeringsarbete är det viktigt att fundera över hur vi som kommun kan arbeta med information om boendialternativ för att attrahera nya kommuninvånare.

Område: Näringsliv och arbetsmarknad

Förbättra kommunens näringslivsklimat

Indikator: Index/ranking i Svenskt näringslivs näringslivsenkät ska vara bara bäst i Skaraborg (>4,5).

Kommentar: Flertalet näringslivsinsatser görs kontinuerligt ihop med Skaraborg kommunalförbund, Business Region Skaraborg, V6, LAB190 och lokalt. Tillsammans med Vara och Grästorps näringslivschefer förs samarbete med att arrangera olika företagsträffar för att erbjuda våra företagare olika intressanta företagsutbildningar/informationsträffar. Det planeras fortsätta med den samverkan inom V3 även 2021. Företagsbesöken ligger nere under Covid -19 och har ersatts med tät, löpande telefonkontakt med företagen. En Facebooksida för Nossebro Regionens företagare har skapats där information och dialoger förs. Samverkan sker mellan näringslivsutvecklare och Enheten för arbete och sysselsättning, där det har upprättats en samverkansplan för hur vi ska jobba mer tillsammans i framtiden. Dialogmöten kommer att genomföras tre gånger om året, men även vid behov. En broschyr med information kring olika anställningar och hur företag går tillväga för att söka stöd m.m. kommer att tas fram under 2021.

Indikator: Index för Service och bemötande i svenskt näringslivsenkät ska förbättras (>4,1).

Kommentar: Jämfört med 2019 har index sjunkit från 4,3 till 4,0, vilket är det lägsta indexet sedan 2009. Liksom i övriga servicenäringar förväntar sig dagens och morgondagens kommuninvånare service och tillgänglighet till kommunens tjänster 24 timmar 7 dagar i veckan. Det är genom digitalisering och robotisering som denna efterfrågan kan mötas. Takten i det arbete måste därför skruvas upp. Även värdskap och bemötande i det fysiska mötet är en viktig del för att lyckas möta våra invånare och företag på ett professionellt sätt. Kommunledningssektorn kommer gå vidare med fler undersökningar för att ta reda på bakgrunden till det försämrade resultatet gällande service och bemötande i svenskt näringslivs enkät. Här behöver kommunledningssektorn fundera vidare över hur vi kan förbättra service och bemötande.

Område: Finans

Budget i balans

Kommunstyrelsen visar ett positivt resultat på en miljon kronor, vilket främst kan förklaras med Corona-krisen. Planerade utvecklingsinsatser har inte varit möjliga att genomföra i och med rådande pandemi, vilket innebär att budgeterade utvecklingsmedel inte har ianspråktagits. Istället för externa utvecklingsinsatser har fokus under 2020 istället varit på intern verksamhetsutveckling.

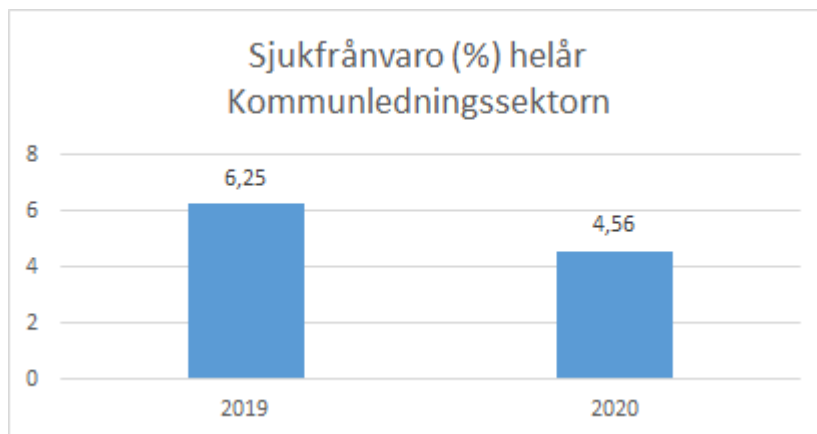
Corona-pandemin har även inneburit att kostnaderna för färdtjänst har varit lägre under 2020 än budgeterat. Detta till följd av reserestriktioner, intäkterna från Nossebro Marknad är väsentligt lägre då marknaderna har ställts in.

Vakanser inom utvecklingsenhet, HR-enhet och kanslienhet har bidragit till det positiva resultatet, medan kostnader avseende tvistfakturor har påverkat resultatet negativt.

Liksom föregående år är kostnaderna för räddningstjänsten högre än budgeterat. Det finns ett

stort behov av att förbättra dialogen mellan räddningsnämnden och kommunstyrelsen inför räddningsnämndens budgetbeslut. Även kostnaderna för överförmynderiverksamheten överskrider budget och här måste dialogen mellan kommunstyrelsen och överförmyndarnämnden förbättras. Både räddningstjänsten och överförmynderiverksamheten bedrivs i samverkan med andra V6-kommuner, vilket tydliggör behovet av att förbättra dialogformerna och därmed ekonomistyrningen över dessa verksamheter.

Väsentliga personalförhållanden

Personellt är kommunledningssektorn kommunens minsta sektor, räknat till antal anställda. Det innebär att numerärt små förändringar får stor procentuell påverkan.

Sjukfrånvaron inom sektorn har varit rekordlåg under 2020, jämfört med såväl 2019 som de närmast föregående åren. Den höga frisknärvaron bedöms bero på att alla medarbetare, vars arbetsuppgifter så medger, arbetat hemifrån sedan den 1 april och att alla fysiska möten styrts om till digitala möten. Insatser har lagts på att göra medarbetares fysiska hemarbetsplatser så goda som möjligt, exempelvis genom datorskärmar och andra hjälpmedel. Information och uppmaningar har även lagts ut på intranätet om vikten av pauser med rörelse. På grund av svårigheten att bedöma längden på perioden för hemarbete har insatserna varit begränsade och inte omfattat höj- och sänkbara skrivbord. Arbetsgivaren följer noga både de fysiska och psykosociala negativa effekterna av den långa perioden av hemarbete.

I början av juni genomfördes en omorganisation av den administrativa enheten, innebärande att ett kommungemensamt kommunkansli inrättades och att ansvarsområden utanför kansliområdet som tidigare tillhört den administrativa enheten flyttades till andra enheter.

Under året har rekrytering av kanslichef, nämndsekreterare och samhällsbyggnadschef genomförts.

Renovering av kommunhuset avslutades under året och inflyttning i de nya lokalerna skedde under hösten. I samband med inflyttningen stod det klart att projektledningen för renoveringen inte hade arbetat fram och förankrat en plan för kontorsfördelning, byggd på organisatorisk logik. Detta ledde till svårigheter i att omhänderta den oro och ryktesspridning som höstens kontorsfördelning ledde till. Till det ska läggas att all kommunikering runt kontorsfördelning endast kunde genomföras digitalt, till följd av pandemin.

Skyddsronnd genomfördes inte i kommunhuset i samband med inflyttningen eller senare under 2020. Detta eftersom det bedömdes meningslöst under en period av hemarbete. Skyddsronnd planeras därför att genomföras så snart perioden med hemarbete är över.

Resultatet från den årliga medarbetarenkäten visar på ett totalt HME (hållbart medarbetarengagemang) på 4,2, vilket är samma som kommunen totalt.

Nedbrutet på delområden är kommunledningssektorns resultat:

HME - Motivation 4,4 (4,2 Essunga kommun)

HME - Ledarskap 4,2 (4,2 Essunga kommun)

HME - Styrning 3,9 (4,2 Essunga kommun)

Sämst resultat är inom området Medarbetsamtal, lönesamtal och lön med 3,1. Resultatet beror på flera faktorer: att utvärderande lönesamtal/medarbetarsamtal för 2019 inte genomförts för medarbetare, att de samtal som genomförts inte följt en tydlig struktur och att lönekartläggning med efterföljande lönekorrigering inte genomförts. Under senhösten påbörjades ett förbättrings- och utvecklingsarbete tillsammans med HR-chef. Detta arbete kommer att fortgå under 2021.

Inga tillbuds- eller arbetsskadeanmälningar har inkommit under 2020.

Under 2021 kommer rekrytering att ske inom samhällsbyggnads- och ekonomienheten.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning

Tkr	2 020	2 019	2 018
Intäkter	36,8	35,9	47,8
Kostnader	-97,7	-96,7	-103,9
<i>Varav personalkostnader</i>	-26,8	-26,9	-37,7
Nettokostnader	-60,9	-60,8	-56,1
Nettobudget	-61,9	-60,2	-54,6
Över/Underskott	1,0	-0,6	-1,5

Kommunstyrelsens ekonomiska resultat är en miljon kronor högre än budgeterat resultat. Den positiva avvikelserna innefattar både positiva och negativa intäkts- och kostnadsutfall. De större avvikelserna består av att kommunstyrelsen har tagit höjd för förlust i pågående va-tvist och efterföljande regresskrav på 1,325 miljoner kronor och kommunens fordringar på tidigare entreprenör på Nossebrobadet på 0,2 miljoner kronor. Uteblivna intäkter på grund av inställda marknader uppgår till 0,8 miljoner kronor.

Positiva avvikelser beror därutöver på vakanser, lågt nyttjande av färdtjänst och att budgeterade utvecklingsmedel inte har kunnat nyttjas.

Ej utnyttjade utvecklingsmedel, lågt nyttjande av färdtjänst och inställda marknader är direkt hänförliga till den rådande Corona pandemin.

Driftsammanställning

Nettokostnader tkr	2020	2019	budget 2020	Budgetavvikelse 2020
POLITISK VERKSAMHET				
Nämnd och styrelseverksamhet	1 999,3	2 271,0	2 242,0	242,7
Stöd till politiska partier	208,9	209,6	190,0	-18,9
Revision	485,3	521,0	526,0	40,7
Övrig politisk verksamhet	2 334,1	2 776,0	2 510,0	175,9
INFRASTRUKTUR SKYDD MM				
Fysisk och teknisk planering	1 067,2	2 384,7	1 143,0	75,8
Näringslivsfrämjande åtgärder	1 424,8	1 435,0	1 393,0	-31,8
Turistverksamhet	206,5	306,0	448,0	241,5
Gator och vägar	4 864,2	5 702,0	5 842,0	977,8
Parkverksamhet	1 167,9	1 018,0	934,0	-233,9
Miljö- och hälsoskydd	77,6	95,0	101,0	23,4
Totalförsvär	6 404,7	6 035,0	5 836,0	-568,7
FRITID OCH KULTUR				
Allmän fritidsverksamhet	871,1	960,0	870,0	-1,1
Allmän kulturverksamhet	0,0	0,0	0,0	0,0
Idrotts- och fritidsanläggningar	4 580,4	5 353,0	4 833,0	252,6
SKOLVÅSENDET				
Förskoleverksamhet	1 782,4	1 544,0	1 609,0	-173,4
Grundskoleverksamhet	6 154,9	6 361,0	5 811,8	-343,1
VÅRD OCH OMSORG				
Bidrag för handikappanpassning	399,3	234,0	367,0	-32,3
Färdtjänst	296,6	951,0	959,0	662,4
AFFÄRSVERKSAMHET				
Arbetsområden och lokaler	471,6	384,0	309,0	-162,6
Näringsliv och bostäder	1 625,3	1 026,0	1 073,0	-552,3
Kommunikationer	761,7	571,0	462,0	-299,7
Energi och vatten	1 345,3	0,0	0,0	-1 345,3
Avfallshantering	0,0	-27,0	0,0	0,0
GEMENSAM VERKSAMHET				
Kommunkontor	17 014,2	16 077,0	16 769,0	-245,2
Personaladministration	1 073,7	840,0	1 453,0	379,3
Särskilda servicefunktioner	2 374,5	1 398,0	2 743,0	368,5
Övrig gemensam verksamhet	1 880,4	2 354,3	3 460,0	1 579,6
TOTALT	60 871,9	60 779,6	61 883,8	1 011,9

Budgetavvikelse per verksamhetsområde

Politisk verksamhet

Den positiva budgetavvikelsen för politisk verksamhet beror på färre ledamöter och färre antal sammanträden under år 2020. Vakans inom nämndadministration bidrar också till överskottet.

Infrastruktur skydd mm

Infrastruktur och skydd redovisar totalt ett överskott. De främsta orsakerna till avvikelserna är dels en positiv indexering av medfinansiering till E:20 och att budget för köp av räddningstjänst är lägre än kostnaderna.

Fritid och kultur

Tidigare befarade kundförluster avseende tidigare badentreprenör har delvis återbetalats under året, därav en positiv budgetavvikelse.

Skolväsendet

Kommunstyrelsens kostnader under verksamhetsområde skolväsendet består av förskolan och grundskolans fastigheter. Budget för försäkringskostnader finns under administrativ chef och kostnaderna har bokförts på fastigheterna, budget för försäkringar har flyttats över inför år 2021. Fastigheterna har också haft kostnader utöver budget för löpande fastighetsunderhåll.

Vård och omsorg

Den positiva budgetavvikelsen beror på att färre har utnyttjat färdtjänst på grund av pandemin.

Affärsverksamhet

Verksamhetsområdet affärsverksamhet redovisar en negativ budgetavvikelse. Avvikelse beror på färre intäkter på grund av inställda marknader, kostnader för anropsstyrd kollektivtrafik och att kommunstyrelsen har tagit höjd för förlust i pågående va-tvist och efterföljande regresskrav.

Kommunala fastigheter

Budgeterade kostnader för kommunens fastigheter uppgår till 15,54 miljoner kronor. Det redovisade resultat för fastigheterna uppgår till 15,4 miljoner kronor. Det innebär en negativ budgetavvikelse på 135 tusen kronor.

Nyckeltal

Företagsklimat

Rankingen innehåller en sammanvägning av totalt 18 faktorer som viktas olika tungt. Tyngst vikt har företagets sammanfattande omdöme om företagsklimatet.

Källa: Svenskt näringsliv

Strukturkostnad

Summan av alla standardkostnader enligt kommunala kostnadsutjämningsystemet (ej LSS), socioekonomi, befolkningsförändringar, bebyggelsestruktur, löner, kollektivtrafik etc

Källa: SCB

Nyckeltal		2015	2016	2017	2018	2019	2020
Företagsklimat enl. Svenskt Näringsliv, ranking	Essunga	31	40	40	34	19	27
	Medelvärde Västra Götalandsregionen	136	137	139	134	137	139
Strukturkostnad	Essunga	35 178	36 226	38 177	39 622	41 238	

Nyckeltal		2015	2016	2017	2018	2019	2020
kommunen, kr/inv							
	Västra götalsregionen	35 150	35 980	37 649	38 896	40 617	

Samhällsbyggnadsenheten

Kommunstyrelsen ansvarar för Essunga kommuns mark- och bostadspolitiken, vilket innebär att se till att en tillfredsställande markberedskap upprätthålls samt att bostadsförsörjningen och samhällsbyggandet främjas. I mars påbörjade en arbetsgrupp, under ledning av kommunledningssektorn och med representanter från sektorerna och Essunga Bostäder AB en omarbetning av nuvarande riktlinjer för bostadsförsörjning. Under hösten och vintern 2020/2021 har riktlinjerna varit ute på samråd hos såväl länsstyrelsen, grannkommunerna som inom vår kommunala organisation. Den 26-februari skall samtliga synpunkter vara inlämnade med syfte att ärendet skall kunna lämnas in till KSAU den 15 april.

I maj träffades en överenskommelse mellan Essunga kommun och samhällsbyggnadschefen om anställningens avslutande. I samband med att avslutningen avslutades i månadsskiftet maj-juni träffades en överenskommelse med Essunga Bostäder AB om att bolaget tar över samhällsbyggnadsenhetens ansvar för kommunens bebyggda fastigheter. Detta som ett led i att förstärka samhällsbyggnadsenhetens roll och ansvar i samhällsplaneringen och genomförandet. Rekryteringen av ny samhällsbyggnadschef genomfördes under hösten 2020 med resultatet att ny chef är på plats sedan den 4 januari 2020.

Essunga kommun genomförde sin första markanvisning under hösten 2020 för kvarteret Diabasen. Tyvärr medförde inte initiativet något genomförandeavtal med någon exploatör.

Vatten- och avloppsförsörjning

Ett nytt övervakningssystem för driften av renings-, vattenverk och pumpstationer har installerats som delas med Vara och Grästorp.

Grundvattennivåerna har hämtat sig efter tidigare års torka, vatteninköpet från Vara är nere på minimum igen. Vilket innebär att vi återigen har tillgång till reservvatten.

Under hösten initierades nästa fas i VA-planarbetet som innebär att en VA-strategi med strategiska ställningstagande för framtida hantering av det kommunala VA-ansvaret skall kunna antas av kommunfullmäktige. Arbetet finansieras med LOVA-bidrag (Lokala vattenvårdsprojekt) och beräknas vara klart under år 2021.

Åtgärder för inläckage i Främmestad gick inte att genomföra som planerat på grund av markförhållandena, relining kommer att utföras 2021.

Reningsverket fungerade bra under året med fina reningsresultat på utgåendevatten. Underhållsarbete som genomförts har inte påverkat reningsresultaten

Vattenverken fungerade bra. En avfuktare installerades i Främmestad vattenverk vilken bidrog till en bättre inomhusmiljö.

Pumpstationerna i Essunga station och kyrkby fick nya elskåp.

Relining utfördes på Björkhedsgatan i förebyggande syfte.

Resultaträkning, tkr	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Bokslut 2018	Bokslut 2017
Verksamhetens intäkter	7771	7 774	7 850	7089
Verksamhetens kostnader	-7533	-5 865	-5797	-4 942
Avskrivningar	-1213	-1 537	-1 511	-1 504
Verksamhetens netto-kostnader	-975	372	542	643
Finansiella kostnader	-370	-372	-633	-643
Årets resultat	-1345	0	-91	0

VA-verksamheten visar ett underskott på 1,3 miljoner kronor. Underskottet beror på att VA-verksamheten har bokat upp ett ackumulerat regresskrav från diverse försäkringsbolag. Detta

underskott belastar skattekollektivet under år 2020. VA-verksamheten ska under en period på max tre år betala tillbaka motsvarande belopp.

Avfallsverksamhet

Avfallsverksamheten visar på ett nollresultat. Kommunens återvinningscentral har haft oförändrade öppettider under Corona-krisen. Eftersom fler kommuninvånare har varit hemma på grund av pandemin, har volymen mottaget avfall varit högre än motsvarande period föregående år.

Deponin vid Krusegården är sluttäckt och avslutningsrapport är inlämnad till Länsstyrelsen. På grund av Corona-pandemin har vi inte kunnat få ett avslutningsbeslut.

Ett nytt staket är uppsatt runt återvinningscentralen.

Införandet av obligatorisk matavfallsinsamling i Sverige har flyttats fram från 2021 till slutet av 2023.

Vi har sökt samverka med andra kommuner inom avfallsområdet. Det har under året förts samtal mellan Grästorp, Vara, Essunga och AÖS (Avfall Östra Skaraborg) om förutsättningar att gå med i AÖS kommunalförbund. Arbetet kommer att fortsätta under 2021.

Intern kontroll

Nedan presenteras de resultat som kommit fram utifrån de kontrollpunkter som kommunstyrelsen har valt att fokusera på för 2020-års intern kontroll.

Direktupphandling – uppföljning av kommunens hantering av direktupphandlingar

Intern kontroll avseende kommunens efterlevnad av de bestämmelser och riktlinjer som gäller har genomförts. Stickprov genomfördes på fakturor med bokföringsdatum 1 januari tom 10 juni 2020. Totalt var 153 fakturor aktuella för perioden varpå 16 fakturor på belopp över 100 000 kronor valdes ut. Samtliga kontroller visar på bristfällig efterlevnad vad gäller de bestämmelser och riktlinjer som gäller för direktupphandling. Under hösten har kommunledningssektorn arbetat fram nya riktlinjer för direktupphandling, därtill har en rutin och mallar tagits fram. Riktlinjerna kommer att antas av kommunfullmäktige under första kvartalet 2021. Målsättningen är detta ska leda till en god och rättssäker inköpsprocess samt göra inköpare trygga i hur de ska gå tillväga när inköp ska göras.

Uttag av semesterdagar

Uppföljningen har genomförts på de som har varit anställda under ett år och därmed tjänat in minimum 25 dagars betald semester. En lista har tagits ut från lönesystemet på de anställda som har tagit ut mindre än 20 dagars semester under 2020.

Huvudregeln är att arbetstagaren har rätt till en sammanhängande ledighet om minst fyra veckor under perioden juni – augusti. Semestern får emellertid förläggas till annan tid när särskilda skäl föranleder det.

I vår genomlysning var det totalt 12 personer som inte hade tagit ut sin lagstadgade semester på minimum 20 dagar. Detta beror på flera faktorer, till exempel att några varit föräldralediga och några tog ut semester i samband med jul- och nyårshelgerna.

Årets siffror är betydligt bättre än förra årets. Det kan bero på att under våren 2020 informerades om regelverket för semester för att se till att så många som möjligt tog semester och registrerade det i personalsystemet.

Förväntad utveckling

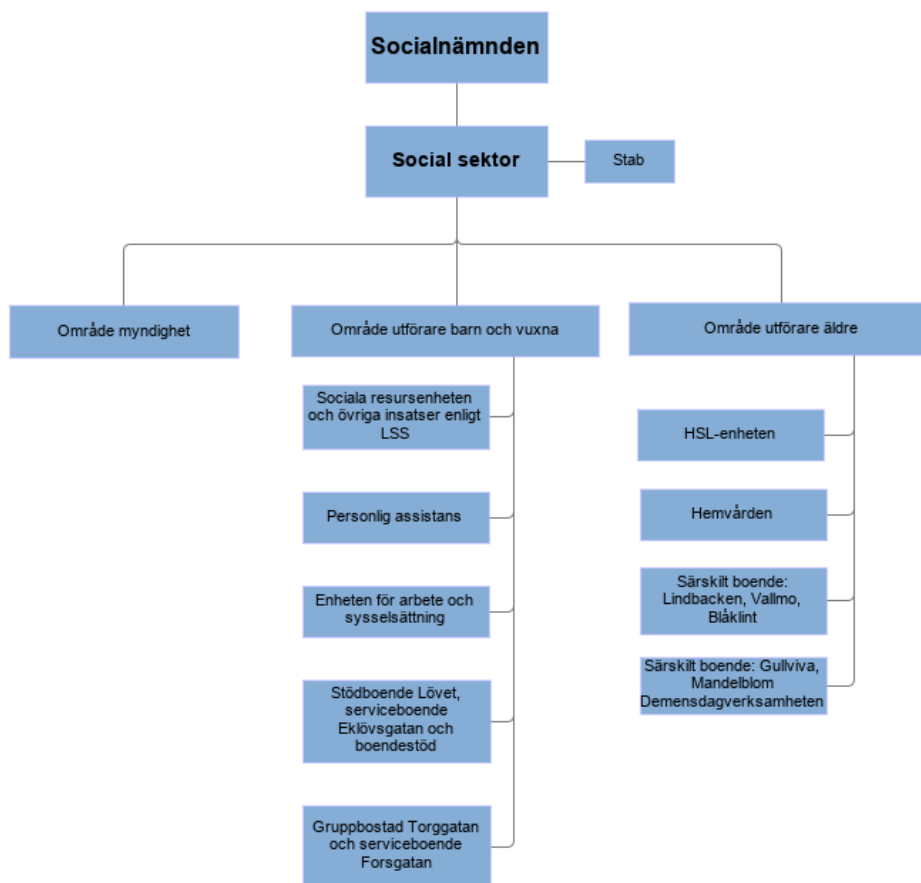
I verksamhetsplan för 2021 har kommunstyrelsen satt upp en mängd aktiviteter som kommunledningssektorn kommer att arbeta med. Det primära fokuset kommer vara att stärka nämndens ansvar för kommunens lednings- och styrningsprocesser.

Under 2020 fattade kommunfullmäktige beslut om att överföra ansvaret för kultur- och fritid från utbildningsnämnden till kommunstyrelsen. Under 2021 kommer arbetet med kultur- och fritidsfrågorna att trappas upp.

Socialnämnd

Verksamhetsberättelse Socialnämnd

Översikt över verksamhetens utveckling

- Covid 19-pandemin gör att 2020 inte går att jämföra med något annat år. Den svenska strategin har gått ut på att skydda de äldre och andra riskgrupper. Kommunens vård- och omsorg har därför befunnit sig i pandemins epicentrum sedan i mars och aktivt arbetat med att bekämpa den. Åtgärder för att skydda riskgrupperna och begränsa samhällets smittspridning har haft högsta prioritet. Arbetet har varit framgångsrikt, men har fått konsekvenser på andra områden som tvingats stå tillbaka.
- Pandemin har satt strålkastarljuset på äldreomsorgen. Medarbetare och chefer har tvingats stå till svars för verksamheten i granskningar från myndigheter och media och försökt möta de onyanserat negativa bilder som målats upp i media och sociala flöden. Årets brukarundersökning visar att 100 procent är nöjda med hemtjänsten i kommunen och 79 procent är nöjda med särskilt boende detta pandemiår.
- Konsekvenserna av pandemin, med bl a ökad arbetslöshet som följd, har lett till fler i behov av ekonomiskt bistånd. Antalet omhändertagna barn har ökat, vilket också kan vara en indirekt effekt av att pandemin påverkar familjer på ett negativt sätt.
- Pandemin har också drivit fram nya lösningar. Digitala möten i olika former var sällsynta för ett år sedan, men är nu en naturlig del i verksamheten.
- LSS serviceboende Forsgatan öppnade i september. Boendet har 6 lägenheter.
- Hemvården har organiserats om för att bättre kunna möta brukare med särskilda utmaningar i bemötande.
- Signering av läkemedelsordinationer via mobiltelefon infördes inom särskilt boende och LSS i december.

Måluppfyllelse

Område: Boende och befolkning

Utveckla arbetet med en verksamhet där individen är i centrum i enlighet med omsorgsplanen

- Det planerade utvecklingsarbetet har fått stå tillbaka som en konsekvens av pandemin, där åtgärder för att minska smittspridningen har stått i fokus. Detta har framför allt påverkat möjligheten att ge en god omsorg för personer med demenssjukdom. Fysisk beröring är viktig för att skapa lugn och trygghet för personer med demenssjukdom. Taktill massage, en spontan svängom med en personal, eller kanske bara någon att hålla i handen en stund var vanliga inslag på demensavdelningarna före pandemin. När personalen bär skyddshandskar, skyddsförkläde, visir och munskydd och de boende inte kan vara nära varandra får individens psykiska mående stå tillbaka till förmån för arbetet med att bekämpa pandemin.
- Den nystartade hemvårdsgruppen Centrum har ett arbetssätt som bygger på att komma bort ifrån standardiserade insatser till att möta varje individ och använda genomförandeplanen som ett arbetsredskap. En stödpedagog har rekryterats till hemvården för att stödja medarbetarna i detta arbetssätt. Det är ett etablerat sätt att arbeta inom funktionshinderomsorgen, men är inte lika spritt inom äldreomsorgen.
- Nystartade Forsgatans LSS-boende arbetar också på detta sätt, vilket har varit en förutsättning för att en tidigare extern placering har kunnat avslutas.

Stärka strukturer i verksamheterna så att ny personal och medarbetare känner en trygghet och tydlighet i sitt arbete.

- Fokus under året på att medarbetare ska känna sig trygga och veta vad som gäller i arbetet under rådande pandemi. Intranätet har varit den primära informationskällan för alla medarbetare. Chefer har prioriterat att vara närvarande i sina arbetsgrupper för att möta medarbetares frågor och oro.
- För att hantera det massiva informationsflödet och vara ständigt uppdaterad om vad som gäller för dagen har sociala sektorns ledning haft korta digitala lägesavstämningar flera gånger i veckan. Kommunikationsinsatser har på det sättet kunnat koordineras, gemensamma problem identifieras, frågetecken rätas ut och ny information snabbt spridas.
- Digital signering av läkemedel via mobiltelefon infördes i slutet av året.
- Dokumentationssystem har införts för integrationsenheten.
- Ny säkerhetsrutin för nattarbete har tagits fram för LSS-boendena Eken, Torggatan och Forsgatan.
- Nya former för tvärprofessionella team-möten inom hemvård.

Förebygga social problematik genom samverkan mellan socialtjänst, skola och andra samverkanspartners

- Tillsammans med utbildningssektorn identifierades en satsning på utökade elevcoacher som den åtgärd som skulle ge bäst effekt för att förebygga social problematik. Skolan är en naturlig arena att möta barn- och ungdomar på för att skapa relationer. Under året anställdes fler elevcoacher så att det nu finns en på varje skola.
- Tillsammans med utbildningssektorn, vårdcentralen och folkhälsostrategen planerades ett utvecklingsarbete "Rätt väg in" för att kartlägga de insatser som finns för att möta

psyisk ohälsa och främja psykisk hälsa. Arbetet har fortgått trots pandemin, men har gått lite långsammare än planerat.

- Inom ramen för samverkan i familjecentralen har föräldrautbildningar enligt ABC genomförts. En utvärdering av familjecentralen har genomförts och presenterats för socialnämnden och utbildningsnämnden i januari.
- Myndighetsenhetens förste socialsekreterare påbörjade, innan pandemin, besök på skolorna i kommunen för att informera om socialtjänstens arbete enligt Barnets Behov i Centrum (BBIC) och bygga upp kontaktvägar mellan verksamheterna.
- Mentor inom social sektor arbetar med hemmasittare som inte går i gymnasiet, inom ramen för utbildningssektorns kommunala aktivitetsansvar.

Stärka kompetensförsörjningen

- Kompetensförsörjningen till vård- och omsorg har varit en utmaning under året. Högre sjukfrånvaro på grund av restriktioner kopplade till pandemin har ökat behovet av vikarier och timanställda och ställt höga krav på ordinarie personal. Samtidigt har pandemin inneburit utmaningar kopplat till introduktionen och möjligheten att ta emot praktikanter och studenter. En digital introduktionsutbildning för vissa moment har tagits fram för äldreomsorgen. Rekryteringen av semestervikarier påverkades dock positivt genom att det var färre lediga tjänster inom turist- och servicenäringen och ett ökat intresse för att bidra till det viktiga arbetet med riskgrupper i pandemin.
- Äldreomsorgslyftet har gjort det möjligt för fyra medarbetare att utbilda sig till undersköterskor på halvtid.
- Generellt sett är det ett stort intresse för att arbeta i kommunen både som medarbetare och som chef. Fortfarande är det dock brist på erfarna socialsekreterare och arbetsterapeuter.

Område: Finans

Budget i balans

- Budgeten är baserad på kostnader för 1 vuxenplacering och 1 barn- och ungdomsplacering för 2 500 kr/dygn och en minskning av kostnader för familjehem med 1 mnkr jämfört med 2019. Under året har 2-4 vuxna och 1-2 unga varit placerade för 2 200-6 500 kr/dygn. Därutöver har vi haft en extern placering enligt LSS som inte var budgeterad. Kostnaderna för familjehem har minskat med 100 tkr jämfört med 2019. Trots flertalet nya placeringar i familjehem under 2019 och 2020 har det totala antalet barn i familjehem endast ökat marginellt till följd av att familjehem med äldre ungdomar har avslutats. Avvikelsen mot budget för placeringar är totalt -4,3 mnkr.
- Budgeten är baserad på kostnader för ekonomiskt bistånd i nivå med utbetalningar år 2018. Utbetalningarna ökade under 2019 och har fortsatt att öka 2020 genom att fler personer har ansökt och beviljats ekonomiskt bistånd utifrån gällande riktlinjer. I januari 2019 var det 50 hushåll som beviljades ekonomiskt bistånd. I december 2020 var det 103 st. I början av året minskade antalet hushåll med 12procent för att sedan börja öka igen när pandemin kom. Nämnden har reviderat riktlinjer för ekonomiskt bistånd under året och förvaltningen har arbetat enligt nämndens riktlinjer för rätt försörjning. Avvikelsen mot budget för ekonomiskt bistånd är -3,2 mnkr.
- Budgeten är baserad på intäkter och kostnader för 7 brukare med personlig assistans. Vid ingången av året var det 6 brukare och i början av året avled ytterligare en brukare. Detta resulterade i minskade intäkter och en övertalighet av personal. Under året kom en dom som innebar att kommunen får betala ersättning för väntetid på natten till person med privat assistans, vilket innebär en kostnad. Avvikelsen mot budget för personlig assistans är -1,0 mnkr.

- Budgeten är baserad på kostnader för 3 beslut om korttidsvistelse LSS. Essunga kommun har ingen egen korttidsvistelseverksamhet. Vi köper detta av Vårgårda eller Grästorps kommuner. Under året har 3 nya beslut om korttidsvistelse tillkommit och en brukare har fått beslut om utökad tid. Avvikelsen mot budget för köp av korttidsvistelse är -0,5 mnkr.
- Budgeten är baserad på intäkter och kostnader för totalt 64 belagda platser på särskilt boende för äldre. Under året har antalet boende varierat mellan 50 och 62 belagda platser.
- De ökade kostnaderna för pandemin uppgår till 7,1 mnkr. Av dessa har vi fått täckning genom statsbidrag på 5,4 mnkr. Nettokostnader för pandemin är en avvikelse mot budget med -1,7 mnkr.

Sammanfattningsvis kan konstateras att de antaganden som låg till grund för budgeten 2020 på flera väsentliga punkter inte stämde med det verkliga utfallet. Detta skedde inom områden där nämnden har en begränsad möjlighet att påverka utfallet, och därmed kostnaderna, på kort sikt. Nämnden har på grund av pandemin också varit begränsade i sina möjligheter att under året vidta åtgärder som inte samtidigt riskerar att påverka arbetet med att minska smittspridningen på ett negativt sätt. Det beror på att nämndens kostnader till 76 procent består av personalkostnader och personalresurser har varit en bristvara under året, som en konsekvens av pandemin.

Budgeten för 2021 är baserad på samma kostnader för ekonomiskt bistånd och placeringar som budget 2020. Det innebär en obalans i ingången av 2021 motsvarande -7,5 mnkr vid ett antagande om oförändrade kostnader för placeringar och oförändrade utbetalningar av ekonomiskt bistånd.

Område: Egna utvecklingsmål

Egna utvecklingsmål

Uppföljning av kommunens arbete med inkludering av människor med funktionsvariationer

Arbetet har påverkats av pandemin. Majoriteten av ledamöterna i kommunala rådet för funktionshindrade och äldre ingår i riskgrupp. Ett möte hölls tidigt i mars innan pandemin slog till. Tjänstemannagruppen har arbetat utifrån planerade aktiviteter för året:

- Fortsatt arbete med Klarspråk
  - Utbildning Klarspråk, den 17 februari
- Fortsatt utvecklingsarbete kring Tillgänglighetsdatabasen
  - En person från gruppen har gått TD-utbildningen. Detta för att kunna uppdatera kommunens sidor i denna databas.
  - Verktyg för att göra tillgänglighetsanpassad beskrivning har köpts in.
- Planerar information om NPF tillsammans med Attention Skaraborg
  - Då det under år 2020 har varit restriktioner på grund av Corona-viruset har träffar med Attention Skaraborg inte kunnat genomföras. Däremot har en webbutbildning från Attention från riksnivå visats.
  - Då det är svårt att ordna en specifik utbildning som stämmer för alla verksamheter i kommunen har gruppen kommit fram till att göra en inventering vad som finns för webbutbildningar, filmer m.m. tillgängliga om NPF och bemötande m.m. Denna inventering har gjorts och som en aktivitet för 2021 planerar gruppen att en informationssida ska skapas på kommunens intranät.
- Titta över skyltar med blindskrift + kontrastmarkeringar inom kommunens fastigheter.
  - Detta arbete har påbörjats, men fått skjutas fram på grund av tjänsten som samhällsbyggnadschef varit vakant stor del av året. Arbetet med översyn av skyltar med blindskrift och kontrastmarkeringar + annat tillgänglighetsarbete inom kommunens fastigheter har tagits över av Essunga bostäder AB. Varje vecka när de gör sin rondering så

går de efter en checklista och då har detta arbete lags till - man ska uppmärksamma det som saknas och åtgärdar det.

Individ- och familjeomsorg

Myndigheten har gjort 5 omhändertaganden av barn enligt LVU under året. Det är ett stort antal i förhållande till kommunens storlek.

Under året har ca 10 bostadslösa familjer flyttat hit från Göteborg. Detta har skett helt utan samverkan eller samarbete med ivägskickande stadsdelar i Göteborg. Familjerna har fått hjälp med att skaffa bostad i Essunga kommun av Göteborg, oftast till höga hyror. Familjerna har ofta omfattande behov till följd av en komplex problematik. Detta är en tydlig form av så kallad "social dumpning".

Coronapandemin har påverkat den kraftiga ökningen av ärenden inom ekonomiskt bistånd. Under hösten har också antalet barnärenden ökat, vilket troligtvis är en indirekt effekt av coronapandemins restriktioner med isolering som följd.

Myndighetsenheten har haft en stor personalomsättning, men mycket få konsulter. Nästan 40 procent av personalen är nyanställd under året.

LSS Funktionshinder

Forsgatans servicebostad enligt LSS startade upp under hösten, vilket möjliggjorde både avveckling av en tillfällig lösning för en brukare och avveckling av en extern placering i november.

Under året har ett arbete gjorts på Torggatans gruppboende vilket resulterat i förbättringar av både verksamhet, arbetsmiljö och ekonomi.

Essunga kommun köper korttidsvistelse från Grästorps och Vårgårda. Under perioden april-augusti stängde Grästorps sin korttidsvistelse på grund av personalbrist kopplat till pandemin. Essunga kommun startade då upp en tillfällig korttidsvistelse i egen regi som pågick tills Grästorps öppnade sin verksamhet igen. Antalet personer med beslut om korttidsvistelse har ökat under året.

Flera kommuner har tvingats stänga sina dagliga verksamheter för funktionsnedsatta på grund av pandemin. I Essunga har vi istället valt att vidta smittskyddsåtgärder för att kunna hålla verksamheten öppen.

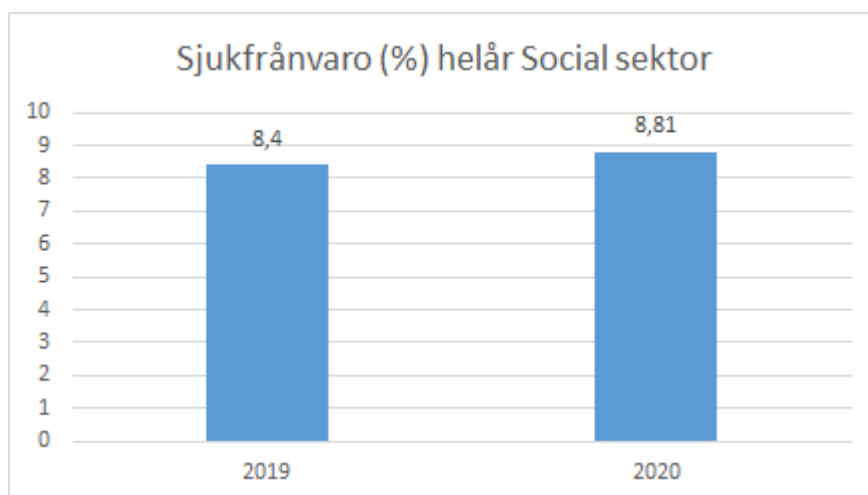
Äldreomsorg

Bekämpandet av pandemin har dominerat arbetet inom äldreomsorgen sedan i mars. Personalförsörjningen har varit en stor utmaning under hela året. I ett tidigt skede av pandemin var det en begränsad smittspridning på Kerstinsås. Därefter har verksamheten lyckats hålla smittan borta. Arbetet har tagit oerhört mycket kraft och energi från alla medarbetare och chefer. Nya rekommendationer och riktlinjer har med kort, eller inget varsel, kommit löpande under året och inneburit ständigt ändrade förutsättningar för att bedriva arbetet. Att arbeta med full skyddsutrustning är både fysiskt tungt och gör det svårare att kommunicera och möta brukarnas behov. Det offentliga trycket på verksamheten att skydda de sköraste äldre har också varit hårt.

I pandemins spår har utvecklingen mot att fler vill ha hjälp i hemmet och färre söker särskilt boende drivits på. Tomma platser på Kerstinsås och ett ökat antal beviljade hemtjänsttimmar har präglat året och satt ytterligare press på verksamheten.

Av arbetsmiljöskäl startades en ny hemvårdsgrupp upp under året. Medarbetarna är rekryterade för sin kompetens att möta människor med psykisk sjukdom. Gruppen arbetar motiverande med de brukare som kräver ett särskilt bemötande.

Väsentliga personalförhållanden

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron har ökat jämfört med föregående år. Ökningen har framför allt skett inom äldreomsorgen och det är främst korttidsfrånvaron som har ökat, som en konsekvens av rekommendationen att stanna hemma vid minsta symtom. Det vägs till viss del upp av att frånvaro på grund långtidssjukskrivning har minskat.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Corona-pandemin har även påverkat det systematiska arbetsmiljöarbetet. Fysiska skyddsronder har fått skjutas på framtiden. Andra former för att genomföra APT har införts i syfte att minska risken för smittspridning. Skyddsutrustning har varit en arbetsmiljöfråga under året, främst genom arbetsmiljökonsekvenser av att bära omfattande skyddsutrustning.

Det nya systemstödet för tillbudsrapportering har bidragit till att kunna använda tillbud som ett led i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Tillbudena handlar till största delen om händelser relaterade till brukares utåtagerande verbalt och fysiskt. Det visar att det finns ett behov av att arbeta ännu mer med bemötandestrategier inom sektorn för att förbättra arbetsmiljön. Inom några enheter har det också funnits tillbud relaterade till schemaförändringar. Arbetsskadorna är få och handlar om mindre sticksår.

Kompetensförsörjning

Se uppföljning av mål om kompetensförsörjning.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning

Tkr	2020	2019	2018
Intäkter	45 923,6	54 761,90	45 248,80
Kostnader	-187 921,7	-196 268,00	-176 068,90
<i>Varav personalkostnader</i>	<i>-133 700,3</i>	<i>-140 302,50</i>	<i>-125 518,30</i>
Nettokostnader	-141 998,1	-141 506,10	-130 820,10
Nettobudget	-130 527	-134 177,00	-127 005,00
Över/Underskott	-11 471,1	-7 329,10	-3 815,10

Sammanställning kostnader 2020

Totalt	Därav	Budget	Utfall	Avvikelse
Övergripande		7 026	7 026	0
	Nämnd	368	374	-6
	IT	4 500	4 500	0
	Kapitalkostnader	550	550	0
Äldreomsorg		69 724	70 099	-375
	Hemtjänst	20 021	20 120	-99
	Särskilt boende	30 414	34 262	-3 848
Funktionshinderomsorg		26 416	31 290	-4 874
	Boende	10 063	12 098	-2 035
	Personlig assistans	5 855	7 565	-1 710
Individ- och familjeomsorg		27 361	33 583	-6 222
	Institutionsvård, vuxna	905	3 452	-2 547
	Institutionsvård, barn och unga	900	179	721
	Familjehem	4 942	5 824	-882
	Ekonomiskt bistånd	2 300	5 493	-3 193
	Flyktingmottagande	-972	-381	-591
	AME	4 641	3 764	877
Sammanställning kostnader (tkr)		130 527	141 998	-11 471

Resultatet är ett negativt utfall mot budget med totalt -11,5 mnkr. Den största delen av underskottet är hänförligt till områdena individ- och familjeomsorg och funktionshinderomsorg. De antaganden om volymer och medföljande kostnader som låg till grund för budgeten avviker väsentligt ifrån utfallet vad gäller:

Placeringar av barn-, ungdomar och vuxna (inkl LSS) -4,3 mnkr

Ekonomiskt bistånd -3,2 mnkr

Personlig assistans -1 mnkr

Fördjupad analys av detta finns i ovanstående uppföljning av mål för budget i balans.

Under året har Forsgatans servicebostad enligt LSS startats upp. När budgeten lades sommaren 2019 hade byggnationen inte påbörjats och det var ännu oklart om bygget skulle hinna bli färdigt under 2020. Grunden till finansieringen av Forsgatan under 2020 var avvecklingen av en tillfällig lösning för en brukare i anslutning till Torggatan. Under året har ett intensivt arbete pågått med att komma tillrätta med orsakerna till den ekonomiska obalans som Torggatan visade 2019. Vid utgången av 2020 är de samlade verksamheterna Torggatan och Forsgatan i balans, men omställningskostnader, avvecklingskostnader och uppstartskostnader belastar 2020 med -2,1 mnkr.

Nettokostnader för pandemin belastar årets resultat med -1,7 mnkr och är främst hänförbart till äldreomsorgen, men även personlig assistans. Äldreomsorgen visar utöver detta ett underskott på -0,4 mnkr. Det beror främst på att den beslutade minskningen av 8 platser på Kerstinsås inte kunde verkställas när året började utan först i april när samtliga platser var tomma.

Positiva budgetavvikelser finns inom enheten för arbete och sysselsättning +0,7 mnkr, och sociala resursenheten +0,5 mnkr främst på grund av vakanser som inte har tillsatts.

Nyckeltal

Kommentarer

Nettokostnadsavvikelse

Nettokostnadsavvikelsen redovisas med ett års eftersläpning. De senaste siffrorna är därför för år 2019. De indikerar att Essunga kommun har en kostnadseffektiv verksamhet inom LSS och Äldreomsorg, jämfört med snittet i Västra Götalandsregionen. Anledningen till den minskade kostnadsavvikelsen inom äldreomsorgen mellan 2018 och 2019 handlar troligtvis om det minskade antalet platser på särskilt boende.

Inom individ och familjeomsorgen är det en hög nettokostnadsavvikelse. Åren 2016-2019 belastades verksamheten med höga kostnader för konsulter, vilket troligtvis får ett stort genomslag på nettokostnadsavvikelsen. År 2020 är konsultkostnaderna borta. Däremot har det varit höga kostnader för både ekonomiskt bistånd och placeringar. Om det är en del av en utveckling i övriga regionen får nästa års jämförelse ge svar på.

De relativt stora svängningarna mellan enskilda år är en konsekvens av att Essunga är en liten kommun. Små förändringar i absoluta tal blir procentuellt stora.

Brukarundersökning äldreomsorg

Brukarundersökningen visar en hög kundnöjdhet, särskilt inom hemtjänsten, men även inom särskilt boende.

Statistik

Siffrorna gäller läget den 31 december. Under året har totalt 12 platser stängts på Kerstinsås. Under året har vi sett en ökning av antalet beviljade hemtjänststimmar och vid årsskiftet uppgick ökningen till 18 procent. Detta indikerar att hemtjänsten kommer att behöva förstärkas under 2021 för att klara av sitt uppdrag.

Servicelägenheter enligt LSS finns nu på två platser: Forsgatan och Eklövsgatan. Ej verkställt beslut inom funktionshinderomsorg är ett beslut om bostad med särskild service enligt LSS. Det finns i nuläget ingen ledig plats i kommunen som tillgodoser behoven.

Nyckeltal

Nettokostnadsavvikelse %	Källa: Kolada	2016	2017	2018	2019	2020
Individ och familjeomsorg	Essunga	97,7	70,6	50,3	53,2	
	V.a Götalandsregionen	16,9	15,2	14,2	15,3	
LSS	Essunga	-13,8	-10,6	-5,8	-3,9	
	V.a Götalandsregionen	-1,2	-1,1	-0,9	-1,0	
Äldreomsorg	Essunga	4,9	6,6	12,0	0,2	
	V.a Götalandsregionen	3,7	3,5	3,6	2,7	
Kundnöjdhet, andel %	Källa: Kolada	2 016	2 017	2 018	2 019	2 020
Brukarbedömning hemtjänst Äldreomsorg, helhetssyn	Essunga	95	92	97	93	100
	V.a Götalandsregionen	92	92	91	90	91
Brukarbedömning Särskilt boende Äldreomsorg, helhetssyn	Essunga	85	75	89	70	79
	V.a Götalandsregionen	84	85	84	83	82

Statistik

	2019	2020
Äldreomsorg		
Antal platser särskilt boende	72	60
-Därav antal belagda platser SÄBO	60	44
-Därav antal belagda platser korttid	5	8
-Därav tomma platser	7	8
Antal beviljade timmar hemvård per månad	3 495	4 113
Ej verkställda beslut	0	0
Funktionshinderomsorg		
Antal platser gruppboende LSS	5	5
Antal platser servicelägenhet LSS	11	12
Antal personer med personlig assistans	14	11
-Därav kommunens assistans	7	5
Ej verkställda beslut	0	1
Individ- och familjeomsorg		
Antal familjehemsplaceringar	15	15
Antal placeringar barn och unga på institution	1	1
Antal placeringar vuxna på institution	2	1
Ej verkställda beslut	0	0

Intern kontroll

Följande rutiner kontrolleras enligt internkontrollplan 2020:

- Aktgranskningar genomförs inom myndighetsenheten
- Kontroll visar att aktgranskning genomförts.

-Varje biståndstagare vid ekonomiskt bistånd har en individuell handlingsplan
Kontroll visar att handlingsplaner finns för en del av biståndstagarna. Denna nya rutin har på grund av ökad ärendemängd under året ännu inte införts fullt ut.

-Varje deltagare i arbetsmarknadsåtgärder inom enheten för arbete och sysselsättning har en individuell handlingsplan
Kontroll visar att alla deltagare har en individuell handlingsplan.

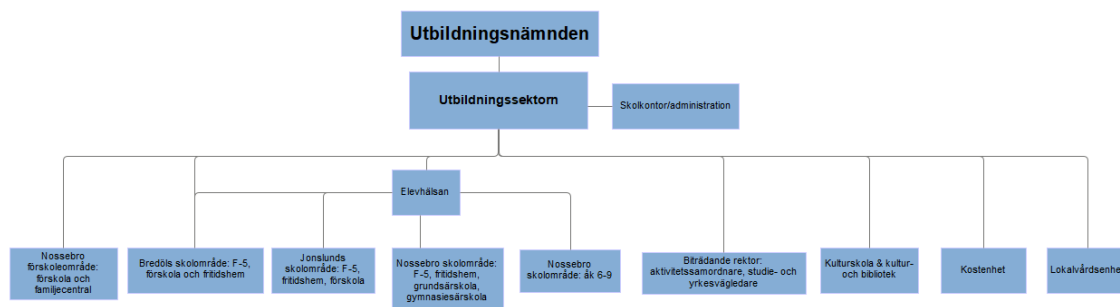
-Kännedom om hantering av skyddade personuppgifter
Kontroll visar att samtliga chefer inom sektorn känner till hanteringen av skyddade personuppgifter.

Förväntad utveckling

I februari 2021 håller pandemin fortfarande sitt grepp om Sverige. Arbetet med att bekämpa pandemin och förhålla sig till dess effekter prioriterar sig själv. Förutsättningarna vid ingången 2021 är därför helt andra än de som antogs i Verksamhetsplan 2021. Medarbetare och chefer har jobbat hårt och haft allt för begränsade möjligheter att ta ut semester och få nödvändig återhämtning under 2020. Detta är en arbetsmiljörisk som är nödvändig att beakta när planer och ambitionsnivåer för utvecklingsarbetet 2021 sätts upp. Det finns en längtan hos många att äntligen få ta tag i utvecklingsarbetet men samtidigt finns ett uppdämt behov av återhämtning i stora delar av organisationen.

Utifrån det ekonomiska läget kommer fokus under 2021 att behöva läggas på pandemin och ekonomin. Förändringar och anpassningar är nödvändiga. Annat utvecklingsarbete måste tyvärr prioriteras ned och skjutas upp. Pandemins utveckling under året kommer att vara avgörande för nämndens möjligheter att bidra till kommunfullmäktiges mål under 2021.

Utbildningsnämnd

Verksamhetsberättelse Utbildningsnämnd

Översikt över verksamhetens utveckling

Utbildningsnämnden utför kommunens uppgifter inom barnomsorg, grundskola, grundskola, gymnasieskola, svensk undervisning för invandrare, kommunens kulturskola, biblioteksverksamhet, fritidsgården i Nossebro och kost i förskola, skola och äldreomsorg samt lokalvård för kommunens verksamhetslokaler.

Ledningsorganisationen totalt ser sedan januari 2020 ut enligt ovanstående. Förskole- skol- och fritidsverksamheten är uppdelad på fem rektorsområden.

Företaget E&Y gjorde under 2020 en större utredning av grundskolans organisering. Där framkommer bland annat att Essunga kommun har en välfungerande förskole- och skolverksamhet som präglas av trygghet och trivsel både bland elever och personal. Detta är något vi ska fortsätta att verka för.

Utbildningsnämnden är vårdgivare enligt hälso- och sjukvårdslagen inom de delar som avser den medicinska och psykologiska delen av elevhälsan.

- Under 2020 har ett styr- och ledningssystem för elevhälsan tagits fram
- Nämndens patientsäkerhetsberättelse redovisas i ett eget ärende

Nämnden är sedan våren 2020 tillsynsmyndighet för den fristående pedagogiska omsorgen Solåker pedagogik.

Utbildningsnämnden har sedan januari 2020 ett samverkansavtal med Campus Lidköping när det gäller svenska för invandrare (SFI) och vuxenutbildning.

Verksamhetsåret 2020 har i flera avseenden varit ett mycket speciellt år för verksamheternas barn, elever och personal. Vi hoppas därför på ett mer positivt och framåtblickande 2021. Corona-pandemin har haft en stor inverkan på våra verksamheter och alla har fått anpassa mycket av arbetet därefter. Fortbildningsinsatser har skett digitalt och inte varit i lika stor omfattning som planerat och som vi önskat.

Att som huvudman ha rutiner och arbetssätt för att tidigt upptäcka barn och elevers behov av stöd och sätta in åtgärder, främja närvaro samt skapa trygghet, trivsel och studiero är framgångsfaktorer för en slutförd skolgång. Under flera år har vikten av att jobba med tidiga insatser alltmer lyfts fram i olika sammanhang. Under 2020 har nämnden gjort följande satsningar för tidiga insatser:

- Ett omtag av samarbetet kring kommunens familjecentral har tagits under året
- En extrasatsning på elevcoacher på varje F-5-skola

Måluppfyllelse

Område: Boende och befolkning

Varierat och värdefullt kultur- och fritidsutbud för barn och unga

På grund av rådande pandemi kunde vi inte genomföra alla de kulturaktiviteter som var inplanerade. Verksamheterna har försökt att hitta andra sätt att genomföra de kulturaktiviteter som inte kunde ske fysiskt. Även om det inte blir samma upplevelse som ett normalår bedömer utbildningsnämnden att målet är på väg att uppnås.

Planerade aktiviteter:

- **Förskolan:**
  - Personalen ska genom Pollyglutt ge barnen riktiga upplevelser av barnlitteratur.
  - Barnen upplever en kulturaktivitet per läsår, med varierande uttrycksformer.
- **Grundskolan:**
  - Eleverna upplever en kulturaktivitet per läsår, med varierande uttrycksformer.
  - Barnkulturgrupp
  - Skolbio
  - Skapande skola
  - Stockholmsresa
  - Göteborgsdag med besök på Universeum och Göteborgsoperan.
- **Kultur, fritid och kulturskola:**
  - Fritidsutbud
  - Barnkulturgrupp
  - Skolbio

Aktiviteter som inte kunnat genomföras på grund av coronapandemin tar vi med oss och återupptar när läget är annorlunda och restriktionerna borta, *Stockholmsresa, Göteborgsdag och fritidsutbud*.

Samverkan mellan verksamheter för hög måluppfyllelse, god kvalitet och resurseffektivitet

Ytterligare samverkan och samarbete har skett, både inom och mellan verksamheter, med gott resultat under året, detta trots rådande läge med en pågående pandemi. Enhetscheferna har ett nära samarbete, vilket leder till en högre kvalitet och resurseffektivitet.

Planerade aktiviteter:

- **Förskolan:**
  - Läslyftet - *Natur, teknik och språkutveckling*.
    - Läslyftet, en kompetensutveckling i språk-, läs- och skrivdidaktik, ett projekt med utgångspunkt i Skolverkets material.
  - Språkprojekt - *Att få barnets språk att växa*.
    - Förskolorna har deltagit i ett språkprojekt vilket inneburit en utveckling av språkundervisningen samt en höjning av den språkliga medvetenheten i verksamheten.
  - Bidra till utveckling genom kollegialt lärande exempelvis via nätverk och genom spridning av erfarenheter och goda exempel.
  - Övergångar mellan olika stadier och skolformer.
- **Grundskolan:**
  - Minskad frånvaro för elever i grundskolan.

- Bidra till utveckling genom kollegialt lärande exempelvis via nätverk och genom spridning av erfarenheter och goda exempel.
- I varje klassrum upplever eleverna Esslyftets tre fokusområden: utmaning, återkoppling och dynamiskt tankesätt.
  - *Utvecklingsarbetet, Esslyftet, förlängdes ytterligare två läsår, detta för att befästa och bibehålla arbetsätt för ökad måluppfyllelse genom bland annat större motivation till skolarbetet via fokusområdena.*
- Friends
- Rörelsesatsningen
  - F-5-skolorna har under 2020 fortsatt samarbete med riksidrottsförbundet och Rörelsesatsningen.
- Övergångar mellan olika stadier och skolformer.
- **Fritidshemmen:**
  - Barnen ska ha en meningsfull och aktiv tillvaro under vistelsen på fritidshemmet och ges kunskaper om livsstilens betydelse.
  - Fritidshemmet ska präglas av ett gott bemötande och en god språklig kommunikation både i mötet med barn, när barnen leker och kommunicerar med varandra, mellan fritidshemspersonal och vårdnadshavare samt i kontakten med övrig personal inom utbildningssektorn.
  - Barnens tillvaro på fritidshemmet ska präglas av trivsel och trygghet.
- **Kostverksamheten:**
  - Samverkan mellan olika enheter.
  - Projektet - *Friska barn i Skaraborg*
- **Lokalvårdsverksamheten:**
  - *Minska sjukfrånvaron - både långtidssjukfrånvaro och korttidsfrånvaro.*
- **Kultur, fritid och kulturskola:**
  - Samverkan kulturskolan - fritidsgården, kulturskolan - biblioteket, kommunen - föreningar, vid marknadsföring.

Familjecentralen

Essunga kommun har gjort en utredning för att ta fram ett nuläge att utgå ifrån och en analys över vad som bör göras för att Familjecentralen ska utvecklas i önskad riktning. En verksamhetsplan med konkreta mål för familjecentralen år 2021 har tagits fram. Arbetet med att implementera verksamhetsplanen påbörjades redan under slutet av 2020 och samarbetet fungerar bra.

Aktiviteter som inte kunnat genomföras på grund av coronapandemin tar vi med oss och återupptar antingen under andra former så som projektet - *Friska barn i Skaraborg* eller när läget är annorlunda och restriktionerna borta, *Bidra till utveckling genom kollegialt lärande exempelvis via nätverk och genom spridning av erfarenheter och goda exempel.*

Med hjälp av digitaliseringens potential utveckla och förbättra förutsättningarna för lärande i förskola och skola

Trots corona-pandemin har många planerade personalutbildningar genomförts. Antingen digitalt alternativt i mindre grupper. Vi ser att personalen till största del är positiv till att utveckla arbetet med de digitala verktygen. Vi behöver fortsätta det arbete med digitalisering som vi påbörjat för att få en jämn kompetens hos personalen. Målet är delvis uppnått.

Idag är det tre tjänster på 10 procent vardera arbetar med IKT i förskolan och skolan, en i förskolan, en på F-5-skolorna och en på 6-9-skolan.

Planerade aktiviteter:

- **Förskolan:**
  - Pedagogerna utmanar sig individuellt och erfar nya kunskaper inom digitaliseringen

- Kunna skapa förutsättningar för barnen att utveckla sin förmåga att kommunicera, dokumentera och förmedla upplevelser, erfarenheter, idéer och tankar med hjälp av olika uttrycksformer, såväl med som utan digitala verktyg
- Utvecklingsgruppen inom IKT i förskolan arbetar genom kollegialt lärande där de delar med sig av erfarenheter och kunskaper till alla förskolor så det ständigt sker en utveckling inom digitaliseringen
- Digital utbildning i Unikum och Microsoft365
- Digital workshop som inspiration till att arbeta med nya appar så som greenscreen, stop motion och QR-koder
- **Grundskolan:**
  - Digitala verktyg och medier ska användas kritiskt och kreativt som en naturlig och integrerad del av skolans undervisning
  - Pilotprojekt med att eleverna i årskurs 6 har varsin arbetsdator
  - Fyra klassrumsrobotar har köpts in och används av elever som inte har möjlighet att delta på ordinarie undervisning i skolan
  - Teams har introducerats som ett redskap för att lärarna ska kunna kommunicera och dela material med eleverna digitalt
  - Digitala läromedlet från Nationalencyklopedin introducerats. Detta har använts som komplement till läroböcker i många ämnen
- **Kulturskolan:**
  - Digitala uppdatering har genomförts i kulturskolans studio, vilket innebär att det numera är enklare att spela in musik, göra poddar med mera

Under hösten har Essunga kommun varit en av de skolhuvudmän som fått stöd av skolverket för att ta fram en handlingsplan för digitalisering i skola och förskola inom ramen för skolverkets riktade insatser för skolans digitalisering. Fortsatta insatser inom området kommer att utgå från den.

Vår digitala satsning kommer fortsätta under våren när frånvarorapportering och schemaläggning i förskola och fritidshem blir digital.

Område: Egna utvecklingsmål

Egna utvecklingsmål

Följande egna mål är uppsatta i verksamheterna. Ett av målen har inte gått att genomföra på grund av coronapandemin. Den totala bedömningen är att målet är uppnått.

- **Kostverksamheten:**
  - Näringsriktig kost och bra råvaror
- **Lokalvårdsverksamheten:**
  - Under 2020 se över möjligheten att köpa in entrémattor till kommunens lokaler där kommunen är ansvarig för att utföra lokalvård
  - Se över kommunens hantering av förbrukningsmaterial
- **Kultur, fritid och kulturskola:**
  - Att arbeta för gemensamma mål

Lokalvårdens mål att se över kommunens hantering av förbrukningsmaterial har inte gått att genomföra då Coronapandemin istället medfört en ökning av förbrukningsmaterial. Målet tar vi med oss och tar tag i så snart tiden tillåter, det vill säga efter pandemin.

Skolbarnomsorg

Skolbarnomsorgen har gått med överskott. Dels på grund av att det har varit färre barn än budgeterat inskrivna, vilket inneburit färre tjänster. Dels på grund av att man under corona-pandemin inte behövt använda vikarier vid personalförbrukning i lika stor utsträckning som under nor-

mala omständigheter. Att det varit färre barn än budgeterat handlar till största del om att vårdnadshavare varit permitterade och då inte haft rätt till skolbarnomsorg.

En stor satsning med arbetskläder till all personal i fritidshemmen har gjorts under året.

Det är fortsatt svårt att rekrytera behörig personal till fritidshemmen därför är det extra glädjande att vi lyckats rekrytera två behöriga lärare i fritidshem i våra verksamheter.

Förskola

Det har funnits lediga platser på våra förskolor vilket innebär att fyramånadersregeln har klarats under 2020. Att det funnits lediga förskoleplatser beror främst på att en stor kull, 86 barn, födda 2014 gått vidare till skolan och förskoleklassen.

Många avvaktade med att skola in sina barn på förskolan under hösten, detta på grund av rådande pandemi.

Vi har fortsatt en hög andel förskollärare på enheterna vilket innebär höga lönekostnader. Vi fortsätter med grundupplägget, två förskollärare och en barnskötare per avdelning.

En stor satsning med arbetskläder till all personal i förskolan har gjorts under året.

Grundskola & grundsärskola

Studieresultat

Statistik för nationella prov 2020 finns inte att tillgå.

Betyg åk 6

Andel elever (%) med betyg A-E i ämnet:	2016	2017	2018	2019	2020
Engelska	~100	83,9	88,2	83,7	75,7
Svenska	91,4	75	95	~100	82
Matematik	82,4	83,6	95	~100	92

Källa: Kolada - Skolverket

Fotnot: Om antalet som ej uppnått kunskapskraven är 1-4 elever, så visas andelen som uppnått kunskapskraven (A-E) som ~100.

Jämförelse av betygsresultat över tid - årskurs 9

Elever årskurs 9	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20
Totalt antal elever	55	59	64	69	60
Andel (%) flickor	54,5	47,5	56,3	55,1	60
Andel (%) pojkar	45,5	52,5	43,8	44,9	40
Andel (%) elever med föräldrar med eftergymnasial utbildning	44,4	30,2	45,9	42,4	40
Genomsnittligt meritvärde (17)	225,3	219,3	230,8	199,6	215
Andel (%) behöriga till yrkesprogram	85,5	86,4	84,4	84,1	85
Andel (%) som uppnått kunskapskraven i alla ämnen	80	76,3	82,8	69,6	83,3

Under läsåret 2019/2020 var skolresultaten totalt sett betydligt högre än föregående år. Vad gäller resultaten i årskurs 9 så nådde man ett meritvärde på 215 p och en behörighet till gymnasieskolans högskoleförberedande program på 83,3 procent samt 85 procent till gymnasieskolans yrkesprogram. Fyra elever valde att inte börja på något gymnasieprogram under hösten, övriga började antingen på ett nationellt program alternativt introduktionsprogrammet.

Det finns ingen data på nationella prov under 2020.

Sedan höstterminen är det en stor procentuell ökning av elever inskrivna i grundsärskolan med 150 procent, samtliga läser mot ämnesområden. Vi ser att våra elever utvecklats mycket såväl kunskapsmässigt som socialt var och en utifrån sin nivå. Eleverna känner stor trygghet.

Gymnasieskola & gymnasiesärskola

Öppna jämförelser - Gymnasieskola Hemkommun	2016	2017	2018	2019	2020
Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 3 år, hemkommun, andel (%)	74,5	69,0	62,7	59,0	70,2
Kvinnor	80,8	77,8	66,7	51,6	80,6
Män	42,9	51,6	48,7	56,7	57,7
Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, hemkommun, andel (%)	74,3	78,7	77,6	66,7	67,2
Gymnasieelever med examen inom 3 år, hemkommun, andel (%)	63,8	63,8	57,3	54,1	68,4
Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%)	67,6	63,8	70,7	61,3	62,3

Fotnot: Avser folkbokförda elever i Essunga kommun.

Källa: Kolada genom SCB

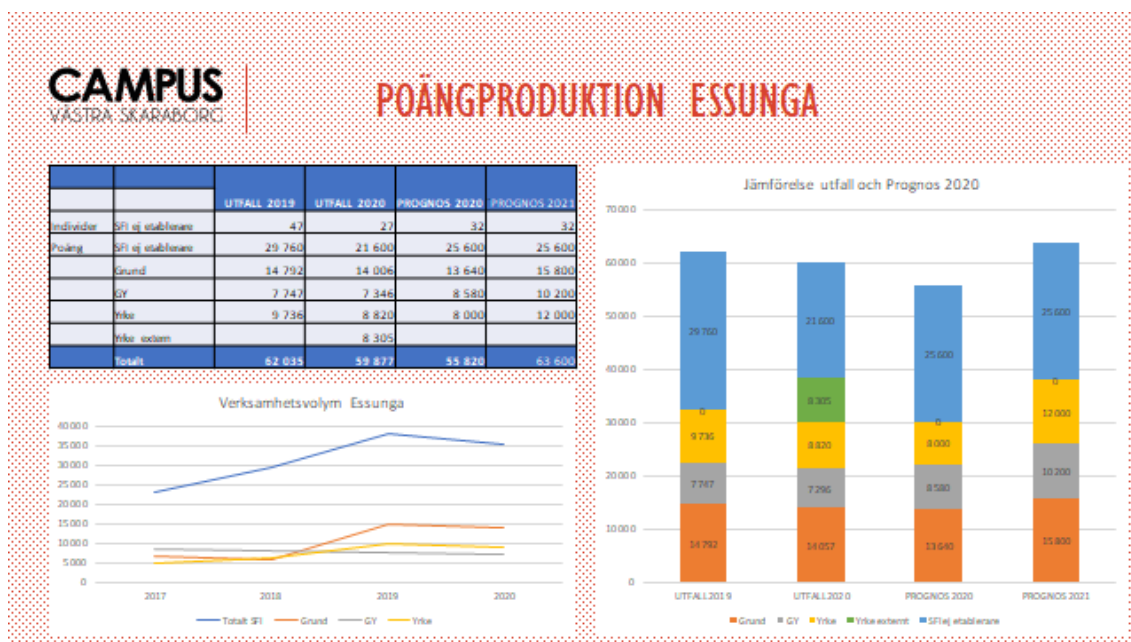
Antal elever på gymnasieskolan har minskat i förhållande till budgeterad prognos, framför allt skedde minskningen under höstterminen 2020. Men överskottet beror också på att kostnader för skolskjutsar och inackordering inte har uppgått till budgeterat belopp. Delvis beroende av corona-pandemin, då gymnasiet haft distansundervisning stor del av året.

I de fall gymnasietiden förlängs är det ofta att elever självmant väljer att hoppa av sin gymnasieutbildning, efter ett eller flera år för att söka annat gymnasieprogram och då börja om i årskurs 1 igen. Detta kan innebära upp till en femårig gymnasieutbildning. Rena avhopp är dock ovanliga. De flesta som gör studieavhopp väljer att läsa vidare på annat gymnasieprogram. Men det är också de elever som läser ett fjärde år för att nå gymnasieexamen, vi som hemkommun ser positivt på en sådan lösning då fullföljda gymnasiestudier är viktigt för såväl individen som kommunen. I varje enskilt fall görs då en individuell bedömning av oss som hemkommun. Detta redovisas separat till utbildningsnämnden en gång per år.

Det är förhållandevis många elever inskrivna på gymnasiesärskolan, hösten 2019 gick sex av våra elever över till gymnasiesärskolan i Trollhättan och är nu inne på sitt andra läsår.

Från och med vårterminen 2020 har Essunga kommun gymnasiesärskola med individuella programmet. En elev har varit inskriven under 2020.

Vuxenutbildning

Trots att vi är en liten kommun erbjuder vi våra kommuninvånare en flexibel vuxenutbildning med bred kompetens. Vi erbjuder kurser i svenska, engelska och matematik på grundläggande nivå samt på gymnasienivå. Kommuninvånarna har dessutom kunnat läsa kurser som inte finns i Essunga kommun på distans. Genom den så kallade medfinansieringen med staten erbjuds också yrkesvux-utbildning. Under coronapandemin 2020 beslutade staten att slopa medfinansieringen för utbildning inom yrkesvux.

Lidköpings kommun och Campus Västra Skaraborg driver verksamheten och är därmed huvudman.

Under 2020 tog eleverna totalt 59 877 poäng, vilket motsvarar cirka 75 heltidsstudier under ett år. 800 poäng beräknas som heltid under ett år.

- 21 600 poäng, 27 heltidsstudier under ett år, som läste svensk undervisning för invandrare, SFI.
- 27 personer läste SFI inom etableringen.
- På grundläggande nivå togs totalt 14 006 poäng, 17,5 heltidsstudier under ett år.
- 7 346 poäng togs på gymnasiala kurser, det motsvarar 9,2 heltidsstudier under ett år.
- 17 125 tagna poäng på yrkesvux vilket motsvarar 21,4 heltidsstudier.

Jämfört med 2019 års poängproduktion innebär det en minskning med 10 heltidsstudier på SFI, 20 personer färre som läste SFI inom etableringen, 1 heltidsstudier på grundläggande nivå, 0,5 heltidsstudier på gymnasienivå och nästan en fördubbling (9,2) av heltidsstuderande på yrkesvux.

Campus Västra Skaraborg, CVS, satsar också på att utveckla verksamheten i Essunga. Följande satsningar har gjorts under 2020 och planeras för under 2021:

- Utökning och uppfräschning av lokalytor i delar av huvudbyggnad samt annex under 2021
- Ny rektor Pierre Andersson från 1 dec 2020 som också kommer att vara placerad i Essunga 2 dagar/v. Rektor David Lantz har tillsvidare kvar elevansvaret för SFI/orienteringskurser
- Från 1 januari 2021 kommer det att finnas en förstelärare stationerad i Essunga med uppdrag att arbeta med det systematiska kvalitetsarbetet
- Översyn av utökat kursutbud
- Under 2020 har det införts kontinuerliga Husmöten tillsammans med Integration

- Under 2020 har det införts kontinuerliga möten mellan rektor och enhetschef AME/integration i Essunga

Kultur & bibliotek

Verksamheten har handlat enligt ekonomisk försiktighet, i och med detta har ingen konst handlats in.

Mediabudget och barnkulturbudget är oförändrade sedan 20 år, verksamheten prioriterar barnkulturen och brukar köpa in barn- och ungdomsböcker när budgeten så medger.

Statsbidrag, Stärkta bibliotek, beviljades även för 2020.

Även ökade kostnader kan hänföras till verksamhet som finansierats av bidrag från Statens kulturråd.

Biblioteket satsar på digital utveckling och på renovering av lokalen, dessa pågående projekt förväntas vara klara under våren 2021.

Sedan den 30 oktober har bibliotekets lokaler stängda för besök, detta på grund av pandemin. Istället har det varit en storsatsning på "take-away", men också hemkörning till viss del.

Under rådande omständigheter har biblioteket under hösten haft digitala evenemang, till exempel gosedjurs-övernattnings och pepparkakshus-tävling.

En medarbetare går i pension efter många års anställning i vår kommun. I samband med nyrekryteringen kommer förändringar av tjänster på biblioteket att göras. En satsning på samverkan, digitalisering och attraktiv verksamhet för barn och ungdomar kommer att göras varpå tjänst kultursamordnare utökas samtidigt som tjänst bibliotekarie minskar med motsvarande anställningsgrad.

Kulturskola

Under vårterminen 2020 kommer en nulägeskartläggning av kulturskolan i Essunga kommun att göras. Fokus är hur vi kan erbjuda alla kulturskola utan att det inverkar negativt på skolgången, men också i det stora perspektivet "Kulturskolans framtid"

Utifrån kartläggningen har kulturskolan övergått till att ha undervisning efter skoltid alternativt under längre raster. Undervisningen erbjuds på alla kommunens skolor och har inte inneburit något större elevtapp.

För att få fler elever till kulturskolan har gjorts rekryteringsfilmer för att inspirera att söka till kulturskolan. Resultatet är ganska bra och elevantalet är högre än 2019, men inte så många som målsättningen var. En stor bidragande orsak till detta är den rådande pandemin.

För att nå ut till elever och deras familjer har det gjorts digitala inspelningar som senare har lagts ut på youtube, ett exempel är avslutningskonserten i Essunga kyrka.

Under året har samverkan kulturskola, fritidsgård utökats, till exempel har samarbetet kring studio kommit igång.

Kulturskolan kommer under 2021 att ansöka om bidrag från Kulturrådet, blir vi beviljade medel kommer det att bli en satsning på kör samt filmmusik.

Kost och lokalvård

Årsberättelse kostenheten 2020

2020 blev året då inget var sig likt. Vi förstod ganska snart att året skulle bli en utmaning för oss. 2020 blev ett år då kostenheten fick visa hur flexibla och anpassningsbara vi kan vara. Utbildningar har fått skjutas på framtiden och för sammankomster med hela gruppen får vi sikta in oss på 2021 istället.

Gruppen har visat sig vara oerhört lojal och pliktrogen och man har tagit sig an de uppgifter, nya som gamla, som man har blivit ålagd.

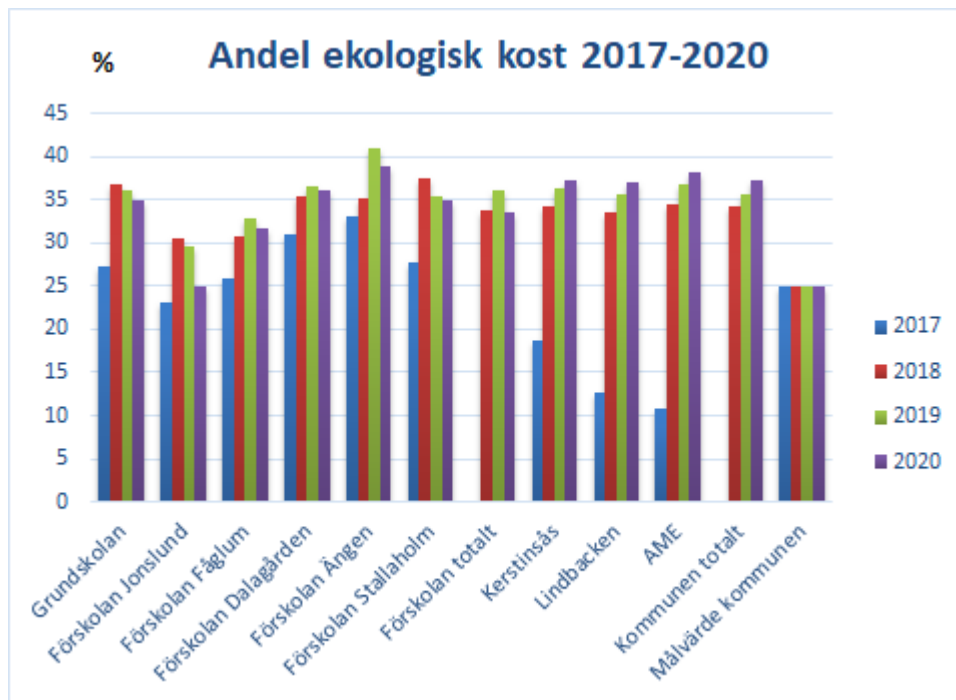
- Förskolorna ändrade sin servering och tog bort de små karotterna som ställdes på bordet framför alla ätande och började med buffésservering där de små inte längre fick ta sig själva.
- Skolmåltidernas största utmaning blev köbildningen i matsalarna som man inte fick ha och att försöka att inte ha så många inne i matsalarna samtidigt. Aulan öppnades upp som en extra matsal för att sprida ut eleverna än mer.
- I äldreomsorgen ändrade vi mycket hastigt när smittan kom in på boendet. Vi stängde vår matsal och för att underlätta för avdelningarna vid ett eventuellt massbortfall av personal, började vi att göra matlådor till alla boenden. Det förenklade även när alla boenden skulle äta på sina rum.
- För våra dagliga gäster utifrån började vi även till dem att erbjuda färdiga matlådor att hämta på baksidan.
- Servicen för våra ätande gäster, barn som gamla har varit prioriteringen för oss. En säker mathantering har legat till grund för de beslut som har fattats och för de försök som har gjorts för att få till det på ett bra sätt. Med facit i hand lyckades vi ganska bra. Vi har haft ganska låg korttidssjukfrånvaro och alla har visat att man ställer upp för sin arbetsplats och för sina arbetskamrater.
- Samtidigt har vi fortsatt att servera mat med bra råvaror och statistiken visar att vi håller samma kurs framåt. Vi ökade det svenska oberoende köttet på alla enheter i kommunen och våra ekologiska inköp ökade 1,1 procent från 36,2 procent till 37,3 procent i hela kommunen.
- Vi hann med att ha en trivseftermiddag på Lumber o Karle med mat och bowling för Skolmåltiderna och förskolan i vecka 44.
- Tyvärr kom andra vågen i samma veva så personalen i äldreomsorgen fick aldrig tillfälle att göra det vi hade planerat utan vi fick istället ställa in den inplanerade aktiviteten.

Årsberättelse lokalvårdsenheten 2020

- Från augusti månad har vi entrémattor i alla kommunens lokaler för att underlätta städningen. Mattorna byts var fjortonde dag.
- Alla förskolor och skolor har fått sina fönster putsade utvändigt vilket inte skett på många år. Planen är nu att kunna putsa utvändigt vartannat år. Invändigt putsas fönstren varje år av lokalvården.
- Städmaskiner har köpts in till Godegården och Dalagården vilket betyder att alla skolor/förskolor har minst en städmaskin.
- Samtliga bord i aulan har bytts ut från gamla mycket tunga och svårhanterade bord till nya lätta bord.
- Nya upphängningsbara stolar har köpts in till matsalen i Bredöl skola vilket innebär att städningen underlättas för lokalvården.
- Medarbetarna på Nossebro skola har fått en personaltoalett och dusch.
- Utmaningen har varit att klara ökade krav på lokalvård på grund av pandemin med befintlig personalstyrka.
- Personalen har genomgått en tredagars grundutbildning genom Borago (utbildningsföretag).
- Vi kompletterar med distansutbildningar för nyanställda så att kompetensen ligger på samma höga nivå hos samtliga medarbetare.

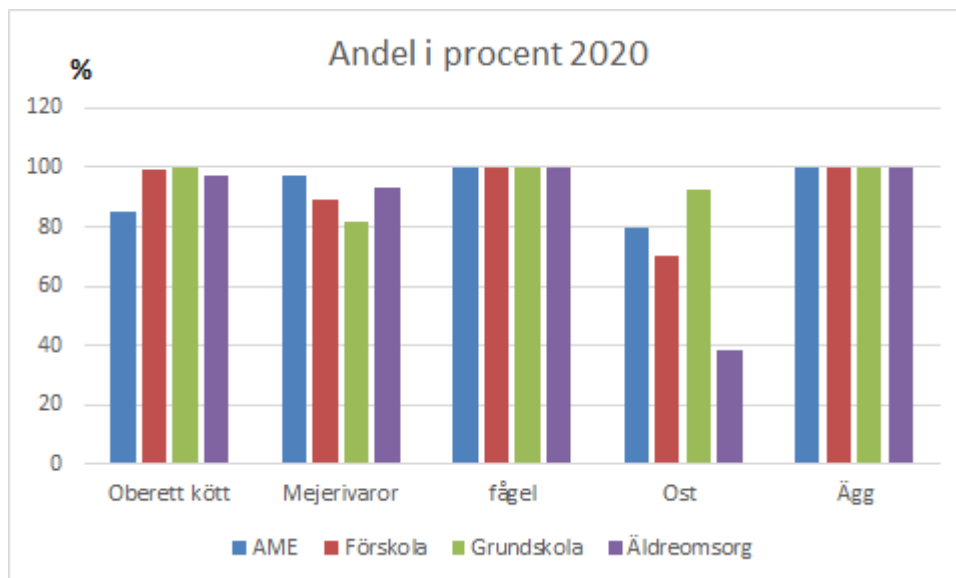
Andel ekologisk kost

Jämfört med föregående år har andel ekologisk kost ökat från 35,6 till 37,3 procent. Inom äldreomsorg och arbetsmarknadsenhet har ökningen varit störst.

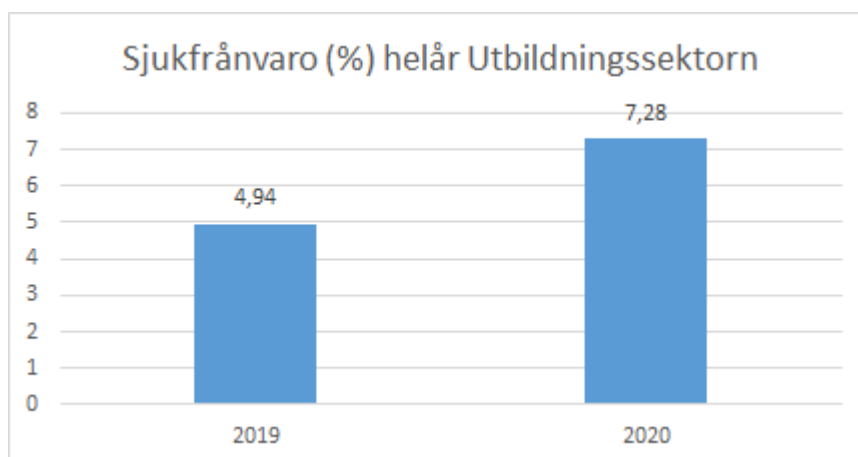

Andel svenskt kött och mejerier

Andel svenskt har ökat i stort sett inom alla verksamheter mellan åren 2019 och 2020. Inom grundskolan har andel svenskt mejeri minskat 8 procentenheter medan svensk ost nästan har fördubblats.

Väsentliga personalförhållanden

Systematiskt arbetsmiljöarbete:

APT:er har genomförts varje månad där diskuteras aktuella arbetsmiljöfrågor.

Skyddsronder och brandronder är gjorda på samtliga arbetsplatser och åtgärder är vidtagna. Det är en utmaning för många lokaler är gamla och slitna.

Vid behov utförs specifika skyddsronder, till exempel har en elskydds rond gjorts på förskolorna i Nossebro.

Förbättrad arbetsmiljö för alla medarbetare, främst genom utbildning, skyddsutrustning, maskinbestånd och moderniserade arbetsmetoder.

Vi har kontinuerlig samverkan med fackliga organisationer på enhetsnivå, verksamhetsnivå och sektornivå.

Statistik från KIA:

Totalt 52 stycken anmälningar under 2020, varav 9 stycken var olycksfall. Tre av olycksfallen medförde personskada. I 40 fall av anmälningarna handlar det om utåtagerande barn, övervägande av dem i särskolan. Men det är också att personal inte fått ut sin rast, totalt 3 st. I flera fall handlar det om att barn och elever skriker väldigt högt och rakt i örat på personalen, där det förekommer har formgjutna öronproppar beviljats. I de fall det är utåtagerande barn och elever arbetar vi med flexibla resurser för att stoppa ett negativt beteendemönster.

Medarbetarenkäten följs upp enligt gällande rutiner.

Alla medarbetare erbjuds medarbetarsamtal och lönesamtal.

För att, så långt det är möjligt, möjliggöra att enhetscheferna kan vara närvarande chefer gjordes organisationsförändringar under 2019 och 2020.

Uppföljning och dokumentation av sjukfrånvaro enligt gällande rutiner.

Samarbete inom enheter som vid behov kan medföra flexibla resurser

Sjukfrånvaro:

Sjukfrånvaron inom utbildningssektorn har ökat väsentligt under 2020 och är nu mycket högre än tidigare år. Den största anledningen till denna ökning är restriktionerna under coronapandemin. Alla ska vara hemma även vid lätta sjukdomssymtom som i normala fall inte inneburit någon sjukfrånvaro.

Förskolan - som haft en sjunkande trend under ett par år ökade från 5,36 procent till 8,01 procent, det högsta sedan 2015.

Grundskolan - som legat lågt i många år ökade från 3,26 procent till 6,3 procent.

Fritidshemmet - som jobbat aktivt med att få ner sjuktalen ökade från 5,09 procent till 9,04 procent, det högsta sedan 2015.

Kostverksamheten - har en mycket liten ökning trots rådande pandemi, från 8,3 procent till 8,73 procent. Om vi inte haft den här situationen hade kostverksamhetens aktiva arbete med att sänka sin sjukfrånvaro varit framgångsrik och hade legat lägre under 2020 än tidigare år.

Lokalvårdsverksamheten - här har ett mycket aktivt arbete med att sänka sjuktalet gjorts under 2020. Trots rådande pandemi har sjukfrånvaron sjunkit från 11,96 procent till 10,62 procent. Sänkningen hade varit betydligt större under normala omständigheter.

Lokalvården har också under flera år haft budget att uppdatera sin maskinpark, flera nya maskiner som underlättar det fysiska arbetet och underhåller lokalerna på ett bättre och hållbarare sätt har köpts in.

Kultur, fritid och kulturskola - De små enheterna kultur och fritid samt kulturskola har tidigare legat mycket lågt, men har nu en frånvaro på 6,09 procent. Vi ser att stressen hos medarbetare minskat i de verksamheter bemanningen är med och stöttar upp med vikarieanskaffning. Denna tjänst har utbildningssektorn i alla verksamheter utom kosten. Personalen känner mindre stress i samband med sjukskrivning

Kompetensförsörjning:

Vid de personalförändring där det är möjligt erbjuds medarbetare som inte sedan tidigare har en heltidstjänst att få höjd sysselsättningsgrad. I nuläget har de flesta den sysselsättningsgrad man önskar.

Vi har en mycket god behörighet inom förskola och skola, dock ligger vi fortfarande lägre inom fritidshem. Inför 2021 är dock två nyexaminerade lärare i fritidshem anställda.

Det är svårt att rekrytera kompetens inom matematik och NO-ämnena samt inom musik både i grundskolan och kulturskolan.

Utbildningsnämnden satsar mycket på kompetensutveckling av personal för hög kompetens och god arbetsmiljö.

Vi rekommenderar och stöttar de medarbetare som vill validera sina utbildningar eller vidareutbilda sig inom verksamhetsområdet.

Vi uppmanar vikarier att studera på lärarutbildningar bland annat genom en bra introduktion och stöttning i uppdraget.

Vi har VFU-avtal (verksamhetsförlagd utbildning) med närliggande lärarutbildningar.

En betydande andel av grundskolans medarbetare väntas att gå i pension kommande år så arbetet med satsningar måste fortgå då efterfrågan på behörig personal är betydligt större än tillgången.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning

Tkr	2020	2019	2018
Intäkter	28 816,6	25 887,8	28 032,7
Kostnader	-165 254,0	-156 015,1	-163 204,4
<i>Varav personalkostnader</i>	-105 884,9	-102 412,1	-101 892,3
Nettokostnader	-136 437,4	-130 127,3	-135 171,7
Nettobudget	-139 438,2	-132 424,0	-136 211,0
Över/Underskott	3000,8	2 296,7	1 039,3

Driftsammanställning

Nettokostnader tkr	2020	Budget 2020	2019
POLITISK VERKSAMHET			
Nämnd- och styrelseverksamhet	-366,1	-439,0	-416,7
FRITID OCH KULTUR			
Allmän kulturverksamhet	-240,8	-265,0	-296,1
Bibliotek	-2 572,3	-2 854,0	-2 528,8
Musikskola	-1 121,6	-1 091,0	-971,5
Fritidsgårdar	-1 029,8	-987,0	-1 038,5
PEDAGOGISK VERKSAMHET			
Förskoleverksamhet/pedagogisk omsorg	-33 715,8	-32 882,0	-35 119,6
Skolbarnomsorg	-6 480,8	-7 116,0	-6 490,3
Förskoleklasser	-3 003,8	-2 986,0	-2 922,3
Grundskola inkl grundsärskola	-58 065,8	-59 516,2	-55 716,2
Gymnasieskola inkl gymnasiesärskola	-22 658,3	-23 023,0	-20 886,2
Vuxenutbildning	-3 122,1	-3 243,0	-2 827,8
Gemensam administration pedagogisk verksamhet	+865,0	-203,0	-912,6
Äldre och funktionshindrade	-4 925,3	-4 833,0	
TOTALT	-136 437,5	-139 438,2	-130 126,6

Äldre- o funktionshindrade består av kostenhet och lokalvård vid Kerstinsås.

Utbildningsnämnden har ett överskott för 2020 med 3 mnkr. Detta härleds framför allt till tjänster som tillsatts av obehöriga vikarier, och därmed billigare personal, alternativt inte tillsatta alls. Några långvariga sjukskrivningar har till viss del ersatts av obehöriga lärare till en lägre kostnad.

Även coronapandemin påverkade resultatet i positiv riktning, aktiviteter som var inplanerade för nämnds- och styrelseverksamhet ställdes i stor utsträckning in och endast nödvändiga ärendet har hanterats, vilket ledde till ett överskott. Väldigt många barn har varit hemma från förskola och fritidshem så sjukfrånvaro hos personal har sällan behövts att ersättas, samtidigt har vi fått kompensation från staten för dessa kostnader, detta budgeterades under Gemensam administration pedagogisk verksamhet.

Underskottet på förskola och pedagogisk omsorg beror till största del på att kommunen drev den pedagogiska omsorgen i egen regi under januari till mars och har återstoden av året har ersättning utgått till den ekonomiska förening som fortsatt att bedriva verksamheten. Detta fanns inte med i budget inför 2021.

Vuxenutbildningens överskott förklaras med att under coronapandemin 2020 beslutade staten att slopa medfinansieringen för utbildning inom yrkesvux. Kommunens medfinansiering återbetalades av Campus Västra Skaraborg.

Varför så stora avvikelser från prognos tertial 2:

I maj gjorde nämnden en handlingsplan för det underskott som befarades 1,1 mnkr. De flesta av handlingsplanens åtgärder startade under hösten. Handlingsplanen togs på största allvar av samtliga chefer och övrig personal inom utbildningssektorn. Man var mycket återhållsamma med utgifter under hela året.

Fler barn och elever valde förskola och grundskola på annan ort. Men under hösten fick vi fler elever från annan kommun som valde Essunga kommuns skolor och fritidshem vilket gav ett överskott som inte var budgeterat.

Nämnden fick också fler statsbidrag än budgeterat, flera av dem inkom i slutet av året.

Fram till november månad visade prognosen för gymnasieskolan på ett underskott på ca 400 tkr. Genomgång av kostnad per elev i gymnasieutbildning visade då ett överskott på 365 tkr. Det är inte möjligt att göra en bättre prognos förrän i slutet av hösten. Det enda vi ser vid redovisning av tertial 2 är om elever har flyttat in eller ut från kommunen. Gymnasiet tar in elever som gör omval fram till 15 september. Därefter görs den första mer säkra prognosen.

Kostenheten Kerstinsås gjorde en stor besparing både med att inte ta in vikarier under sommaren och på mindre livsmedelsinköp under längre period. Endast en rätt serverades till huvudmål viss del av året. De fick dessutom ta del av viss kompensation från socialstyrelsen som gick till äldreomsorgen. Befarat underskott krympte.

Nyckeltal

Antal elever, barn/nettokostnader	Budget 2018	Utfall 2018	Budget 2019	Utfall 2019	Budget 2020	Utfall 2020
Förskola						
Antal barn	300	307	301	297,5	318	278
Nettokostnad/barn, kr	108 600	112 166	112 269	114 087	101 852	112 053
Fritidshem						
Antal barn	242	253	250	253,5	270	260
Nettokostnad/barn, kr	24 599	22 285	25 488	25 297	26 081	25 495
Grundskola						
Antal årselever	580	575	579	580	579	583
Antal lärare/100 elever	9,50	8,6	9,46	9,29	9,21	9,01
Nettokostnad/elev, kr	100 674	98 141	92 701	91 125	99 311	96 983
Gymnasieskola						
Antal elever i annan kommun	191	176	188,5	180	187	175
Nettokostnad/elev på annan ort, kr	116 314	108 811	111 406	103 638	107 968	112 971

Intern kontroll

Utbildningsnämnden har i intern kontrollplan för 2020 valt att ha följande kontrollpunkter:

- Kontroll av att budgetuppföljningar görs enligt plan
- Kontroll av nämndens delegationsordning
- Kontroll av rutiner för elever i behov av stöd i form av anpassningar och/eller särskilt stöd

Kontroll av att budgetuppföljningar görs enligt plan

Intern kontrollen visar att budgetuppföljningar har genomförts månadsvis med controller och ansvariga chefer/budgetansvarig. Nämnden beslutade om en handlingsplan över åtgärder för en budget i balans i slutet av maj. Denna handlingsplan och övriga händelser som påverkar resultatet för nämnden har följs upp månadsvis med budgetansvariga och controller förutom juli månad då det inte händer så mycket inom utbildningsnämndens verksamheter.

Kontroll av nämndens delegationsordning

Kommunens kanslienhet kommer under 2021 se över och uppdatera samtliga nämnders delegationsordningar.

Kontroll av rutiner för elever i behov av stöd i form av anpassningar och/eller särskilt stöd

Utifrån genomförd stickkontroll följs gällande rutiner för elever i behov av anpassningar, extra anpassningar och/eller särskilt stöd, men några områden som behöver förtydligas och utvecklas har identifierats.

- Uppdatera dokumentationsblanketter för åtgärdsprogram
- Hitta strukturer för dokumentation av anpassningar och extra anpassningar

Kontrollmoment 2019

Kontrollmomenten 2019 var:

- Hantering av delegationsbeslut
- Skolpliktsbevakning
- Plan för lokalförsörjning

Åtgärder

Åtgärder som gjorts utifrån 2019 års kontrollmoment:

Planen var att uppdatera delegationsordningen under 2020. Detta är uppskjutet på grund av organisationsförändring av den administrativa enheten. Nytt beslut är att kansliavdelningen under 2021 kommer att se över delegationsordningen.

Rektorer och chefer har fått information om delegationsprocessen. Rutiner kring kränkingsärenden har förtydligats med positiva resultat.

Skolpliktsbevakningen fungerade redan 2019 och har säkerställts ytterligare genom tydligare uppgiftsfördelning mellan skolkontorets administratörer.

Redan under 2019 var planeringen för att säkerställa att det finns lokaler för barn och elever inom förskola och skola god. Kommunens lokaler ligger under kommunstyrelsen som arbetar på att förbättra kommunens lokalförsörjningsprocess.

Resultat av eventuella åtgärder

Resultat av åtgärder som gjorts utifrån 2019 års kontrollmoment:

Det är positiva resultat över lag, med undantag av uppdatering delegationsordning. Vi vet varför det arbetet är framflyttat och ser fram emot arbetet under 2021.

Förväntad utveckling

- Under de närmsta åren kommer fokus för utbildningsnämnden att ligga på organisation för att få god effekt ur perspektiv som:
  - ekonomi
  - behörig personal
  - måluppfyllelse
  - ersättningslokaler under renoveringar
  - ökat antal barn, elever och brukare (vision 2040)
- Under 2021 kommer utbildningssektor att ha följande inriktningar på utvecklingsarbetet:
  - Utbildningsnämndens årshjul
    - Samla nämndens årliga ärenden
    - Systematiskt kvalitetsarbete
  - Samverkan mellan verksamheter för hög måluppfyllelse, god kvalitet och resurseffektivitet
    - *Tidiga insatser*
      - ABC-utbildning för all personal i förskolan (ABC står för Alla Barn i Centrum)
      - Elevcoacher på alla tre F-5-skolor
      - Fortsatt arbete med att främja och förebygga psykisk hälsa bland annat genom arbetet med *Detta är livet*

- Pilotkommun i projektet *Friska barn i Skaraborg - övervikt och fetma bland barn går att förebygga*
  - Fullföljda studier
    - Specialpedagogiska lyftet
    - Läs- och skrivstrategier
    - Nanoutbildning för all personal i grundskola och grundsärskola kring *Särskilt begåvade elever*
    - Mobilt dialoglabb
    - Implementering av nya kursplaner
    - Vuxenutbildning
  - Med hjälp av digitaliseringens potential utveckla och förbättra förutsättningarna för lärande i förskola och skola
    - Införande av nya skolsystem höstterminen 2022
    - Utökad IT-administration med 0,5 tjänst
    - Utökad 1:1-satsning (årskurs 2-5), det vill säga att varje elev har tillgång till en digital enhet.
    - Fortbildning av all personal i förskolan
    - Ledningsgruppen planerar inför kommande kompetensutvecklingsområden. I det systematiska kvalitetsarbetet har digitalisering identifierats.
  - Kompetensutveckling av personal för hög kompetens och god arbetsmiljö
    - Fortbildning för all personal inom kostverksamheten
    - Fortbildning för all personal inom lokalvårdsverksamheten
- En betydande andel av grundskolans medarbetare väntas att gå i pension kommande år. Under 2021 kommer utbildningsnämnden att satsa på följande åtgärder:
  - Uppmuntra personal att studera, högskolorna erbjuder även kortare lärarutbildningar för pedagogiskt verksamma.
  - Uppmuntra vikarier att studera på lärarutbildningar bland annat genom en bra introduktion och stöttning i uppdraget.
  - VFU-avtal (verksamhetsförlagd utbildning) med närliggande lärarutbildningar.
  - Lokalvården arbetar medvetet mot en ytterligare förbättrad arbetsmiljö för alla medarbetare, främst genom utbildning, maskinbestånd och moderniserade arbetsmetoder.
  - Minskad arbetsbelastning för lärare - elevcoacher avlastar

Bygg- och Miljönämnd

Verksamhetsberättelse

Översikt över verksamhetens utveckling

Översikt över verksamhetens utveckling 2020

100 ärenden har inkommit gällande bygg. **68** ansökningar och anmälningar har beviljats, däribland **10** stycken enbostadshus.

Totalt har miljökontoret hanterat cirka **365** ärenden under 2020. Miljötillsynen har omfattat planerad tillsyn av lantbruk, industrier, verkstäder och anläggningar för mellanlagring av avfall. En verksamhet som är anmälningspliktig enligt miljöprövningsförordningen har inkommit med anmälan gällande flisning och mellanlagring av timmer och flis.

Utsläpp från jordbruk och enskilda avlopp leder till övergödning av vattendrag. Minskade utsläpp kan åstadkommas genom bra lagringsmöjligheter för gödsel och goda spridningsrutiner. Ärenden som berör tillsyn på lantbruken har varit drygt **20**.

Arbetet med att förbättra utsläppen från de enskilda avloppen fortgår. De sista områdena, Lekåsa och Kyrkås har inventerats. Den östra delen av Främmostad har fått påminnelsebrev om åtgärdskrav. Antalet ansökningar om att få tillstånd för att anlägga reningsbäddar eller minireningsverk har varit **48**.

23 ärenden gällande berg- eller jordvärme har hanterats 2020, jämfört med **23** ärenden 2019.

Den årliga rapporteringen av köldmedelsrapporter från användare med mer än 14 ton CO₂-ekvivalent köldmedia har granskats och sammanställts.

Referensmätningar av bakgrundsstrålning har utförts vid två tillfällen.

3 ärenden som berör förorenad mark håller på att utredas.

Provtagningsmaterial för kontroll av dricksvatten från ca **35** enskilda brunnar har förmedlats. Analyssvaren registreras. Provtagningsanalyser från kommunalt vatten hos användare och vattenverken samt från distributionsanläggningar granskas och registreras kontinuerligt.

7 strandskyddsdispens har meddelats av nämnden. Ingen strandskyddstillsyn bedrivs för övrigt.

Oplanerad tillsyn har förekommit i samband med klagomålsärenden. Nedskräpning, skrotbilar, eldning och luktolägenheter har förekommit.

Livsmedelstillsyn har bedrivits enligt planen. Rapportering gjordes i början av året till livsmedelsverket. Ärenden som berör livsmedelskontroll har varit ca **26**. Flera anläggningar har genomfört förbättringar av sina lokaler.

Remisser från olika instanser har besvarats. Remisserna har kommit från skogsstyrelsen, länsstyrelsen och trafikverket samt remisser från alkoholhandläggaren, polismyndigheten och bygglovhandläggaren.

Måluppfyllelse

Område: Boende och befolkning

Digitalisering

Kommentar: Arbetet pågår med att ta fram gemensamma mallar inom samverkanskommunerna inom V6. Alla arbetar aktivt med att pappershandlingar inte ska sparas. Målet är att det i framtiden ska vara möjligt att digitalisera hela bygglovsprocessen från inkommen handling till slutbe-

sked (avslutat ärende). Att även digitalisera handläggningen av miljöärenden är en prioritet. Arbetet med att införa E-tjänster pågår aktivt inom VG.

Rättssäkra beslut och samverkan med andra aktörer/kommuner

Kommentar: Målet är inte uppnått. Detta är ett långsiktigt mål och arbete kommer att pågå under längre tid. Det är viktigt att alla behandlas lika och att alla ärenden får en rättssäker och korrekt bedömning. I och med att alla V6-kommunerna (Essunga, Grästorp, Götene, Lidköping, Skara, Vara) tillsammans infört ett nytt ärendehanteringssystem finns förutsättningar för att arbetet kan handläggas/utföras på samma sätt. Detta innebär även att alla kommunerna blir mindre sårbara vid till exempel semestrar och sjukskrivningar samt att tjänstemän kan hjälpa varandra i sin yrkesutövning.

Likvärdiga arbetssätt (mallar) har idag tagits fram på bland annat enskilda avlopp som effektiviserat handläggningen avsevärt. Jordbrukstillsyn pågår samt även handläggning av klimatanläggningar.

Tillväxt och tillsyn

Indikator: 15 nyproducerade bostäder (2020)

Kommentar: Under perioden har 10 bygglov för enbostadshus beviljats.

Byggkontor

Bygg ger service till allmänheten med råd och upplysningar om bygg -, rivning- och markfrågor i enlighet med Plan- och Bygglagen, PBL.

- 100 ärenden (*pågående och avslutade*). *Bygglov, komplettering/startbesked/arbetsplatsbesök/slutsamråd/slutbesked mm. remisser, klagomål, länsstyrelsen, förelägganden, expediering, tillsyn, bygganmälan mm.*

Miljökontor

Miljös arbete under året har bestått av bland annat:

- 20 lantbruksärenden, tillsyn/rapporter/klagomål m.m.
- 48 avloppsärenden, tillsyn/kommunikationer/ansökningar/anmälningar
- 26 livsmedelsärenden, kontroll/registrering
- 7 strandskyddsdispenser

Totalt antal handlagda ärenden (pågående samt avslutade) under perioden är ca 365 st.

På grund av pandemin har många tillsynsärenden prioriterats ned utifrån nationella rekommendationer.

Väsentliga personalförhållanden

Under året har medarbetarna inte drabbats av några långtidssjukskrivningar. Sjukfrånvaron har minskat med 1/5 jämfört med 2019.

Det finns inte några olycksfall rapporterade inom nämndens verksamhetsområde.

Sedan maj år 2020 har tjänsten som samhällsbyggnadschef varit vakant. Arbetet inom bygg- och miljönämnden har därmed bedrivits med en förvaltande karaktär under den största delen av året.

Enheten är sårbar utifrån att nästan alla har nyckelpositioner i sitt yrkesutövande. Detta innebär att om personal blir sjukskriven finns det arbetsuppgifter som inte blir utförda. Ett konstant arbete pågår gällande "backup" på arbete som utförs samt prioritering på arbetsuppgifter som kan vänta.

Enheten behöver stärkas upp med resurser för att hantera bygglovsadministrationen som idag utförs av kansliavdelningen.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning och investeringar

Tkr	2020	2019	2018
Intäkter	1 386,5	1 334,9	849,8
Kostnader	-2 191	-2 065,8	-2 594,2
Varav personalkostnader	-1 221,3	-1 292,8	-1 962,8
Nettokostnader	-804,5	-730,9	-1 744,4
Nettobudget	-1 199	-1 181	-1 682
Över/Underskott	394,5	450,1	-62,4

Bygg- och Miljönämnden visar ett positivt resultat på 394 000 kronor. Det positiva resultat beror främst på att fler bygglovsärenden än vad som är budgeterat har fakturerats under året.

Driftsammanställning

Nettokostnader tkr	2020	Budget 2020	2019
POLITISK VERKSAMHET			
Bygg- och miljönämnden	-125	-155	-176
Bygg- och miljökontoret			
Bygg	181	-253	76
Miljö	-861	-791	-631
TOTALT	-805	-1 199	-731

Inklusive kapitalkostnader

Nyckeltal

	2020	2019	2018	2017	2016
Bygg					
Bygglov, nytt	61	44	21	25	24
Bygglov, om- och tillbyggnad	16	16	17	12	29
Byggnäm- lan/anmälan	17	19	7	13	17
Rivningslov	2	2	6	2	3
Totalt	96	81	51	52	73
Miljö					
Värmepumpar	25	21	25	30	20
Enskilda av- lopp	48	65	62	45	75

Bygglov, nytt avser samtliga inkomna ansökningar år 2019--2020.

Intern kontroll

Kontrollmoment 2019, åtgärd samt resultatet av eventuella åtgärder

Kontroll av gällande styrdokument: Det är viktigt att beslutade, upprättade styrdokument finns på hemsidan. Delegationsordning, taxor och reglemente är exempel på styrdokument som kommer att kontrolleras.

-> Under 2019 reviderades delegationsordning i somras. Taxor och reglementen är korrigerade under året.

Personal: I mindre verksamheter är det lätt att enstaka individer bär huvudansvaret för en specifik arbetsuppgift. Vid exempelvis sjukskrivning, semester eller uppsägning är det lätt att kunskapen försvinner.

-> Samverkan med V6 inom bygg och miljö har gjort oss mindre sårbara förutsatt att V6 samarbetet fungerar.

Resultat av genomförda kontroller år 2020

Kontroll av gällande styrdokument: Det är viktigt att beslutade, upprättade styrdokument finns på hemsidan. Delegationsordning, taxor och reglemente är exempel på styrdokument som kommer att kontrolleras.

-> Arbetet med att upprätta en åtgärdsplan har inte fortgått under 2020.

Förväntad utveckling

Följande aktiviteter är angivna som mål för enheten under 2021.

- Arbeta fram, implementera och kommunicera en vägledande prioriteringsordning i myndighetsutövningen.
- Tillsammans med polisen arbeta fram och implementera en rutin för hur klagomålsärenden om nedskräpning ska hanteras.
- Arbeta fram och implementera en treårig kontrollplan för livsmedelskontrollen.
- Omarbeta Bygg- och miljönämndens årliga tillsynsplan med inarbetning av lokala styrande miljökvalitetsmål och Essunga kommuns strategiska plan för perioden 2020--2023.
- Arbeta fram och implementera en miljöpolicy för Essunga kommun med styrande miljökvalitetsmål

Innehållsförteckning

Essunga kommun	5
Kommunstyrelsens ordförande	5
Kommunens organisation	6
Förvaltningsberättelse	7
<i>Övergripande målstyrning och uppföljning</i>	7
<i>Översikt över verksamhetens utveckling</i>	11
<i>God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning</i>	21
<i>Nothänvisning</i>	37
<i>Redovisningsprinciper</i>	48
Kommunala bolag, stiftelser, gemensam nämnd och kommunalförbund	50
<i>Essunga Bostäder AB</i>	50
<i>Stiftelsen Essunga industrier</i>	53
<i>Räddningsnämnden</i>	54
<i>Kommunalförbundet Göliska IT</i>	54
Kommunstyrelse.....	56
<i>Översikt över verksamhetens utveckling</i>	56
<i>Måluppfyllelse</i>	56
<i>Väsentliga personalförhållanden</i>	60
<i>Ekonomiskt resultat</i>	61
<i>Nyckeltal</i>	63
<i>Samhällsbyggnadsenheten</i>	65
<i>Vatten- och avloppsförsörjning</i>	65
<i>Avfallsverksamhet</i>	66
<i>Intern kontroll</i>	66
<i>Förväntad utveckling</i>	66
Socialnämnd	67
Verksamhetsberättelse Socialnämnd	67
<i>Översikt över verksamhetens utveckling</i>	67
<i>Måluppfyllelse</i>	68
<i>Individ- och familjeomsorg</i>	71
<i>LSS Funktionshinder</i>	71
<i>Äldreomsorg</i>	71
<i>Väsentliga personalförhållanden</i>	72
<i>Ekonomiskt resultat</i>	73
<i>Nyckeltal</i>	74
<i>Intern kontroll</i>	75

<i>Förväntad utveckling</i>	76
Utbildningsnämnd	77
Verksamhetsberättelse Utbildningsnämnd	77
<i>Översikt över verksamhetens utveckling</i>	77
<i>Måluppfyllelse</i>	78
<i>Skolbarnomsorg</i>	80
<i>Förskola</i>	81
<i>Grundskola & grundsärskola</i>	81
<i>Gymnasieskola & gymnasiesärskola</i>	82
<i>Vuxenutbildning</i>	83
<i>Kultur & bibliotek</i>	84
<i>Kulturskola</i>	84
<i>Kost och lokalvård</i>	84
<i>Väsentliga personalförhållanden</i>	87
<i>Ekonomiskt resultat</i>	88
<i>Nyckeltal</i>	90
<i>Intern kontroll</i>	90
<i>Förväntad utveckling</i>	91
Bygg- och Miljönämnd	93
<i>Verksamhetsberättelse</i>	93
<i>Översikt över verksamhetens utveckling</i>	93
Måluppfyllelse	93
<i>Område: Boende och befolkning</i>	93
Byggkontor	94
Miljökontor	94
<i>Väsentliga personalförhållanden</i>	95
<i>Ekonomiskt resultat</i>	95
<i>Intern kontroll</i>	96
<i>Förväntad utveckling</i>	96

Essunga kommun

Kommunstyrelsens ordförande

Året 2020 kommer att gå till historien. Den här pandemin lämnar ingen oberörd, vi har sett hur sårbart vårt samhälle är. Vi har prövats och fortsätter prövas på alla sätt. Vi ser varje dag näringsliv och föreningsliv som fortfarande väntar på stöd från regeringen och det verkar som det tar tid, och självklart får det konsekvenser. Vi har även dessvärre tappat i näringslivsrankingen denna gång, från att tidigare bara klättrat uppåt. Men vi har kartlagt vilka parametrar som vi behöver jobba med och ska så göra, vi har inget alternativ. Vi har även i den här pandemin tvingats avstå vår möjlighet till fysiska möten, vilket har bytts mot mail och telefonsamtal och det har fungerat men det är verkligen inte optimalt. Vi har klarat av året 2020 men inte utan att det har slitit på våra verksamheter ordentligt, men vår duktiga och engagerade personal har löst uppgiften och de kan man inte vara annat än väldigt stolt över. Vi har tagit stora och viktiga beslut för framtiden under året. Vår vision år 2040 mot 10 000 invånare är en tydlig vision som vi tog i politisk enighet som vi alla ska jobba för tillsammans kommun-näringsliv-föreningsliv-civilsamhället. Vi tog även beslut om våra skolor vilket är en satsning och investering av historiska mått, även detta i politisk enighet vilket gör att de bör hålla över mandatperioder. Till sist ett stort tack till personal och invånare som gör Essunga kommun till den bästa.

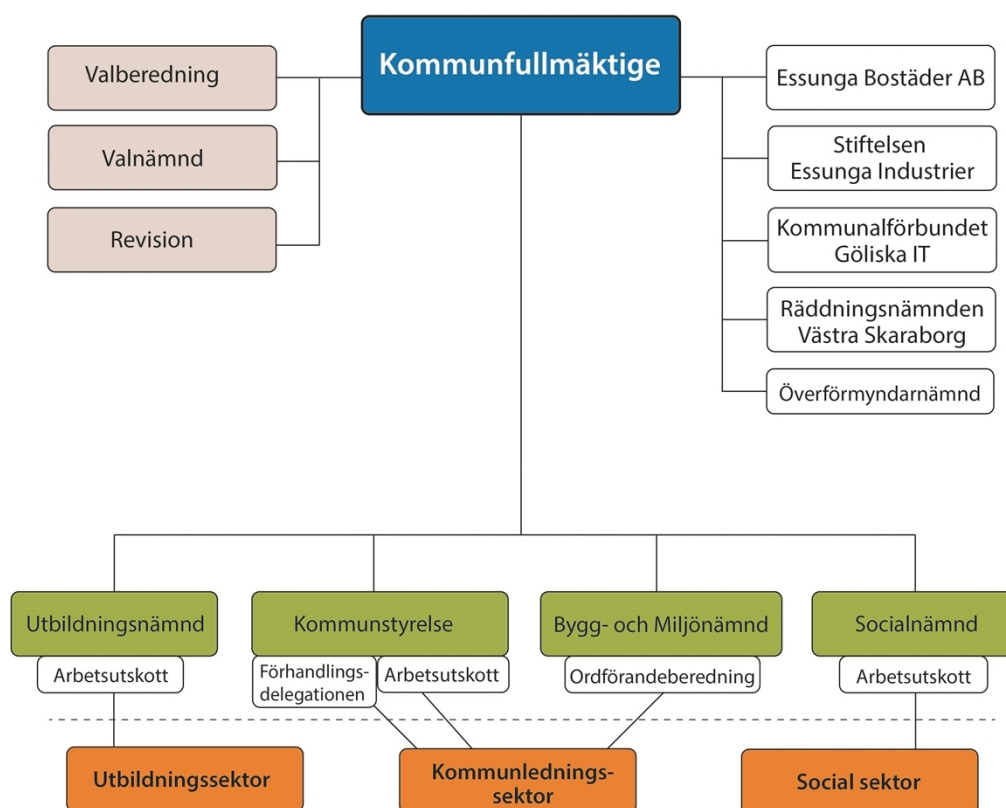

Daniel Andersson

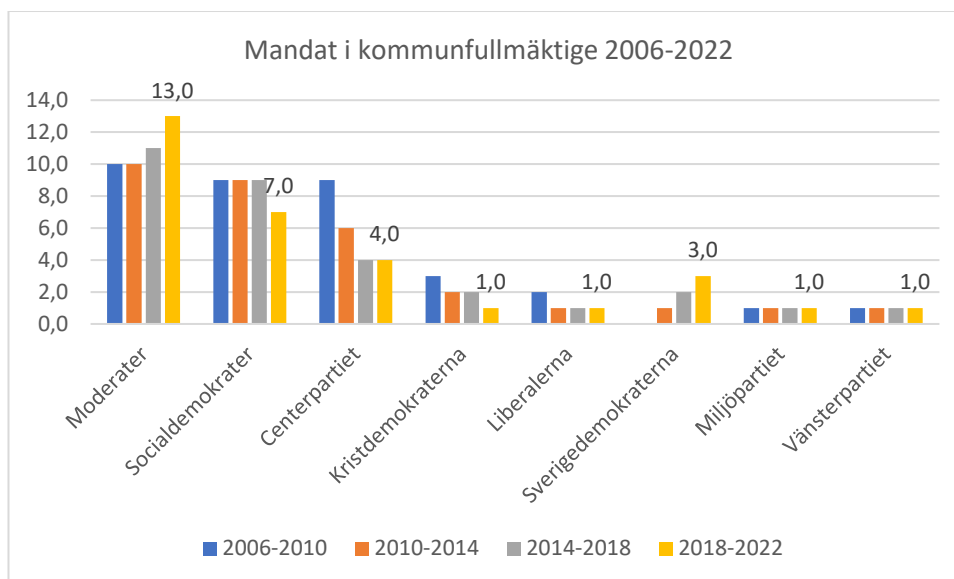
Kommunstyrelsens ordförande

Kommunens organisation

Kommunens organisation

Mandat i kommunfullmäktige 2006-2022

Förvaltningsberättelse

Övergripande målstyrning och uppföljning

Vision och värdeord

Kommunens vision:

Vision 2040: Essunga kommun ska växa till 10 000 invånare år 2040

Värdegrund: *Närhet skapar meningsfulla möten där människor engageras och utvecklas*

Värdeord:

Ä – Äkta, med detta menar vi att vi står och utvecklas i en trygg, stabil och lantlig miljö

V – Välkomnande, med välkomnande menar vi att vi är öppna mot vår omvärld och vill vara en del av den

E – Engagerande, med engagerande menar vi att vi är engagerade i lösning på de utmaningar vi möter

N – Nyfikna, med nyfikna menar vi att vi alltid ska sträva efter att ta till oss och värdera ny kunskap och nya idéer

Kommunfullmäktiges verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning

Måluppfyllelse för kommunens övergripande mål

För respektive mål tydliggörs bedömningen av måluppfyllelse för målen enligt följande färgmarkering:

● = målet är uppnått, ● = målet är delvis uppnått, ● = målet är ej uppnått

Boende och befolkning

Essunga kommun ska verka för olika former av mötesplatser som stärker människors utveckling och inkludering

Under 2020 har flera av kommunens mötesplatser varit stängda, såsom idrottshallar och möteslokaler, till följd av coronapandemin. I vissa fall har det varit möjligt att skapa mötesplatser och

aktiviteter genom digitala verktyg. Genom nya metoder och tjänster har kultur- och fritidsenheten till följd av pandemin fått ställa om sitt arbete med att erbjuda ett varierat kultur- och fritidsutbud till våra invånare. Kulturskolan har till exempel erbjudit digitala spelningar via youtube, bland annat deras avslutningskonsert som hölls i Essunga kyrka. Kommunens bibliotek har erbjudit digitala evenemang och gjort en satsning på boklån genom take away och viss hemkörning.

Inom kommunledningssektorn har man genom det EU-finansierade projektet "Träffpunkt Nossebro" stärkt den digitala marknadsföringen av Nossebro och kommunen som besöksmål. Under 2020 har det även genomförts ett arbete att marknadsföra de promenadstråk och friluftsområden som finns i kommunen. Detta i syfte att stärka människors hälsa och möjligheter till att träffas smittsäkert.

I Essunga kommun ska alla invånare genom hela livet ha möjlighet till goda livsvillkor

I vår kommun finns sociala utmaningar i form av ekonomisk utsatthet och psykisk ohälsa. En välfungerande förskole- och skolverksamhet av hög kvalitet är av central betydelse för att ge våra barn och elever förutsättningar för framtida hälsa och arbetsliv. Inom förskolan och grundskolan prioriteras därför tidiga och samordnade insatser till barn och ungdomar.

Etablerandet av Familjecentralen är strategiskt viktigt för att stärka kommuninvånarnas livsvillkor. Familjecentralen är en viktig knutpunkt och grund för att stärka föräldraskap och tidigt kunna fånga behov av stöd och insatser.

Omhändertagande insatser inom socialtjänsten riskerar att bli passiviserande och därmed göra den enskilde sämre. Socialnämnden har med denna utgångspunkt antagit en omsorgsplan med målsättningen att ju fler som klarar att leva ett självständigt liv, desto högre blir livskvaliteten för den enskilde. Arbetet pågår med att införa och utveckla rehabiliterande insatser och tekniska hjälpmedel, individuellt anpassade utifrån den enskildes behov, som stärker den enskildes förmåga och möjlighet att klara sig själv.

Essunga kommun ska verka för att barn och unga ges en meningsfull och aktiv fritid. Detta gör vi genom att erbjuda ett varierat kultur- och fritidsutbud både inom kommunens verksamheter, men också genom föreningsbidrag stötta de aktiviteter som genomförs inom det lokala föreningslivet.

Essunga kommun ska bidra till en attraktiv och hållbar livsmiljö

Inom ramen för samhällsbyggnadsområdet har ett arbete påbörjats med att ta fram en strategi för vatten och avlopp (VA-strategi). Den så kallade VA-översikten är framtagen sedan tidigare och under 2020 påbörjades arbetet med att ta fram en VA-strategi som syftar till att ta fram strategiska ställningstaganden och riktlinjer för hur kommunen avser att lösa det kommunala ansvaret för vatten- och avloppsförsörjning i kommunen.

Kommunledningssektorn har i samarbete med de andra sektorerna arbetat fram nya riktlinjer för kommunens bostadsförsörjning. Riktlinjerna är på samråd till och med den 26 februari. I riktlinjerna omnämns flertalet strategiska ställningstaganden för kommunens fortsatta planeringsarbete.

Kommunen har sedan en längre tid arbetat för en samverkan med andra kommuner inom avfallsområdet. Ett första steg var att samordna avfallsplanerna med andra kringliggande kommuner. Dels för att göra det enklare för boende i kommuner att ha en liknade avfallshantering dels för att kunna samverka vid upphandlingar för att kunna skapa bättre konkurrens. Kommunen

har initierat kontakt med kommunalförbundet AÖS (Avfall Östra Skaraborg) som idag består av 9 medlemskommuner i Skaraborg. AÖS ser möjligheter att låta fler kommuner ansluta sig till förbundet. Sedan våren 2020 har Essunga, tillsammans med grannkommunerna Vara och Grästorp, fört diskussioner för en samverkan/samgående med AÖS.

Under 2020 initierades en utredning för att skapa en helhetsbild kring hur grönyteskötseln hanteras i kommunen, med syfte att dels identifiera vilka ytor som sköts och med vilken frekvens. Detta för att i förlängningen kunna ta fram en grönskötselplan som identifierar vilken kvalitet och kostnad kommunen som helhet ska bedriva sin grönyteskötsel utefter. Arbetet med detta pågår och en digital grönskötselplan kommer att vara framtaget innan 2021 års utgång.

Kommunen har under 2020 tagit de första strategiska kliven för att jobba mer aktivt för att exploatera redan detaljplanerad mark för bostäder. En markanvisning har genomförts. Samhällsbyggnadsenheten kommer genomföra en markanvisning för Skatan 9 i Nossebro under det första tertialet 2021. Under 2021 ska en markstrategi arbetas fram som ska ge stöd vid förvärv och byte av mark och samtidigt säkerställa och tillgodose kommunens markbehov för att ge förutsättningar åt ett ökat bostadsbyggande.

Näringsliv och arbetsmarknad

Essunga kommun ska vara en kommun med gott företagsklimat där förutsättningarna för tillväxt är goda

Essunga kommun har under flera år fått goda resultat i de näringslivsenkäter som genomförts av svenskt näringsliv. I svenskt näringslivs totalranking av kommunernas företagsklimat för 2020 tappar kommunen åtta placeringar till plats 27 i Sverige. Bland annat har vi fått sämre resultat vad gäller företagarnas upplevelser kring service och bemötande, upphandling och tillgång till kompetens. Detta är något som kommunen kommer omhänderta som prioriterade aktiviteter i verksamhetsplan för 2021. Vi har jobbat för att öka svarsfrekvensen och det har gett utslag på antalet företag som svarat på enkäten från 47 procent 2019 till 49 procent 2020. Glädjande är att kommunen placerade sig etta i rankingen för nystartade företag i Sverige, det är en ökning med 64 procent mot föregående år. Målinriktat arbete ihop med Almi och nyföretagarcentrum har gett det goda resultatet.

2020 har på många sätt varit ett tufft år för Essungas näringsliv. Vissa branscher har drabbats hårdare än andra av de effekter som är en följd av corona-pandemin. Antalet konkurser under 2020 har inte ökat. Ett normalläge eventuellt är att vänta först 2023. Behov finns att anpassa vårt näringslivsarbete utifrån de nya förutsättningarna. Här behöver vi som kommun fundera över hur vi kan arbeta för att stötta det lokala näringslivet.

Finans

Resultatet ska utgöra 3,0 procent +/- 2,0 procent av de samlade intäkterna för skatt, statsbidrag och utjämningsystem

Årets resultat i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag uppgår till 1,3 procent. Det innebär att resultat är inom det fastställda målet.

Koncernens resultat uppgår till 0 procent. En nedskrivning av bostadsfastighet i bolaget Essunga bostäder AB har varit bidragande till det låga resultatet.

Nettoinvesteringarna ska under en rullande fyraårsperiod finansieras till lägst 60 procent av egna medel

Finansieringsgraden av kommunens investeringar under perioden 2017--2020 uppgår till 89,8 procent. Självfinansieringen år 2020 är 89,5 procent. Kommunens något bättre resultat år 2017 och i kombination med förhållandevis låga investeringsutgifter de senaste åren bidrar till att kommunen når de uppsatta målen.

Soliditeten ska vara på en nivå som säkerställer fullgod betalningsförmåga och finansiell handlingsfrihet

Soliditeten per den 31 december uppgår till 67,1 procent för kommunen, jämfört med föregående år har soliditeten minskat med 1,8 procentenheter.

Soliditeten inklusive ansvarsförbindelse är 29,5 procent, det är en förbättring med 1,5 procentenhet jämfört med samma period föregående år.

Soliditet inklusive ansvarsförbindelse och borgensförbindelser är -51 procent.

De förhållandevis låga resultaten de senaste åren har bidragit till den lägre soliditeten.

Målet för år 2020 får anses vara uppnått då soliditeten under flera år legat på en jämn och stabil nivå. För att bibehålla en hög soliditet krävs det att resultaten ökar kommande år då kommunens framtida investeringsbehov ökar.

För koncernen är soliditeten 44,7 procent och är 0,14 procentenheter bättre, jämfört med samma period föregående år.

Likviditeten ska vara på en nivå som säkerställer betalningsförmåga och finansiell handlingsfrihet på kort sikt

Kassalikviditeten är 79,1 procent. Det är en förbättring med 0,6 procentenheter jämfört med föregående år. Den låga investeringsnivån 2018 har påverkat kassalikviditeten. Kommunen har en fullgod betalningsförmåga, då de kortfristiga skulderna består till 23 procent av semesterlöneskulden. Semesterlöneskulden förändras normalt inte i någon större omfattning och utgör därmed ingen större belastning på likviditeten.

Kassalikviditeten för koncernen uppgår till 97 procent. En bidragande orsak till den höga likviditeten är att Stiftelsen Essunga Industrier har sålt sin fastighet Stallaholm 1:314 under året.

Nämnderna ska hantera beslutade budgetmedel på ett sätt som möjliggör nytta för kommuninvånarna utifrån de uppdrag som kommunfullmäktige delegerat till nämnderna

Den rådande coronakrisen har gjort att nämnderna på flera områden har fått ställa om från strategiskt arbete till att fokusera på att hantera verksamheterna här och nu. Kommunen har haft höga kostnader framförallt för personal, sjukvårdsmateriel och skolskjutsar. Samtidigt har kommunen fått ersättning från staten för de kostnader som uppstått i samband med pandemin. Flera verksamheter har inte haft möjlighet att klara sitt uppdrag på grund av krisen, några exempel är integration, fritidsverksamhet och färdtjänst.

Kostnader för ekonomiskt bistånd, placeringar, LSS-verksamhet och äldreomsorgsverksamheten har varit högre än vad som har budgeterats.

Nämnderna ska uppnå budget i balans

Utbildningsnämnden, Kommunstyrelsen och Bygg- och Miljönämnden redovisar ett positivt resultat medan Socialnämnden redovisar ett underskott.

Kommunens nämnder redovisar tillsammans en nettoavvikelse på totalt -7,1 miljoner kronor

Översikt över verksamhetens utveckling

Händelser av väsentlig betydelse

Året har överskuggats och dominerats av den största nationella och internationella krisen i modern tid coronapandemin. Alltsedan coronaviruset klassades som allmänfarlig och samhällsfarlig sjukdom och en allmän smittspridning i Sverige var ett faktum, har alla kommunens verksamheters omställnings- och förändringsförmåga prövats på ett sätt som saknar motstycke i kommunens historia. Kommunens krisledningsorganisation har varit aktiverad sedan början av mars och bedrivit ett intensivt arbete under året, med toppar under våren och senare delen av hösten.

Med undantag för enstaka smittutbrott på särskilt boende i mitten av april har vård- och omsorgens största utmaningar under året varit brist på skyddsutrustning, hög sjukfrånvaro bland personalen och kontinuerligt nya och ändrade direktiv och riktlinjer från nationella och regionala myndigheter.

Kommunen, de kyrkliga organisationerna, föreningslivet och det lokala näringslivet har gått samman och hjälpt invånare i riskgrupper med insatser för att klara av sitt dagliga liv trots social isolering, såsom att handla och transportera hem mat, hämta ut medicin och uträtta ärenden.

Inom utbildningssektorn har de största utmaningarna under året varit risken för nationella beslut om skolstängningar, periodvis hög sjukfrånvaro bland personal och elever samt praktiska omställningsutmaningar i att efterleva nationella och regionala direktiv och riktlinjer. Några smittutbrott i kluster har inte förekommit i skolan eller förskolan under året.

Kommunens evenemangsverksamhet har legat helt nere sedan mitten av mars och föreningslivet och externa arrangörer har uppmanats att ställa in sina aktiviteter. Inga marknadsdagar har genomförts sedan mitten av mars.

Inom näringslivet har pandemin slagit hårt mot handeln, med undantag för livsmedelshandeln, och restauranger. Under perioden har inga konkurser i kommunen registrerats men lågkonjunktorens effekter syns i arbetslöshetsstatistiken. Parallellt har antalet nystartade företag i Essunga kommun procentuellt sett varit högst i Essunga kommun under 2020, jämfört med övriga kommuner i Skaraborg.

För att minska smittspridningen i samhället har det under året rått besöksförbud till och från i kommunens verksamheter. Öppettiderna för receptionen i kommunhuset har begränsats kraftigt och möjligheten att spontant besöka kommunens tjänstepersoner har upphört.

Parallellt med den kommunala förvaltningens utmaningar med att hantera Corona-krisen har ett omfattande utvecklingsarbete påbörjats. Under året har kommunfullmäktige bland annat antagit en ny vision för Essunga kommun (Vision 2040) och en ny strategisk plan för åren 2020--22. Ett arbete med att förbättra de grundläggande interna styr- och ledningsprocesserna inom ekonomi, kansli och HR har påbörjats och kommer att fortgå under 2021.

Arbetet med skolutredningen avseende framtida skollokaler och organisation i Essunga kommun, slutfördes under våren och slutredovisades i september. Utifrån ställningstagandet att det inte är aktuellt att avveckla någon av skolorna i kommunen, beslutade kommunfullmäktige i november att alla kommunens skolor ska rustas upp. Sammanlagt 200 miljoner kronor har avsatts till investeringar i skollokaler de närmaste fem åren.

Samarbetet mellan V6-kommunerna har under året växlats upp genom anställningen av en gemensam samverkansledare. Samverkansledarens uppdrag är att identifiera, initiera, koordinera och stärka både nuvarande och framtida samverkan inom fler områden. Under året har kommunledningarna i alla V6-kommuner, under processledning av samverkansledaren, genomfört en utvärdering av samverkan. Utvärderingen har legat till grund för pågående arbete med att arbeta

fram en ny och omarbetad avsiktsförklaring mellan V6-kommunerna, för antagande under 2021.

En förbättrad infrastruktur innebär bra möjligheter för fler att besöka och bosätta sig i kommunen med ökade intäkter för handeln och ökade skatteintäkter som följd. Utbyggnaden och öppnandet av E20 till motorväg mellan Alingsås och Vårgårda är strategiskt viktigt för Essunga kommuns utveckling. Kommunen är medfinansiär till en utbyggnad av E20 till mötesfri bilväg. Tidplanen sträcker sig fram till år 2025.

Befolkningsutvecklingen i Essunga kommun har varit positiv under året med en nettoökning på 33 invånare. Extra glädjande är att av dessa är 58 personer nyinflyttade.

Essunga Bostäder AB

Bolaget har under året uppfört ett flerbostadshus centralt i Nossebro med totalt 16 lägenheter samt totalrenoverat en fastighet, med konvertering till så kallat 65+ boende.

Med utgångspunkt i bolagets nya ägardirektiv har bolaget arbetat fram och antagit en affärsplan för 2021--23.

Stiftelsen Essunga industrier

Stiftelsen har under året sålt sin enda fastighet, Essunga Stallaholm 1:314. Styrelsen har inlett planeringsarbete för stiftelsens framtida verksamhet.

Den kommunala koncernen

Den kommunala koncernen består av Essunga kommun, det helägda bolaget Essunga Bostäder AB och stiftelsen Essunga industrier.

Essunga Bostäder AB

Essunga Bostäder AB är ett allmännyttigt bostadsbolag och som ska bidra till uppfyllandet av Essunga kommuns tillväxtmål om 10 000 invånare år 2040. Detta ska ske genom att förvärva, bebygga, förvalta, avyttra och ombilda fastigheter samt utveckla attraktiva bostäder och bostadsområden. Bolaget förvaltar idag 317 bostäder, 34 egna lokaler samt alla kommunens verksamhetslokaler.

Essunga Bostäder AB ansvarar för att:

- erbjuda en variation av bostäder som möter invånarnas behov avseende exempelvis storlek och standard, upplåtelseform och serviceinnehåll,
- utveckla kommunens bostadsområden tillsammans med andra intressenter,
- medverka till anskaffning av bostäder för särskilda behov samt
- utföra de uppdrag som ägaren tilldelar bolaget.

Kommunens ägardirektiv beskriver i vilken riktning kommunens som ägare vill utveckla bolaget under mandatperioden inom målområdet Boende och befolkning och vilka mål bolaget ska nå. Bolaget är en del av kommunkoncernen och ska inom så många områden som möjligt och så långt möjligt samordna sin verksamhet med kommunens, utifrån en kommunkoncerngemensam helhetssyn.

Bolaget ska stödja kommunfullmäktiges övergripande mål och strategier, vilka anges i kommunens strategiska plan och årliga verksamhetsplan.

Stiftelsen Essunga Industrier

Stiftelsen har till ändamål att inom Essunga kommun tillhandahålla lokaler för industri-produktion, handel och hantverk. Stiftelsen har därvid att aktivt arbeta för att nya arbetstillfällen tillförs kommunen samt skapa goda förutsättningar för att befintliga arbeten kan bibehållas. Stiftelsen får inte driva verksamhet eller vidta åtgärder som inte är förenliga med Kommunallagens regler om kommunal kompetens.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Omvärldsanalys

Det rådande svaga konjunkturläget i Sverige kommer att stärkas under 2021. Den fortsatta återhämtningen kommer dock dämpas av att smittspridningen under den senaste dryga månaden snabbt har eskalerat; likaså av de åtföljande restriktionerna. Detta medför ett tillfälligt bakslag i återhämtningen, och en svag inledning av 2021. Att vaccinering mot covid-19 är på väg att inledas i Sverige, liksom globalt, stärker samtidigt konjunkturutsikterna för den andra halvan av året, och än mer utsikterna för 2022.

Skatteunderlagsprognosen vilar på ett scenario med en utdragen återhämtning av den svenska samhällsekonomin; ett normalt konjunkturläge nås inte förrän 2024. Det låga resursutnyttjandet i nuläget innebär en potential för hög BNP-tillväxt kommande år, när återhämtningen väl tar fart igen. Detta syns som några år av BNP-tillväxt klart högre än den trendmässiga (2022–2023); detta beräknas också ge skjuts åt sysselsättningen, liksom det kommunala skatteunderlaget. Sammantaget beräknas arbetsmarknadens återhämtning dock dröja. Andelen arbetslösa antas ligga omkring 9 procent de kommande två åren.

Källa: Sveriges Kommuner och Regioner

Essunga Bostäder AB

Liksom i många av Sveriges övriga kommuner råder det en brist på bostäder i Essunga kommun. Essunga Bostäder AB har här en central roll att spela i att kunna erbjuda en variation av hyresrättslägenheter som möter invånarnas behov avseende exempelvis storlek och standard. I bolagets affärsplan finns därför ett angivet nyproduktionsmål om 45 lägenheter under perioden 2021--23.

Det råder brist på hyresrätter i storleken 1:or till 3:or samt marklägenheter, samtidigt som det finns en svag efterfrågan på nyproducerade fyror. Det finns därför behov av att bättre balansera bolagets bestånd mot marknadens efterfrågan.

Det svaga konjunkturläget med ökande arbetslöshet, påverkar bolagets hyresgästers betalningsförmåga negativt. Detta leder i förlängningen till en ökad ekonomisk risk även för bolaget, i form av ökade kundfordringar.

Befolkningsutveckling

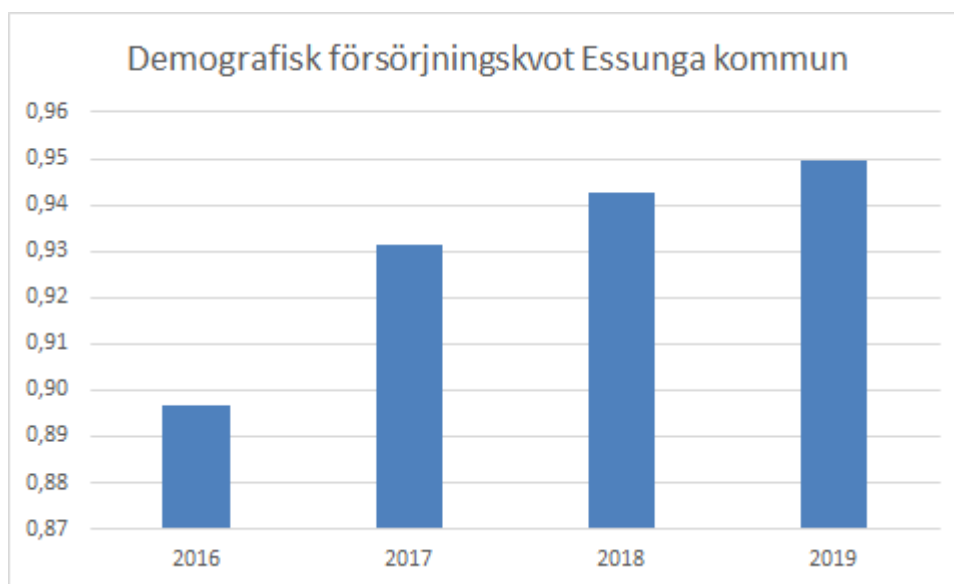
Befolkningsutvecklingen är en av de parametrar som bidrar till kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag. Kommunens befolkningsprognos uppskattar antalet invånare per den 31 december varje år. De skatter och bidrag kommunen erhåller bygger på den faktiska befolkningsmängden den 1 november året innan budgetåret.

Kommunen har haft en stabil ökning av invånarantal de senaste åren. Under 2019 minskade invånarantalet något men har under 2020 ökat till 5 682 invånare. Födelsenettet var år 2020, -25 invånare, det innebär att kommunen har haft en inflyttning av 58 nya kommuninvånare.

Folkmängd	2016	2017	2018	2019	2020
Män	2 805	2 834	2 843	2 842	2 870
Kvinnor	2 815	2 813	2 828	2 812	2 817
Totalt	5 620	5 647	5 671	5 654	5 687

Folkmängdens förändring	2016	2017	2018	2019	2020
Födda	64	55	52	58	46
Döda	62	75	68	61	71
Födelsenetto	2	-20	-16	-3	-25
Befolkningsförändring	30	27	24	-17	33

Försörjningskvot

Den demografiska försörjningskvoten visar andel av befolkningen 0-19 år och 65 år och uppåt i förhållande till befolkningen mellan 20-64 år. Den kan också definieras som kvoten mellan den befolkning som inte är ekonomiskt aktiv och den ekonomiskt aktiva befolkningen. Ju lägre kvoten är desto större möjlighet för kommunen att finansiera den kommunala välfärden.

Den övergripande bilden är att försörjningskvoten försämras för hela riket men att storstäderna samtidigt både har och kommer att ha en mer gynnsam försörjningsbörda än landsbygden och att skillnaderna kommer att fortsätta öka. Därmed kommer utmaningen för små kommuner att växa att bli än mer markerad i framtiden. Det betyder att allt färre människor kommer bo i kommuner med en ogynnsam försörjningsbörda och befolkningen kommer dessutom vara allt äldre. Det innebär en betydande utmaning för att "hela landet ska leva" i termer av att finansiera välfärden och att kunna rekrytera personal till välfärdssektorn. Särskilt kompetensförsörjningen till äldreomsorgen kan komma att bli en viktig utmaning. *Christer Anderstig statsrådsberedningen.*

Försörjningskvoten ökar i Essunga kommun liksom i närliggande kommuner men Essunga kommun har både en högre kvot och störst ökning. Försörjningskvoten har en speciell betydelse, inte minst för att den handlar om relationen mellan utgifter för skola, vård och omsorg i förhållande till skatteintäkternas storlek.

Skatteintäkter

Slutavräkning 2019 och preliminär slutavräkning för 2020 års skatteintäkter uppgår till minus 5,4 miljoner kronor och innebär en negativ budgetavvikelse på 4,6 miljoner kronor. De minskade skatteintäkterna är en effekt av att Sverige gick in i en lågkonjunktur i slutet av år 2019 och effekter år 2020 på grund av den rådande Coronapandemin. För att kunna möta det förhållandevis stora skattetappet har kommunen fått extra tillskott under 2020 på sammanlagt 10,6 miljoner kronor.

Coronapandemin

Den rådande coronapandemin har medfört att kommunens verksamheter har fått ställa om från planerat utvecklingsarbete till att rikta fokus på att skydda utsatta riskgrupper och hindra smittspridning i samhället.

Verksamheternas kostnader som är direkt kopplat till pandemin uppgår till 9 miljoner kronor. Sjukfrånvaro som är kopplat till pandemin uppgår till 4,1 miljoner kronor. Sjukvårdsmaterial och extra kostnader för fler skolskjutsar är andra kostnader som har belastat kommunens resultat. Kommunen har kompenserats för höga sjukkostnader, sänkta arbetsgivaravgifter och merkostnader för bland annat sjukvårdsmaterial på sammanlagt 7,1 miljon kronor.

Kommunen har också haft ett intäktsbortfall, då evenemang som marknader, försäljning på restaurang Kaveldunet och anvisning av nyanlända inte har kunnat genomföras fullt ut i och med pandemin. Intäktsbortfallet uppskattas uppgå till 2 miljoner kronor.

Pandemin har också lett till minskade kostnader inom färdtjänst, utebliven kompetensutveckling och färre behov av vikarieanskaffning inom förskoleverksamheten

Väsentliga personalförhållanden

På grund av den rådande pandemin har HR-avdelningen fått ställa in och ställa om sitt arbete. Flera planerade insatser har inte blivit av och det som kunnat genomföras har behövt anordnas i andra former.

Kompetensförsörjning

Under de första månaderna sedan pandemin brutit ut var bemanningsläget mycket ansträngt och verksamheterna stod inför ett väldigt omställningsarbete. Bemanningen som normalt jobbar måndag till fredag hade under några veckor beredskap på helgerna för att underlätta vikarieanskaffningen för äldre- och funktionshinderomsorgen.

För att skapa en beredskap gällande personalförsörjningen kartlades kritiska kompetenser så som undersköterskeexamen hos medarbetare som inte arbetar inom vård- och omsorgsverksamheten idag. Någon flytt av medarbetare mellan sektorer blev dock aldrig aktuell.

”Kick off” inkludering och rekrytering är ett ESF-finansierat projekt arrangerat av Samordningsförbundet som pågått under hela året. Alla kommunens chefer har utbildats i fördomsfri och kompetensbaserad rekrytering. En del av våra arbetsgrupper har varit med och genomfört workshops för att öka sin inkludering av medarbetare som avviker från normen. Projektet har ställt om och haft sina utbildningar digitalt och förlängts in i 2021 för att hinna fullfölja sin plan.

Ledarutveckling

Ett par gånger varje halvår genomförs chefsträffar med kommunens alla chefer. Under året har endast två sådana hållits, en fysiskt och en digitalt.

Vad innebär det att vara chef i Essunga kommun? Med den frågan som utgångspunkt har ett arbete påbörjats för att tydliggöra chefsuppdraget i Essunga kommun. I samband med detta tilläts stödjande, utvecklande och tydliggörande insatser.

Utbildningsprogrammet för nya chefer tillsammans med Götene och Grästorps kommun har pågått under året. Samarbetet kommer att fortsätta eftersom detta är en del av en god introduktion för nya chefer.

Traineeutbildningen ”Framtida ledare” har genomförts som en möjlighet för medarbetare som lockas av chefsuppdraget att få fördjupa sig olika perspektiv i ledarskapet. Flera förändringar och anpassningar har gjorts med anledning av pandemin. Programmet genomförs tillsammans med kommunerna i Västra Skaraborg och från Essunga deltog två medarbetare.

De insatser som var påbörjade för att utveckla och stödja individer och chefsgrupper har fortsatt under 2020.

Heltid

Arbetet med att ställa om organisationen för att möjliggöra att fler av våra medarbetare arbetar heltid har fått stå tillbaka under året. Det är framförallt inom äldreomsorgen som arbetet med att ställa om till fler heltider bedrivs och den verksamheten har varit fullt upptagen med att ta hand om våra brukare i den rasande pandemin. Planen och förhoppningen är att fortsätta arbetet under 2021.

Jämställda löner

Arbetet med lönekartläggning har fortsatt och befattningar har arbetsvärderats för att kunna fastställa vilka befattningar som är likvärdiga.

Den nya fördelningen av medlen i löneöversynen har skapat bättre förutsättningar att korrigera oskäliga löneskillnader.

Arbetsmiljö

En god arbetsmiljö är en viktig faktor för en välfungerande verksamhet. Tidigt under året bytte vi företagshälsovård, upphandlingen har gjorts gemensamt i V6 och alla kommunerna har nu samma leverantör.

Arbetsmiljöarbetet har under rådande läge fått ställas om i mycket stor utsträckning. Riktlinjer för hemarbete och riskbedömning i samband med farlig smitta är exempel på nya arbetsområden under året. Inplanerade utbildningar så som den gällande organisatorisk och socialarbetsmiljö har fått skjutas fram tills det är möjligt att samlas fysiskt igen. Det planerade införandet av ett digitalt system för riskvärdering och tillbud har dock kunnat genomföras så nu är hela den processen digitaliserad.

Medarbetarenkät

Vartannat år genomförs en medarbetarenkät och så även under hösten som var. Vid senaste mätningen hade vi ett fint resultat med ett HME- värde (hållbart medarbetarengagemang) på 4,2. Målsättningen och förhoppningen var att kunna behålla det goda resultatet. Det lyckades och en stor förbättring gjordes i andelen svarande som uppgick till 85 procent, en förbättring med närmare 10 procentenheter.

Firande och uppvaktning

På grund av pandemin ställdes det årliga julbordet tyvärr in och i och med det delades inga utvecklingspriser ut och firandet av de medarbetare som varit anställda i 25 år har vi skjutit på. För att visa uppskattning till alla underbara medarbetare som slitit hårt under året och med stort engagemang bidragit i den omställning som krävts satsades mer pengar på julklappen.

Personalkostnader

Personalkostnader mnkr 2019-2020	2020	2019-2020
Lön	190,8	191,3
<i>Varav</i>		
-Månadslön	149,5	151,2
-Övertidsersättning	1,1	0,6
-Fyllnadslön	0,5	0,5
-Sjuklön	4,9	3,4
Sociala avgifter	63,8	64,1
Pensionskostnader	17,0	17,8
Övriga personalkostnader	1,6	2,6
Summa	273,2	275,8

En stor del av de tjänster kommunen tillhandahåller kräver stora personalinsatser, särskilt inom barn- och äldreomsorg samt undervisning. Kostnader för personal svarar för drygt 60 procent av kommunens totala driftkostnad.

Personalkostnaderna har minskat med 1 procent jämfört med år 2019 (se tabell). Pensionskostnaderna som är drygt 6 procent av de totala personalkostnaderna har minskat med knappt 5 procent, En anledning är en nedjustering av försäkringspremier i samband med byte av pensionsförvaltare.

Månadslöner har minskat med 0,3 procent medan den kvalificerade övertiden har ökat med 52 procent och sjuklönekostnaderna har ökat med 44 procent. Av totalt 4,9 miljoner kronor i sjuklönekostnader har kommunen fått 3 miljoner kronor i kompensation med anledning av pandemin. Övriga personalkostnader har minskat med en miljon kronor, det är en effekt av minskat resande då alla konferenser, kurser med mera har genomförts digitalt.

Utbildningsnämndens personalkostnader har minskat med 3 procent, Socialnämndens personalkostnader är oförändrade medan Kommunstyrelsens personalkostnader har ökat med 2,3 procent.

De minskade personalkostnaderna på utbildningsnämnden beror främst på att förskoleverksamheten inte har behövt använda sig av vikarier vid sjukdom. Restriktioner på grund av den rådande pandemin har lett till färre barn och minskat behov av vikarier. En annan orsak till de minskade personalkostnaderna är lärare. Den främsta anledningen är att vuxenutbildning numera bedrivs av Lidköpings kommun och att tre tjänster köps från företag eller annan kommun.

Antal anställda

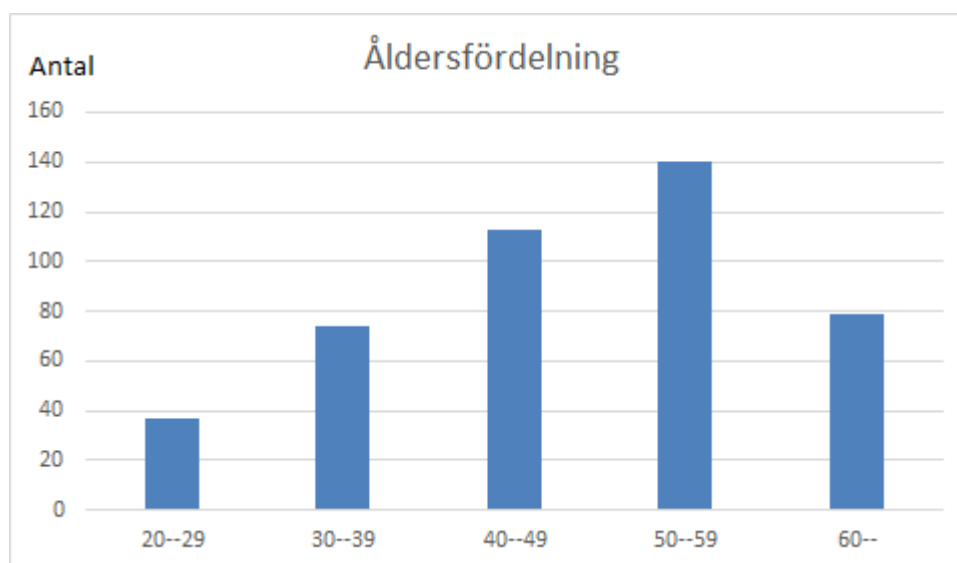
Antal anställda och årsarbetare	Antal anställda		Årsarbetare	
	2020	2019	2020	2019
Förvaltning				
Kommunstyrelseförvaltning	46	38	42	37
Sektor Utbildning	204	215	193	201
Sektor Social	242	228	226	209
Totalt	492	481	461	447

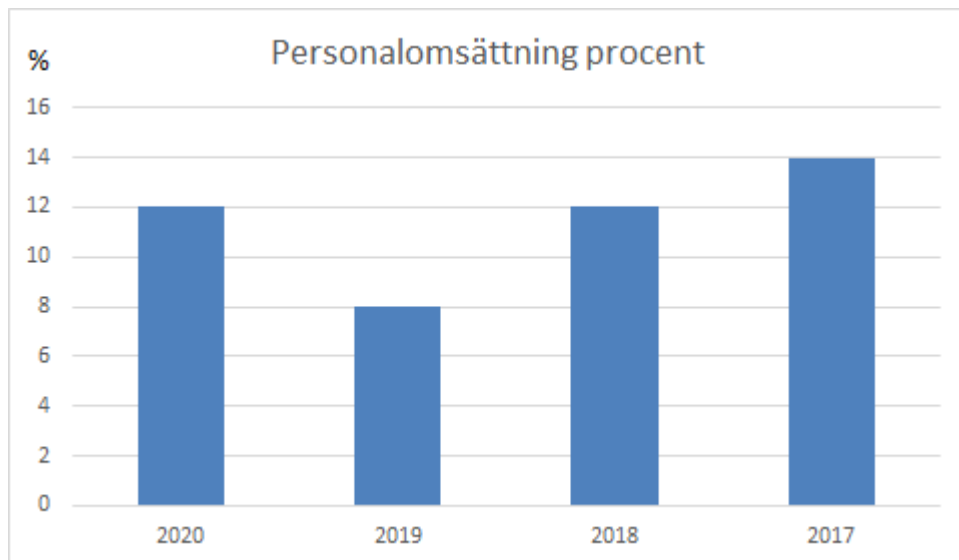
Förutom de 492 tillsvidareanställda finns ett hundratal vikarier inom kommunens verksamheter.

Könsfördelning

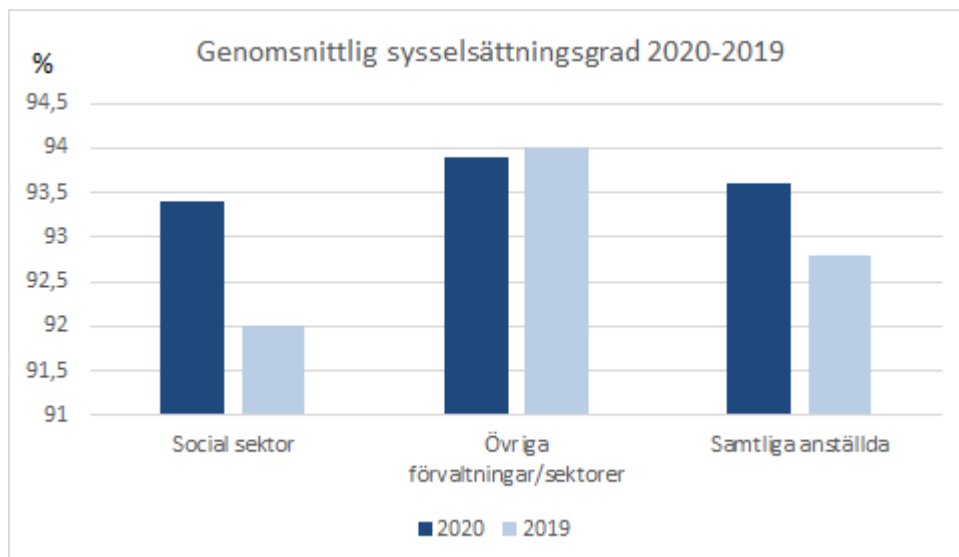
En övervägande del av de som arbetar inom kommunen är kvinnor, räknat i procent blir det 91 procent kvinnor och 9 procent män.

Åldersfördelning

Personalomsättningen har ökat jämfört med föregående år. En förklaring till det kan vara det arbete som cheferna tillsammans med HR gjort för att komma till hållbara lösningar för de långa sjukskrivningarna som minskat rejält under året.

Hel- och deltidarbete

Essunga kommun är inte längre den kommun i landet som har lägst andel heltidsarbetande, men ligger fortfarande bland de lägsta. Detta framgår av statistik från Sveriges kommuner och regioner. Många som har heltidstjänst har en partiell ledighet och därför blir andelen heltidsarbetande lägre än andelen heltidsanställda. Tidigare undersökningar visar att många frivilligt väljer att arbeta deltid, men utifrån jämställdhetsperspektivet och för att kunna rekrytera i framtiden är det viktigt att kunna erbjuda heltidstjänster.

Att höja sysselsättningsgraden för våra medarbetare är komplext och kräver omfattande förändringar inom verksamheten likaväl som i medarbetarnas privatliv. För att kunna höja sysselsättningsgraden för våra medarbetare och ändå få ihop ekonomin behöver vi ha större schemaläggningenheter än vi har idag. Detta innebär en större komplexitet i schemalaggningsen och att fler aktörer blir involverade i schemafrågan.

Höjningen av sysselsättningsgraden inom Social sektor är resultatet av ett medvetet arbete där heltidstjänster erbjuds i större utsträckning. Det finns dock många partiella ledigheter så andelen heltidsarbetande är lägre.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaro totalt %	2020	2019	2018	2017	2016
Totalt	8,0	6,7	6,26	6,13	6,51
Kvinnor	8,4	6,8	6,84	6,37	7,18
Män	5,6	6,2	1,98	4,84	2,38

Sjukfrånvaro per åldersgrupp %	2020	2019	2018	2017	2016
--29 år	6,1	3,8	3,90	3,44	3,24
30--49 år	6,9	5,2	5,38	4,97	5,73
50-- år	9,5	9,0	7,75	7,94	8,02

Långtidssjukfrånvaro %	2020	2019	2018	2017	2016
Totalt	28,8	42,7	40,36	44,48	47,52

Del av total sjukfrånvaro som är mer än 60 dagar.

8,0 procent i sjukfrånvaro är en ökning sedan föregående år. En stor del av det beror på riktlinjerna under pandemin som innebar att vid minsta förkylningssymtom ska medarbetarna stanna hemma. Det är mycket glädjande att se att långtidssjukfrånvaron har minskat så radikalt. En orsak till det är det intensifierade arbete som HR och chefer lagt ner gällande sjukfrånvaron.

Folkhälsoarbete 2020

Under 2020 har flera aktiviteter fått ställas in på grund av rådande coronapandemi. Trots det har en stor del av arbetet fortsatt, men med färre deltagare för att kunna upprätthålla fysisk distans. Exempelvis har olika sommaraktiviteter och en öppen fritidsgård där olika gratisaktiviteter kunnat anordnas under sommarlovet. Även arbetet med att utbilda Trivselledare inom utbildningssektorn har fortsatt. Dessa ska stimulera och öka trivseln och den fysiska aktiviteten på rasterna.

Projektet "Rörelsesatsning i skolan", som drivs tillsammans med Västra Götalands idrottsförbund och SISU, har fortsatt under 2020. Målgruppen är årskurs F-6 på utvalda skolor – där Essunga kommuns alla skolor varit med. Målet är att ge barnen en grund för fysisk aktivitet som kan bestå under hela livet. Detta arbete har mottagits väldigt positivt bland både skolpersonal och barn.

När det gäller målet att minska användningen av tobak, alkohol och andra droger bland barn och ungdomar kan man se i den årligen återkommande drogvanundersökningen som görs i årskurs

7--9 på Nossebro skola, att rökning minskar bland eleverna. Däremot ökar snus användandet och så även alkoholkonsumtionen. 2020-års drogvanundersökning visar också en minskad restriktivitet bland föräldrarna i kommunen vad gäller snusning och alkoholkonsumtion. Däremot ser man en minskning vad gäller alkohol i trafiken och användandet av e-cigarett och vattenpipa.

För 2020 har kommunfullmäktige beslutat att fokusera på ett målområde för att skapa en bättre folkhälsa i Essunga kommun. Detta målområde är: Att öka den psykiska hälsan. Samverkan sker mellan kommunen, östra hälso- och sjukvårdsnämnden och Närhälsan i Nossebro. En styrgrupp med deltagare från både kommunen och regionen arbetar med att öka den psykiska hälsan i kommunen. Detta arbete har mynnat ut i två spår som går under arbetsnamnen ”Rätt väg in” och ”Detta är livet”.

När det gäller ”Rätt väg in” har en kartläggning gjorts utifrån intervjuer med de som arbetar med barn/ungdomar och föräldrar/vårdnadshavare inom kommunens och regionens verksamheter i Essunga kommun. Resultatet från denna kartläggning håller på att sammanställas och kommer gå tillbaka till styrgruppen som därefter kommer att lägga upp det fortsatta arbetet.

Vad gäller arbetet med ”Detta är livet” har planerade föreläsningar fått ställas in på grund av coronapandemin, så även hälsoveckan. För att fortsätta utveckla detta arbete har utbildningsmaterialet *Psykisk hälsa i skolan: främja, skydda och stärka* köpts in till Elevhälsan. Då skolan kunnat fortsätta sitt arbete har personal från Elevhälsan varit ute i alla klasser i årskurs 6 och pratat om temat ”Detta är livet”. Här tar de bland annat upp: hur det är att bli tonåring, vikten av sömn, fysisk aktivitet samt kost, vad är en panikångestattack m.m. Dessa tillfällen har varit mycket uppskattade av ungdomarna. Skolan har även stärkt upp med ytterligare elevcoacher ute på skolorna. Inom Närhälsan har man stärkt upp verksamheten med en psykolog.

Samverkansgrupp Barn och unga har startats upp. I gruppen deltar representanter från samtliga parter – sjukhus, primärvård och kommun. Målet är att barn, unga och föräldrar ska uppleva vård-, stöd- och omsorgsinsatser som en helhet utan gränser. Detta arbete är kopplat till Västra Götalandsregionens ”Handlingsplan för psykisk hälsa”.

Förväntad utveckling

Essunga kommun liksom de flesta av Sveriges kommuner, står inför långsiktiga demografiska utmaningar. Andelen äldre, men också barn och unga ökar i snabbare takt än den arbetsföra befolkningen (20-64år). I Essunga kommun är det framtida ekonomiska läget extra bekymmersamt med en försörjningskvot på 0,95, jämfört med 0,88 (alla kommuner, ovägt medel). Fler kommuninvånare i arbetsför ålder måste bli anställningsbara och fler kommuninvånare behålla sin hälsa högt upp i åldrarna. De närmaste åren kommer kommunstyrelsen därför fokusera på att genom samhällsplanering öka förutsättningarna för en ökad inflyttning och att höja kommuninvånarens i alla åldrar livskvalitet genom ett ökat och breddat utbud av kultur- och fritidsverksamhet.

Begreppet hållbar utveckling i Agenda 2030 innebär att samhällsutvecklingen ska vara både ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar. Agenda 2030 innehåller mål inom ett antal målområden och målsättningen är att målen är uppfyllda i alla Sveriges kommuner år 2030. Essunga kommun har ett ansvar i denna målpuppfyllelse. De kommande åren ska därför en hållbarhetsstrategi, med utgångspunkt i Agenda 2030, arbetas fram och implementeras i kommunens verksamheter.

Det fastslagna tillväxtnålet om 10 000 invånare år 2040 i Vision 2040 ställer höga krav på kommunstyrelsens förmåga att leda och styra kommunens verksamheter mot visionen. Från och med 2021 kommer kommunstyrelsens ansvar för ledning och styrning att förtydligas inom de kommundelgemensamma områdena ekonomi, kommunikation och marknadsföring, HR, IT och kansli.

Våra medarbetare är vår viktigaste resurs och helt avgörande för att nå visionen. De närmaste åren kommer därför stort fokus vara på att forma en långsiktigt hållbar, offensiv och framtidsorienterad arbetsgivarepolitik. Arbetet med att stärka kommunens varumärke som attraktiv arbetsgivare kommer också att växlas upp. Detta är särskilt viktigt för att kunna vara med i den

ökade konkurrensen om kompetenta medarbetare. Målet är att vårt sätt att arbeta gör Essunga kommun till en av Skaraborgs mest attraktiva offentliga arbetsplatser.

Digitaliseringen erbjuder nya möjligheter för människor att bygga relationer, få insyn i och påverka händelser. Kraven på tillgänglighet har ökat och kommer att öka i takt med samhällets fortsatta digitalisering. De närmaste åren ska digitaliseringstakten i kommunens alla verksamheter öka. Som en konsekvens av den ökade digitaliseringstakten ökar också kommunens IT-kostnader. Behovet av styrning samt metoder för nytto-kalkyler och analysverktyg har därför ökat och kommer att öka de närmaste åren.

De kommande åren kommer att präglas av stora investeringar, både inom samhällsbyggnadsområdet och på lokalsidan. Detta ställer krav på kvalitetssäkrad projektplanering, projektstyrning och projektuppföljning. Under 2021 kommer en ny ekonomichef att tillsättas med uppdrag att stärka kommunens ekonomistyrning i alla dess delar.

Det svaga konjunkturläget, förändrad demografi och kommunens planerade investeringar innebär att Essunga kommun står inför stora utmaningar. Kommunens vision 2040 är ett led i att möta de demografiska utmaningarna och på så sätt höja kommunens skatteintäkter och övriga externa intäkter.

Essunga Bostäder har tecknat avtal med Nossebro energi om fiber inom hela Essunga bostäders bestånd. Av det planerade fastighetsunderhållet har 70 procent genomförts. För att klara av att genomföra de resterande 30 procenten de närmaste åren krävs en ökad förståelse från bolagets motpart vid kommande hyresförhandling. Mellan åren 2021--2023 ska 45 nya bostäder upprättas, målet har en stark koppling till Essunga kommuns vision 10 000 invånare år 2040.

Stiftelsen Essunga Industrier har under år 2020 sålt sin enda fastighet och kommer att lägga en finansstrategi för verksamhetsåret 2021.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

God ekonomisk hushållning

Kommunallag (2017:725) kap 11, 6 § "Av budgeten ska det vidare framgå hur verksamheten ska finansieras och hur den ekonomiska ställningen beräknas vara vid budgetårets slut. De finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning ska anges."

Varje generation måste själv bära kostnaderna för den service som den konsumerar. Detta innebär att ingen generation ska behöva betala för det som en tidigare generation förbrukat.

Resultatet måste vara tillräckligt stort för att motsvarande servicenivå ska kunna garanteras även för nästkommande generation utan att den ska behöva uttaxera en högre skatt.

Kommunen, med i princip obegränsad livslängd, ska inte förbruka sin förmögenhet för att täcka löpande behov.

En god ekonomisk hushållning innebär att de löpande intäkterna täcker de löpande kostnaderna. Det är inte förenligt med god ekonomisk hushållning att finansiera löpande driftskostnader med lån.

Modell för finansiell analys

För att kartlägga och analysera resultat, utveckling och ställning för Essunga kommun används en finansiell analysmodell som benämns RK-modellen. Modellen används för att identifiera eventuella finansiella möjligheter och problem. Målsättningen är att försöka klargöra om kommunen har en god ekonomisk hushållning, som föreskrivs i kommunallagen.

Den finansiella analysmodellen bygger på fyra perspektiv: det finansiella resultatet, kapacitetsutvecklingen, riskförhållanden och kontrollen över den finansiella utvecklingen. Aspekterna *resultat*, *kapacitet*, *risk* och *kontroll* utgör hörnstenar i modellen.

Det finansiella resultatet

Årets resultat och dess orsaker kartläggs. En eventuell obalans, det vill säga att kostnaderna

överstiger intäkterna eller att en rörelseriktning mot obalans sker, är en varningssignal. Under detta perspektiv analyseras också investeringar och deras utveckling.

Kapacitet

Den andra aspekten benämns *kapacitet* eller långsiktig betalningsberedskap. Här redovisas vilken finansiell motståndskraft kommunen har på lång sikt.

Risikförhållanden

Med tredje aspekten *risk* avses hur kommunen är exponerad finansiellt. En god ekonomisk hushållning innefattar att kommunen i kort och medellångt perspektiv inte behöver vidta drastiska åtgärder för att möta finansiella problem. Här analyseras också borgensåtagande och kommunens samlade pensionsskuld.

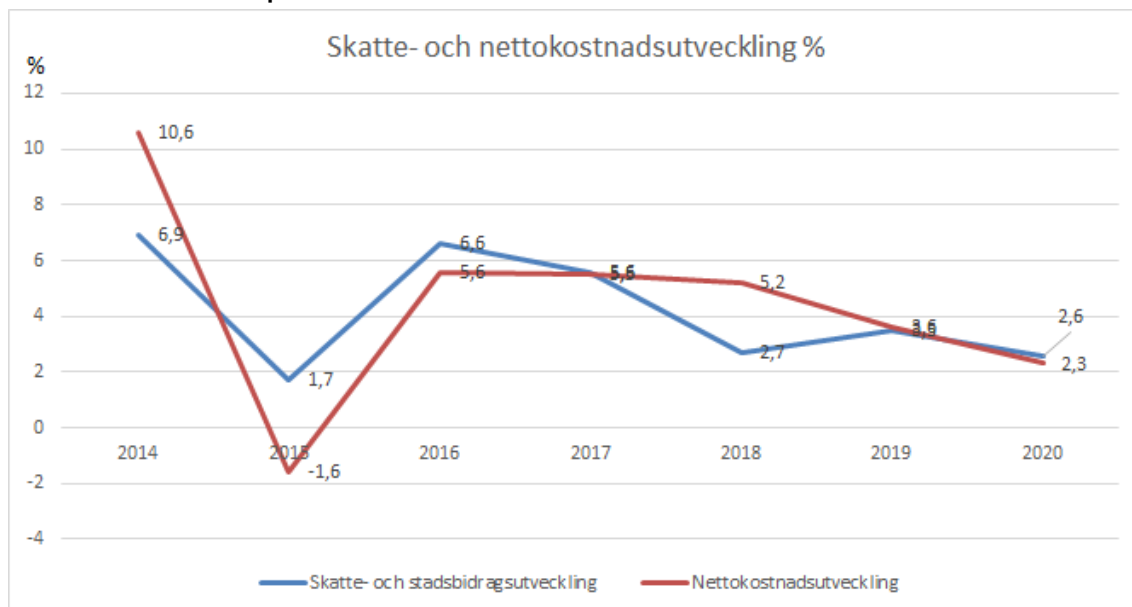
Kontroll

Med den fjärde aspekten *kontroll* avses hur upprättade finansiella målsättningar och planer följs. En god följsamhet mot budget är uttryck för god ekonomisk hushållning.

Finansiella nyckeltal

Varje perspektiv analyseras med hjälp av ett antal finansiella nyckeltal som har till uppgift att belysa ställning och utveckling inom de fyra perspektiven.

Resultat och kapacitet

Skatteintäkter och generella statsbidrag har mellan åren 2019–2020 ökat med 2,6 procent medan verksamhetens nettokostnader har ökat med 2,3 procent.

Den lägre skatteintäktsutvecklingen jämfört med föregående år, beror främst på minskning av Skatteintäkter, 2 procent. De generella bidragen ökade med knappt 14 procent mellan år 2019--2020, jämfört med 7,5 procent mellan åren 2018--2019. I de generella statsbidragen ryms de extra tillskotten kommunen erhållit på grund av pandemin. Totalt har kommunen fått 10,6 miljoner kronor i extra tillskott.

Kommunen har haft en låg kostnadsutveckling och nettokostnadsökningen på 2,3 procent beror främst på att intäktsutvecklingen varit - 7,4 procent mellan åren 2019--2020.

Driftkostnadsandel

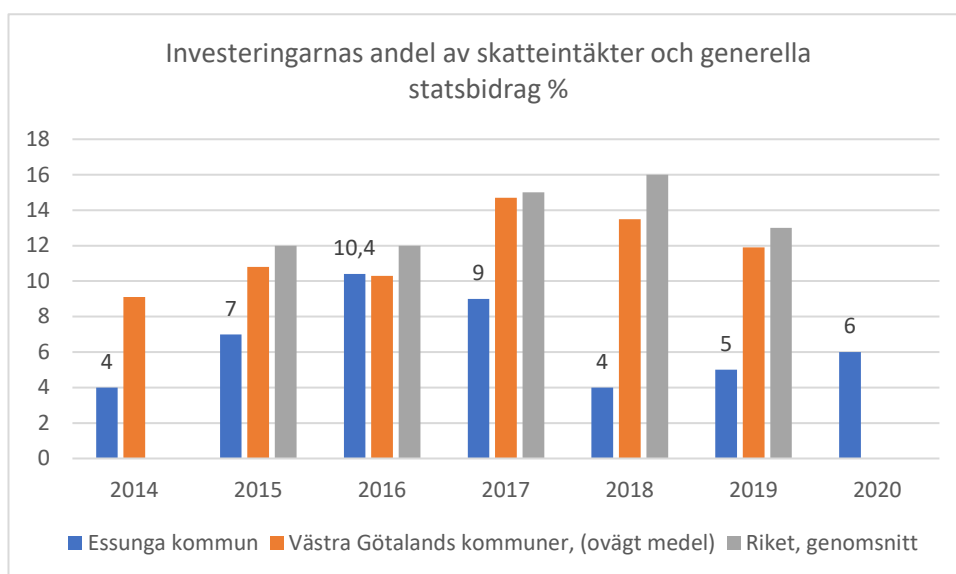
Driftkostnadsandel %	2020	2019	2018	2017
Verksamhetens intäkter och kostnader	94,9	95,0	94,7	92,0
Avskrivningar	4,0	4,2	4,4	4,8
Driftkostnader exkl finansnetto	98,9	99,2	99,1	96,8
Finansnetto	-0,2	0,2	0,2	0,0
Nettokostnadsandel inkl finansnetto	98,7	99,4	99,3	96,8

En grundläggande förutsättning för att uppnå balans i ekonomin och nå god ekonomisk hushållning är att intäkterna är större än kostnaderna. Ett mått på denna balans är driftkostnadsandel. Nyckeltalet speglar hur stor del av skatteintäkter och generella statsbidrag som den löpande driftverksamheten tar i anspråk. Det utrymme som finns kvar kan användas för amortering av långfristiga lån, finansiering av investeringar eller sparande.

Driftkostnadsandelen av skatteintäkter och generellas statsbidrag är 98,7 procent.

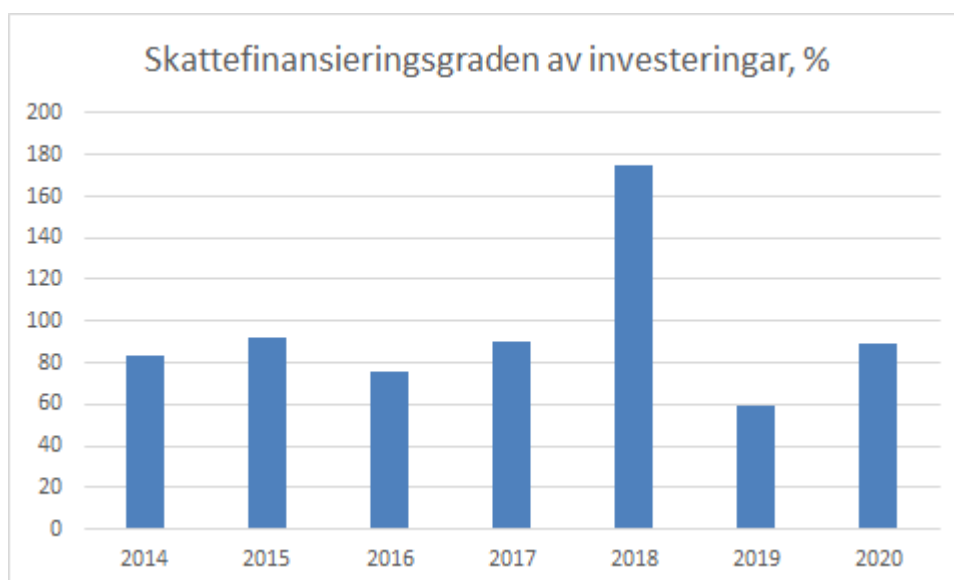
Årets investeringar

Årets investeringar	2020	2019	2018	2017
Nettoinvesteringar mnkr	20,6	18,4	9,3	28,7
Nettoinvesteringar/avskrivningar %	146	129	64	186

Kommunens investeringsnivå för åren 2014--2020 ligger under genomsnittet i Västra Götalandsregionen och Riket. Ombyggnation av Nossebrobadet under 2016--2017 har höjt investeringarnas andel av skatteintäkter och generella statsbidrag.

Kommunen står inför stora investeringsutmaningar både inom skola och övriga kommunala fastigheter. En utredning av skolfastigheternas skick och organisation har genomförts under åren 2019--2020. Under år 2021 ska en projektering av de olika skolfastigheternas investeringsbehov påbörjas.

Ett viktigt nyckeltal när det gäller investeringarna är skattefinansieringsgraden. Den mäter hur stor andel av årets nettoinvesteringar som finansieras genom egna medel. Egna medel är årets resultat plus årets avskrivningar. 100 procent innebär att kommunen kan finansiera samtliga investeringar som är genomförda under året med egna medel, vilket i sin tur innebär att kommunen inte behöver låna till investeringarna och att kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme stärks.

Den höga skattefinansieringen år 2018, berodde på låga investeringsutgifter och ett bra resultat.

Den genomsnittliga skattefinansieringsgraden perioden 2017--2020 uppgår till knappt 90 procent.

Årets resultat

Årets resultat	2020	2019	2018	2017
Årets resultat, mnkr	4,4	1,9	2,2	10,3
Årets resultat i relation till skatteintäkter och generella statsbidrag, %	1,3	0,6	0,7	3,2

Årets resultat uppgår till 4,4 mnkr och relaterat till skatteintäkter och generella statsbidrag motsvarar det 1,3 procent. Det innebär att kommunen når upp till resultatmålet.

Soliditet

Soliditet	2020	2019	2018	2017
Tillgångsförändring %	5,2	0,4	0,8	4,9
Förändring eget kapital %	2,5	1,0	1,0	5,9
Soliditet enligt balansräkningen %				
Essunga Kommun	67,1	68,9	68,2	67,9
V:a Götalandsregionen, genomsnitt	*	46,6	47,6	48,3
Riket genomsnitt	*	43,0	43,9	45,3
Soliditet inkl pensionsåtagande före 1998 %				
Essunga kommun	29,7	28,0	26,4	24,8
V:a Götalandsregionen, genomsnitt	*	19,4	18,5	17,3
Riket, genomsnitt	*	26,7	26	25,6
Soliditet inkl ansvarsförbindelse och borgensåtagande %				
Essunga Kommun			-52,9	-51,0

*Ingen uppgift

Soliditet är ett mått på den finansiella styrkan på lång sikt. Den visar hur stor del av kommunens tillgångar som finansierats med egna medel det vill säga skatteintäkter. Kommunens soliditet uppgår till 67,1 procent, vilket innebär att soliditeten har minskat med 1,8 procentenheter.

De förhållandevis låga resultaten de senaste åren har bidragit till den lägre soliditeten. För att bibehålla en hög soliditet krävs det att resultaten ökar kommande år då kommunens framtida investeringsbehov ökar.

Soliditeten inklusive kommunens pensionsförpliktelser som är äldre än 1998 och som ligger utanför balansräkningen har ökat från 28,5 till 29,7 procent 2020.

År 2019 var den genomsnittliga soliditeten i Västra Götalandsregionen 47 respektive 19 procent och för riket var den 43 respektive 27 procent.

Skuldsättningsgrad

Skuldsättningsgrad	2020	2019	2018	2017
Total skuldsättningsgrad %	32,9	31,1	31,8	32,1
-Varav avsättningsgrad %	7,0	7,7	7,8	7,8
-Varav kortfr skuldsättningsgrad %	23,6	21,2	22,2	22,3
-Varav långfr skuldsättningsgrad	2,3	2,1	2,1	2,0

Den del av tillgångarna som har finansierats med främmande kapital brukar benämnas skuldsättningsgrad. Kommunens totala skuldsättningsgrad är knappt 33 procent och är något högre än 2019. Kommunens skuldsättning fördelar sig på kortfristiga och långfristiga skulder. Kortfristiga skulder består främst av upplupna kostnader och förutbetalda intäkter. Långfristiga skulder består av främst avsättningar och anslutningsavgifter för vatten.

När det totala pensionsåtagandet vägs in uppgår skuldsättningsgraden istället till 70 procent 2020 och 72 procent 2019. Den högre skuldsättningsgraden minskar i takt med att pensions-skuld inom ansvarsförbindelse minskar.

Kommunalskatt

Kommunalskatt	Essunga Kommun	V:a Götaland	Riket
Kommunens skattesats %	21,57	21,38	20,72
Regionens skattesats %	11,48	11,48	11,56
Total skattesats %	33,05	32,86	32,28

En viktig del av bedömningen av en kommuns finansiella kapacitet är vilken möjlighet kommunen har att påverka sina inkomstkällor. En låg kommunalskatt ger t ex ett större handlingsutrymme att generera en intäktsökning denna väg.

Den totala kommunala skattesatsen i Essunga kommun inklusive regionskatten uppgick år 2020 till 33,05 procent. Den primärkommunala skatten var 21,57 procent medan landstingsskatten till Västra Götalandsregionen var 11,48 procent. Genomsnittet av den primärkommunala skattesatsen i Västra Götalandsregionen var 21,38 procent och i riket 20,72 procent.

Risk och kontroll

Likviditet

Likviditet	2020	2019	2018	2017
Likvida medel mnkr	26,2	17	22	23
Kassalikviditet %	79,1	78	79	73
Rörelsekapital mnkr	-12,8	-11	-11	-15

Kassalikviditet är ett mått som mäter kortfristig betalningsförmåga. Om måttet är 100 betyder det att omsättningstillgångarna är lika stora som de kortfristiga skulderna. Kassalikviditeten är 79,1 procent och är 1 procentenhet högre än föregående år. Den låga investeringsnivån 2018 har påverkat kassalikviditeten positivt.

Rörelsekapital är skillnad mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Rörelsekapitalet är något lägre jämfört med föregående år, då kortfristiga skulder har ökat mer än omsättningstillgångarna.

Pensionsåtagande

Pensionsåtagande mnkr	2020	2019	2018	2017
Avsättning till pensioner inkl löneskatt	6,8	5,6	5,0	5,3
Ansvarsförbindelse inkl löneskatt	108,6	112,8	114,9	117,9
Totala pensionsåtaganden	115,4	118,4	119,9	123,2

Kommunens totala pensionsskuld inklusive löneskatt uppgår till 115,4, mnkr varav 108,6 mnkr avser åtaganden som är äldre än 1998, de så kallade pensionsförpliktelseerna i ansvarsförbindelsen. Det totala pensionsåtagandet har minskat med 3,0 mnkr eller 2,5 procent, jämfört med föregående år.

Avsättning till pensioner inklusive särskild löneskatt har ökat med 1,2 mnkr. Förändringen av pensionskostnaden 2020 kan till största del förklaras av högre kostnad för försäkringspremie och pensionsutbetalningar då fler valt att påbörja sin pension i förtid.

Kommunen har under tiden 2002–2007 gjort partiell inlösen av pensionsförpliktelser intjänade före 1998 med 14,5 mnkr. Åren 2008–2015 har ingen inlösen gjorts. 2016 har ytterligare 1,9 mnkr lösts in partiellt, då kommunen hade ett fondöverskott hos KPA på motsvarande belopp.

Enligt kommunal redovisningslag redovisas inte ansvarsförbindelsen i balansräkningen. Hela pensionsskulden är återlånad i verksamheten, vilket innebär att det inte finns några placeringar av pensionsmedel.

Borgensförbindelser

Borgensförbindelser mnkr	2020	2019	2018	2017
Essunga bostäder AB	149,1	134,4	122,8	120,9
Stift Essunga Industrier	0	9,7	11,0	12,4
Riksbyggens kooperativa hyresrättsförening Essunga äldreboende	84,4	78,4	80,9	83,0
Summa	233,5	222,5	214,7	216,3

Borgensåtagande per invånare

Borgensförbindelser och övriga ansvarsförbindelser inkl löneskatt per invånare tkr	2020	2019	2018	2017
Essunga Kommun	60	59	58	59
V:a Götalandsregionen, genomsnitt	*	55	54	53
Riket, genomsnitt	*	46	45	44

Känslighetsanalys

Känslighetsanalys mnkr	Kostnad/Intäkt
Befolkningsförändring med 10 invånare	+/-0,6
Lönekostnadsförändring 1%	+/-2,7
Prisändring taxor och avgifter 1 %	+/-0,5
Förändring av varor och tjänster 1 %	+/-0,04
Förändrad utdebitering med 1 krona	+/-15,8

Kommunens ekonomiska resultat kan påverkas av händelser utanför dess egen kontroll. Det kan till exempel vara konjunktursvängningar eller förändrade lagar och förordningar. Kommunen har ett ansvar för att ha beredskap att hantera både externa, oförutsedda händelser och förändringar i den egna kommunen. Kommunen måste därför ha reserver och marginaler i sin ekonomi. Ett sätt att göra detta tydligt är att upprätta en känslighetsanalys som visar hur olika förändringar påverkar kommunens finansiella situation. I känslighetsanalysen ovan redovisas hur ett antal faktorer påverkar Essunga kommuns finansiella resultat.

Balanskravsresultat

Balanskravsutredning mnkr	2020	2019	2018	2017
Årets resultat enligt resultaträkningen	4,36	1,93	2,2	10,3
Avgår samtliga realisationsvinster	-0,2	-0,07	0	-0,7
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0	0	0	0
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0	0	0	0
Summa resultat enligt balanskravsutredningen	4,16	1,86	2,2	10,3

Enligt lagen om kommunal redovisning ska det i förvaltningsberättelsen utvärderas om de mål och riktlinjer som avses i 11 kap 1 § kommunallagen uppnåtts och följts. Även den ekonomiska ställningen ska utvärderas. Dessutom är det obligatoriskt att sammanställa en så kallad balanskravsutredning som definierar årets resultat efter balanskravsjusteringar.

Balanskravet innebär att intäkterna måste överstiga kostnaderna – resultatet måste vara större än noll. Ett negativt resultat måste regleras inom tre år. Från och med 2013 har det blivit möjligt att

reservera till eller disponera medel från resultatutjämningsreserv.

Lokala riktlinjer för God ekonomisk hushållning och Resultatutjämningsreserv (RUR) har upprättats under 2015. Kommunen tillämpar inte RUR om det inte fattas särskilt beslut om tillämpning inför årsbokslut.

Realisationsvinsterna är har uppstått i samband med utbyte av leasingbilar och försäljning av bil inom verksamheten gata/park.

Finansiella nyckeltal

Fem år i sammandrag	2020	2019	2018	2017	2016
Skatteintäcks- och statsbidragsutveckling	2,6	3,5	2,7	5,6	6,6
Nettokostnadsutveckling	2,3	3,6	5,2	5,2	5,6
Driftskostnadsandel					
Verksamhetens intäkter och kostnader %	95,0	95,0	95,0	92,0	92,0
Avskrivningar %	4,1	4,2	4,5	4,8	4,7
Driftskostnadsandel exkl finansnetto %	99,0	99,2	99,1	96,8	97,0
Finansnetto	0,2	0,2	0,2	0,0	-0,1
Driftskostnadsandel inkl finansnetto %	98,7	99,0	99,3	96,8	97,0
Årets resultat/skatteintäkter och generella statsbidrag %	1,3	0,6	0,7	3,2	3,2
Nettoinvesteringar mnkr	20,6	18,4	9,3	28,7	31,5
Skattefinansiering av nettoinvesteringar %	89,5	77,5	175,0	90,0	76,0
Nettoinvesteringar/avskrivningar %	146,0	129,0	64,0	186,0	221,0
Soliditet enligt balansräkningen %	67,1	68,9	68,2	67,9	67,3
Soliditet inkl samtliga pensionsförpliktelser %	29,7	28,0	26,4	24,8	21,2
Tillgångsförändring %	5,2	0,5	0,8	4,9	4,7
Förändring av eget kapital %	2,5	1,0	1,2	5,9	5,8
Total skuld- och avsättningsgrad %	32,9	31,1	31,8	32,1	32,7
- varav avsättningsgrad	7,0	7,7	7,8	7,8	8,4
- varav kortfristig skuldsättningsgrad	23,5	21,2	22,0	22,3	22,5
- varav långfristig skuldsättningsgrad	2,3	2,1	2,1	2,0	1,8
Pensionsskuld mnkr	115,4	118,4	120,0	123,1	125,8
Primärkommunal skatt (kr/skattekrona)	21,57	21,57	21,57	21,57	21,57
Likviditet					
Kassalikviditet %	79,1	78,4	78,8	72,4	76,4
Rörelsekapital mnkr	-12,8	-11,0	-11,2	-15,1	-11,7
Finansiella nettotillgångar mnkr	17,9	17,9	20,2	16,3	15,6
Långfristig låneskuld mnkr	6,6	5,9	5,6	5,4	4,7

Fem år i sammandrag	2020	2019	2018	2017	2016
Borgensåtagande mnkr	233,5	222,5	214,8	216,3	169,8

Essunga kommuns finansiella ställning på kort och lång sikt

Kortsiktig handlingsberedskap, innebär finansiell motståndskraft på kort sikt, fokus ligger på de närmaste två åren. I perspektiven ingår nyckeltalen finansiella nettotillgångar, kassalikviditet, budgetföljsamhet och resultat.

Långsiktig handlingsberedskap, innebär finansiell motståndskraft på lång sikt, viktiga nyckeltal för att mäta detta är, skattesats, soliditet, skattefinansieringsgrad av investeringar.

Källa: KFI Finansiell profil 2016--2019

Kortsiktig handlingsberedskap Kommun och kommunalt bolag

Essunga har under de senaste tre åren försämrat sitt resultat, 2016 och 2017 har resultatet varit drygt 3 procent. Detta är förenligt med kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning. Essunga kommun har uppvisat en starkare resultatutveckling mellan åren 2014--2017 än genomsnittet i länet. 2019--2020 redovisar kommunen ett resultat på 0,6 respektive 1,3 procent. Resultatet för koncernen 2020 är 0 procent, det negativa resultatet beror helt på en nedskrivning av en hyresfastighet. Kassalikviditeten är i paritet med föregående år. Det låga resultatet försämrar kommunkoncernens handlingsfrihet på kort sikt.

Kassalikviditeten är svagare än snittet i länet. Kassalikviditeten ska inte hanteras som ett eget nyckeltal utan ställas i relation till soliditetens utveckling. Kassalikviditeten är på en så god nivå att kommunen klarar att finansiera oväntade finansiella utgifter på kort sikt men kommunens planerade investeringar innebär att kommunen redan 2022 kommer att behöva ta upp lån.

Kommunens genomsnittliga budgetavvikelse i verksamheterna är 2,1 procent. En svag följsamhet mot budget innebär minskar möjligheten att ha kontroll över ekonomin.

Långsiktig handlingsberedskap Kommun och kommunalt bolag

Essungas genomsnittliga investeringsvolym (investeringar relaterade till verksamheternas nettokostnader) mellan 2017--2019 uppgår till sex procent, för länet uppgick genomsnittsvolymer till 12 procent.

Essunga kommun har under samma period en genomsnittlig skattefinansieringsgrad på 118 procent. Det är en högre skattefinansieringsgrad än genomsnittet i länet och beror enbart på låga investeringsutgifter 2017--2018. År 2020 uppgår skattefinansieringsgraden till knappt 90 procent. En högre investeringsnivå och ett relativt lågt resultat är orsak till den lägre självfinansieringsgraden.

Kommunens soliditet är god och högre än genomsnittet i länet, koncernens soliditet ligger i nivå med snittet för länen.

De närmaste åren innebär för många kommuner ökade investeringar och ökade kostnader på grund av befolkningsförändringar. Detta måste finansieras och en viktig grundpelare är då att redovisa ett resultat som dels finansierar merparten av investeringarna och dels stärker den långsiktiga handlingsberedskapen. Essunga bostäder kommer de närmaste åren att se över möjligheter att öka sina intäkter för att kunna möta de stora behoven på fastighetsunderhåll som finns. Det innebär en utmaning för kommunen att nå handlingsberedskap på lång sikt.

Räkenskaper

Driftsredovisning

Nämnd, mnkr	Budget 2020			Redovisning 2020			Budgetavvikelse 2020		
	Intäkter	Kostnader	Netto	Intäkter	Kostnader	Netto	Intäkter	Kostnader	Netto
Kommunfullmäktige	0,0	-0,5	-0,5	0,0	-0,3	-0,3	0,0	0,2	0,2
Revision	0,0	-0,5	-0,5	0,0	-0,5	-0,5	0,0	0,0	0,0
Kommunstyrelsen	35,1	-96,0	-60,9	36,8	-96,8	-60,0	1,6	-0,8	0,8
- varav vatten och avlopp	7,8	-7,8	0,0	7,8	-9,1	-1,3	0,0	-1,3	-1,3
- varav avfall	4,0	-4,0	0,0	4,2	-4,2	0,0	0,2	-0,2	0,0
Bygg- och miljönämnden	1,1	-2,3	-1,2	1,4	-2,2	-0,8	0,3	0,1	0,4
Utbildningsnämnden	27,2	-166,7	-139,5	28,8	-165,3	-136,5	1,6	1,4	3,0
Socialnämnden	38,1	-168,6	-130,5	45,9	-187,9	-142,0	7,8	-19,3	-11,5
Summa nämnder	101,5	-434,6	-333,1	112,9	-453,0	-340,1	11,3	-18,4	-7,1
Skatter o generella statsbidrag	341,8		341,8	346,7		346,7	4,9	0,0	4,9
Pensioner m.m.		-5,9	-5,9		-5,7	-5,7	0,0	0,2	0,2
Finansiering	3,9	-0,3	3,6	3,8	-0,3	3,5	-0,1	0,0	-0,1
Totalt	447,2	-440,8	6,4	463,4	-459,0	4,4	16,1	-18,2	-2,1

Essunga kommun redovisar ett resultat på 4,35 miljoner kronor, vilket innebär en resultatnivå på 1,3 procent. Resultatet för 2019 uppgick till 1,9 miljoner kronor (0,6 procent). Det förbättrade resultatet beror främst på de extra tillskott till kommunerna som riksdagen beslutat om i samband med Coronapandemin.

Kommunstyrelsen redovisar ett positivt resultat på en miljon kronor. Orsaken till avvikelserna beror främst på effekter av Coronapandemin i form av vakanser, lågt utnyttjande av färdtjänst och att budgeterade utvecklingsmedel kunnat användas i den mån som är önskvärt.

Socialnämndens resultat är 11,5 miljoner kronor sämre än budget. Placering av barn-, ungdomar och vuxna, ekonomiskt bistånd och personlig assistans visar tillsammans en negativ budgetavvikelse på 8,5 miljoner kronor. Under 2020 har ett nytt serviceboende enligt LSS, startat upp. Boendet var i drift tidigare än planerat i budgetarbetet och kommunens andra LSS-boende skulle finansieras med att avveckla en tillfällig lösning för en brukare, denna avveckling blev senare än planerat. Tillsammans visar Serviceboenden ett negativt resultat på 2,1 miljoner kronor. Vid utgången av år 2020 är verksamheterna i balans.

Bygg- och miljönämndens resultat är 0,4 miljoner kronor bättre än budget. Resultatet beror på högre intäkter på grund av fler bygglovsärenden.

Utbildningsnämnden redovisar ett positivt resultat på 3,0 miljoner kronor. De positiva avvikelserna finns inom grundskola och gymnasieskola. Färre elever än budgeterat har genomfört gymnasieutbildning och inom grundskolan har det varit återhållsamhet vid vikariat tillsättning och långtidsvikariat har bemannats med obehörig personal, då det varit svårt att rekrytera behörig personal på vikariat.

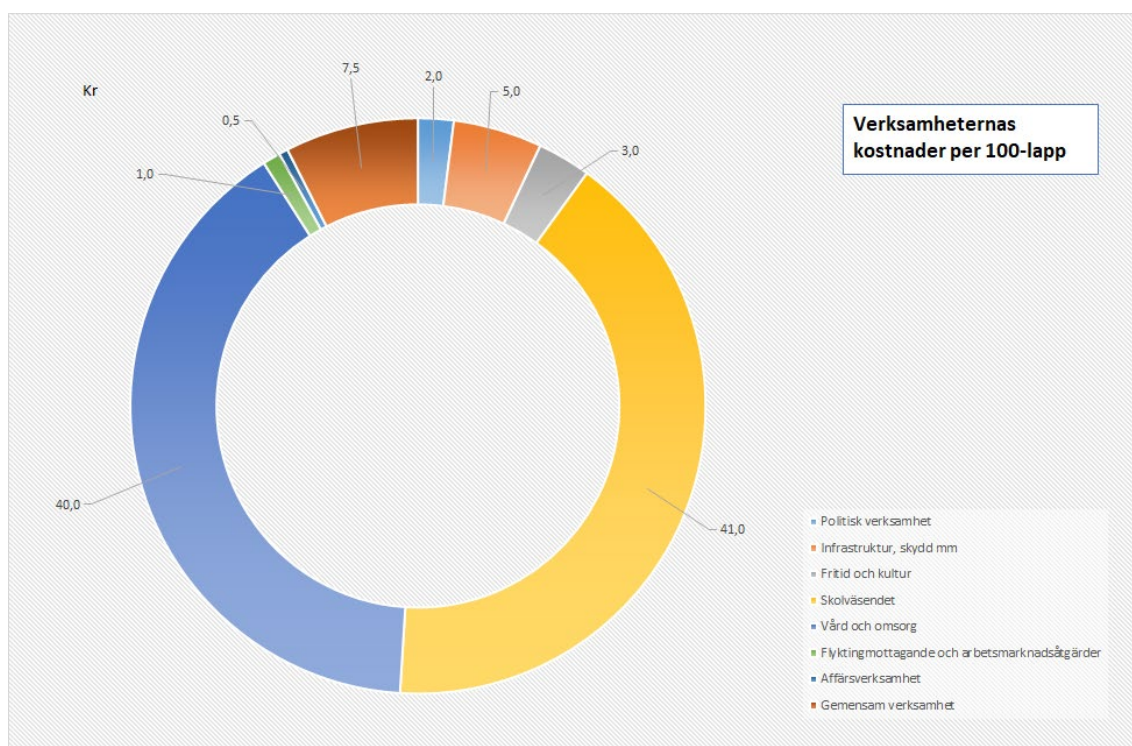
Avvikelse mot prognos i augusti

Kommunens resultat 2020 är 1,2 miljoner kronor sämre jämfört med prognosen i augusti. De främsta orsakerna till avvikelsen är ett bättre resultat på utbildningsnämnden (3 mnkr), på grund av att fler statsbidrag blev godkända än beräknat, färre elever på gymnasiet än vad som hade varit önskvärt och fortsatt återhållsam vikarieanskaffning. Augustiprognosen byggde på att pandemin skulle avta och verksamheterna återgå till ett normalläge.

Socialnämndens resultat visar en försämring på knappt 2,6 miljoner kronor jämfört med prognosen i augusti. Prognosen byggde liksom utbildningsnämnden på att verksamheterna skulle kunna återgå till ett normalläge under hösten.

Finansförvaltningen visar ett sämre resultat än prognos i augusti på knappt 2 miljoner kronor. Försämringen beror på att SKR:s decemberprognos visar ett sämre skatteutfall år 2020, jämfört med prognosen i augusti.

Budgeterade kostnader verksamhetsindelad

Investeringsredovisning

Investering	2020	2019	2018	2017
Förskolor	0	0	238	0
Skolfastigheter	744	3 939	1 167	3 563
Kommunala fastigheter	10 528	7 256	-244	2 686
Fritid	1 787	68	2 451	14 025
Gata/Park	2 738	2 278	1 506	3 349
VA-verksamhet	1 690	1 372	782	1 391
Övrigt	3 148	3 471	3 357	3 631
Summa investeringar	20 635	18 384	9 257	28 645

Kategori, Tkr	KF-anslag	Ombudg/TA	Totalt anslag	Utfall	Avvikelse
Förskolor	0	0	0	0	0
Skolfastigheter	3 150	70	3 220	744	2 476
Kommunala fastigheter	7 200	8 917	16 117	10 528	5 589
Fritid	1 800	400	2 200	1 787	413
Gata/Park	7 065	2 685	9 750	2 738	7 012
VA-verksamhet	1 800	44	1 844	1 690	154
Övrigt	4 450	133	4 583	3 148	1 435
Summa nettoinvesteringar	25 465	12 249	37 714	20 635	17 079

Investeringar

Årets nettoinvesteringar uppgick till 20,6 miljoner kronor, vilket är drygt 17 miljoner kronor lägre än fastställd investeringsram. Budgetavvikelsen beror på senarelagd bostadsexploatering, endast akuta åtgärder genomfördes av den planerade renoveringen av slangtornet på fastigheten Amiralen och de budgeterade IT inköpen kunde inte genomföras på grund av förseningar i leveranser. Skattefinansieringsgraden år 2020 uppgick till 89,5 procent.

Resultaträkning

Belopp i tkr	Budget Kommun- nen	Kommunen		Sammanställd redovis- ning	
	2020	2020	2019	2020	2019
Verksamhetens intäkter, not 1	91 079	83 611	90 320	130 618	119 962
Verksamhetens kostnader, not 2	-411 727	-412 567	-411 385	-443 184	-433 728
Avskrivningar, not 3	-14 857	-14 117	-14 253	-33 708	-28 985
Verksamhetens nettokostnader	-335 505	-343 073	-335 318	-346 274	-342 751
Skatteintäkter, not 4	242 981	238 412	243 333	238 412	243 333
generella statsbidrag och utjämning, not 4	98 844	108 255	94 454	108 255	94 454
Verksamhetens resultat	6 320	3 594	2 469	393	-4 964
Finansiella intäkter, not 5	500	602	480	332	235
Finansiella kostnader, not 5	-323	163	-1 020	-702	-1 998
<i>- Därav jämförelsestörande poster not 22</i>					
<i>Indexering medfinansiering E20</i>		519	-516	519	-516
<i>Ägarbidrag Essunga Bostäder AB</i>		0	-892		-892
<i>Nedskrivning av hyresfastighet</i>				-14 700	-9 500
Resultat efter finansiella poster	6 497	4 359	1 929	23	-6 728
Extraordinära intäkter	0	0	0	0	0
Extraordinära kostnader	0	0	0	0	0
Årets resultat, not 6	6 497	4 359	1 929	23	-6 728

Ekonomisk analys

Kommunens bruttokostnadsutveckling mellan åren 2020--2019 är 0,3 procent eller 1,1 miljoner kronor. Den låga kostnadsutvecklingen beror på en negativ kostnadsutveckling (-2,3 mnkr) avseende lönekostnader, minskade kostnader för konferenser och kurser (-1,8 mnkr) och köp av bemanningsföretag (-2 mnkr). Köp av verksamhet, (interkommunal ersättning 4,8 mnkr och institutionsvård 1,5 mnkr) har ökat med 10,5 procent, el, vatten och bränsle har minskat med 8,7 procent medan övriga kostnader är i paritet med kostnaderna föregående år.

Intäktsutvecklingen (exklusive skatteintäkter och generella statsbidrag) är minus 7,4 procent eller 6,7 miljoner kronor. De främsta orsakerna till intäktsminskningen är lägre statsbidrag inom Socialnämnden (ersättning för extratjänster och LASS-ersättning, 6,4 mnkr). Inom utbildningsnämnden har intäkterna minskat med knappt 2 miljoner kronor, det är främst statsbidrag från Skolverket. Nämnderna har fått ersättning för höga sjuklönekostnader på motsvarande 3,5 miljoner kronor.

Skatteintäkter

Slutavräkning 2019 och preliminär slutavräkning för 2020 års skatteintäkter uppgår till minus 5,4 miljoner kronor och innebär en negativ budgetavvikelse på 4,6 miljoner kronor. De minskade skatteintäkterna är en effekt av att Sverige gick in i en lågkonjunktur i slutet av år 2019 och effekter år 2020 på grund av den rådande Coronapandemin. För att kunna möta det förhållandevis stora skattetappet har kommunen fått extra tillskott under 2020 på sammanlagt 10,6 miljoner kronor.

Koncern

Koncernen redovisar ett resultat på 23 tusen kronor eller 0 procent. De främsta orsakerna till resultatet är kostnader av engångskaraktär.

Det kommunala bolaget, Essunga Bostäder AB, visar ett negativt resultat på drygt 9 miljoner kronor. Bolaget har fått skriva ner fastigheten "Snöbäret 2" från ett bokfört värde till marknadsvärde. Nedskrivningen uppgick till 14,7 miljoner kronor.

Stiftelsen Essunga Industrifastigheter visar ett positivt resultat på 4,7 miljoner kronor. Under sommaren 2020 såldes stiftelsens industrifastighet "Stallaholm 1:314", detta bidrog till det positiva resultatet.

Balansräkning

Belopp tkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2020	2019	2020	2019
TILLGÅNGAR				
Anläggningstillgångar				
Immateriella anläggningstillgångar, not 7	0	0	0	0
Materiella anläggningstillgångar, not 8	216 490	209 973	373 119	362 907
Mark byggnader och tekniska anläggningar	203 564	197 590	359 817	349 824
Maskiner och inventarier	12 926	12 383	13 302	13 084
Övriga materiella anläggningstillgångar				
Finansiella anläggningstillgångar, not 9	17 853	17 871	8 273	6 683
Summa anläggningstillgångar	234 343	227 844	381 392	369 591
Omsättningstillgångar				
Förråd och exploateringsfastigheter, not 10	1 408	1 606	1 624	1 890
Kortfristiga fordringar, not 11	27 782	28 715	39 383	35 897
Kortfristiga placeringar		0	0	0
Kassa, bank, not 12	26 180	17 111	35 733	25 136
Summa omsättningstillgångar	55 370	47 432	76 740	62 923
SUMMA TILLGÅNGAR	289 713	275 276	458 132	432 514
EGET KAPITAL AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER				
Eget kapital ing balans, not 13	189 762	187 833	192 842	193 881
Årets resultat, not 13	4 359	1 929	23	-6 728
Resultatutjämningsreserv	0	0	0	0
Övrigt eget kapital	398	0	13 007	5 689
Eget kapital utg balans	194 519	189 762	205 872	192 842
Avsättningar, not 14				
Avsättningar för pensioner	6 789	5 630	6 788	5 630
Övriga avsättningar	13 547	15 602	15 226	17 306
Summa avsättningar	20 336	21 232	22 014	22 936
Skulder				
Långfristiga skulder, not 15	6 645	5 874	152 869	147 605
Kortfristiga skulder, not 16	68 213	58 408	77 378	69 129
Summa skulder	74 858	64 282	230 246	216 734

SUMMA EGET KAPITAL AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	289 713	275 276	458 132	432 512
Borgensförbindelser, not 17	233 466	222 500	233 466	222 500
Ansvarsförbindelser, not 17	108 627	112 768	108 627	112 768
Summa förbindelser	342 093	335 268	342 093	335 268

Analys

Kommunens anläggningstillgångar har ökat med 3 procent och det beror på att kommunhuset har fräschats upp under året. För koncernen är förändringen i samma nivå det beror på att fastighetsbolaget har upprättat en ny bostadsfastighet och Stiftelsen har sålt sin industrifastighet.

Koncernens kassalikviditet har ökat med knappt 10 procentenheter på grund av försäljning av industrifastighet, och att kommunen har fått extra tillskott från staten i samband med pandemin. Kommunens kortfristiga skulder har ökat med 17 procent. Den relativt stora ökningen på kommunens kortfristiga skulder består av en uppbokning avseende slutavräkning skatter åren 2019 och 2020 på 5,2 miljoner kronor. Övriga kortfristiga skulder är bland annat högre belopp på förutbetalda statsbidrag från skolverket och att leverantörskostnader som är kopplade till investering på kommunhuset och betalas i januari 2021.

Kassaflödesanalys

Belopp tkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2020	2019	2020	2019
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN				
Årets resultat	4 359	1 929	-1 327	-8 835
Justering av- och nedskrivningar, not 18	14 117	14 253	34 658	28 985
Justering för övriga ej likvidpåverkande poster not 19	-676	-285	-676	569
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	17 800	15 897	32 655	20 719
Ökning/minskning kortfr fordringar	933	-3 182	1 977	-6 647
Ökning/minskning förråd och varulager	198	46	190	105
Ökning/minskning kortfr skulder	9 805	-2 163	5 612	2 417
Medel från löpande verksamhet	10 936	-5 299	7 779	-4 125
INVESTERINGSVERKSAMHET				
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-20 634	-18 385	-36 955	-33 813
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	0	0	6 811	0
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	0	2 327	0	2 327
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar	1 000	0	-1 008	-10

Medel från investeringsverksamhet	-20 634	-16 058	-30 152	-31 496
FINANSIERINGSVERKSAMHET				
Amortering av skuld netto	0	0	-11 044	-3 243
Nyupptagna lån	0	0	17 000	13 500
Ökning av långfristiga skulder	949	388	948	388
Minskning av långfristiga skulder	0	0	0	0
Ökning av långfristiga fordringar not 20	0	0	-1 600	0
Minskning av långfristiga fordringar, not 20	1 018	18	1 018	18
Erhållna ägartillskott				
Medel från finansieringsverksamhet	967	406	5 322	10 663
ÅRETS KASSAFLÖDE	9 069	-5 054	15 604	-4 239
Likvida medel vid årets början*	17 111	22 165	20 130	29 376
Likvida medel vid årets slut	26 180	17 111	35 734	25 137

Likvida medel vid årets början är justerat på grund av att Essunga Bostäder har flyttat checkkredit 5005 tkr från kassa bank till kortfristiga fordringar år 2020

Nothänvisning

1 Verksamhetens intäkter tkr

Tkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2020	2019	2020	2019
Försäljningsintäkter	4 164	4 952	4 094	4 952
Taxor och avgifter	20 729	20 682	17 445	20 010
Hyror och arrenden	7 176	7 469	52 356	28 225
Bidrag	47 010	53 687	47 010	52 595
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	4 333	3 113	4 333	-1 171
Övriga intäkter	199	417	5 380	15 351
Summa verksamhetens intäkter	83 611	90 320	130 618	119 962

2 Verksamhetens kostnader tkr

Tkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2020	2019	2020	2019
Personalkostnader	256 255	258 058	265 548	267 289
Pensionskostnader	16 992	17 814	16 992	17 814
Anläggnings- och underhålls-material	911	1 169	25 218	18 160
Lämnade bidrag	13 138	13 376	13 138	12 284
Köp av huvudverksamhet	60 191	54 472	60 191	54 472
Lokal- och markhyror	14 401	14 355	11 965	12 190
Hyra/leasing av anläggningstillgångar	2 659	2 530	2 659	2 530
Bränsle, energi och vatten	5 811	6 367	5 811	10 694
Övriga tjänster	21 194	22 395	21 194	18 111
Övriga kostnader	21 015	20 849	20 468	20 184
Summa verksamhetens kostnader	412 567	411 385	443 184	433 728

3 Avskrivningar tkr

Tkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2020	2019	2020	2019
Fastigheter och anläggningar	11 144	11 453	30 735	26 185
Maskiner och inventarier	2 973	2 800	2 973	2 800
Summa avskrivningar	14 117	14 253	33 708	28 985

4 Skatter bidrag och utjämning tkr

Tkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2020	2019	2020	2019
Kommunalskatteintäkter				
Preliminära skatteintäkter	243 837	245 636	243 837	245 636
Slutavräkning föregående år	-1 384	135	-1 384	135
Prel slutavräkning innevarande år	-4 041	-2 439	-4 041	-2 439
Summa skatteintäkter	238 412	243 332	238 412	243 332
Bidrag och utjämning				
Inkomstutjämningsbidrag	73 893	70 973	73 893	70 973
Strukturbidrag	0	0	0	0
Kostnadsutjämningsbidrag/avgift	3 170	3 550	3 170	3 550
Generella bidrag	11 701	2 119	11 701	2 119
Regleringsbidrag	5 785	3 982	5 785	3 982
LSS-utjämning	1 584	2 475	1 584	2 475
Kommunal fastighetsavgift	12 123	11 355	12 123	11 355
Summa bidrag och utjämning	108 255	94 454	108 255	94 454
Summa skatteintäkter, bidrag och utjämning	346 667	337 786	346 667	337 786

5 Finansiella kostnader och intäkter tkr

Tkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2020	2019	2020	2019
Finansiella intäkter				
Utdelning	69	98	69	104
Ränteintäkter, räntebidrag	109	75	175	131
Övriga finansiella intäkter	424	307	88	0
Summa finansiella intäkter	602	480	332	235
Finansiella kostnader				
Räntekostnader	-15	-300	-1 216	-1 585
Förlust vid avyttring av fin anl tillg	-65	0	-65	0
Ränte- och basbeloppsuppräkningspensionsavsättning	-168	-132	-168	-132
Övriga finansiella kostnader	411	-588	747	-281
Summa finansiella kostnader	163	-1 020	-702	-1 998
Summa finansnetto	765	-540	-370	-1 763

6 Avstämning årets resultat mot balanskravet tkr

Tkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2020	2019	2020	2019
Årets resultat	4 359	1 929	-44	-6 728
Avgår samtliga realisationsvinster	-200	-70	-200	-70
Avgår avsättning till resultatutjämningsfond	0	0	0	-70
Årets resultat enligt balanskravet	4 159	1 859	-244	-6 868

7 Immateriella anläggningstillgångar

Tkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2020	2019	2020	2019
Immateriella anläggningar				
Ingående anskaffningsvärden	3 709	3 709	3 709	3 709
Justering anskaffningsvärde	0	0	0	0
Nedskrivningar		0		0
Årets investeringsutgifter	0	0	0	0
Årets investeringsinkomster	0	0	0	0
Försäljningar/utrangeringar	0	0	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	3 709	3 709	3 709	3 709
Avskrivningar				
Ingående avskrivningar	3 709	3 709	3 709	3 709
Utrangeringar	0	0	0	0
Årets avskrivningar	0	0	0	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	3 709	3 709	3 709	3 709
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	0	0	0	0

8. Materiella anläggningstillgångar tkr

Tkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2020	2019	2020	2019
Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Ingående anskaffningsvärden	399 522	385 206	592 240	578 923
Justering anskaffningsvärde	0	0	14 726	9 500
Nedskrivningar	0	0	-14 726	-9 500
Årets investeringsutgifter	17 262	14 440	47 929	15 106
Årets investeringsinkomster	-144	-124	-144	-124
Försäljningar/utrangeringar	0		-8 457	-1 665
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	416 640	399 522	631 568	592 240
Avskrivningar				
Ingående avskrivningar	201 932	190 478	257 336	241 702
Utrangeringar	0	0	-222	-810
Årets avskrivningar	11 144	11 454	15 210	16 444
Utgående ackumulerade avskrivningar	213 076	201 932	272 324	257 336
Ingående planenliga restvärden	197 590	194 728	334 904	337 221
Utgående planenliga restvärden	203 564	197 590	359 244	334 904
Inventarier och maskiner				
Ingående anskaffningsvärden	61 071	57 001	64 838	60 933
Årets investeringsutgifter	3 514	4 270	3 514	4 270
Årets investeringsinkomster	0	-200	0	-200
Försäljningar/utrangeringar	-2 189	0	-2 410	-165
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	62 396	61 071	65 942	64 838
Avskrivningar				
Ingående avskrivningar	48 688	45 887	51 753	48 878
Utrangeringar	-2 189	0	-2 189	-165
Årets avskrivningar	2 973	2 801	3 078	3 040
Utgående värde	49 472	48 688	52 642	51 753
Ingående planenliga restvärden	12 384	11 114	13 085	12 055
Utgående planenliga restvärden	12 925	12 384	13 300	13 085
Pågående nyanläggningar				

	Kommunen		Sammanställd redovisning	
Ingående anskaffningsvärde	0	0	14 921	158,6
Inköp	0	0	-14 346	14 762
Redovisat värde	0	0	575	14 920,6
Summa anläggningstillgångar	216 488	209 974	373 119	362 910
Genomsnittlig avskrivningstid	2 020	2 019	2 020	2 019
Mark, konst	>99	0	>99	0
Byggnader, tekniska anläggningar	33	33	40	40
Maskiner och inventarier	8	8	8	8

9 Finansiella anläggningstillgångar tkr

	Kommunen		Sammanställd redovisning	
Tkr	2020	2019	2020	2019
Aktier och andelar				
Naturgaskonsortiet i Skaraborg AB	3	3	3	3
Nossebro Energi Värme AB	0	0	0	0
Essunga Bostäder AB	11 000	11 000	0	0
Kommuninvest	5 957	4 958	5 957	4 958
Förenade småkommuners Försäkringsbolag AB	0	0	0	0
Kommunassurans syd	379	379	379	379
SKL företag AB (Inera)	43	43	43	43
Grundfondskapital i Stiftelsen Essunga Industrier	300	300	0	0
Övrigt		0	121	112
Summa aktier och andelar	17 682	16 682	6 503	5 494
Långfristiga fordringar				
Kommuninvest	0	1 000	1 600	1 000
Essunga Ryttnarörening	171	189	170	189
Summa långfristiga fordringar	171	1 189	1 770	1 189
Summa finansiella anläggningstillgångar	17 853	17 871	8 273	6 683

10 Förråd och exploateringsfastigheter tkr

Tkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2020	2019	2020	2019
Förråd	0	0	216	284
Exploateringsfastigheter	1 408	1 606	1 408	1 606
Summa	1 408	1 606	1 624	1 890

11 Kortfristiga fordringar tkr

Tkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2020	2019	2020	2019
Kundfordringar	791	2 756	1 008	5 732
Statsbidragsfordringar	0	0	0	0
Skattefordringar	8 664	7 647	8 673	7 647
Förutbetalda kostnader/upp- lupna intäkter	17 124	17 259	18 828	20 866
Övriga kortfristiga fordringar	1 203	1 053	10 875	1 652
Summa kortfristiga fordringar	27 782	28 715	39 383	35 897

12 Kassa bank tkr

Tkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2020	2019	2020	2019
Kassa	49	42	49	42
Plusgiro	635	280	635	280
Bank	25 496	16 789	35 049	24 814
Summa	26 180	17 111	35 733	25 136

13 Eget kapital tkr

Tkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2020	2019	2020	2019
Eget kapital ing balans	189 762	187 832	192 842	193 881
Årets resultat	4 359	1 929	-44	-6 728
Resultatutjämningsreserv	0	0	0	0
Övrigt eget kapital	399		399	0
Uppskrivningsfond	0	0	20 216	5 370
Obeskattade reserver			982	
Balanserad vinst/förlust	0	0	-8 523	319
Eget kapital utg balans	194 520	189 762	205 872	192 842

14 Avsättningar tkr

Tkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2020	2019	2020	2019
Avsatt till pensioner				
Ingående avsättning	5 118	4 119	5 118	4 119
Avsatt pensioner	444	-99	444	-99
Sänkning av diskonteringsrätan		0	0	0
Intjänad PA-KL	0	791	0	791
Intjänad förmånsbest ålderspension		6	0	6
Ränte- och basbeloppsuppräknin	135	110	135	110
Förändrad löneskatt	140	195	140	195
Nya efterlevandepensioner		0	0	0
Övrig post		-4	0	-4
Avsättning övriga pensioner	5 837	5 118	5 837	5 118
Avsatt till pensioner ÖK-SAP				
Ingående avsättning	153	583	153	583
Ränte- och basbeloppsuppräknin	33	13	33	13
Utbetalning ÖK-SAK	0	-360	0	-360
Övriga pensioner	320	0	320	0
Arbetstagare som pensionerats		0	0	0
Löneskatt	85	-84	85	-84
Övrig post		1	0	1
Summa avsatt till pensioner ÖK-SAP	591	153	591	153
Avsatt till pensioner, förtroendevalda	360	271	360	271
Avsatt til pensioner	0	72	0	72
Löneskatt	0	17	0	17
Summa	360	360	360	360
Utgående avsättning pensioner	6 788	5 631	6 788	5 630
Aktualitetsgrad		98 %		98 %
Övriga avsättningar				
Ingående avsättning	15 602	16 393	15 602	16 393
<i>Varav avsättning E20</i>	<i>11 094</i>	<i>12 604</i>	<i>11 094</i>	<i>12 604</i>
<i>Varav avsättning Deponi</i>	<i>1 153</i>	<i>1 698</i>	<i>1 153</i>	<i>1 698</i>
<i>Varav avsättning Bäresbergstipp</i>	<i>1 300</i>	<i>1 300</i>	<i>1 300</i>	<i>1 300</i>
Uppskjuten skatteskuld EB			1 679	1 704

	Kommunen		Sammanställd redovisning	
Årets avsättning E20	-519	516	-519	516
Årets avsättning deponi	0	0	0	0
Årets avsättning Tippen Bäreberg	0	0	0	0
Årets kostnad E20	-991	0	-991	
Årets kostnad för stängning av deponi	-545	-1 307	-545	-1 307
Årets kostnad Tippen Bäreberg	0	0	0	0
Utgående övriga avsättningar	13 547	15 602	15 226	17 306
Summa avsättningar	20 335	21 233	22 014	22 936

15 Långfristiga skulder tkr

Tkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2020	2019	2020	2019
Lån i banker och kreditinstitut				
Ingående balans	0	0	139 507	131 474
Ökade skulder under året	0	0	17 000	13 500
Årets amortering	0	0	-10 282	-3 244
Summa lån i kreditinstitut	0	0	146 225	141 730
Förutbetalda intäkter som regleras över flera år				
Ingående balans	5 874	5 639	5 874	5 639
Investeringsbidrag	0	0	0	0
Upplösning av investeringsbidrag	-45	-45	-45	-45
Gatukostnadsersättningar	0	0	0	0
Upplösning av gatukostnadsersättningar	-399	-14	-399	-14
Anslutningsavgifter VA	1 347	387	1 347	388
Upplösning av anslutningsavgifter VA	-133	-92	-133	-92
Summa förutbetalda intäkter	6 644	5 874	6 644	5 875
Summa långfristiga skulder	6 644	5 874	152 869	147 605

16 Kortfristiga skulder tkr

Tkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2020	2019	2020	2019
Leverantörsskulder	11 288	11 444	12 987	17 248
Momsskuld	0	544	0	663
Personalens skatter och avgifter	9 616	8 898	9 716	8 998
Semesterlöneskuld och okompenserad övertid	17 850	15 702	17 850	15 702
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	29 095	21 405	31 874	23 315
Övriga kortfristiga skulder	365	416	4 952	3 203
Summa kortfristiga skulder	68 213	58 408	77 378	69 129

17 Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser

	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2 020	2 019	2 020	2 019
Borgensförbindelser				
- Essunga Bostäder AB	149 048	134 421	-	-
- Stiftelsen Essunga Industrier	0	9 671	-	-
- Riksbyggens kooperativa hyresrättsförening Essunga	84 414	78 386	84 414	78 386
- Egna hem och småhus	4	13	4	13
Summa borgensförbindelser	233 466	222 491	84 418	78 399
Pensionsavsättningar inom linjen				
Särskild löneskatt	87 419	90 752	87 419	90 752
	21 208	22 016	21 208	22 016
Summa pensionsavsättningar	108 627	112 768	108 627	112 768

18 Justering av rörelsekapitalets förändring

Tkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2020	2019	2020	2019
Avskrivningar	14 117	14 253	34 658	28 985
Realisationsvinst fastighetsförsäljning	0	0	0	0
Realisationsförlust fastighetsförsäljning	0	0	0	0
Justering för av- och nedskrivningar	14 117	14 253	34 658	28 985

19 Justering för övriga ej likvidpåverkande poster

Tkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2020	2019	2020	2019
Avskr ersättningar	-178	-151	-178	-151
Justering reaförlust	0	0	0	0
Övriga justeringar	398	0	398	0
Övriga avsättningar	-2 054	-791	-2 054	-791
Pensionsskuld förändring	1 158	658	1 158	658
Justering för övriga ej likvidpåverkande poster	-676	-285	-676	-285

20 Ökning/minskning av långfristiga fordringar

Tkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2020	2019	2020	2019
Reversfordran Bala fastighets AB	0	0	-1 600	0
Essunga ryttaförening	18	18	18	18
Summa minskning av långfristiga fordringar	18	18	-1 582	18

Räkenskapsrevision

Tkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2020	2019	2020	2019
Arvode	22	12	22	12
Konsultkostnader	187	126	268	207
Summa	209	138	290	219

Not 22 Jämförelsestörande poster

Tkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2020	2019	2020	2019
Index E20	519	-516	519	-516
Nedskrivning fastighet			-14 700	-9 500
Ägarbidrag Essunga Bostäder		-892		-892
Summa	519	-1 408	-14 181	-10 908

Redovisningsprinciper

Allmänt

Riksdagen beslutade den 16 maj 2018 om en ny kommunal bokförings- och redovisningslag (2018:597). Lagen trädde i kraft 1 januari 2019 och gäller från och med räkenskapsår 2019.

Essunga kommun följer den kommunala bokförings- och redovisningslagen och de rekommendationer som lämnats av RKR med vissa nedan redovisade undantag. Här kommenteras också vissa andra tillämpade redovisningsprinciper.

Intäkter

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKR:s decemberprognos i enlighet med rekommendation RKR R2.

Övriga intäkter

Investeringsbidrag, anslutningsavgifter och gatukostnadsersättningar tas från och med 2013 upp som en förutbetalad intäkt och redovisas bland långfristiga skulder och periodiseras över anläggningstillgångens nyttjandeperiod.

Tidigare uppbokade gatukostnadsanslutningar har i sin helhet redovisats mot eget kapital under år 2020.

Semesterlöneskuld

En förändring av semesterlöneskulden bokförs med automatik varje månad utifrån uppgifter från lönesystemet. Vid varje årsskifte görs en avstämning mellan löne- och ekonomisystemet. Eventuell differens justeras i ekonomisystemet.

Pensionsskuld

Kommunens pensionsskuld redovisas enligt ”blandmodellen”, vilket innebär att all pension som intjänats före 1998 inte tas upp som avsättning, utan redovisas som ansvarsförbindelse inom linjen. Inom linjen tas också upp framtida förväntad särskild löneskatt. Utbetalningar avseende pensionsförmåner som intjänats före år 1998 redovisas som kostnad i resultaträkningen.

Pensionsförmåner intjänade från och med år 1998 redovisas som en kostnad i resultaträkningen och en avsättning i balansräkningen. Under avsättningar reserveras också särskild löneskatt motsvarande 24,26 procent av upptagen pensionsavsättning. Beräkningar av kommunens pensionsåtaganden bygger på de förutsättningar som anges i RIPS 19.

Leasing

De leasingavtal kommunen har tecknat klassificeras som operationella leasingavtal och omfattar högst 3 år. Kommunens samtliga leasingavtal redovisas som hyresavtal. Kommunen följer inte

RKR:s rekommendation 13.2 då hyresavtal inte redovisas enligt denna rekommendation. Processen att göra om befintliga hyresavtal till finansiell leasing är tung och resurskrävande.

Anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar har i balansräkningen upptagits till anskaffningsvärdet efter avdrag för ackumulerade avskrivningar.

De investeringar som aktiverats som anläggningstillgångar har i huvudsak haft ett anskaffningsvärde på lägst 0,5 prisbasbelopp och en livslängd på minst 3 år.

Avskrivningar

Avskrivning av materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärdet. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs emellertid inga avskrivningar. Avskrivningen påbörjas när tillgången tas i anspråk.

Kommunen har under år 2015 börjat tillämpa RKR:s rekommendation 11.4 om komponentavskrivning.

Avskrivningstider

Nedan följer några exempel på Komponentavskrivningstider

- Stomme 60 år
- Fasader 40 år
- Fönster, dörrar, sanitet 30 år
- Gator och vägar Huvudväg/övrig väg 15/30 år
- Matarledning vatten, 50 år
- Distributionsnät, 30 år
- övrigt 20, 15 och 10 år

För Investeringar utförda före år 2015 tillämpas normalt följande avskrivningstider i kommunen.

- Verksamhetsfastigheter: 25-33 år
- Fritidsanläggningar och enklare fastigheter: 20 år
- Rörledningar: 50 år
- Bilar, maskiner och inventarier: 5-15 år
- Datorer: 3 år

Bedömd genomsnittlig nyttjandetid investeringar

RKR R4 Materiella anläggningstillgångar

Av 9 kap. 9 § LKBR framgår att en upplysning ska lämnas om bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod för varje post som tas upp som materiell anläggningstillgång.

Den genomsnittliga nyttjandetiden för investeringar bedöms uppgå till:

- Mark, konst ingen avskrivning
- Byggnader, tekniska anläggningar 33 år
- Maskiner och inventarier, 8 år

Avsättningar

Avsättningar för deponi har tagits upp till det belopp som bedöms krävas för det slutliga återställandet. Arbetet med återställandet är slutfört och rapporterat till Länsstyrelsen. En återrapportering från Länsstyren kvarstår.

Avsättning finansiering av ombyggnation E20 är en engångsavsättning och är beräknad utifrån

en fördelningsmodell där regering, region och kommuner är medfinansierare. En första delbetalning till projektet har skett under år 2020 och betalningsplanen sträcker sig fram till år 2025. Projektering pågår och genomförandet av sträckan som Essunga kommun berörs av kommer att ske någon gång efter år 2020. Indexreglering för åren 2014--2020 har gjorts utifrån uppgifter från trafikverket Region Väst.

Avsättning för täckning av slamtippen i Bäreberg kommer att ske successivt. Det finns en plan för täckningsarbetet, kommunen inväntar godkännande och tidplan från Länsstyrelsen. Hittills har kommunen satt av 1,3 miljoner kronor.

Sammanställd redovisning

Redovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Förvärvsmetoden innebär att det egna kapitalet som förvärvats vid anskaffningstillfället har eliminerats. Elimineringen har i allt väsentligt gjorts för interna mellanhavanden mellan kommun och respektive företag. Sålunda har andelsinnehav, interna lån samt interna fordringar och skulder bortjusterats.

Vid upprättandet av den sammanställda redovisningen har kommunens redovisningsprinciper varit vägledande.

I den sammanställda redovisningen ingår Essunga kommun, Stiftelsen Essunga Industrier och det helägda bolaget Essunga Bostäder AB.

Kommunala bolag, stiftelser, gemensam nämnd och kommunalförbund

Essunga Bostäder AB

Verksamhetens utveckling

Essunga Bostäder AB uppförde under 2020 ett så kallat SABO Kombohus med två våningar innehållandes totalt 16 lägenheter, i form av 1:or och 2:or, på 35 kvm respektive 45 kvm. Arbetena startade i september 2019 och inflyttning ägde rum vid månadskiftet juli/ augusti 2020. Huset har adress Forsgatan 3. Totalrenovering av fastighet Gullregnet 10 i samarbete med SBO (Statens Bostads Omvandlingsbolag) startades under 2019. Fastigheten färdigställdes i oktober 2020 och är ett 65+ boende, vilket innebär att för att kunna hyra en lägenhet i fastigheten måste den som står på hyreskontraktet vara 65 år eller äldre. I huset finns totalt 14 lägenheter på tre våningsplan med hiss. Lägenheterna har antingen egen uteplats eller balkong. Lägenhetsstorlekarna i denna fastighet är 1, 2 och 3 rum och kök. Huset är placerat centralt i Nossebro med ny adress Hagagatan 18.

Den 5 januari 2020 drabbades bolaget av en brand, i fastighet Kajan 13 med adress Spannmålgatan 5A-B i Nossebro. Samtliga hyresgäster i de 13 lägenheterna kunde evakueras snabbt och effektivt, då personal från både bolaget samt Räddningstjänst var snabbt på plats. Fyra av lägenheterna blev totalt utbrända och övriga nio blev kraftigt vattenskadade efter långvarig brandbekämpning. Man fann temporärt boende till samtliga boende genom olika lokala lösningar. I dialog med bolagets försäkringsbolag påbörjades en saneringsprocess samt samtal om hur bolaget skulle hantera situationen framleddes, vilket resulterade i beslutet att riva fastigheten.

I samband med förändringar inom Samhällsbyggnadssektorn, övergick ett större fastighetsägaransvar gällande kommunala fastigheter till Essunga Bostäder AB. Förändringen innebär att både förvaltning av kommunala lokaler samt ansvar för kommande investeringar hanteras av Essunga Bostäder AB.

Bolagets VD har medverkat i att ta fram nya riktlinjer gällande kommunens bostadsförslingsprogram, vilken är ute på remiss första kvartalet 2021.

Essunga kommun har i sin ägarroll tagit fram samt beslutat om nytt ägardirektiv för Essunga Bostäder AB. En delegation från bolaget har medverkat i framtagandet.

Styrelsen har arbetat fram och antaget en ny affärsplan för åren 2021 – 2023.

Resultat

Resultatrapport	2020	2019
Rörelsens intäkter		
Nettoomsättning	45 180 188,30	37 493 484,12
Rörelsens sidointäkter	3 512 124,00	382 254,81
	48 692 312,30	37 875 738,93
Rörelsens kostnader		
Kostnader för fastighetsförvaltning	-27 621 534,88	-22 449 578,77
Övriga externa kostnader	-2 577 771,14	-2 616 907,78
Personalkostnader	-9 292 766,09	-9 231 273,47
Avskrivn/nedskrivn av materiella anl tillgångar	-19 591 115,00	-13 562 180,00
Övriga rörelsekostnader	-949 268,00	-
	-60 032 455,11	-47 859 940,02
Rörelseresultat	-11 340 142,81	-9 984 201,09
Resultat från finansiella poster		
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	61 010,17	55 778,50
Räntekostnader och liknande resultatposter	-1 111 903,68	-1 102 410,65
	-1 050 893,51	-1 046 632,15
Resultat efter finansiella poster	-12 391 036,32	-11 030 833,24
Skatter		
Skatt på årets resultat	3 314 639,00	2 106 982,00
Årets resultat	-9 076 397,32	-8 923 851,24

Analys

I början av året brandskadades fastigheten Kajan 13 och efter diskussion med försäkringsbolaget beslöts det att riva fastigheten vilket gjordes under våren/sommaren. Under hösten inträffade även en brandskada på Torggatan 6 där två lägenheter och trapphuset brandskadades och två lägenheter fick vattenskador. Strax innan årets slut fick vi en vattenläcka på Forsgatan i en lägenhet som spred sig till närliggande lägenheter.

Sommaren 2020 togs den nybyggda fastighet Snöbäret 2 i bruk. I och med att bolaget redovisar enligt K3 fick fastighet skrivas ned med 14,7 miljoner vilket påverkar resultatet negativt.

Under hösten var Gullregnet 10 färdigrenoverat och hyresgäster kunde flytta in. Det är ett 65+ boende där den som står på kontraktet måste vara 65 år eller äldre. Bolaget blockhyr och förvaltar fastigheten som nu Statens Bostadsomvandlings AB äger.

2020-års förhandling gällande hyror resulterade i en överenskommelse på 2,45 procent i hyreshöjning för lägenheter med varmhyra samt 2,2 procent för lägenheter med kallhyra, undantaget fastigheterna Undantaget är Åsikten och Utsikten som fick en hyreshöjning på 1,45 procent.

Under året har bolaget fortsatt med underhåll och investeringar och har i några av fastigheterna

renoverat tvättstuga, cykelrum och bytt låssystem. Vi har pågående arbete med balkongbeklädnad, ventilation och utemiljö.

Vid årets slut låg hyres-/kundfordringarna på 246 365 kronor varav 213 000 var osäkra. Visma Financial Solutions sköter hanteringen från påminnelse till krav och eventuell avhysning.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Hyresförhandlingen har påverkat intäkterna positivt. Framförhandlade boinflytandemedel landade på 8 900 kronor samt inga nya verksamhetsmedel för 2020 begärdes från Hyresgästföreningens sida.

Bolaget arbetar med strategier för standardhöjande åtgärder i samband med renoveringar, samt med att se över hantering av tillvalserbjudanden. Detta sker i samverkan med nästan samtliga kommunala bolag inom region BÄSK (Bohuslän – Älvsborg – Skaraborg).

2020 års lönerrevision gäller från den 1 december 2020 med en pott om 828 kronor och den 1 maj 2022 med en pott om 682 kronor. Avtalet gäller från den 1 december 2020 till och med den 30 april 2023, det vill säga under 29 månader. Avtalets totala värde är 5,4 procent och inkluderar en avräkning om 0,09 procent för ökade pensionskostnader.

Under 2020 har vi haft en oroväckande höjning av hyresskulder till oss. Nivån på hyresskulderna har varit uppe på en nivå motsvarande 466 000 kronor där ett fåtal hyresgäster har stått för en stor del. Nivån har lyckats pressas ned till hälften vid årets slut men även detta är en tung ekonomiskt börda att bära. Därför fortsätter vi på den framtagna modellen för att komma ned till en mer godtagbar kostnadsnivå.

2020 började med den dramatiska branden på Spannmålgatan och den tillsammans med andra bränder, bland annat på Torggatan under hösten har inneburit både en belastning på ekonomin samt organisationen. Bränder tillsammans med en del stora vattenskador har rent konkret inneburit av vår självrisk har höjts inför 2021 till fem basbelopp mot tidigare ett basbelopp. I ett fall saknades hemförsäkring hos en hyresgäst i av de drabbade fastigheterna, vilket resulterade i en ekonomisk belastning hos fastighetsägaren.

Väsentliga personalförhållanden

Företaget administreras av en heltidsanställd VD, heltidsanställd controller och en heltidsanställd koordinator. En heltidsanställd drifttekniker arbetar över hela bostadsbeståndet med det planerade underhåll och reparationer samt arbetsledning av den dagliga driften. Utöver dessa tjänster finns tjänster inom fastighet – hantverkare samt lokalvård.

Under 2020 hade vi en pensionsavgång.

Arbetet med det Systematiska Arbetsmiljö Arbetet (SAM) har fortsatt utifrån framtagna planering. Detta i form av utveckling av arbetsmiljöronder och medarbetarsamtal,

Övriga personalförhållanden under 2020:

- hälsundersökning av samtlig personal,
- erbjudande om testning av coronavirus,
- värdegrundsarbete,
- ytterligare en deltidstrandman på bolaget (totalt tre stycken),
- utbildning i ergonomi

Förväntad utveckling

Ett avtal tecknat med Nossebro Energi, angående nyinstallation av fibernät inom hela Essunga Bostäder AB:s bestånd. Projektet ska vara färdigställt i december 2021. Med anledning av coronapandemin har projektet under vissa delar av 2020 varit tvunget att stanna upp.

Våren 2013 togs en åtgärdsplan fram med den nya underhållsplanen som grund. Planen startade hösten 2013 och fram till dags datum har ca 70 procent av det tunga underhållet genomförts. Det är bolagets förhoppning att kunna hålla tempo i det planerade underhållet och under de närmaste åren kunna beta av de resterande 30 procenten. Detta kräver dock en ökad förståelse

från vår motpart vid kommande hyresförhandlingar.

Under senare år har bolaget haft stora omflyttningskostnader gällande 4 rum och kök på Haggatan 17, även kallat Utsikten. Med anledning av detta har en hyressättningsstrategi beslutats att gälla de kommande tre åren, för att se om detta kan minska omflyttningskostnaderna i aktuell fastighet.

En marknadsvärdering genomfördes under senhösten 2020 gällande hela beståndet och varje enskild fastighet. Med denna som grund har bolagets styrelse beslutat att via mäklare stämna av marknadens intresse av att köpa en del av beståndet. Syftet är att på så sätt kunna finansiera delar av nyproduktionskostnaden vid uppförande av nya fastigheter inom målet i den nya affärsplanen 2021 – 2023 som ligger på 45 nya bostäder till 2023. Målet har i sin tur en stark koppling till Essunga kommuns vision att man skall vara drygt 10 000 kommuninnevånare år 2040.

Digitaliseringen har under rådande omständigheter tagit ett stort kliv framåt i form av bland annat ökad kommunikation via bolagets hemsida.

Detta ställer i sin tur större krav på en ökad tillgänglighet och bolaget har utifrån det så kallade WEB-direktivet från EU, sett över vilka brister som finns att ta tag i gällande detta. En första kartläggning är gjord och bolaget har för avsikt att de kommande åren dels jobba bort det påtalade bristerna och samtidigt utveckla hemsidan och öka dess nyttjandegrad.

I slutet av året genomfördes en NKI undersökning (Nöjd Kund Index) vilket är en del i det nya ägardirektivet. Målbilden är enligt ägardirektiv att andelen hyresgäster som är nöjda eller mycket nöjda ska uppgå till lägst 75 procent. Årets resultat landade på 84 procent. I undersökningen berördes ett flertal områden som till exempel trygghet, reparationer, fastigheten och tvättstugan. Resultatet och kommentarer från våra hyresgäster ligger till grund för framtida justeringar av de lång- och kortsiktiga underhållsplanerna.

Stiftelsen Essunga industrier

Stiftelsens ändamål

Stiftelsen har till ändamål att inom Essunga kommun tillhandahålla lokaler för industriproduktion, handel och hantverk. Stiftelsen har därvid att aktivt arbeta för att nya arbetstillfällen tillförs kommunen samt skapa goda förutsättningar för att befintliga arbeten kan bibehållas. Stiftelsen får inte driva verksamhet eller vidta åtgärder som inte är förenliga med Kommunallagens regler om kommunal kompetens.

Verksamhet

Stiftelsen har under året ägt och förvaltat fastigheten Essunga Stallaholm 1:314. Industribyggnaden, med en ursprunglig lokalyta om ca 5400 m², uppfördes 1994--95. Tillbyggnad skedde 2008 med en måleridel om ca 1300 m², vilket gav en total byggnadsyta om ca 6700 m².

Stiftelsen har haft ett hyresavtal med företaget Bala Agri AB under ett antal år, vilket sades upp under hösten 2019 för omförhandling alternativt försäljning. Det framkom efter dialog med befintlig hyresgäst att det från deras sida fanns en vilja att köpa aktuell fastighet. Efter värdering och några sittningar vid förhandlingsbordet kunde försäljning slutföras per den 16 juli 2020, med Bala Fastighet AB som köpare.

Med anledning av försäljningen påbörjade styrelsen diskussioner under hösten 2020, kring framtida planer som skulle kunna verkställas under 2021.

Resultat

Tkr	2020	2019	2018
Resultat	4 673	267	145

Under sommaren 2020 såldes fastigheten Essunga Stallaholm 1:314 efter att hyreskontraktet med Bala Agri AB hade sagts upp hösten 2019 för omförhandling alternativt försäljning. Det ekonomiska utfallet visar på en vinst med 4 673 tkr. Vid fastighetens försäljning löstes lånen och stiftelsens checkkredit avslutades. Styrelsen har lagt en finansstrategi för verksamhetsåret 2021.

Räddningsnämnden

Verksamhetsberättelse (sammanfattning)

Räddningsnämnden är Lidköping, Vara, Grästorp och Essunga kommuners gemensamma organ för uppgifter som gäller räddningstjänst, skydd mot olyckor som kan föranleda räddningsinsatser enligt lagen om skydd mot olyckor samt de uppgifter i övrigt som enligt lag skall fullgöras av den kommunala nämnd som svarar för räddningstjänsten

Nämndens uppdrag och verksamhet

- Räddningstjänst
- Tillsyn enligt lagen om skydd mot olyckor
- Tillstånd och tillsyn enligt lagen om brandfarlig och explosiv vara
- Rådgivning, information och brandskyddsutbildning
- Sotning och brandskyddskontroll
- Från och med 2016-07-01 arbete med säkerhetssamordning och krishantering

Viktiga händelser under året

- Stor påverkan på myndighetsutövning, extern utbildning mm på grund av Coronapandemin
- Räddningschef Fredrik Linusson slutade sin tjänst, Tf Räddningschef Joakim Ramåker
- Ny lagstiftning, Lagen om skydd mot olyckor antogs 2020-10-21 och leder till att ta fram ett nytt handlingsprogram
- Problematik med Pfas orsakat av övning med skum vid våra brandstationer är nu ett faktum. Förslag att mäta vid alla RVS stationer, varje kommun får ansvar för arbetet i sin kommun.
- Ny brandstation i Kvänum togs i drift

Ekonomi

Tkr	2020	2019	2018	2017	2016
Intäkter	43 600	34 300	29 500	27 200	25 000
Kostnader	-76 600	-63 900	-58 600	-54 800	-53 700
Nettokostnader	-33 000	-29 700	-29 100	-27 600	-28 700
Budgetavvikelse	-400	-1 300	-600	200	-1 500

Det ekonomiska resultatet för Räddningsnämnden visar ett underskott på knappt 400 tusen kronor. Den främsta orsaken till underskottet är minskade intäkter då externa utbildningar, myndighetsutövning med mera har fått ställas in på grund av Coronapandemin.

Kommunalförbundet Göliska IT

Kommunförbundet Göliska IT ägs av Essunga, Götene, Lidköping, Skara, Grästorp Vara kommun. Ägarandelen för Essunga kommun år 2020 är 7,4 procent och aktuell fördelningsnyckel är 5,7 procent.

Göliska IT levererar IT-drift till de sex kommunerna och flertalet kommunala bolag utifrån ett gemensamt IT-avtal. Verksamheten bedrivs som kommunalförbund, där medlemmarna enligt förbundsordningen har en ägarandel som motsvarar den relativa omfattningen kommunen köper verksamhet av förbundet.

Viktiga händelser under året

Under året har en utredning genomförts gällande styrformer och samverkansgrupper för kommunalförbundet. Utredningen resulterade i en rapport med förslag hur vi tillsammans kan förbättra styrning och samarbete. Två nya grupperingar ska sjasättas under 2021.

- Medlemssamråd Göliska IT
- Strategisk beställargrupp

Göliska står numer som avtalstecknare för de större verksamhetssystemen som upphandlas inom V6-kommunerna. Det innebär en förenklad hantering för både kunder och leverantörer och innebär sänkta tjänstepriser. Inför budget 2021 minskar kommunernas kostnader med cirka 500 tusen kronor per år.

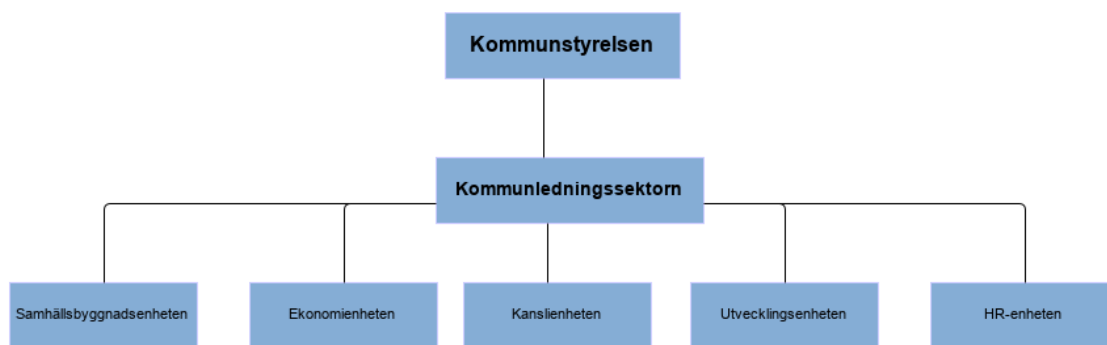
Ekonomi

Tkr	2020	2019	2018	2017
Intäkter	64 547	60 561	55 158	50 177
Kostnader	62 106	-59 001	-54 656	-47 813
Nettokostnader	2 441	1 560	502	2 364
Årets resultat	2 441	1 560	502	2 364

Årets resultat uppgår till 2,4 miljoner kronor. Intäkterna har jämfört med föregående år ökat med 6,4 procent. Ett antal nya tjänster som RPA-funktion (automatiserade processer) och tvåfaktorsnyckel bidrar till denna ökning.

Kostnaderna har ökat med 3,2 procent och kan härledas till personal- och licenskostnader. Det förbättrade resultatet beror främst på ökade intäkter och relativt låga personalkostnader.

Kommunstyrelse

Översikt över verksamhetens utveckling

Coronapandemin har under 2020 påverkat kommunledningssektorn på många sätt. Vissa utvecklingsfrågor har fått sättas på paus, medan andra har kunnat fortgå. En stor del av sektorns arbete har fått utföras på distans.

Pandemins påverkan på näringslivet i kommunen har varit påtaglig och bedöms fortsätta påverka framåt. Branscher har påverkats olika hårt, vissa företag har klarat sig bra medan andra har haft och har det fortsatt tufft. Kommunens arbete har inriktats på att stödja företagen i en utsatt situation. Detta genom att bland annat begränsa tillsynsverksamheten. Kommunen valde också att som julgåva till anställda ge ett presentkort för att stötta den lokala handeln.

I juni 2020 inrättades ett kommungemensamt kommunkansli. Kommunkansliet har under 2020 arbetat fram en ärendeberegningsprocess för att skapa en smidig och effektiv hantering av ärenden till våra politiska instanser. Ett stort omställningsarbete har även genomförts för att kunna genomföra digitala möten till följd av pandemin.

Nytt lednings- och styrningssystem har upprättats och beslutats i kommunfullmäktige.

Ett arbete med att förtydliga kommunstyrelsens roll att vara en lednings- och styrningsfunktion gentemot nämnderna har påbörjats.

Upphandling tjänstekoncession av Nossebrobadet med camping genomfördes under hösten. Då ingen lämnade intresse kommer kommunen driva bad och camping i egen regi.

Ny samhällsbyggnadschef har rekryterats och tillträdde i januari 2021.

Kommunfullmäktige fattade under hösten beslut om att överföra ansvaret för kultur- och fritid från utbildningsnämnden till kommunstyrelsen. Syftet med förändringen är att samla ansvaret för kultur- och fritidsfrågorna till en nämnd.

Måluppfyllelse

Område: Boende och befolkning

Stärka Essunga kommun som destination

Indikator: Ta fram ett evenemangsmaterial med tillhörande prislista för att genomföra event eller evenemang på marknadsområdet.

Kommentar: En evenemangsbroschyr för att attrahera utomstående arrangörer är framtagen och kan användas för marknadsföring, vilket innebär att målsättningen för planperioden är nådd. Ett arbete med att ta fram en säkerhetsplan för evenemang pågår. Under 2020 har även kommunens webbplats med turistinformation uppdaterats för att attrahera olika målgrupper att besöka kommunen.

Projektet "Träffpunkt Nossebro" har stärkt den digitala marknadsföringen av Nossebro som centralort och kommunen i stort. Projektet kommer att slutredovisas under 2021. Framåt bör kommunen arbeta för att ta fram en strategi som stärker kommunens besöksnäring.

Stärka kompetensförsörjningen

Indikator: Alla chefer har genomfört utbildningen inkluderande rekrytering (100 %)

Kommentar: Kick off är ett projekt på tre terminer där arbetsplatser ges möjlighet att arbeta för breddad fördomsfri rekrytering med chefer och för inkluderande arbetsplatser med medarbetare. Samtliga chefer i kommunen har genomgått utbildningen och inom några enheter har även medarbetare deltagit i projektet. Projektet är förlängt och kommer att pågå även under första kvartalet 2021. Målvärdet bedöms vara uppfyllt då samtliga chefer varit med i projektet.

Indikator: Uppföljning av anställningstid för nyanställda.

Kommentar: Uppföljning av anställningstid för nyanställda sker i normalfall löpande, men i och med coronapandemin har detta inte kunnat prioriteras. I samband med att en anställning avslutas ansvarar varje chef för att avslutningssamtal sker.

Indikator: Upplevelse bland chefer kring möjligheten att "rekrytera rätt" (undersöks genom egen enkät).

Kommentar: Under 2020 genomfördes stickprov med muntliga intervjuer, istället för en skriftlig enkät. Utfallet av dessa genomförda intervjuer har varit positivt. De tillfrågade cheferna har en positiv upplevelse kring materialet och upplever ett gott utfall av genomförda rekryteringar. I samband med rekryteringar har vi också fått positiv feedback från intervjukandidater att vår rekryteringsprocess upplevs som välfungerande och professionell. I förlängningen stärker detta vårt mål att vara en attraktiv arbetsgivare.

Indikator: Anställda på heltid, andel (> 62 %)

Kommentar: Andelen uppgår till 66 procent, vilket innebär att målet för perioden är uppnått. Arbetet med heltidsfrågan har bromsats upp till följd av coronapandemin. Förhoppningen är att det kommer finnas bättre förutsättningar att jobba med frågan under 2021. Under 2020 genomfördes stickprov med muntliga intervjuer, istället för en skriftlig enkät.

Indikator: Arbetande på heltid, andel (> 44 %)

Kommentar: Andelen arbetande på heltid uppgår till 45 procent, vilket innebär att målet för perioden är uppnått.

En varumärkesstrategi som stärker kommunens värde och kvalitéer är framtagen och etablerad

Indikator: Alla medarbetare har genomfört en utbildning i värdskap.

Kommentar: Utbildning i värdskap har inte genomförts och kommer inte heller att genomföras. Under året har det istället varit fokus på att planera en utbildning för kommunorganisationen och företagare i marknadsföring på sociala medier.

Indikator: En kommunikationsplan och kommunprofil är framtagna.

Kommentar: Varken plan eller profil har tagits fram under 2020. I första hand behöver kommunen ta fram en kommunikationsstrategi. Sedan slutet på februari har kommunikatör ansvarat för kommunens kriskommunikation gällande pandemin. Detta har inverkat i betydande grad på möjligheten att komma framåt i arbetet med att ta fram en kommunikationsstrategi. Under året har förstudier inletts tillsammans med näringslivsutvecklare. Arbetet fortsätter under 2021.

Planer för varierande och attraktiva boendeformer är framtagna

Indikator: Bostadsförsörjningsprogram är framtaget (2022).

Kommentar: I början av 2020 fick en arbetsgrupp bestående av representanter från kommunens sektorer och det kommunala bostadsbolaget i uppdrag att ta fram nya riktlinjer för kommunens bostadsförsörjning. Ett samrådsförslag presenterades och godkändes av kommunstyrelsen under hösten och riktlinjerna är på samråd till och med 26 februari 2021. För att hinna med eventuella omarbetningar av dokumentet har tidsplanen fått korrigeras något. Målsättningen är att riktlinjerna antas av kommunfullmäktige vid sammanträdet den 7 juni.

Indikator: 15 nyproducerade bostäder (2022)

Kommentar: Under 2020 nyproducerades 16 bostäder/lägenheter genom Essunga Bostäder AB på Forsgatan (8 till öppna marknaden samt 8 till kommunen- LSS). Kommunen har beviljat 12 bygglov och gett slutbesked för 4 friliggande småhus. Kommunen gick ut med en markanvisning under hösten 2020 för Diabasen 1--3 som inte resulterade i några intresseanmälningar. Kommunen arbetar aktivt för att exploatera redan detaljplanerad mark för bostäder och kommer genomföra en ny markanvisning för Skatan 9 under första tertialen 2021. Under 2021 ska en markstrategi arbetas fram som ska ge ett stöd vid förvärv och byte av mark och samtidigt säkerställa och tillgodose kommunens markbehov för att ge förutsättningar åt ett ökat bostadsbyggande.

Indikator: Antal tillgängliga tomter för småhus, öka från 22 st (2019) till 30 st (2022)

Kommentar: Antalet lediga småhustomter uppgår till 31, vilket innebär att vi har nått uppsatt målvärde. Kommunen arbetar aktivt med att exploatera nya områden som är detaljplanerade för bostäder och ska under 2021 påbörja arbetet att ta fram nya detaljplaner för bostäder i Främestad och Jonslund.

Indikator: Befolkningsutveckling, >24 invånare (2022)

Kommentar: Kommunens invånarantal har ökat från 5 654 invånare 31 december 2019, till 5 687 invånare den 31 december 2020. Det innebär en ökning med 33 nya invånare i kommunen.

Indikator: Ta fram ett samlat informationsmaterial om de tomter för småhus och industritomter som finns till försäljning.

Kommentar: Under året har kommunen, tillsammans med Business Region Skaraborg, påbörjat ett arbete med att ta fram en kommunövergripande process/etableringsguide med den information, såsom befolkning, infrastruktur, elförsörjning, markpriser för verksamhetsmark med mera som företag efterfrågar vid etableringar. En etableringsguide är en form av vägledning för hur företag går tillväga om de vill starta en verksamhet i kommunen.

Kommunledningssektorn har ännu inte tagit fram ett samlat informationsmaterial som rör de

tomter för småhus som finns till försäljning. I kommande planeringsarbete är det viktigt att fundera över hur vi som kommun kan arbeta med information om boendialternativ för att attrahera nya kommuninvånare.

Område: Näringsliv och arbetsmarknad

Förbättra kommunens näringslivsklimat

Indikator: Index/ranking i Svenskt näringslivs näringslivsenkät ska vara bara bäst i Skaraborg (> 4,5).

Kommentar: Flertalet näringslivsinsatser görs kontinuerligt ihop med Skaraborg kommunalförbund, Business Region Skaraborg, V6, LAB190 och lokalt. Tillsammans med Vara och Grästorps näringslivschefer förs samarbete med att arrangera olika företagsträffar för att erbjuda våra företagare olika intressanta företagsutbildningar/informationsträffar. Det planeras fortsätta med den samverkan inom V3 även 2021. Företagsbesöken ligger nere under Covid-19 och har ersatts med tät, löpande telefonkontakt med företagen. En Facebooksida för Nossebro Regionens företagare har skapats där information och dialoger förs. Samverkan sker mellan näringslivsutvecklare och Enheten för arbete och sysselsättning, där det har upprättats en samverkansplan för hur vi ska jobba mer tillsammans i framtiden. Vi har jobbat för att öka svarsfrekvensen och det har gett utslag på antalet företag som svarat på enkäten från 47 procent 2019 till 49 procent 2020. Dialogmöten kommer att genomföras tre gånger om året, men även vid behov. En broschyr med information kring olika anställningar och hur företag går tillväga för att söka stöd m.m. kommer att tas fram under 2021.

Indikator: Index för Service och bemötande i svenskt näringslivsenkät ska förbättras (>4,1).

Kommentar: Jämfört med 2019 har index sjunkit från 4,3 till 4,0, vilket är det lägsta indexet sedan 2009. Liksom i övriga servicenäringar förväntar sig dagens och morgondagens kommuninvånare service och tillgänglighet till kommunens tjänster 24 timmar 7 dagar i veckan. Det är genom digitalisering och robotisering som denna efterfrågan kan mötas. Takten i det arbete måste därför skruvas upp. Även värdskap och bemötande i det fysiska mötet är en viktig del för att lyckas möta våra invånare och företag på ett professionellt sätt. Kommunledningssektorn kommer gå vidare med fler undersökningar för att ta reda på bakgrunden till det försämrade resultatet gällande service och bemötande i svenskt näringslivs enkät. Här behöver kommunledningssektorn fundera vidare över hur vi kan förbättra service och bemötande.

Område: Finans

Budget i balans

Kommunstyrelsen visar ett positivt resultat på en miljon kronor, vilket främst kan förklaras med Corona-krisen. Planerade utvecklingsinsatser har inte varit möjliga att genomföra i och med rådande pandemi, vilket innebär att budgeterade utvecklingsmedel inte har ianspråktagits. Istället för externa utvecklingsinsatser har fokus under 2020 istället varit på intern verksamhetsutveckling.

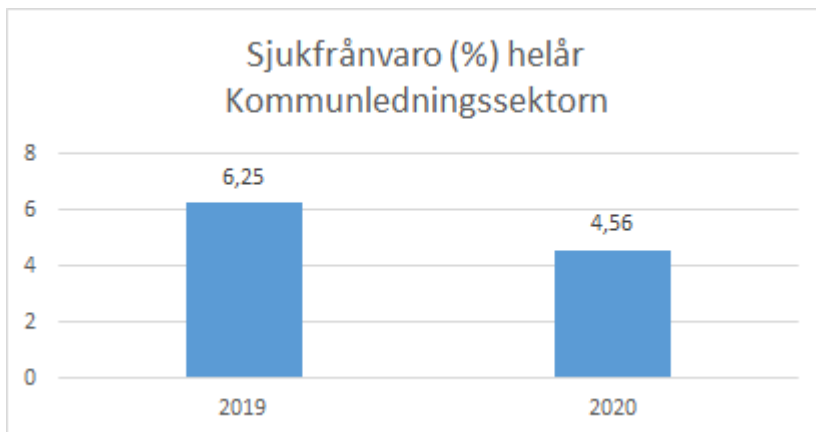
Corona-pandemin har även inneburit att kostnaderna för färdtjänst har varit lägre under 2020 än budgeterat. Detta till följd av reserestriktioner, intäkterna från Nossebro Marknad är väsentligt lägre då marknaderna har ställts in.

Vakanser inom utvecklingsenhet, HR-enhet och kanslienhet har bidragit till det positiva resultatet, medan kostnader avseende tvistfakturer har påverkat resultatet negativt.

Liksom föregående år är kostnaderna för räddningstjänsten högre än budgeterat. Det finns ett stort behov av att förbättra dialogen mellan räddningsnämnden och kommunstyrelsen inför räddningsnämndens budgetbeslut. Även kostnaderna för överförmyndarverksamheten överskrider budget och här måste dialogen mellan kommunstyrelsen och överförmyndarnämnden förbättras. Både räddningstjänsten och överförmyndarverksamheten bedrivs i samverkan med andra V6-kommuner, vilket tydliggör behovet av att förbättra dialogformerna och därmed ekonomistyrningen över dessa verksamheter.

Väsentliga personalförhållanden

Personellt är kommunledningssektorn kommunens minsta sektor, räknat till antal anställda. Det innebär att numerärt små förändringar får stor procentuell påverkan.

Sjukfrånvaron inom sektorn har varit rekordlåg under 2020, jämfört med såväl 2019 som de närmast föregående åren. Den höga frisknärvaron bedöms bero på att alla medarbetare, vars arbetsuppgifter så medger, arbetat hemifrån sedan den 1 april och att alla fysiska möten styrts om till digitala möten. Insatser har lagts på att göra medarbetares fysiska hemarbetsplatser så goda som möjligt, exempelvis genom datorskärmar och andra hjälpmedel. Information och uppmaningar har även lagts ut på intranätet om vikten av pauser med rörelse. På grund av svårigheten att bedöma längden på perioden för hemarbete har insatserna varit begränsade och inte omfattat höj- och sänkbara skrivbord. Arbetsgivaren följer noga både de fysiska och psykosociala negativa effekterna av den långa perioden av hemarbete.

I början av juni genomfördes en omorganisation av den administrativa enheten, innebärande att ett kommungemensamt kommunkansli inrättades och att ansvarsområden utanför kansliområdet som tidigare tillhört den administrativa enheten flyttades till andra enheter.

Under året har rekrytering av kanslichef, nämndsekreterare och samhällsbyggnadschef genomförts.

Renovering av kommunhuset avslutades under året och inflyttning i de nya lokalerna skedde under hösten. I samband med inflyttningen stod det klart att projektledningen för renoveringen inte hade arbetat fram och förankrat en plan för kontorsfördelning, byggd på organisatorisk logik. Detta ledde till svårigheter i att omhänderta den oro och ryktesspridning som höstens kontorsfördelning ledde till. Till det ska läggas att all kommunikering runt kontorsfördelning endast kunde genomföras digitalt, till följd av pandemin.

Skyddsronde genomfördes inte i kommunhuset i samband med inflyttningen eller senare under 2020. Detta eftersom det bedömdes meningslöst under en period av hemarbete. Skyddsronde planeras därför att genomföras så snart perioden med hemarbete är över.

Resultatet från den årliga medarbetarenkäten visar på ett totalt HME (hållbart medarbetarengagemang) på 4,2, vilket är samma som kommunen totalt.

Nedbrutet på delområden är kommunledningssektorns resultat:

HME - Motivation 4,4 (4,2 Essunga kommun)

HME - Ledarskap 4,2 (4,2 Essunga kommun)

HME - Styrning 3,9 (4,2 Essunga kommun)

Sämst resultat är inom området Medarbetsamtal, lönesamtal och lön med 3,1. Resultatet beror på flera faktorer: att utvärderande lönesamtal/medarbetarsamtal för 2019 inte genomförts för medarbetare, att de samtal som genomförts inte följt en tydlig struktur och att lönekartläggning med efterföljande lönekorrigerings inte genomförts. Under senhösten påbörjades ett förbättrings- och utvecklingsarbete tillsammans med HR-chef. Detta arbete kommer att fortgå under 2021.

Inga tillbuds- eller arbetsskadeanmälningar har inkommit under 2020.

Under 2021 kommer rekrytering att ske inom samhällsbyggnads- och ekonomienheten.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning

Tkr	2 020	2 019	2 018
Intäkter	36,8	35,9	47,8
Kostnader	-97,7	-96,7	-103,9
<i>Varav personalkostnader</i>	-26,8	-26,9	-37,7
Nettokostnader	-60,9	-60,8	-56,1
Nettobudget	-61,9	-60,2	-54,6
Över/Underskott	1,0	-0,6	-1,5

Kommunstyrelsens ekonomiska resultat är en miljon kronor högre än budgeterat resultat. Den positiva avvikelserna innefattar både positiva och negativa intäkt- och kostnadsutfall. De större avvikelserna består av att kommunstyrelsen har tagit höjd för förlust i pågående va-tvist och efterföljande regresskrav på 1,325 miljoner kronor och kommunens fordringar på tidigare entreprenör på Nossebrobadet på 0,2 miljoner kronor. Uteblivna intäkter på grund av inställda marknader uppgår till 0,8 miljoner kronor.

Positiva avvikelser beror därutöver på vakanser, lågt nyttjande av färdtjänst och att budgeterade utvecklingsmedel inte har kunnat nyttjas.

Ej utnyttjade utvecklingsmedel, lågt nyttjande av färdtjänst och inställda marknader är direkt hänförliga till den rådande Corona pandemin.

Driftsammanställning

Nettokostnader tkr	2020	2019	budget 2020	Budgetavvikelse 2020
POLITISK VERKSAMHET				
Nämnd och styrelseverksamhet	1 999,3	2 271,0	2 242,0	242,7
Stöd till politiska partier	208,9	209,6	190,0	-18,9
Revision	485,3	521,0	526,0	40,7
Övrig politisk verksamhet	2 334,1	2 776,0	2 510,0	175,9
INFRASTRUKTUR SKYDD MM				
Fysisk och teknisk planering	1 067,2	2 384,7	1 143,0	75,8
Näringslivsfrämjande åtgärder	1 424,8	1 435,0	1 393,0	-31,8
Turistverksamhet	206,5	306,0	448,0	241,5
Gator och vägar	4 864,2	5 702,0	5 842,0	977,8
Parkverksamhet	1 167,9	1 018,0	934,0	-233,9
Miljö- och hälsoskydd	77,6	95,0	101,0	23,4
Totalförsvär	6 404,7	6 035,0	5 836,0	-568,7
FRITID OCH KULTUR				
Allmän fritidsverksamhet	871,1	960,0	870,0	-1,1
Allmän kulturverksamhet	0,0	0,0	0,0	0,0
Idrotts- och fritidsanläggningar	4 580,4	5 353,0	4 833,0	252,6
SKOLVÅSENDET				
Förskoleverksamhet	1 782,4	1 544,0	1 609,0	-173,4
Grundskoleverksamhet	6 154,9	6 361,0	5 811,8	-343,1
VÅRD OCH OMSORG				
Bidrag för handikappanpassning	399,3	234,0	367,0	-32,3
Färdtjänst	296,6	951,0	959,0	662,4
AFFÄRSVERKSAMHET				
Arbetsområden och lokaler	471,6	384,0	309,0	-162,6
Näringsliv och bostäder	1 625,3	1 026,0	1 073,0	-552,3
Kommunikationer	761,7	571,0	462,0	-299,7
Energi och vatten	1 345,3	0,0	0,0	-1 345,3
Avfallshantering	0,0	-27,0	0,0	0,0
GEMENSAM VERKSAMHET				
Kommunkontor	17 014,2	16 077,0	16 769,0	-245,2
Personaladministration	1 073,7	840,0	1 453,0	379,3
Särskilda servicefunktioner	2 374,5	1 398,0	2 743,0	368,5
Övrig gemensam verksamhet	1 880,4	2 354,3	3 460,0	1 579,6
TOTALT	60 871,9	60 779,6	61 883,8	1 011,9

Budgetavvikelse per verksamhetsområde

Politisk verksamhet

Den positiva budgetavvikelsen för politisk verksamhet beror på färre ledamöter och färre antal sammanträden under år 2020. Vakans inom nämndadministration bidrar också till överskottet.

Infrastruktur skydd mm

Infrastruktur och skydd redovisar totalt ett överskott. De främsta orsakerna till avvikelserna är dels en positiv indexering av medfinansiering till E:20 och att budget för köp av räddningstjänst är lägre än kostnaderna.

Fritid och kultur

Tidigare befarade kundförluster avseende tidigare badentreprenör har delvis återbetalats under året, därav en positiv budgetavvikelse.

Skolväsendet

Kommunstyrelsens kostnader under verksamhetsområde skolväsendet består av förskolan och grundskolans fastigheter. Budget för försäkringskostnader finns under administrativ chef och kostnaderna har bokförts på fastigheterna, budget för försäkringar har flyttats över inför år 2021. Fastigheterna har också haft kostnader utöver budget för löpande fastighetsunderhåll.

Vård och omsorg

Den positiva budgetavvikelsen beror på att färre har utnyttjat färdtjänst på grund av pandemin.

Affärsverksamhet

Verksamhetsområdet affärsverksamhet redovisar en negativ budgetavvikelse. Avvikelseerna beror på färre intäkter på grund av inställda marknader, kostnader för anropsstyrd kollektivtrafik och att kommunstyrelsen har tagit höjd för förlust i pågående va-tvist och efterföljande regresskrav.

Kommunala fastigheter

Budgeterade kostnader för kommunens fastigheter uppgår till 15,54 miljoner kronor. Det redovisade resultat för fastigheterna uppgår till 15,4 miljoner kronor. Det innebär en negativ budgetavvikelse på 135 tusen kronor.

Nyckeltal

Företagsklimat

Rankingen innehåller en sammanvägning av totalt 18 faktorer som viktas olika tungt. Tyngst vikt har företagens sammanfattande omdöme om företagsklimatet.

Källa: Svenskt näringsliv

Strukturkostnad

Summan av alla standardkostnader enligt kommunala kostnadsutjämningsystemet (ej LSS), socioekonomi, befolkningsförändringar, bebyggelsestruktur, löner, kollektivtrafik etc

Källa: SCB

Nyckeltal		2015	2016	2017	2018	2019	2020
Företagsklimat enl. Svenskt Näringsliv, ranking	Essunga	31	40	40	34	19	27
	Medelvärde Västra Götalandsregionen	136	137	139	134	137	139
Strukturkostnad	Essunga	35 178	36 226	38 177	39 622	41 238	

Nyckeltal		2015	2016	2017	2018	2019	2020
kommunen, kr/inv							
	Västra götalsregionen	35 150	35 980	37 649	38 896	40 617	

Samhällsbyggnadsenheten

Kommunstyrelsen ansvarar för Essunga kommuns mark- och bostadspolitiken, vilket innebär att se till att en tillfredsställande markberedskap upprätthålls samt att bostadsförsörjningen och samhällsbyggandet främjas. I mars påbörjade en arbetsgrupp, under ledning av kommunledningssektorn och med representanter från sektorerna och Essunga Bostäder AB en omarbetning av nuvarande riktlinjer för bostadsförsörjning. Under hösten och vintern 2020/2021 har riktlinjerna varit ute på samråd hos såväl länsstyrelsen, grannkommunerna som inom vår kommunala organisation. Den 26-februari skall samtliga synpunkter vara inlämnade med syfte att ärendet skall kunna lämnas in till KSAU den 15 april.

I maj träffades en överenskommelse mellan Essunga kommun och samhällsbyggnadschefen om anställningens avslutande. I samband med att avslutningen avslutades i månadsskiftet maj-juni träffades en överenskommelse med Essunga Bostäder AB om att bolaget tar över samhällsbyggnadsenhetens ansvar för kommunens bebyggda fastigheter. Detta som ett led i att förstärka samhällsbyggnadsenhetens roll och ansvar i samhällsplaneringen och genomförandet. Rekryteringen av ny samhällsbyggnadschef genomfördes under hösten 2020 med resultatet att ny chef är på plats sedan den 4 januari 2020.

Essunga kommun genomförde sin första markanvisning under hösten 2020 för kvarteret Diabasen. Tyvärr medförde inte initiativet något genomförandeavtal med någon exploatör.

Vatten- och avloppsförsörjning

Ett nytt övervakningssystem för driften av renings-, vattenverk och pumpstationer har installerats som delas med Vara och Grästorp.

Grundvattennivåerna har hämtat sig efter tidigare års torka, vatteninköpet från Vara är nere på minimum igen. Vilket innebär att vi återigen har tillgång till reservvatten.

Under hösten initierades nästa fas i VA-planarbetet som innebär att en VA-strategi med strategiska ställningstagande för framtida hantering av det kommunala VA-ansvaret skall kunna antas av kommunfullmäktige. Arbetet finansieras med LOVA-bidrag (Lokala vattenvårdsprojekt) och beräknas vara klart under år 2021.

Åtgärder för inläckage i Främmestad gick inte att genomföra som planerat på grund av markförhållandena, relining kommer att utföras 2021.

Reningsverket fungerade bra under året med fina reningsresultat på utgåendevatten. Underhållsarbete som genomförts har inte påverkat reningsresultaten

Vattenverken fungerade bra. En avfuktare installerades i Främmestad vattenverk vilken bidrog till en bättre inomhusmiljö.

Pumpstationerna i Essunga station och kyrkby fick nya elskåp.

Relining utfördes på Björkhedsgatan i förebyggande syfte.

Resultaträkning, tkr	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Bokslut 2018	Bokslut 2017
Verksamhetens intäkter	7771	7 774	7 850	7089
Verksamhetens kostnader	-7533	-5 865	-5797	-4 942
Avskrivningar	-1213	-1 537	-1 511	-1 504
Verksamhetens netto-kostnader	-975	372	542	643
Finansiella kostnader	-370	-372	-633	-643
Årets resultat	-1345	0	-91	0

VA-verksamheten visar ett underskott på 1,3 miljoner kronor. Underskottet beror på att VA-verksamheten har bokat upp ett ackumulerat regresskrav från diverse försäkringsbolag. Detta

underskott belastar skattekollektivet under år 2020. VA-verksamheten ska under en period på max tre år betala tillbaka motsvarande belopp.

Avfallsverksamhet

Avfallsverksamheten visar på ett nollresultat. Kommunens återvinningscentral har haft oförändrade öppettider under Corona-krisen. Eftersom fler kommuninvånare har varit hemma på grund av pandemin, har volymen mottaget avfall varit högre än motsvarande period föregående år.

Deponin vid Krusegården är sluttäckt och avslutningsrapport är inlämnad till Länsstyrelsen. På grund av Corona-pandemin har vi inte kunnat få ett avslutningsbeslut.

Ett nytt staket är uppsatt runt återvinningscentralen.

Införandet av obligatorisk matavfallsinsamling i Sverige har flyttats fram från 2021 till slutet av 2023.

Vi har sökt samverka med andra kommuner inom avfallsområdet. Det har under året förts samtal mellan Grästorp, Vara, Essunga och AÖS (Avfall Östra Skaraborg) om förutsättningar att gå med i AÖS kommunalförbund. Arbetet kommer att fortsätta under 2021.

Intern kontroll

Nedan presenteras de resultat som kommit fram utifrån de kontrollpunkter som kommunstyrelsen har valt att fokusera på för 2020-års intern kontroll.

Direktupphandling – uppföljning av kommunens hantering av direktupphandlingar

Intern kontroll avseende kommunens efterlevnad av de bestämmelser och riktlinjer som gäller har genomförts. Stickprov genomfördes på fakturor med bokföringsdatum 1 januari tom 10 juni 2020. Totalt var 153 fakturor aktuella för perioden varpå 16 fakturor på belopp över 100 000 kronor valdes ut. Samtliga kontroller visar på bristfällig efterlevnad vad gäller de bestämmelser och riktlinjer som gäller för direktupphandling. Under hösten har kommunledningssektorn arbetat fram nya riktlinjer för direktupphandling, därtill har en rutin och mallar tagits fram. Riktlinjerna kommer att antas av kommunfullmäktige under första kvartalet 2021. Målsättningen är detta ska leda till en god och rättssäker inköpsprocess samt göra inköpare trygga i hur de ska gå tillväga när inköp ska göras.

Uttag av semesterdagar

Uppföljningen har genomförts på de som har varit anställda under ett år och därmed tjänat in minimum 25 dagars betald semester. En lista har tagits ut från lönesystemet på de anställda som har tagit ut mindre än 20 dagars semester under 2020.

Huvudregeln är att arbetstagaren har rätt till en sammanhängande ledighet om minst fyra veckor under perioden juni – augusti. Semestern får emellertid förläggas till annan tid när särskilda skäl föranleder det.

I vår genomlysning var det totalt 12 personer som inte hade tagit ut sin lagstadgade semester på minimum 20 dagar. Detta beror på flera faktorer, till exempel att några varit föräldralediga och några tog ut semester i samband med jul- och nyårshelgerna.

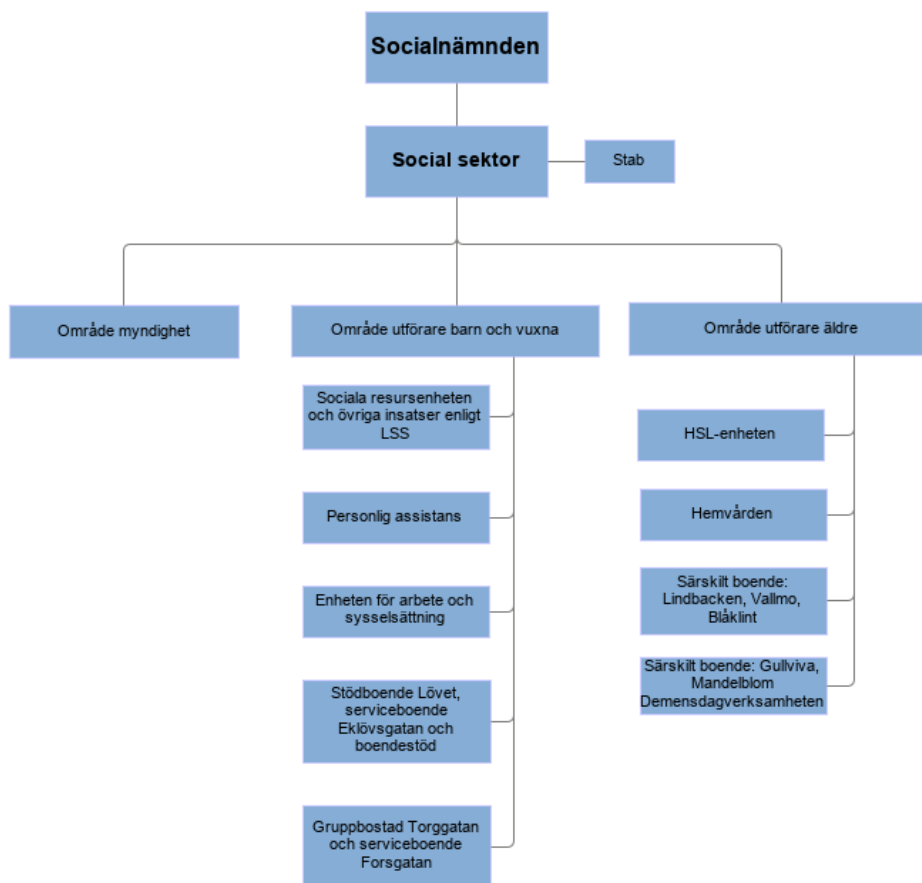
Årets siffror är betydligt bättre än förra årets. Det kan bero på att det under våren 2020 informerades om regelverket för semester för att till se att så många som möjligt tog semester och registrerade det i personalsystemet. Kontrollpunkten är därmed uppfylld.

Förväntad utveckling

I verksamhetsplan för 2021 har kommunstyrelsen satt upp en mängd aktiviteter som kommunledningssektorn kommer att arbeta med. Det primära fokuset kommer vara att stärka nämndens ansvar för kommunens lednings- och styrningsprocesser.

Under 2020 fattade kommunfullmäktige beslut om att överföra ansvaret för kultur- och fritid från utbildningsnämnden till kommunstyrelsen. Under 2021 kommer arbetet med kultur- och fritidsfrågorna att trappas upp.

Socialnämnd

Verksamhetsberättelse Socialnämnd

Översikt över verksamhetens utveckling

- Covid 19-pandemin gör att 2020 inte går att jämföra med något annat år. Den svenska strategin har gått ut på att skydda de äldre och andra riskgrupper. Kommunens vård- och omsorg har därför befunnit sig i pandemins epicentrum sedan i mars och aktivt arbetat med att bekämpa den. Åtgärder för att skydda riskgrupperna och begränsa samhällets smittspridning har haft högsta prioritet. Arbetet har varit framgångsrikt, men har fått konsekvenser på andra områden som tvingats stå tillbaka.
- Pandemin har satt strålkastarljuset på äldreomsorgen. Medarbetare och chefer har tvingats stå till svars för verksamheten i granskningar från myndigheter och media och försökt möta de onyanserat negativa bilder som målats upp i media och sociala flöden. Årets brukarundersökning visar att 100 procent är nöjda med hemtjänsten i kommunen och 79 procent är nöjda med särskilt boende detta pandemiår.
- Konsekvenserna av pandemin, med bl a ökad arbetslöshet som följd, har lett till fler i behov av ekonomiskt bistånd. Antalet omhändertagna barn har ökat, vilket också kan vara en indirekt effekt av att pandemin påverkar familjer på ett negativt sätt.
- Pandemin har också drivit fram nya lösningar. Digitala möten i olika former var sällsynta för ett år sedan, men är nu en naturlig del i verksamheten.
- LSS serviceboende Forsgatan öppnade i september. Boendet har 6 lägenheter.
- Hemvården har organiserats om för att bättre kunna möta brukare med särskilda utmaningar i bemötande.
- Signering av läkemedelsordinationer via mobiltelefon infördes inom särskilt boende och LSS i december.

Måluppfyllelse

Område: Boende och befolkning

Utveckla arbetet med en verksamhet där individen är i centrum i enlighet med omsorgsplanen

- Det planerade utvecklingsarbetet har fått stå tillbaka som en konsekvens av pandemin, där åtgärder för att minska smittspridningen har stått i fokus. Detta har framför allt påverkat möjligheten att ge en god omsorg för personer med demenssjukdom. Fysisk beröring är viktig för att skapa lugn och trygghet för personer med demenssjukdom. Taktill massage, en spontan svängom med en personal, eller kanske bara någon att hålla i handen en stund var vanliga inslag på demensavdelningarna före pandemin. När personalen bär skyddshandskar, skyddsförkläde, visir och munskydd och de boende inte kan vara nära varandra får individens psykiska mående stå tillbaka till förmån för arbetet med att bekämpa pandemin.
- Den nystartade hemvårdsgruppen Centrum har ett arbetssätt som bygger på att komma bort ifrån standardiserade insatser till att möta varje individ och använda genomförandeplanen som ett arbetsredskap. En stödpedagog har rekryterats till hemvården för att stödja medarbetarna i detta arbetssätt. Det är ett etablerat sätt att arbeta inom funktionshinderomsorgen, men är inte lika spritt inom äldreomsorgen.
- Nystartade Forsgatans LSS-boende arbetar också på detta sätt, vilket har varit en förutsättning för att en tidigare extern placering har kunnat avslutas.

Stärka strukturer i verksamheterna så att ny personal och medarbetare känner en trygghet och tydlighet i sitt arbete.

- Fokus under året på att medarbetare ska känna sig trygga och veta vad som gäller i arbetet under rådande pandemi. Intranätet har varit den primära informationskällan för alla medarbetare. Chefer har prioriterat att vara närvarande i sina arbetsgrupper för att möta medarbetares frågor och oro.
- För att hantera det massiva informationsflödet och vara ständigt uppdaterad om vad som gäller för dagen har sociala sektorns ledning haft korta digitala lägesavstämningar flera gånger i veckan. Kommunikationsinsatser har på det sättet kunnat koordineras, gemensamma problem identifieras, frågetecken rätas ut och ny information snabbt spridas.
- Digital signering av läkemedel via mobiltelefon infördes i slutet av året.
- Dokumentationssystem har införts för integrationsenheten.
- Ny säkerhetsrutin för nattarbete har tagits fram för LSS-boendena Eken, Torggatan och Forsgatan.
- Nya former för tvärprofessionella team-möten inom hemvård.

Förebygga social problematik genom samverkan mellan socialtjänst, skola och andra samverkanspartners

- Tillsammans med utbildningssektorn identifierades en satsning på utökade elevcoacher som den åtgärd som skulle ge bäst effekt för att förebygga social problematik. Skolan är en naturlig arena att möta barn- och ungdomar på för att skapa relationer. Under året anställdes fler elevcoacher så att det nu finns en på varje skola.
- Tillsammans med utbildningssektorn, vårdcentralen och folkhälsstrategen planerades ett utvecklingsarbete "Rätt väg in" för att kartlägga de insatser som finns för att möta

psykisk ohälsa och främja psykisk hälsa. Arbetet har fortgått trots pandemin, men har gått lite långsammare än planerat.

- Inom ramen för samverkan i familjecentralen har föräldrautbildningar enligt ABC genomförts. En utvärdering av familjecentralen har genomförts och presenterats för socialnämnden och utbildningsnämnden i januari.
- Myndighetsenhetens förste socialsekreterare påbörjade, innan pandemin, besök på skolorna i kommunen för att informera om socialtjänstens arbete enligt Barnets Behov i Centrum (BBIC) och bygga upp kontaktvägar mellan verksamheterna.
- Mentor inom social sektor arbetar med hemmasittare som inte går i gymnasiet, inom ramen för utbildningssektorns kommunala aktivitetsansvar.

Stärka kompetensförsörjningen

- Kompetensförsörjningen till vård- och omsorg har varit en utmaning under året. Högre sjukfrånvaro på grund av restriktioner kopplade till pandemin har ökat behovet av vikarier och timanställda och ställt höga krav på ordinarie personal. Samtidigt har pandemin inneburit utmaningar kopplat till introduktionen och möjligheten att ta emot praktikanter och studenter. En digital introduktionsutbildning för vissa moment har tagits fram för äldreomsorgen. Rekryteringen av semestervikarier påverkades dock positivt genom att det var färre lediga tjänster inom turist- och servicenäringen och ett ökat intresse för att bidra till det viktiga arbetet med riskgrupper i pandemin.
- Äldreomsorgslyftet har gjort det möjligt för fyra medarbetare att utbilda sig till undersköterskor på halvtid.
- Generellt sett är det ett stort intresse för att arbeta i kommunen både som medarbetare och som chef. Fortfarande är det dock brist på erfarna socialsekreterare och arbetsterapeuter.

Område: Finans

Budget i balans

- Budgeten är baserad på kostnader för 1 vuxenplacering och 1 barn- och ungdomsplacering för 2 500 kr/dygn och en minskning av kostnader för familjehem med 1 mnkr jämfört med 2019. Under året har 2-4 vuxna och 1-2 unga varit placerade för 2 200-6 500 kr/dygn. Därutöver har vi haft en extern placering enligt LSS som inte var budgeterad. Kostnaderna för familjehem har minskat med 100 tkr jämfört med 2019. Trots flertalet nya placeringar i familjehem under 2019 och 2020 har det totala antalet barn i familjehem endast ökat marginellt till följd av att familjehem med äldre ungdomar har avslutats. Avvikelsen mot budget för placeringar är totalt -4,3 mnkr.
- Budgeten är baserad på kostnader för ekonomiskt bistånd i nivå med utbetalningar år 2018. Utbetalningarna ökade under 2019 och har fortsatt att öka 2020 genom att fler personer har ansökt och beviljats ekonomiskt bistånd utifrån gällande riktlinjer. I januari 2019 var det 50 hushåll som beviljades ekonomiskt bistånd. I december 2020 var det 103 st. I början av året minskade antalet hushåll med 12procent för att sedan börja öka igen när pandemin kom. Nämnden har reviderat riktlinjer för ekonomiskt bistånd under året och förvaltningen har arbetat enligt nämndens riktlinjer för rätt försörjning. Avvikelsen mot budget för ekonomiskt bistånd är -3,2 mnkr.
- Budgeten är baserad på intäkter och kostnader för 7 brukare med personlig assistans. Vid ingången av året var det 6 brukare och i början av året avled ytterligare en brukare. Detta resulterade i minskade intäkter och en övertalighet av personal. Under året kom en dom som innebär att kommunen får betala ersättning för väntetid på natten till person med privat assistans, vilket innebär en kostnad. Avvikelsen mot budget för personlig assistans är -1,0 mnkr.

- Budgeten är baserad på kostnader för 3 beslut om korttidsvistelse LSS. Essunga kommun har ingen egen korttidsvistelseverksamhet. Vi köper detta av Vårgårda eller Grästorps kommuner. Under året har 3 nya beslut om korttidsvistelse tillkommit och en brukare har fått beslut om utökad tid. Avvikelsen mot budget för köp av korttidsvistelse är -0,5 mnkr.
- Budgeten är baserad på intäkter och kostnader för totalt 64 belagda platser på särskilt boende för äldre. Under året har antalet boende varierat mellan 50 och 62 belagda platser.
- De ökade kostnaderna för pandemin uppgår till 7,1 mnkr. Av dessa har vi fått täckning genom statsbidrag på 5,4 mnkr. Nettokostnader för pandemin är en avvikelse mot budget med -1,7 mnkr.

Sammanfattningsvis kan konstateras att de antaganden som låg till grund för budgeten 2020 på flera väsentliga punkter inte stämde med det verkliga utfallet. Detta skedde inom områden där nämnden har en begränsad möjlighet att påverka utfallet, och därmed kostnaderna, på kort sikt. Nämnden har på grund av pandemin också varit begränsade i sina möjligheter att under året vidta åtgärder som inte samtidigt riskerar att påverka arbetet med att minska smittspridningen på ett negativt sätt. Det beror på att nämndens kostnader till 76 procent består av personalkostnader och personalresurser har varit en bristvara under året, som en konsekvens av pandemin.

Budgeten för 2021 är baserad på samma kostnader för ekonomiskt bistånd och placeringar som budget 2020. Det innebär en obalans i ingången av 2021 motsvarande -7,5 mnkr vid ett antagande om oförändrade kostnader för placeringar och oförändrade utbetalningar av ekonomiskt bistånd.

Område: Egna utvecklingsmål

Egna utvecklingsmål

Uppföljning av kommunens arbete med inkludering av människor med funktionsvariationer

Arbetet har påverkats av pandemin. Majoriteten av ledamöterna i kommunala rådet för funktionshindrade och äldre ingår i riskgrupp. Ett möte hölls tidigt i mars innan pandemin slog till. Tjänstemannagruppen har arbetat utifrån planerade aktiviteter för året:

- Fortsatt arbete med Klarspråk
  - Utbildning Klarspråk, den 17 februari
- Fortsatt utvecklingsarbete kring Tillgänglighetsdatabasen
  - En person från gruppen har gått TD-utbildningen. Detta för att kunna uppdatera kommunens sidor i denna databas.
  - Verktyg för att göra tillgänglighetsanpassad beskrivning har köpts in.
- Planerar information om NPF tillsammans med Attention Skaraborg
  - Då det under år 2020 har varit restriktioner på grund av Corona-viruset har träffar med Attention Skaraborg inte kunnat genomföras. Däremot har en webbutbildning från Attention från riksnivå visats.
  - Då det är svårt att ordna en specifik utbildning som stämmer för alla verksamheter i kommunen har gruppen kommit fram till att göra en inventering vad som finns för webbutbildningar, filmer m.m. tillgängliga om NPF och bemötande m.m. Denna inventering har gjorts och som en aktivitet för 2021 planerar gruppen att en informationssida ska skapas på kommunens intranät.
- Titta över skyltar med blindskrift + kontrastmarkeringar inom kommunens fastigheter.
  - Detta arbete har påbörjats, men fått skjutas fram på grund av tjänsten som samhällsbyggnadschef varit vakant stor del av året. Arbetet med översyn av skyltar med blind-

skrift och kontrastmarkeringar + annat tillgänglighetsarbete inom kommunens fastigheter har tagits över av Essunga bostäder AB. Varje vecka när de gör sin rondering så går de efter en checklista och då har detta arbete lags till - man ska uppmärksamma det som saknas och åtgärda det.

Individ- och familjeomsorg

Myndigheten har gjort 5 omhändertaganden av barn enligt LVU under året. Det är ett stort antal i förhållande till kommunens storlek.

Under året har ca 10 bostadslösa familjer flyttat hit från Göteborg. Detta har skett helt utan samverkan eller samarbete med ivägskickande stadsdelar i Göteborg. Familjerna har fått hjälp med att skaffa bostad i Essunga kommun av Göteborg, oftast till höga hyror. Familjerna har ofta omfattande behov till följd av en komplex problematik. Detta är en tydlig form av så kallad "social dumpning".

Coronapandemin har påverkat den kraftiga ökningen av ärenden inom ekonomiskt bistånd. Under hösten har också antalet barnärenden ökat, vilket troligtvis är en indirekt effekt av coronapandemins restriktioner med isolering som följd.

Myndighetsenheten har haft en stor personalomsättning, men mycket få konsulter. Nästan 40 procent av personalen är nyanställd under året.

LSS Funktionshinder

Forsgatans servicebostad enligt LSS startade upp under hösten, vilket möjliggjorde både avveckling av en tillfällig lösning för en brukare och avveckling av en extern placering i november.

Under året har ett arbete gjorts på Torggatans gruppboende vilket resulterat i förbättringar av både verksamhet, arbetsmiljö och ekonomi.

Essunga kommun köper korttidsvistelse från Grästorps och Vårgårda. Under perioden april-augusti stängde Grästorps sin korttidsvistelse på grund av personalbrist kopplat till pandemin. Essunga kommun startade då upp en tillfällig korttidsvistelse i egen regi som pågick tills Grästorps öppnade sin verksamhet igen. Antalet personer med beslut om korttidsvistelse har ökat under året.

Flera kommuner har tvingats stänga sina dagliga verksamheter för funktionsnedsatta på grund av pandemin. I Essunga har vi istället valt att vidta smittskyddsåtgärder för att kunna hålla verksamheten öppen.

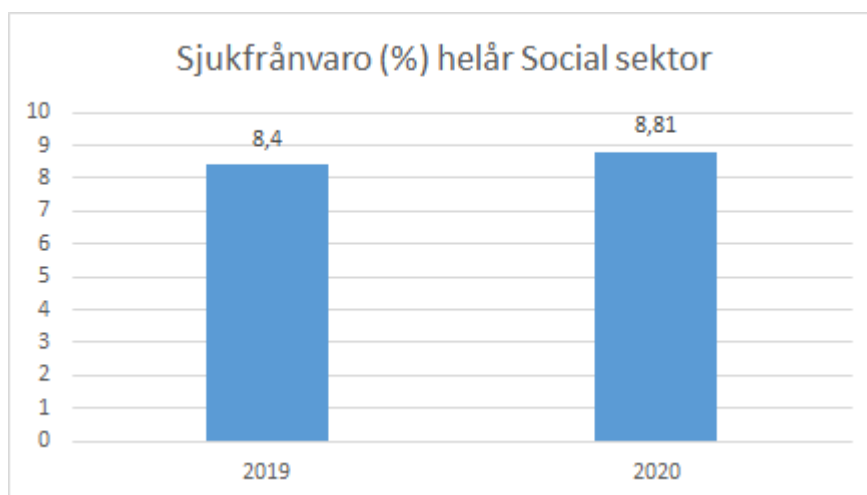
Äldreomsorg

Bekämpandet av pandemin har dominerat arbetet inom äldreomsorgen sedan i mars. Personalförsörjningen har varit en stor utmaning under hela året. I ett tidigt skede av pandemin var det en begränsad smittspridning på Kerstinsås. Därefter har verksamheten lyckats hålla smittan borta. Arbetet har tagit oerhört mycket kraft och energi från alla medarbetare och chefer. Nya rekommendationer och riktlinjer har med kort, eller inget varsel, kommit löpande under året och inneburit ständigt ändrade förutsättningar för att bedriva arbetet. Att arbeta med full skyddsutrustning är både fysiskt tungt och gör det svårare att kommunicera och möta brukarnas behov. Det offentliga trycket på verksamheten att skydda de sköraste äldre har också varit hårt.

I pandemins spår har utvecklingen mot att fler vill ha hjälp i hemmet och färre söker särskilt boende drivits på. Tomma platser på Kerstinsås och ett ökat antal beviljade hemtjänststimmar har präglat året och satt ytterligare press på verksamheten.

Av arbetsmiljöskäl startades en ny hemvårdsgrupp upp under året. Medarbetarna är rekryterade för sin kompetens att möta människor med psykisk sjukdom. Gruppen arbetar motiverande med de brukare som kräver ett särskilt bemötande.

Väsentliga personalförhållanden

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron har ökat jämfört med föregående år. Ökningen har framför allt skett inom äldreomsorgen och det är främst korttidsfrånvaron som har ökat, som en konsekvens av rekommendationen att stanna hemma vid minsta symtom. Det vägs till viss del upp av att frånvaro på grund av att långtidssjukskrivning har minskat.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Corona-pandemin har även påverkat det systematiska arbetsmiljöarbetet. Fysiska skyddsronder har fått skjutas på framtiden. Andra former för att genomföra APT har införts i syfte att minska risken för smittspridning. Skyddsutrustning har varit en arbetsmiljöfråga under året, främst genom arbetsmiljökonsekvenser av att bära omfattande skyddsutrustning.

Det nya systemstödet för tillbudsrapportering har bidragit till att kunna använda tillbud som ett led i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Tillbudena handlar till största delen om händelser relaterade till brukares utåtagerande verbalt och fysiskt. Det visar att det finns ett behov av att arbeta ännu mer med bemötandestrategier inom sektorn för att förbättra arbetsmiljön. Inom några enheter har det också funnits tillbud relaterade till schemaförändringar. Arbetsskadorna är få och handlar om mindre sticksår.

Kompetensförsörjning

Se uppföljning av mål om kompetensförsörjning.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning

Tkr	2020	2019	2018
Intäkter	45 923,6	54 761,90	45 248,80
Kostnader	-187 921,7	-196 268,00	-176 068,90
<i>Varav personalkostnader</i>	<i>-133 700,3</i>	<i>-140 302,50</i>	<i>-125 518,30</i>
Nettokostnader	-141 998,1	-141 506,10	-130 820,10
Nettobudget	-130 527	-134 177,00	-127 005,00
Över/Underskott	-11 471,1	-7 329,10	-3 815,10

Sammanställning kostnader 2020

Totalt	Därav	Budget	Utfall	Avvikelse
Övergripande		7 026	7 026	0
	Nämnd	368	374	-6
	IT	4 500	4 500	0
	Kapitalkostnader	550	550	0
Äldreomsorg		69 724	70 099	-375
	Hemtjänst	20 021	20 120	-99
	Särskilt boende	30 414	34 262	-3 848
Funktionshinderomsorg		26 416	31 290	-4 874
	Boende	10 063	12 098	-2 035
	Personlig assistans	5 855	7 565	-1 710
Individ- och familjeomsorg		27 361	33 583	-6 222
	Institutionsvård, vuxna	905	3 452	-2 547
	Institutionsvård, barn och unga	900	179	721
	Familjehem	4 942	5 824	-882
	Ekonomiskt bistånd	2 300	5 493	-3 193
	Flyktingmottagande	-972	-381	-591
	AME	4 641	3 764	877
Sammanställning kostnader (tkr)		130 527	141 998	-11 471

Resultatet är ett negativt utfall mot budget med totalt -11,5 mnkr. Den största delen av underskottet är hänförligt till områdena individ- och familjeomsorg och funktionshinderomsorg. De antaganden om volymer och medföljande kostnader som låg till grund för budgeten avviker väsentligt ifrån utfallet vad gäller:

Placeringar av barn-, ungdomar och vuxna (inkl LSS) -4,3 mnkr

Ekonomiskt bistånd -3,2 mnkr

Personlig assistans -1 mnkr

Fördjupad analys av detta finns i ovanstående uppföljning av mål för budget i balans.

Under året har Forsgatans servicebostad enligt LSS startats upp. När budgeten lades sommaren 2019 hade byggnationen inte påbörjats och det var ännu oklart om bygget skulle hinna bli färdigt under 2020. Grunden till finansieringen av Forsgatan under 2020 var avvecklingen av en tillfällig lösning för en brukare i anslutning till Torggatan. Under året har ett intensivt arbete pågått med att komma tillrätta med orsakerna till den ekonomiska obalans som Torggatan visade 2019. Vid utgången av 2020 är de samlade verksamheterna Torggatan och Forsgatan i balans, men omställningskostnader, avvecklingskostnader och uppstartskostnader belastar 2020 med -2,1 mnkr.

Nettokostnader för pandemin belastar årets resultat med -1,7 mnkr och är främst hänförligt till äldreomsorgen, men även personlig assistans. Äldreomsorgen visar utöver detta ett underskott på -0,4 mnkr. Det beror främst på att den beslutade minskningen av 8 platser på Kerstinsås inte kunde verkställas när året började utan först i april när samtliga platser var tomma.

Positiva budgetavvikelser finns inom enheten för arbete och sysselsättning +0,7 mnkr, och sociala resursenheten +0,5 mnkr främst på grund av vakanser som inte har tillsatts.

Nyckeltal

Kommentarer

Nettokostnadsavvikelse

Nettokostnadsavvikelsen redovisas med ett års eftersläpning. De senaste siffrorna är därför för år 2019. De indikerar att Essunga kommun har en kostnadseffektiv verksamhet inom LSS och Äldreomsorg, jämfört med snittet i Västra Götalandsregionen. Anledningen till den minskade kostnadsavvikelsen inom äldreomsorgen mellan 2018 och 2019 handlar troligtvis om det minskade antalet platser på särskilt boende.

Inom individ och familjeomsorgen är det en hög nettokostnadsavvikelse. Åren 2016-2019 belastades verksamheten med höga kostnader för konsulter, vilket troligtvis får ett stort genomslag på nettokostnadsavvikelsen. År 2020 är konsultkostnaderna borta. Däremot har det varit höga kostnader för både ekonomiskt bistånd och placeringar. Om det är en del av en utveckling i övriga regionen får nästa års jämförelse ge svar på.

De relativt stora svängningarna mellan enskilda år är en konsekvens av att Essunga är en liten kommun. Små förändringar i absoluta tal blir procentuellt stora.

Brukarundersökning äldreomsorg

Brukarundersökningen visar en hög kundnöjdhet, särskilt inom hemtjänsten, men även inom särskilt boende.

Statistik

Siffrorna gäller läget den 31 december. Under året har totalt 12 platser stängts på Kerstinsås. Under året har vi sett en ökning av antalet beviljade hemtjänsttimmar och vid årsskiftet uppgick ökningen till 18 procent. Detta indikerar att hemtjänsten kommer att behöva förstärkas under 2021 för att klara av sitt uppdrag.

Servicelägenheter enligt LSS finns nu på två platser: Forsgatan och Eklövsgatan. Ej verkställt beslut inom funktionshinderomsorg är ett beslut om bostad med särskild service enligt LSS. Det finns i nuläget ingen ledig plats i kommunen som tillgodoser behoven.

Nyckeltal

Nettokostnadsavvikelse %	Källa: Kolada	2016	2017	2018	2019	2020
Individ och familjeomsorg	Essunga	97,7	70,6	50,3	53,2	
	V.a Götalandsregionen	16,9	15,2	14,2	15,3	
LSS	Essunga	-13,8	-10,6	-5,8	-3,9	
	V.a Götalandsregionen	-1,2	-1,1	-0,9	-1,0	
Äldreomsorg	Essunga	4,9	6,6	12,0	0,2	
	V.a Götalandsregionen	3,7	3,5	3,6	2,7	
Kundnöjdhet, andel %	Källa: Kolada	2 016	2 017	2 018	2 019	2 020
Brukarbedömning hemtjänst Äldreomsorg, helhetssyn	Essunga	95	92	97	93	100
	V.a Götalandsregionen	92	92	91	90	91
Brukarbedömning Särskilt boende Äldreomsorg, helhetssyn	Essunga	85	75	89	70	79
	V.a Götalandsregionen	84	85	84	83	82

Statistik

	2019	2020
Äldreomsorg		
Antal platser särskilt boende	72	60
-Därav antal belagda platser SÄBO	60	44
-Därav antal belagda platser korttid	5	8
-Därav tomma platser	7	8
Antal beviljade timmar hemvård per månad	3 495	4 113
Ej verkställda beslut	0	0
Funktionshinderomsorg		
Antal platser gruppboende LSS	5	5
Antal platser servicelägenhet LSS	11	12
Antal personer med personlig assistans	14	11
-Därav kommunens assistans	7	5
Ej verkställda beslut	0	1
Individ- och familjeomsorg		
Antal familjehemsplaceringar	15	15
Antal placeringar barn och unga på institution	1	1
Antal placeringar vuxna på institution	2	1
Ej verkställda beslut	0	0

Intern kontroll

Följande rutiner kontrolleras enligt internkontrollplan 2020:

- Aktgranskningar genomförs inom myndighetsenheten
- Kontroll visar att aktgranskning genomförts.

-Varje biståndstagare vid ekonomiskt bistånd har en individuell handlingsplan
Kontroll visar att handlingsplaner finns för en del av biståndstagarna. Denna nya rutin har på grund av ökad ärendemängd under året ännu inte införts fullt ut.

-Varje deltagare i arbetsmarknadsåtgärder inom enheten för arbete och sysselsättning har en individuell handlingsplan
Kontroll visar att alla deltagare har en individuell handlingsplan.

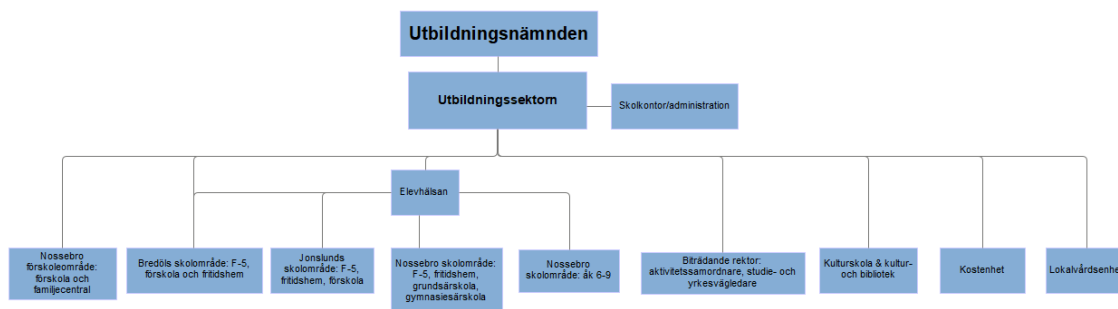
-Kännedom om hantering av skyddade personuppgifter
Kontroll visar att samtliga chefer inom sektorn känner till hanteringen av skyddade personuppgifter.

Förväntad utveckling

I februari 2021 håller pandemin fortfarande sitt grepp om Sverige. Arbetet med att bekämpa pandemin och förhålla sig till dess effekter prioriterar sig själv. Förutsättningarna vid ingången 2021 är därför helt andra än de som antogs i Verksamhetsplan 2021. Medarbetare och chefer har jobbat hårt och haft allt för begränsade möjligheter att ta ut semester och få nödvändig återhämtning under 2020. Detta är en arbetsmiljörisk som är nödvändig att beakta när planer och ambitionsnivåer för utvecklingsarbetet 2021 sätts upp. Det finns en längtan hos många att äntligen få ta tag i utvecklingsarbetet men samtidigt finns ett uppdämt behov av återhämtning i stora delar av organisationen.

Utifrån det ekonomiska läget kommer fokus under 2021 att behöva läggas på pandemin och ekonomin. Förändringar och anpassningar är nödvändiga. Annat utvecklingsarbete måste tyvärr prioriteras ned och skjutas upp. Pandemins utveckling under året kommer att vara avgörande för nämndens möjligheter att bidra till kommunfullmäktiges mål under 2021.

Utbildningsnämnd

Verksamhetsberättelse Utbildningsnämnd

Översikt över verksamhetens utveckling

Utbildningsnämnden utför kommunens uppgifter inom barnomsorg, grundskola, grundsärskola, gymnasiesärskola, svensk undervisning för invandrare, kommunens kulturskola, biblioteksverksamhet, fritidsgården i Nossebro och kost i förskola, skola och äldreomsorg samt lokalvård för kommunens verksamhetslokaler.

Ledningsorganisationen totalt ser sedan januari 2020 ut enligt ovanstående. Förskole- skol- och fritidsverksamheten är uppdelad på fem rektorsområden.

Företaget E&Y gjorde under 2020 en större utredning av grundskolans organisering. Där framkommer bland annat att Essunga kommun har en välfungerande förskole- och skolverksamhet som präglas av trygghet och trivsel både bland elever och personal. Detta är något vi ska fortsätta att verka för.

Utbildningsnämnden är vårdgivare enligt hälso- och sjukvårdslagen inom de delar som avser den medicinska och psykologiska delen av elevhälsan.

- Under 2020 har ett styr- och ledningssystem för elevhälsan tagits fram
- Nämndens patientsäkerhetsberättelse redovisas i ett eget ärende

Nämnden är sedan våren 2020 tillsynsmyndighet för den fristående pedagogiska omsorgen Solåker pedagogik.

Utbildningsnämnden har sedan januari 2020 ett samverkansavtal med Campus Lidköping när det gäller svenska för invandrare (SFI) och vuxenutbildning.

Verksamhetsåret 2020 har i flera avseenden varit ett mycket speciellt år för verksamheternas barn, elever och personal. Vi hoppas därför på ett mer positivt och framåtblickande 2021. Corona-pandemin har haft en stor inverkan på våra verksamheter och alla har fått anpassa mycket av arbetet därefter. Fortbildningsinsatser har skett digitalt och inte varit i lika stor omfattning som planerat och som vi önskat.

Att som huvudman ha rutiner och arbetssätt för att tidigt upptäcka barn och elevers behov av stöd och sätta in åtgärder, främja närvaro samt skapa trygghet, trivsel och studiero är framgångsfaktorer för en slutförd skolgång. Under flera år har vikten av att jobba med tidiga insatser alltmer lyfts fram i olika sammanhang. Under 2020 har nämnden gjort följande satsningar för tidiga insatser:

- Ett omtag av samarbetet kring kommunens familjecentral har tagits under året
- En extrasatsning på elevcoacher på varje F-5-skola

Måluppfyllelse

Område: Boende och befolkning

Varierat och värdefullt kultur- och fritidsutbud för barn och unga

På grund av rådande pandemi kunde vi inte genomföra alla de kulturaktiviteter som var inplanerade. Verksamheterna har försökt att hitta andra sätt att genomföra de kulturaktiviteter som inte kunde ske fysiskt. Även om det inte blir samma upplevelse som ett normalår bedömer utbildningsnämnden att målet är på väg att uppnås.

Planerade aktiviteter:

- **Förskolan:**
  - Personalen ska genom Pollyglutt ge barnen riktiga upplevelser av barnlitteratur.
  - Barnen upplever en kulturaktivitet per läsår, med varierande uttrycksformer.
- **Grundskolan:**
  - Eleverna upplever en kulturaktivitet per läsår, med varierande uttrycksformer.
  - Barnkulturgrupp
  - Skolbio
  - Skapande skola
  - Stockholmsresa
  - Göteborgsdag med besök på Universeum och Göteborgsoperan.
- **Kultur, fritid och kulturskola:**
  - Fritidsutbud
  - Barnkulturgrupp
  - Skolbio

Aktiviteter som inte kunnat genomföras på grund av coronapandemin tar vi med oss och återupptar när läget är annorlunda och restriktionerna borta, *Stockholmsresa, Göteborgsdag och fritidsutbud*.

Samverkan mellan verksamheter för hög måluppfyllelse, god kvalitet och resurseffektivitet

Ytterligare samverkan och samarbete har skett, både inom och mellan verksamheter, med gott resultat under året, detta trots rådande läge med en pågående pandemi. Enhetscheferna har ett nära samarbete, vilket leder till en högre kvalitet och resurseffektivitet.

Planerade aktiviteter:

- **Förskolan:**
  - Läslyftet - *Natur, teknik och språkutveckling*.
    - Läslyftet, en kompetensutveckling i språk-, läs- och skrivdidaktik, ett projekt med utgångspunkt i Skolverkets material.
  - Språkprojekt - *Att få barnets språk att växa*.
    - Förskolorna har deltagit i ett språkprojekt vilket inneburit en utveckling av språkundervisningen samt en höjning av den språkliga medvetenheten i verksamheten.
  - Bidra till utveckling genom kollegialt lärande exempelvis via nätverk och genom spridning av erfarenheter och goda exempel.
  - Övergångar mellan olika stadier och skolformer.
- **Grundskolan:**
  - Minskad frånvaro för elever i grundskolan.

- Bidra till utveckling genom kollegialt lärande exempelvis via nätverk och genom spridning av erfarenheter och goda exempel.
- I varje klassrum upplever eleverna Esslyftets tre fokusområden: utmaning, återkoppling och dynamiskt tankesätt.
  - *Utvecklingsarbetet, Esslyftet, förlängdes ytterligare två läsår, detta för att befästa och bibehålla arbetssätt för ökad målpuppfyllelse genom bland annat större motivation till skolarbetet via fokusområdena.*
- Friends
- Rörelsesatsningen
  - F-5-skolorna har under 2020 fortsatt samarbete med riksidrottsförbundet och Rörelsesatsningen.
- Övergångar mellan olika stadier och skolformer.
- **Fritidshemmen:**
  - Barnen ska ha en meningsfull och aktiv tillvaro under vistelsen på fritidshemmet och ges kunskaper om livsstilens betydelse.
  - Fritidshemmet ska präglas av ett gott bemötande och en god språklig kommunikation både i mötet med barn, när barnen leker och kommunicerar med varandra, mellan fritidshemspersonal och vårdnadshavare samt i kontakten med övrig personal inom utbildningssektorn.
  - Barnens tillvaro på fritidshemmet ska präglas av trivsel och trygghet.
- **Kostverksamheten:**
  - Samverkan mellan olika enheter.
  - Projektet - *Friska barn i Skaraborg*
- **Lokalvårdsverksamheten:**
  - *Minska sjukfrånvaron - både långtidssjukfrånvaro och korttidsfrånvaro.*
- **Kultur, fritid och kulturskola:**
  - Samverkan kulturskolan - fritidsgården, kulturskolan - biblioteket, kommunen - föreningar, vid marknadsföring.

Familjecentralen

Essunga kommun har gjort en utredning för att ta fram ett nuläge att utgå ifrån och en analys över vad som bör göras för att Familjecentralen ska utvecklas i önskad riktning. En verksamhetsplan med konkreta mål för familjecentralen år 2021 har tagits fram. Arbetet med att implementera verksamhetsplanen påbörjades redan under slutet av 2020 och samarbetet fungerar bra.

Aktiviteter som inte kunnat genomföras på grund av coronapandemin tar vi med oss och återupptar antingen under andra former så som projektet - *Friska barn i Skaraborg* eller när läget är annorlunda och restriktionerna borta, *Bidra till utveckling genom kollegialt lärande exempelvis via nätverk och genom spridning av erfarenheter och goda exempel.*

Med hjälp av digitaliseringens potential utveckla och förbättra förutsättningarna för lärande i förskola och skola

Trots coronapandemin har många planerade personalutbildningar genomförts. Antingen digitalt alternativt i mindre grupper. Vi ser att personalen till största del är positiv till att utveckla arbetet med de digitala verktygen. Vi behöver fortsätta det arbete med digitalisering som vi påbörjat för att få en jämn kompetens hos personalen. Målet är delvis uppnått.

Idag är det tre tjänster på 10 procent vardera arbetar med IKT i förskolan och skolan, en i förskolan, en på F-5-skolorna och en på 6-9-skolan.

Planerade aktiviteter:

- **Förskolan:**
  - Pedagogerna utmanar sig individuellt och erfar nya kunskaper inom digitaliseringen

- Kunna skapa förutsättningar för barnen att utveckla sin förmåga att kommunicera, dokumentera och förmedla upplevelser, erfarenheter, idéer och tankar med hjälp av olika uttrycksformer, såväl med som utan digitala verktyg
- Utvecklingsgruppen inom IKT i förskolan arbetar genom kollegialt lärande där de delar med sig av erfarenheter och kunskaper till alla förskolor så det ständigt sker en utveckling inom digitaliseringen
- Digital utbildning i Unikum och Microsoft365
- Digital workshop som inspiration till att arbeta med nya appar så som gre-enscreen, stop motion och QR-koder
- **Grundskolan:**
  - Digitala verktyg och medier ska användas kritiskt och kreativt som en naturlig och integrerad del av skolans undervisning
  - Pilotprojekt med att eleverna i årskurs 6 har varsin arbetsdator
  - Fyra klassrumsrobotar har köpts in och används av elever som inte har möjlighet att delta på ordinarie undervisning i skolan
  - Teams har introducerats som ett redskap för att lärarna ska kunna kommunicera och dela material med eleverna digitalt
  - Digitala läromedlet från Nationalencyklopedin introducerats. Detta har använts som komplement till läroböcker i många ämnen
- **Kulturskolan:**
  - Digitala uppdatering har genomförts i kulturskolans studio, vilket innebär att det numera är enklare att spela in musik, göra poddar med mera

Under hösten har Essunga kommun varit en av de skolhuvudmän som fått stöd av skolverket för att ta fram en handlingsplan för digitalisering i skola och förskola inom ramen för skolverkets riktade insatser för skolans digitalisering. Fortsatta insatser inom området kommer att utgå från den.

Vår digitala satsning kommer fortsätta under våren när frånvarorapportering och schemaläggning i förskola och fritidshem blir digital.

Område: Egna utvecklingsmål

Egna utvecklingsmål

Följande egna mål är uppsatta i verksamheterna. Ett av målen har inte gått att genomföra på grund av coronapandemin. Den totala bedömningen är att målet är uppnått.

- **Kostverksamheten:**
  - Näringsriktig kost och bra råvaror
- **Lokalvårdsverksamheten:**
  - Under 2020 se över möjligheten att köpa in entrémattor till kommunens lokaler där kommunen är ansvarig för att utföra lokalvård
  - Se över kommunens hantering av förbrukningsmaterial
- **Kultur, fritid och kulturskola:**
  - Att arbeta för gemensamma mål

Lokalvårdens mål att se över kommunens hantering av förbrukningsmaterial har inte gått att genomföra då Coronapandemin istället medfört en ökning av förbrukningsmaterial. Målet tar vi med oss och tar tag i så snart tiden tillåter, det vill säga efter pandemin.

Skolbarnomsorg

Skolbarnomsorgen har gått med överskott. Dels på grund av att det har varit färre barn än budgeterat inskrivna, vilket inneburit färre tjänster. Dels på grund av att man under corona-pandemin inte behövt använda vikarier vid personalförvar i lika stor utsträckning som under nor-

mala omständigheter. Att det varit färre barn än budgeterat handlar till största del om att vårdnadshavare varit permitterade och då inte haft rätt till skolbarnomsorg.

En stor satsning med arbetskläder till all personal i fritidshemmen har gjorts under året.

Det är fortsatt svårt att rekrytera behörig personal till fritidshemmen därför är det extra glädjande att vi lyckats rekrytera två behöriga lärare i fritidshem i våra verksamheter.

Förskola

Det har funnits lediga platser på våra förskolor vilket innebär att fyramånadersregeln har klarats under 2020. Att det funnits lediga förskoleplatser beror främst på att en stor kull, 86 barn, födda 2014 gått vidare till skolan och förskoleklassen.

Många avvaktade med att skola in sina barn på förskolan under hösten, detta på grund av rådande pandemi.

Vi har fortsatt en hög andel förskollärare på enheterna. Vi fortsätter med grundupplägget, två förskollärare och en barnskötare per avdelning.

En stor satsning med arbetskläder till all personal i förskolan har gjorts under året.

Grundskola & grundsärskola

Studieresultat

Statistik för nationella prov 2020 finns inte att tillgå.

Betyg åk 6

Andel elever (%) med betyg A-E i ämnet:	2016	2017	2018	2019	2020
Engelska	~100	83,9	88,2	83,7	75,7
Svenska	91,4	75	95	~100	82
Matematik	82,4	83,6	95	~100	92

Källa: Kolada - Skolverket

Fotnot: Om antalet som ej uppnått kunskapskraven är 1-4 elever, så visas andelen som uppnått kunskapskraven (A-E) som ~100.

Jämförelse av betygsresultat över tid - årskurs 9

Elever årskurs 9	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20
Totalt antal elever	55	59	64	69	60
Andel (%) flickor	54,5	47,5	56,3	55,1	60
Andel (%) pojkar	45,5	52,5	43,8	44,9	40
Andel (%) elever med föräldrar med eftergymnasial utbildning	44,4	30,2	45,9	42,4	40
Genomsnittligt meritvärde (17)	225,3	219,3	230,8	199,6	215
Andel (%) behöriga till yrkesprogram	85,5	86,4	84,4	84,1	85
Andel (%) som uppnått kunskapskraven i alla ämnen	80	76,3	82,8	69,6	83,3

Under läsåret 2019/2020 var skolresultaten totalt sett betydligt högre än föregående år. Vad gäller resultaten i årskurs 9 så nådde man ett meritvärde på 215 p och en behörighet till gymnasieskolans högskoleförberedande program på 83,3 procent samt 85 procent till gymnasieskolans yrkesprogram. Fyra elever valde att inte börja på något gymnasieprogram under hösten, övriga började antingen på ett nationellt program alternativt introduktionsprogrammet.

Det finns ingen data på nationella prov under 2020.

Sedan höstterminen är det en stor procentuell ökning av elever inskrivna i grundsärskolan med 150 procent, samtliga läser mot ämnesområden. Vi ser att våra elever utvecklats mycket såväl kunskapsmässigt som socialt var och en utifrån sin nivå. Eleverna känner stor trygghet.

Gymnasieskola & gymnasiesärskola

Öppna jämförelser - Gymnasieskola Hemkommun	2016	2017	2018	2019	2020
Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 3 år, hemkommun, andel (%)	74,5	69,0	62,7	59,0	70,2
Kvinnor	80,8	77,8	66,7	51,6	80,6
Män	42,9	51,6	48,7	56,7	57,7
Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, hemkommun, andel (%)	74,3	78,7	77,6	66,7	67,2
Gymnasieelever med examen inom 3 år, hemkommun, andel (%)	63,8	63,8	57,3	54,1	68,4
Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%)	67,6	63,8	70,7	61,3	62,3

Fotnot: Avser folkbokförda elever i Essunga kommun.

Källa: Kolada genom SCB

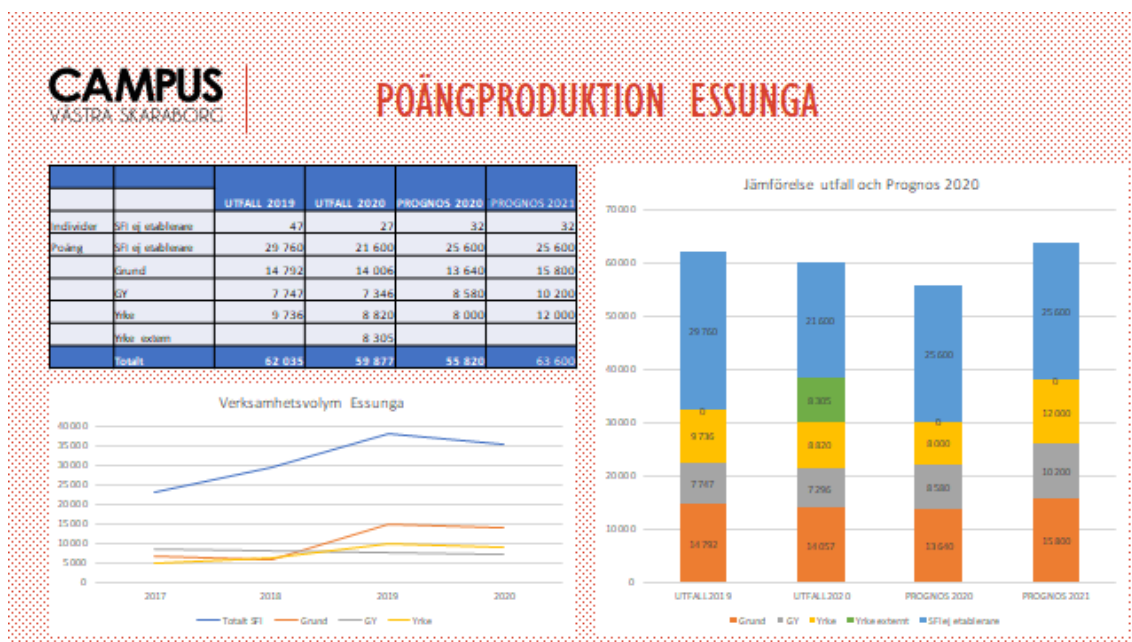
Antal elever på gymnasieskolan har minskat i förhållande till budgeterad prognos, framför allt skedde minskningen under höstterminen 2020. Men överskottet beror också på att kostnader för skolskjutsar och inackordering inte har uppgått till budgeterat belopp. Delvis beroende av corona-pandemin, då gymnasiet haft distansundervisning stor del av året.

I de fall gymnasietiden förlängs är det ofta att elever självmant väljer att hoppa av sin gymnasieutbildning, efter ett eller flera år för att söka annat gymnasieprogram och då börja om i årskurs 1 igen. Detta kan innebära upp till en femårig gymnasieutbildning. Rena avhopp är dock ovanliga. De flesta som gör studieavhopp väljer att läsa vidare på annat gymnasieprogram. Men det är också de elever som läser ett fjärde år för att nå gymnasieexamen, vi som hemkommun ser positivt på en sådan lösning då fullföljda gymnasiestudier är viktigt för såväl individen som kommunen. I varje enskilt fall görs då en individuell bedömning av oss som hemkommun. Detta redovisas separat till utbildningsnämnden en gång per år.

Det är förhållandevis många elever inskrivna på gymnasiesärskolan, hösten 2019 gick sex av våra elever över till gymnasiesärskolan i Trollhättan och är nu inne på sitt andra läsår.

Från och med vårterminen 2020 har Essunga kommun gymnasiesärskola med individuella programmet. En elev har varit inskriven under 2020.

Vuxenutbildning

Trots att vi är en liten kommun erbjuder vi våra kommuninvånare en flexibel vuxenutbildning med bred kompetens. Vi erbjuder kurser i svenska, engelska och matematik på grundläggande nivå samt på gymnasienivå. Kommuninvånarna har dessutom kunnat läsa kurser som inte finns i Essunga kommun på distans. Genom den så kallade medfinansieringen med staten erbjuds också yrkesvux-utbildning. Under coronapandemin 2020 beslutade staten att slopa medfinansieringen för utbildning inom yrkesvux.

Lidköpings kommun och Campus Västra Skaraborg driver verksamheten och är därmed huvudman.

Under 2020 tog eleverna totalt 59 877 poäng, vilket motsvarar cirka 75 heltidsstudier under ett år. 800 poäng beräknas som heltid under ett år.

- 21 600 poäng, 27 heltidsstudier under ett år, som läste svensk undervisning för invandrare, SFI.
- 27 personer läste SFI inom etableringen.
- På grundläggande nivå togs totalt 14 006 poäng, 17,5 heltidsstudier under ett år.
- 7 346 poäng togs på gymnasiala kurser, det motsvarar 9,2 heltidsstudier under ett år.
- 17 125 tagna poäng på yrkesvux vilket motsvarar 21,4 heltidsstudier.

Jämfört med 2019 års poängproduktion innebär det en minskning med 10 heltidsstudier på SFI, 20 personer färre som läste SFI inom etableringen, 1 heltidsstudier på grundläggande nivå, 0,5 heltidsstudier på gymnasienivå och nästan en fördubbling (9,2) av heltidsstuderande på yrkesvux.

Campus Västra Skaraborg, CVS, satsar också på att utveckla verksamheten i Essunga. Följande satsningar har gjorts under 2020 och planeras för under 2021:

- Utökning och uppfräschning av lokalytor i delar av huvudbyggnad samt annex under 2021
- Ny rektor Pierre Andersson från 1 dec 2020 som också kommer att vara placerad i Essunga 2 dagar/v. Rektor David Lantz har tillsvidare kvar elevansvaret för SFI/orienteringskurser
- Från 1 januari 2021 kommer det att finnas en förstelärare stationerad i Essunga med uppdrag att arbeta med det systematiska kvalitetsarbetet
- Översyn av utökat kursutbud
- Under 2020 har det införts kontinuerliga Husmöten tillsammans med Integration

- Under 2020 har det införts kontinuerliga möten mellan rektor och enhetschef AME/integration i Essunga

Kultur & bibliotek

Verksamheten har handlat enligt ekonomisk försiktighet, i och med detta har ingen konst handlats in.

Mediabudget och barnkulturbudget är oförändrade sedan 20 år, verksamheten prioriterar barnkulturen och brukar köpa in barn- och ungdomsböcker när budgeten så medger.

Statsbidrag, Stärkta bibliotek, beviljades även för 2020.

Även ökade kostnader kan hänföras till verksamhet som finansierats av bidrag från Statens kulturråd.

Biblioteket satsar på digital utveckling och på renovering av lokalen, dessa pågående projekt förväntas vara klara under våren 2021.

Sedan den 30 oktober har bibliotekets lokaler stängda för besök, detta på grund av pandemin. Istället har det varit en storsatsning på "take-away", men också hemkörning till viss del.

Under rådande omständigheter har biblioteket under hösten haft digitala evenemang, till exempel gosedjurs-övernattnings och pepparkakshus-tävling.

En medarbetare går i pension efter många års anställning i vår kommun. I samband med nyrekryteringen kommer förändringar av tjänster på biblioteket att göras. En satsning på samverkan, digitalisering och attraktiv verksamhet för barn och ungdomar kommer att göras varpå tjänst kultursamordnare utökas samtidigt som tjänst bibliotekarie minskar med motsvarande anställningsgrad.

Kulturskola

Under vårterminen 2020 kommer en nulägeskartläggning av kulturskolan i Essunga kommun att göras. Fokus är hur vi kan erbjuda alla kulturskola utan att det inverkar negativt på skolgången, men också i det stora perspektivet "Kulturskolans framtid"

Utifrån kartläggningen har kulturskolan övergått till att ha undervisning efter skoltid alternativt under längre raster. Undervisningen erbjuds på alla kommunens skolor och har inte inneburit något större elevtapp.

För att få fler elever till kulturskolan har gjorts rekryteringsfilmer för att inspirera att söka till kulturskolan. Resultatet är ganska bra och elevantalet är högre än 2019, men inte så många som målsättningen var. En stor bidragande orsak till detta är den rådande pandemin.

För att nå ut till elever och deras familjer har det gjorts digitala inspelningar som senare har lagts ut på youtube, ett exempel är avslutningskonserten i Essunga kyrka.

Under året har samverkan kulturskola, fritidsgård utökats, till exempel har samarbetet kring studio kommit igång.

Kulturskolan kommer under 2021 att ansöka om bidrag från Kulturrådet, blir vi beviljade medel kommer det att bli en satsning på kör samt filmmusik.

Kost och lokalvård

Årsberättelse kostenheten 2020

2020 blev året då inget var sig likt. Vi förstod ganska snart att året skulle bli en utmaning för oss. 2020 blev ett år då kostenheten fick visa hur flexibla och anpassningsbara vi kan vara. Utbildningar har fått skjutas på framtiden och för sammankomster med hela gruppen får vi sikta in oss på 2021 istället.

Gruppen har visat sig vara oerhört lojal och pliktrogen och man har tagit sig an de uppgifter, nya som gamla, som man har blivit ålagd.

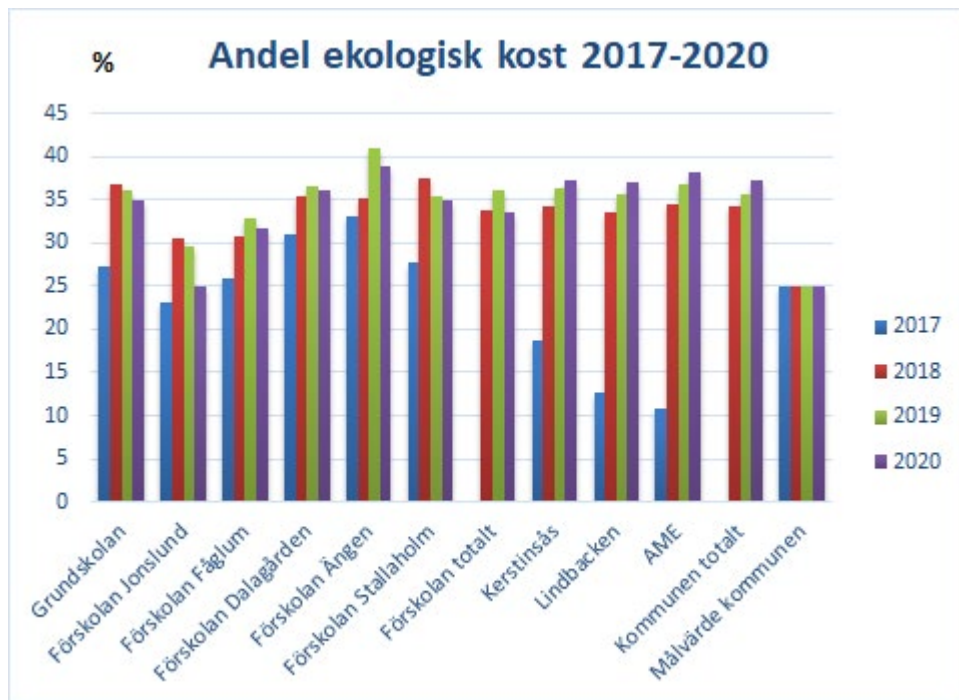
- Förskolorna ändrade sin servering och tog bort de små karotterna som ställdes på bordet framför alla ätande och började med buffésservering där de små inte längre fick ta sig själva.
- Skolmåltidernas största utmaning blev köbildningen i matsalarna som man inte fick ha och att försöka att inte ha så många inne i matsalarna samtidigt. Aulan öppnades upp som en extra matsal för att sprida ut eleverna än mer.
- I äldreomsorgen ändrade vi mycket hastigt när smittan kom in på boendet. Vi stängde vår matsal och för att underlätta för avdelningarna vid ett eventuellt massbortfall av personal, började vi att göra matlådor till alla boenden. Det förenklade även när alla boenden skulle äta på sina rum.
- För våra dagliga gäster utifrån började vi även till dem att erbjuda färdiga matlådor att hämta på baksidan.
- Servicen för våra ätande gäster, barn som gamla har varit prioriteringen för oss. En säker mathantering har legat till grund för de beslut som har fattats och för de försök som har gjorts för att få till det på ett bra sätt. Med facit i hand lyckades vi ganska bra. Vi har haft ganska låg korttidssjukfrånvaro och alla har visat att man ställer upp för sin arbetsplats och för sina arbetskamrater.
- Samtidigt har vi fortsatt att servera mat med bra råvaror och statistiken visar att vi håller samma kurs framåt. Vi ökade det svenska oberoende köttet på alla enheter i kommunen och våra ekologiska inköp ökade 1,1 procent från 36,2 procent till 37,3 procent i hela kommunen.
- Vi hann med att ha en trivseftermiddag på Lumber o Karle med mat och bowling för Skolmåltiderna och förskolan i vecka 44.
- Tyvärr kom andra vågen i samma veva så personalen i äldreomsorgen fick aldrig tillfälle att göra det vi hade planerat utan vi fick istället ställa in den inplanerade aktiviteten.

Årsberättelse lokalvårdsenheten 2020

- Från augusti månad har vi entrémattor i alla kommunens lokaler för att underlätta städningen. Mattorna byts var fjortonde dag.
- Alla förskolor och skolor har fått sina fönster putsade utvändigt vilket inte skett på många år. Planen är nu att kunna putsa utvändigt vartannat år. Invändigt putsas fönstren varje år av lokalvården.
- Städmaskiner har köpts in till Godegården och Dalagården vilket betyder att alla skolor/förskolor har minst en städmaskin.
- Samtliga bord i aulan har bytts ut från gamla mycket tunga och svårhanterade bord till nya lätta bord.
- Nya upphängningsbara stolar har köpts in till matsalen i Bredöl skola vilket innebär att städningen underlättas för lokalvården.
- Medarbetarna på Nossebro skola har fått en personaltoalett och dusch.
- Utmaningen har varit att klara ökade krav på lokalvård på grund av pandemin med befintlig personalstyrka.
- Personalen har genomgått en tredagars grundutbildning genom Borago (utbildningsföretag).
- Vi kompletterar med distansutbildningar för nyanställda så att kompetensen ligger på samma höga nivå hos samtliga medarbetare.

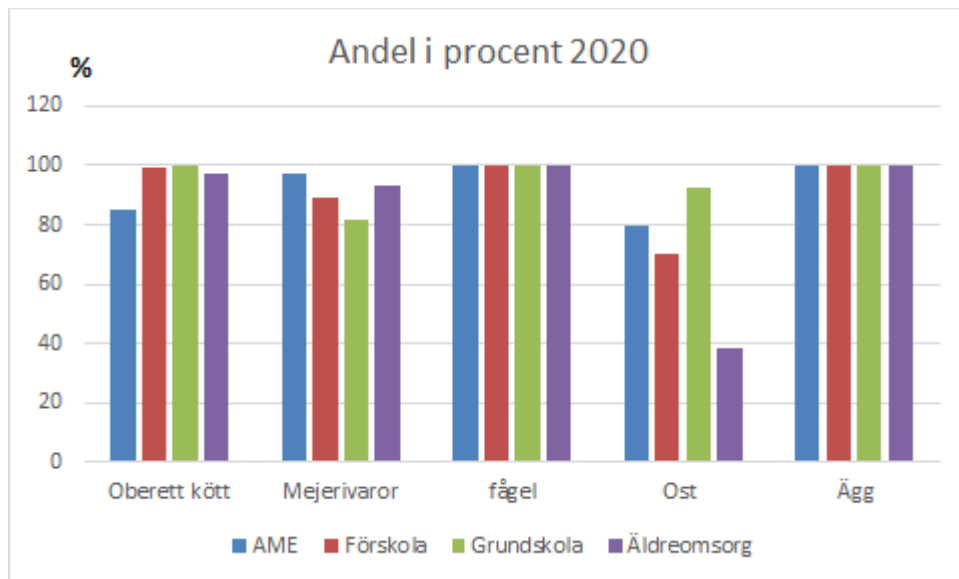
Andel ekologisk kost

Jämfört med föregående år har andel ekologisk kost ökat från 35,6 till 37,3 procent. Inom äldreomsorg och arbetsmarknadsenhet har ökningen varit störst.

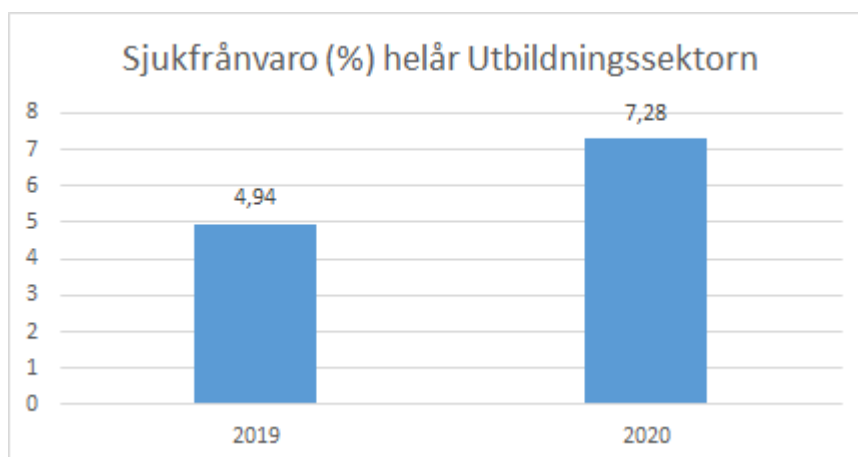

Andel svenskt kött och mejerier

Andel svenskt har ökat i stort sett inom alla verksamheter mellan åren 2019 och 2020. Inom grundskolan har andel svenskt mejeri minskat 8 procentenheter medan svensk ost nästan har fördubblats.

Väsentliga personalförhållanden

Systematiskt arbetsmiljöarbete:

APT:er har genomförts varje månad där diskuteras aktuella arbetsmiljöfrågor.

Skyddsronder och brandronder är gjorda på samtliga arbetsplatser och åtgärder är vidtagna. Det är en utmaning för många lokaler är gamla och slitna.

Vid behov utförs specifika skyddsronder, till exempel har en elskydds rond gjorts på förskolorna i Nossebro.

Förbättrad arbetsmiljö för alla medarbetare, främst genom utbildning, skyddsutrustning, maskinbestånd och moderniserade arbetsmetoder.

Vi har kontinuerlig samverkan med fackliga organisationer på enhetsnivå, verksamhetsnivå och sektornivå.

Statistik från KIA:

Totalt 52 stycken anmälningar under 2020, varav 9 stycken var olycksfall. Tre av olycksfallen medförde personskada. I 40 fall av anmälningarna handlar det om utåtagerande barn, övervägande av dem i särskolan. Men det är också att personal inte fått ut sin rast, totalt 3 st. I flera fall handlar det om att barn och elever skriker väldigt högt och rakt i örat på personalen, där det förekommer har formgjutna öronproppar beviljats. I de fall det är utåtagerande barn och elever arbetar vi med flexibla resurser för att stoppa ett negativt beteendemönster.

Medarbetarenkäten följs upp enligt gällande rutiner.

Alla medarbetare erbjuds medarbetarsamtal och lönesamtal.

För att, så långt det är möjligt, möjliggöra att enhetscheferna kan vara närvarande chefer gjordes organisationsförändringar under 2019 och 2020.

Uppföljning och dokumentation av sjukfrånvaro enligt gällande rutiner.

Samarbete inom enheter som vid behov kan medföra flexibla resurser

Sjukfrånvaro:

Sjukfrånvaron inom utbildningssektorn har ökat väsentligt under 2020 och är nu mycket högre än tidigare år. Den största anledningen till denna ökning är restriktionerna under coronapandemin. Alla ska vara hemma även vid lätta sjukdomssymtom som i normala fall inte inneburit någon sjukfrånvaro.

Förskolan - som haft en sjunkande trend under ett par år ökade från 5,36 procent till 8,01 procent, det högsta sedan 2015.

Grundskolan - som legat lågt i många år ökade från 3,26 procent till 6,3 procent.

Fritidshemmet - som jobbat aktivt med att få ner sjuktalen ökade från 5,09 procent till 9,04 procent, det högsta sedan 2015.

Kostverksamheten - har en mycket liten ökning trots rådande pandemi, från 8,3 procent till 8,73 procent. Om vi inte haft den här situationen hade kostverksamhetens aktiva arbete med att sänka sin sjukfrånvaro varit framgångsrik och hade legat lägre under 2020 än tidigare år.

Lokalvårdsverksamheten - här har ett mycket aktivt arbete med att sänka sjuktalen gjorts under 2020. Trots rådande pandemi har sjukfrånvaron sjunkit från 11,96 procent till 10,62 procent. Sänkningen hade varit betydligt större under normala omständigheter.

Lokalvården har också under flera år haft budget att uppdatera sin maskinpark, flera nya maskiner som underlättar det fysiska arbetet och underhåller lokalerna på ett bättre och hållbarare sätt har köpts in.

Kultur, fritid och kulturskola - De små enheterna kultur och fritid samt kulturskola har tidigare legat mycket lågt, men har nu en frånvaro på 6,09 procent.

Vi ser att stressen hos medarbetare minskat i de verksamheter bemanningen är med och stöttar upp med vikarieanskaffning. Denna tjänst har utbildningssektorn i alla verksamheter utom kosten. Personalen känner mindre stress i samband med sjukskrivning

Kompetensförsörjning:

Vid de personalförändring där det är möjligt erbjuds medarbetare som inte sedan tidigare har en heltidstjänst att få höjd sysselsättningsgrad. I nuläget har de flesta den sysselsättningsgrad man önskar.

Vi har en mycket god behörighet inom förskola och skola, dock ligger vi fortfarande lägre inom fritidshem. Inför 2021 är dock två nyexaminerade lärare i fritidshem anställda.

Det är svårt att rekrytera kompetens inom matematik och NO-ämnena samt inom musik både i grundskolan och kulturskolan.

Utbildningsnämnden satsar mycket på kompetensutveckling av personal för hög kompetens och god arbetsmiljö.

Vi rekommenderar och stöttar de medarbetare som vill validera sina utbildningar eller vidareutbilda sig inom verksamhetsområdet.

Vi uppmuntrar vikarier att studera på lärarutbildningar bland annat genom en bra introduktion och stöttning i uppdraget.

Vi har VFU-avtal (verksamhetsförlagd utbildning) med närliggande lärarutbildningar.

En betydande andel av grundskolans medarbetare väntas att gå i pension kommande år så arbetet med satsningar måste fortgå då efterfrågan på behörig personal är betydligt större än tillgången.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning

Tkr	2020	2019	2018
Intäkter	28 816,6	25 887,8	28 032,7
Kostnader	-165 254,0	-156 015,1	-163 204,4
<i>Varav personalkostnader</i>	<i>-105 884,9</i>	<i>-102 412,1</i>	<i>-101 892,3</i>
Nettokostnader	-136 437,4	-130 127,3	-135 171,7
Nettobudget	-139 438,2	-132 424,0	-136 211,0
Över/Underskott	3000,8	2 296,7	1 039,3

Driftsammanställning

Nettokostnader tkr	2020	Budget 2020	2019
POLITISK VERKSAMHET			
Nämnd- och styrelseverksamhet	-366,1	-439,0	-416,7
FRITID OCH KULTUR			
Allmän kulturverksamhet	-240,8	-265,0	-296,1
Bibliotek	-2 572,3	-2 854,0	-2 528,8
Musikskola	-1 121,6	-1 091,0	-971,5
Fritidsgårdar	-1 029,8	-987,0	-1 038,5
PEDAGOGISK VERKSAMHET			
Förskoleverksamhet/pedagogisk omsorg	-33 715,8	-32 882,0	-35 119,6
Skolbarnomsorg	-6 480,8	-7 116,0	-6 490,3
Förskoleklasser	-3 003,8	-2 986,0	-2 922,3
Grundskola inkl grundsärskola	-58 065,8	-59 516,2	-55 716,2
Gymnasieskola inkl gymnasiesärskola	-22 658,3	-23 023,0	-20 886,2
Vuxenutbildning	-3 122,1	-3 243,0	-2 827,8
Gemensam administration pedagogisk verksamhet	+865,0	-203,0	-912,6
Äldre och funktionshindrade	-4 925,3	-4 833,0	
TOTALT	-136 437,5	-139 438,2	-130 126,6

Äldre- o funktionshindrade består av kostenhet och lokalvård vid Kerstinsås.

Utbildningsnämnden har ett överskott för 2020 med 3 mnkr. Detta härleds framför allt till tjänster som tillsatts av obehöriga vikarier, och därmed billigare personal, alternativt inte tillsatta alls. Några långvariga sjukskrivningar har till viss del ersatts av obehöriga lärare till en lägre kostnad.

Även coronapandemin påverkade resultatet i positiv riktning, aktiviteter som var inplanerade för nämnds- och styrelseverksamhet ställdes i stor utsträckning in och endast nödvändiga ärendet har hanterats, vilket ledde till ett överskott. Våldigt många barn har varit hemma från förskola och fritidshem så sjukfrånvaro hos personal har sällan behövts att ersättas, samtidigt har vi fått kompensation från staten för dessa kostnader, detta budgeterades under Gemensam administration pedagogisk verksamhet.

Underskottet på förskola och pedagogisk omsorg beror till största del på att kommunen drev den pedagogiska omsorgen i egen regi under januari till mars och har återstoden av året har ersättning utgått till den ekonomiska förening som fortsatt att bedriva verksamheten. Detta fanns inte med i budget inför 2021.

Vuxenutbildningens överskott förklaras med att under coronapandemin 2020 beslutade staten att slopa medfinansieringen för utbildning inom yrkesvux. Kommunens medfinansiering återbetalades av Campus Västra Skaraborg.

Varför så stora avvikelser från prognos tertial 2:

I maj gjorde nämnden en handlingsplan för det underskott som befarades 1,1 mnkr. De flesta av handlingsplanens åtgärder startade under hösten. Handlingsplanen togs på största allvar av samtliga chefer och övrig personal inom utbildningssektorn. Man var mycket återhållsamma med utgifter under hela året.

Fler barn och elever valde förskola och grundskola på annan ort. Men under hösten fick vi fler elever från annan kommun som valde Essunga kommuns skolor och fritidshem vilket gav ett överskott som inte var budgeterat.

Nämnden fick också fler statsbidrag än budgeterat, flera av dem inkom i slutet av året.

Fram till november månad visade prognosen för gymnasieskolan på ett underskott på ca 400 tkr. Genomgång av kostnad per elev i gymnasieutbildning visade då ett överskott på 365 tkr. Det är inte möjligt att göra en bättre prognos förrän i slutet av hösten. Det enda vi ser vid redovisning av tertial 2 är om elever har flyttat in eller ut från kommunen. Gymnasiet tar in elever som gör omval fram till 15 september. Därefter görs den första mer säkra prognosen.

Kostenheten Kerstinsås gjorde en stor besparing både med att inte ta in vikarier under sommaren och på mindre livsmedelsinköp under längre period. Endast en rätt serverades till huvudmål viss del av året. De fick dessutom ta del av viss kompensation från socialstyrelsen som gick till äldreomsorgen. Befarat underskott krympte.

Nyckeltal

Antal elever, barn/nettokostnader	Budget 2018	Utfall 2018	Budget 2019	Utfall 2019	Budget 2020	Utfall 2020
Förskola						
Antal barn	300	307	301	297,5	318	278
Nettokostnad/barn, kr	108 600	112 166	112 269	114 087	101 852	112 053
Fritidshem						
Antal barn	242	253	250	253,5	270	260
Nettokostnad/barn, kr	24 599	22 285	25 488	25 297	26 081	25 495
Grundskola						
Antal årselever	580	575	579	580	579	583
Antal lärare/100 elever	9,50	8,6	9,46	9,29	9,21	9,01
Nettokostnad/elev, kr	100 674	98 141	92 701	91 125	99 311	96 983
Gymnasieskola						
Antal elever i annan kommun	191	176	188,5	180	187	175
Nettokostnad/elev på annan ort, kr	116 314	108 811	111 406	103 638	107 968	112 971

Intern kontroll

Utbildningsnämnden har i intern kontrollplan för 2020 valt att ha följande kontrollpunkter:

- Kontroll av att budgetuppföljningar görs enligt plan
- Kontroll av nämndens delegationsordning
- Kontroll av rutiner för elever i behov av stöd i form av anpassningar och/eller särskilt stöd

Kontroll av att budgetuppföljningar görs enligt plan

Intern kontrollen visar att budgetuppföljningar har genomförts månadsvis med controller och ansvariga chefer/budgetansvarig. Nämnden beslutade om en handlingsplan över åtgärder för en budget i balans i slutet av maj. Denna handlingsplan och övriga händelser som påverkar resultatet för nämnden har följs upp månadsvis med budgetansvariga och controller förutom juli månad då det inte händer så mycket inom utbildningsnämndens verksamheter.

Kontroll av nämndens delegationsordning

Kommunens kanslienhet kommer under 2021 se över och uppdatera samtliga nämnders delegationsordningar.

Kontroll av rutiner för elever i behov av stöd i form av anpassningar och/eller särskilt stöd

Utifrån genomförd stickkontroll följs gällande rutiner för elever i behov av anpassningar, extra anpassningar och/eller särskilt stöd, men några områden som behöver förtydligas och utvecklas har identifierats.

- Uppdatera dokumentationsblanketter för åtgärdsprogram
- Hitta strukturer för dokumentation av anpassningar och extra anpassningar

Kontrollmoment 2019

Kontrollmomenten 2019 var:

- Hantering av delegationsbeslut
- Skolpliktsbevakning
- Plan för lokalförsörjning

Åtgärder

Åtgärder som gjorts utifrån 2019 års kontrollmoment:

Planen var att uppdatera delegationsordningen under 2020. Detta är uppskjutet på grund av organisationsförändring av den administrativa enheten. Nytt beslut är att kansliavdelningen under 2021 kommer att se över delegationsordningen.

Rektorer och chefer har fått information om delegationsprocessen. Rutiner kring kränkingsärenden har förtydligats med positiva resultat.

Skolpliktsbevakningen fungerade redan 2019 och har säkerställts ytterligare genom tydligare uppgiftsfördelning mellan skolkontorets administratörer.

Redan under 2019 var planeringen för att säkerställa att det finns lokaler för barn och elever inom förskola och skola god. Kommunens lokaler ligger under kommunstyrelsen som arbetar på att förbättra kommunens lokalförsörjningsprocess.

Resultat av eventuella åtgärder

Resultat av åtgärder som gjorts utifrån 2019 års kontrollmoment:

Det är positiva resultat över lag, med undantag av uppdatering delegationsordning. Vi vet varför det arbetet är framflyttat och ser fram emot arbetet under 2021.

Förväntad utveckling

- Under de närmsta åren kommer fokus för utbildningsnämnden att ligga på organisation för att få god effekt ur perspektiv som:
  - ekonomi
  - behörig personal
  - måluppfyllelse
  - ersättningslokaler under renoveringar
  - ökat antal barn, elever och brukare (vision 2040)
- Under 2021 kommer utbildningssektor att ha följande inriktningar på utvecklingsarbetet:
  - Utbildningsnämndens årshjul
    - Samla nämndens årliga ärenden
    - Systematiskt kvalitetsarbete
  - Samverkan mellan verksamheter för hög måluppfyllelse, god kvalitet och resurseffektivitet
    - *Tidiga insatser*
      - ABC-utbildning för all personal i förskolan (ABC står för Alla Barn i Centrum)
      - Elevcoacher på alla tre F-5-skolor
      - Fortsatt arbete med att främja och förebygga psykisk hälsa bland annat genom arbetet med *Detta är livet*
      - Pilotkommun i projektet *Friska barn i Skaraborg - övervikt och fetma bland barn går att förebygga*

- Fullföljda studier
      - Specialpedagogiska lyftet
      - Läs- och skrivstrategier
      - Nanoutbildning för all personal i grundskola och grundsärskola kring *Särskilt begåvade elever*
      - Mobilt dialoglabb
      - Implementering av nya kursplaner
      - Vuxenutbildning
  - Med hjälp av digitaliseringens potential utveckla och förbättra förutsättningarna för lärande i förskola och skola
    - Införande av nya skolsystem höstterminen 2022
    - Utökad IT-administration med 0,5 tjänst
    - Utökad 1:1-satsning (årskurs 2-5), det vill säga att varje elev har tillgång till en digital enhet.
    - Fortbildning av all personal i förskolan
    - Ledningsgruppen planerar inför kommande kompetensutvecklingsområden. I det systematiska kvalitetsarbetet har digitalisering identifierats.
  - Kompetensutveckling av personal för hög kompetens och god arbetsmiljö
    - Fortbildning för all personal inom kostverksamheten
    - Fortbildning för all personal inom lokalvårdsverksamheten
- En betydande andel av grundskolans medarbetare väntas att gå i pension kommande år. Under 2021 kommer utbildningsnämnden att satsa på följande åtgärder:
  - Uppmuntra personal att studera, högskolorna erbjuder även kortare lärarutbildningar för pedagogiskt verksamma.
  - Uppmuntra vikarier att studera på lärarutbildningar bland annat genom en bra introduktion och stöttning i uppdraget.
  - VFU-avtal (verksamhetsförlagd utbildning) med närliggande lärarutbildningar.
  - Lokalvården arbetar medvetet mot en ytterligare förbättrad arbetsmiljö för alla medarbetare, främst genom utbildning, maskinbestånd och moderniserade arbetsmetoder.
  - Minskad arbetsbelastning för lärare - elevcoacher avlastar

Bygg- och Miljönämnd

Verksamhetsberättelse

Översikt över verksamhetens utveckling

Översikt över verksamhetens utveckling 2020

100 ärenden har inkommit gällande bygg. **68** ansökningar och anmälningar har beviljats, däribland **10** stycken enbostadshus.

Totalt har miljökontoret hanterat cirka **365** ärenden under 2020. Miljötillsynen har omfattat planerad tillsyn av lantbruk, industrier, verkstäder och anläggningar för mellanlagring av avfall. En verksamhet som är anmälningspliktig enligt miljöprövningsförordningen har inkommit med anmälan gällande flisning och mellanlagring av timmer och flis.

Utsläpp från jordbruk och enskilda avlopp leder till övergödning av vattendrag. Minskade utsläpp kan åstadkommas genom bra lagringsmöjligheter för gödsel och goda spridningsrutiner. Ärenden som berör tillsyn på lantbruken har varit drygt **20**.

Arbetet med att förbättra utsläppen från de enskilda avloppen fortgår. De sista områdena, Lekåsa och Kyrkås har inventerats. Den östra delen av Främmostad har fått påminnelsebrev om åtgärdskrav. Antalet ansökningar om att få tillstånd för att anlägga reningsbäddar eller minireningsverk har varit **48**.

23 ärenden gällande berg- eller jordvärme har hanterats 2020, jämfört med **23** ärenden 2019.

Den årliga rapporteringen av köldmedelsrapporter från användare med mer än 14 ton CO₂-ekvivalent köldmedia har granskats och sammanställts.

Referensmätningar av bakgrundsstrålning har utförts vid två tillfällen.

3 ärenden som berör förorenad mark håller på att utredas.

Provtagningsmaterial för kontroll av dricksvatten från ca **35** enskilda brunnar har förmedlats. Analyssvaren registreras. Provtagningsanalyser från kommunalt vatten hos användare och vattenverken samt från distributionsanläggningar granskas och registreras kontinuerligt.

7 strandskyddsdispens har meddelats av nämnden. Ingen strandskyddstillsyn bedrivs för övrigt.

Oplanerad tillsyn har förekommit i samband med klagomålsärenden. Nedskräpning, skrotbilar, eldning och luktolägenheter har förekommit.

Livsmedelstillsyn har bedrivits enligt planen. Rapportering gjordes i början av året till livsmedelsverket. Ärenden som berör livsmedelskontroll har varit ca **26**. Flera anläggningar har genomfört förbättringar av sina lokaler.

Remisser från olika instanser har besvarats. Remisserna har kommit från skogsstyrelsen, länsstyrelsen och trafikverket samt remisser från alkoholhandläggaren, polismyndigheten och bygglovhandläggaren.

Måluppfyllelse

Område: Boende och befolkning

Digitalisering

Kommentar: Arbetet pågår med att ta fram gemensamma mallar inom samverkanskommunerna inom V6. Alla arbetar aktivt med att pappershandlingar inte ska sparas. Målet är att det i framtiden ska vara möjligt att digitalisera hela bygglovsprocessen från inkommen handling till slutbe-

sked (avslutat ärende). Att även digitalisera handläggningen av miljöärenden är en prioritet. Arbetet med att införa E-tjänster pågår aktivt inom VG.

Rättssäkra beslut och samverkan med andra aktörer/kommuner

Kommentar: Målet är inte uppnått. Detta är ett långsiktigt mål och arbete kommer att pågå under längre tid. Det är viktigt att alla behandlas lika och att alla ärenden får en rättssäker och korrekt bedömning. I och med att alla V6-kommunerna (Essunga, Grästorp, Götene, Lidköping, Skara, Vara) tillsammans infört ett nytt ärendehanteringssystem finns förutsättningar för att arbetet kan handläggas/utföras på samma sätt. Detta innebär även att alla kommunerna blir mindre sårbara vid till exempel semestrar och sjukskrivningar samt att tjänstemän kan hjälpa varandra i sin yrkesutövning.

Likvärdiga arbetssätt (mallar) har idag tagits fram på bland annat enskilda avlopp som effektiviserat handläggningen avsevärt. Jordbrukstillsyn pågår samt även handläggning av klimatanläggningar.

Tillväxt och tillsyn

Indikator: 15 nyproducerade bostäder (2020)

Kommentar: Under perioden har 10 bygglov för enbostadshus beviljats.

Byggkontor

Bygg ger service till allmänheten med råd och upplysningar om bygg -, rivning- och markfrågor i enlighet med Plan- och Bygglagen, PBL.

- 100 ärenden (*pågående och avslutade*). *Bygglov, komplettering/startbesked/arbetsplatsbesök/slutsamråd/slutbesked mm. remisser, klagomål, länsstyrelsen, förelägganden, expediering, tillsyn, bygganmälan mm.*

Miljökontor

Miljös arbete under året har bestått av bland annat:

- 20 lantbruksärenden, tillsyn/rapporter/klagomål m.m.
- 48 avloppsärenden, tillsyn/kommunikationer/ansökningar/anmälningar
- 26 livsmedelsärenden, kontroll/registrering
- 7 strandskyddsdispenser

Totalt antal handlagda ärenden (pågående samt avslutade) under perioden är ca 365 st.

På grund av pandemin har många tillsynsärenden prioriterats ned utifrån nationella rekommendationer.

Väsentliga personalförhållanden

Under året har medarbetarna inte drabbats av några långtidssjukskrivningar. Sjukfrånvaron har minskat med 1/5 jämfört med 2019.

Det finns inte några olycksfall rapporterade inom nämndens verksamhetsområde.

Sedan maj år 2020 har tjänsten som samhällsbyggnadschef varit vakant. Arbetet inom bygg- och miljönämnden har därmed bedrivits med en förvaltande karaktär under den största delen av året.

Enheten är sårbar utifrån att nästan alla har nyckelpositioner i sitt yrkesutövande. Detta innebär att om personal blir sjukskriven finns det arbetsuppgifter som inte blir utförda. Ett konstant arbete pågår gällande "backup" på arbete som utförs samt prioritering på arbetsuppgifter som kan vänta.

Enheten behöver stärkas upp med resurser för att hantera bygglovsadministrationen som idag utförs av kansliavdelningen.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning och investeringar

Tkr	2020	2019	2018
Intäkter	1 386,5	1 334,9	849,8
Kostnader	-2 191	-2 065,8	-2 594,2
Varav personalkostnader	-1 221,3	-1 292,8	-1 962,8
Nettokostnader	-804,5	-730,9	-1 744,4
Nettobudget	-1 199	-1 181	-1 682
Över/Underskott	394,5	450,1	-62,4

Bygg- och Miljönämnden visar ett positivt resultat på 394 000 kronor. Det positiva resultat beror främst på att fler bygglovsärenden än vad som är budgeterat har fakturerats under året.

Driftsammanställning

Nettokostnader tkr	2020	Budget 2020	2019
POLITISK VERKSAMHET			
Bygg- och miljönämnden	-125	-155	-176
Bygg- och miljökontoret			
Bygg	181	-253	76
Miljö	-861	-791	-631
TOTALT	-805	-1 199	-731

Inklusive kapitalkostnader

Nyckeltal

	2020	2019	2018	2017	2016
Bygg					
Bygglov, nytt	61	44	21	25	24
Bygglov, om- och tillbyggnad	16	16	17	12	29
Byggnäm- lan/anmälan	17	19	7	13	17
Rivningslov	2	2	6	2	3
Totalt	96	81	51	52	73
Miljö					
Värmepumpar	25	21	25	30	20
Enskilda av- lopp	48	65	62	45	75

Bygglov, nytt avser samtliga inkomna ansökningar år 2019--2020.

Intern kontroll

Kontrollmoment 2019, åtgärd samt resultatet av eventuella åtgärder

Kontroll av gällande styrdokument: Det är viktigt att beslutade, upprättade styrdokument finns på hemsidan. Delegationsordning, taxor och reglemente är exempel på styrdokument som kommer att kontrolleras.

-> Under 2019 reviderades delegationsordning i somras. Taxor och reglementen är korrigerade under året.

Personal: I mindre verksamheter är det lätt att enstaka individer bär huvudansvaret för en specifik arbetsuppgift. Vid exempelvis sjukskrivning, semester eller uppsägning är det lätt att kunskapen försvinner.

-> Samverkan med V6 inom bygg och miljö har gjort oss mindre sårbara förutsatt att V6 samarbetet fungerar.

Resultat av genomförda kontroller år 2020

Kontroll av gällande styrdokument: Det är viktigt att beslutade, upprättade styrdokument finns på hemsidan. Delegationsordning, taxor och reglemente är exempel på styrdokument som kommer att kontrolleras.

-> Arbetet med att upprätta en åtgärdsplan har inte fortgått under 2020.

Förväntad utveckling

Följande aktiviteter är angivna som mål för enheten under 2021.

- Arbeta fram, implementera och kommunicera en vägledande prioriteringsordning i myndighetsutövningen.
- Tillsammans med polisen arbeta fram och implementera en rutin för hur klagomålsärenden om nedskräpning ska hanteras.
- Arbeta fram och implementera en treårig kontrollplan för livsmedelskontrollen.
- Omarbeta Bygg- och miljönämndens årliga tillsynsplan med inarbetning av lokala styrande miljökvalitetsmål och Essunga kommuns strategiska plan för perioden 2020--2023.
- Arbeta fram och implementera en miljöpolicy för Essunga kommun med styrande miljökvalitetsmål